

**UCHWAŁA NR XXXVII/279/2017
RADY MIEJSKIEJ W BRZESZCZACH**

z dnia 30 marca 2017 r.

w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brzeszcze do roku 2023"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 ze zm.), w związku z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r., poz. 1777 ze zm.), Rada Miejska w Brzeszczach uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się "Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Brzeszcze do roku 2023" w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Brzeszcze do roku 2023

Data opracowania: marzec 2017

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Brzeszcze do roku 2023

Zamawiający:

Gmina Brzeszcze
Urząd Gminy w Brzeszczach
32-620 Brzeszcze
ul. Kościelna 4

Data opracowania: marzec 2017

Wykonawca – KONSORCJUM FIRM:

Kreatus sp. z o.o.
43-300 Bielsko-Biała, 11 Listopada 60-62
e-mail: biuro@kreatus.eu,
website: www.kreatus.eu
&
EU Consult sp. z o.o.
Ul. Wały Piastowskie 1
80-855 Gdańsk

Autor opracowania:

dr Joanna Kurowska-Pysz

SPIS TREŚCI

1	WPROWADZENIE	6
2	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY BRZESZCZE	9
2.1	STREFA PRZESTRZENNA	9
2.1.1	POŁOŻENIE	9
2.1.2	OCHRONA ŚRODOWISKA	10
2.1.3	ZASOBY REKREACYJNO – TURYSTYCZNE	14
2.1.4	KULTURA I SPOR	16
2.1.5	EDUKACJA	23
2.1.6	INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA	26
2.1.7	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	27
2.2	BUDOWNICTWO I WARUNKI MIESZKANIOWE	28
2.3	STREFA SPOŁECZNA	31
2.3.1	STRUKTURA DEMOGRAFICZNA	31
2.3.2	STRUKTURA WYKSZTAŁCENIA	36
2.4	STREFA GOSPODARCZA	37
2.4.1	RYNEK PRACY	37
2.4.2	FINANSE PUBLICZNE	39
2.4.3	PODMIOTY GOSPODARCZE I OTOCZENIE BIZNESU	40
3	METODYKA DELIMITACJI OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI ORAZ OPRACOWANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	44
4	WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO NA TERENIE GMINY BRZESZCZE	54
4.1	PROBLEMY SPOŁECZNE	54
4.1.1	PRZESTĘPCZOŚĆ I PRZEMOC W RODZINIE	54
4.1.2	POMOC SPOŁECZNA	57
4.1.3	PROBLEMY FINANSOWE	60
4.1.4	PROBLEM ALKOHOLIZMU	62
4.1.5	ZAANGAŻOWANIE SPOŁECZNE	65
4.2	PROBLEMY GOSPODARCZE	68
4.3	PROBLEMY PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE	71
4.4	PROBLEMY TECHNICZNE	77
4.5	PROBLEMY ŚRODOWISKOWE	80

5 WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZOWANEGO NA TERENIE GMINY BRZESZCZE.....87

5.1	PROBLEMY SPOŁECZNE	89
5.2	PROBLEMY GOSPODARCZE	94
5.3	PROBLEMY PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE.....	97
5.4	PROBLEMY TECHNICZNE	100
5.5	PROBLEMY ŚRODOWISKOWE.....	103

6 POGŁĘBIONA ANALIZA PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM115

7 ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI120

7.1	STRATEGIA „EUROPA 2020”	120
7.2	POLSKA 2030 TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA KRAJU	120
7.3	STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020	120
7.4	KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010-2020, REGIONY, MIASTA, OBSZARY WIEJSKIE	121
7.5	KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030.....	121
7.6	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO NA LATA 2011-2020...	122
7.7	STRATEGIA ROZWOJU POLSKI POŁUDNIOWEJ W OBSZARZE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO I ŚLĄSKIEGO DO ROKU 2020	123
7.8	SUBREGIONALNY PROGRAM ROZWOJU (SPR) NA LATA 2014-2020	123
7.9	STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OŚWIĘCIMSKIEGO	124
7.10	AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU OŚWIĘCIMSKIEGO NA LATA 2013-2016 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2017-2020	124
7.11	STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BRZESZCZE	125
7.12	STRATEGIA ROZWOJU GMINY BRZESZCZE NA LATA 2015-2024.....	125
7.13	STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA GMINY BRZESZCZE	127

8 ZAŁOŻENIA PLANU.....128

8.1	WIZJA ROZWOJU OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH.....	128
8.2	CEL STRATEGICZNY, CELE OPERACYJNE ORAZ POWIĄZANIE Z KIERUNKAMI DZIAŁAŃ	129

9	POWIĄZANIA PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH Z PROBLEMAMI ZIDENTYFIKOWANYMI NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM I CELAMI REWITALIZACJI	132
10	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA I HARMONOGRAM PROJEKTÓW	161
11	KOMPLEMENTARNOŚĆ PROJEKTÓW	177
12	SYSTEM ZARZĄDZANIA PROGRAMEM.....	180
13	MONITORING I EWALUACJA.....	184
14	ZASADY WSPÓŁPRACY Z PARTNERAMI.....	187
15	PARTYCYPACJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA	190
16	UZGODNIENIA I OPINIE.....	192
17	SPIS TABEL	194
18	SPIS RYSUNKÓW	197
19	ZAŁĄCZNIKI	199
19.1	KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH W SKALI 1:5000	199

1 Wprowadzenie

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji (Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, Dz. U. z 2015 r. poz. 1777).

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- 1) wszyscy mieszkańcy gminy, w tym obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze rewitalizacji, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- 2) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- 5) organy władzy publicznej;
- 6) inne podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Rewitalizacja staje się kluczowym procesem rozwoju gmin, przeciwdziałając negatywnym zjawiskom oraz stymulując pozytywne zmiany społeczne i gospodarcze. Służy m.in. zwalczaniu różnych niekorzystnych procesów, np. pogłębiania się ubóstwa, bezrobocia, migracji i innych problemów społecznych, dotyczących wytypowanych części gminy, w powiązaniu z poprawą warunków do rozwoju gospodarczego (np. nowe miejsca pracy), rozwoju infrastruktury publicznej (np. sieci komunikacji publicznej, dróg i parkingów itp.) oraz poprawy stanu środowiska (np. zwalczanie tzw. niskiej emisji, likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci itp.). Aktualnie rewitalizacja priorytetowo traktuje obszary z dominującą funkcją mieszkaniową, dla których powinny zostać zaplanowane zarówno działania prowadzące do zmian w infrastrukturze, jak też działania wpływające na zmiany społeczne. Dynamizacja przeobrażeń infrastrukturalnych w miastach i pozostałych gminach oraz odejście od projektów typowo inwestycyjnych na rzecz wspólnych działań z mieszkańcami i dla mieszkańców – to tylko niektóre aspekty nowego spojrzenia na rewitalizację.

Zgodnie z przepisami prawa, rewitalizacją można objąć obszar do 20% powierzchni gminy, zamieszkiwany przez co najwyżej 30% ludności gminy. Działania

rewitalizacyjne należy wdrażać na podstawie gminnego programu rewitalizacji, poprzez interesariuszy rewitalizacji. w procesie rewitalizacji istotny jest dialog z lokalną społecznością i wszystkimi innymi grupami, które są w niego włączone. Szczególnie istotne dla skutecznej rewitalizacji jest stworzenie atmosfery sprzyjającej dobrej współpracy na terenie gminy. Ważne jest określenie potrzeb i oczekiwań wobec zmian rewitalizacyjnych, a także określenie problemów i sposobów ich rozwiązania, w które cała społeczność lokalna powinna się zaangażować.

Przyczyny i skutki procesu rewitalizacji wykraczają poza obszar bezpośredniego prowadzenia działań i mają szerszy kontekst społeczny i terytorialny. Rewitalizacja to zadanie bardzo ważne dla całej społeczności lokalnej, a przede wszystkim dla mieszkańców tych terenów gminy, gdzie występuje najwięcej problemów społecznych, gospodarczych czy środowiskowych. Przygotowanie programu rewitalizacji jest również niezwykle istotne z punktu widzenia aplikowania przez gminę o środki unijne.

Dobrze prowadzona rewitalizacja powinna kłaść nacisk na kompleksowe, zintegrowane podejście do rozwiązywania zidentyfikowanych problemów lokalnych. Podejmowana interwencja musi być wieloaspektową odpowiedzią na lokalnie występujący kryzys. Ma stanowić zespół działań zmierzających do pełnego przywrócenia do życia konkretnego obszaru. Jednym z celów interwencji jest pomoc w zakresie odzyskania przez słabsze grupy społeczne zdolności do reintegracji na rynku pracy i uczestnictwa w sferze konsumpcji, kultury i rekreacji.

Aktualne podejście do rewitalizacji wyraźnie akcentuje potrzebę uwzględnienia w tym działaniu skoordynowanych, zintegrowanych przedsięwzięć w różnej skali i o różnym zakresie, realizujących szerszą wizję odnowy gminy oraz wspierających powiązania przestrzenne skorelowane z szerszym otoczeniem. Odchodzi się zatem w rewitalizacji od różnorodnych, punktowych, oderwanych od siebie działań, skupionych głównie na zmianach w obszarze infrastruktury. Obecnie rewitalizacja to nie tylko przebudowa lub adaptacja budynków, ale przede wszystkim rozwiązywanie problemów społecznych, poprawa warunków mieszkaniowych, poprawa estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych, jak również zwiększanie atrakcyjności gospodarczej.

Niniejszy dokument został sporządzony w oparciu o ustawę z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777), jak również zgodnie z Załącznikiem nr 1 do uchwały nr 481/16 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 31 marca 2016 r. tj. Regulaminem konkursu dotacji na działania wspierające gminy w zakresie przygotowania programów rewitalizacji na terenie Województwa Małopolskiego, współfinansowanego z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020. w dniu 9 sierpnia 2016 roku Zarząd Województwa Małopolskiego podjął Uchwałę Nr 1237/16 w sprawie rozstrzygnięcia konkursu na wsparcie gmin w opracowaniu lub aktualizacji programów rewitalizacji w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014 – 2020 (Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 1237/16 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 9 sierpnia 2016 r. - Lista wniosków wybranych do dofinansowania), na podstawie której przyznano dofinansowanie z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 – na opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brzeszcze do roku 2023 **(zwanego dalej GPR).**

2 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY BRZESZCZE

2.1 Strefa przestrzenna

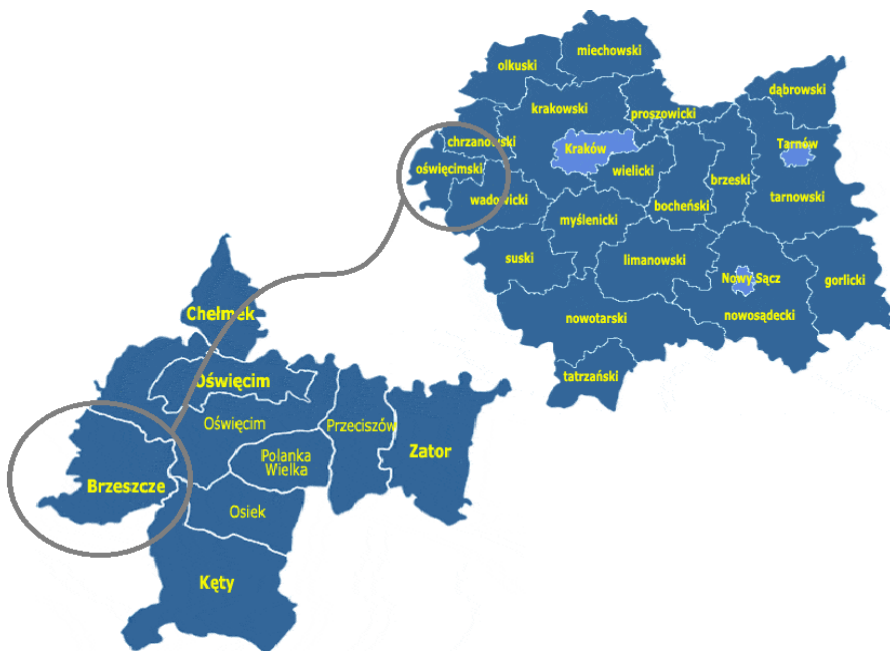
2.1.1 Położenie

Gmina Brzeszcze administracyjnie należy do Województwa Małopolskiego i Powiatu Oświęcimskiego. Jest położona w obszarze Małopolski Zachodniej, na granicy województw: Małopolskiego i Śląskiego. To zarazem najdalej wysunięta na zachód gmina Małopolski. Kraków – stolica województwa – oddalony jest od niej o 65 km.

Gmina stanowi 11,2% powierzchni powiatu. Jest ona jedną z dziewięciu jednostek samorządu terytorialnego, należących do Powiatu Oświęcimskiego, w tym jedną z czterech gmin miejsko-wiejskich w powiecie. Gminę zamieszkuje 21 538 ludzi, co stanowi ok. 14 % ludności powiatu. Siedzibą gminy jest miasto Brzeszcze.

Gmina Brzeszcze leży pomiędzy dwiema rzekami na terenie Kotliny Oświęcimskiej, które wyznaczają jej granice – rzeką Sołą (od wschodu) oraz Wisłą (od zachodu). Sąsiaduje z gminami Oświęcim i Kęty, wchodzącymi w skład Województwa Małopolskiego, oraz gminami Wilamowice i Miedźna, należącymi do Województwa Śląskiego.

Rysunek 1 Gmina Brzeszcze na tle powiatu oświęcimskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.gminy.pl/powiaty/130.html>.

Obszar gminy zajmuje 46,13 km², w tym: Miasto Brzeszcze – 19,17 km² oraz sołectwa: Jawiszowice – 15,29 km², Przecieszyn – 3,25 km², Skidziń – 4,01 km², Wilczkowice – 1,25 km² i Zasole – 3,16 km².

Rysunek 2 Gmina Brzeszcze w podziale na sołectwa.

Źródło: Opracowanie własne.

2.1.2 Ochrona środowiska

Pod względem geologicznym gmina Brzeszcze leży w Górnośląskim Zagłębiu Węglowym. Rzeźba terenu jest jednolita i równinna.

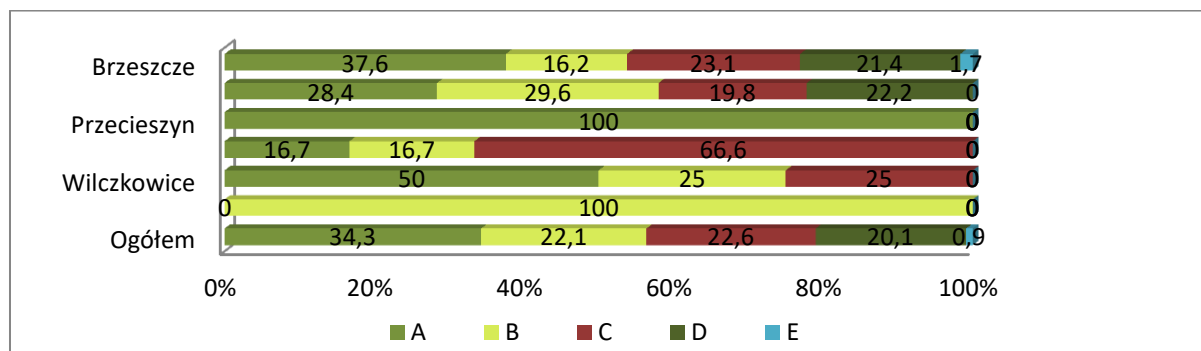
Jednym z celów strategicznych ujętych w Strategii Rozwoju Gminy Brzeszcze na lata 2015 – 2024 jest ochrona środowiska, wiążąca się także ze zrównoważonym wykorzystaniem zasobów naturalnych. w tym celu działania będą ukierunkowane na:

- rozwój gospodarki niskoemisyjnej oraz produkcję i dystrybucję energii odnawialnej;
- poprawę efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej oraz wsparcie tych prac w obiektach mieszkalnych, zakładach przemysłowych i usługowych m.in. poprzez termomodernizację oraz wykorzystanie niskoemisyjnych źródeł energii;
- opracowanie i wdrożenie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej;
- edukację obywatelską w zakresie ochrony środowiska, kształtowanie i promocję postaw proekologicznych oraz budowanie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców gminy;

- rozbudowę i modernizację sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej;
- rekultywację terenów przemysłowych, składowisk odpadów pogórnich, terenów zapadliskowych, terenów po wyrobisku żwiru na terenie gminy Brzeszcze;
- rozwój optymalnego systemu gospodarowania odpadami, opartego na selektywnej zbiórce odpadów.

W Brzeszczach znajduje się Zakład Oczyszczania Ścieków Agencji Komunalnej Sp. z o.o. Prowadzi on eksploatację należącej do gminy Brzeszcze mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków, zlokalizowanej przy ul. św. Wojciecha 89. Oczyszczalnia przyjmuje ścieki sanitarne z sieci kanalizacyjnej rozbudowywanej przez gminę Brzeszcze od lat dziewięćdziesiątych XX w. Do tej pory w większości skanalizowano obszary o największej gęstości zaludnienia, jednakże gmina wciąż podejmuje działania w celu wybudowania brakujących odcinków sieci. Tam gdzie nie ma kanalizacji, mieszkańcy niestety wykorzystują do gromadzenia ścieków zbiorniki bezodpływowe (nie zawsze szczelne) lub oczyszczają je przy pomocy przydomowych oczyszczalni ścieków. Sporadycznie do gminy zgłaszana jest informacja o uciążliwych odorach w rejonie składowiska odpadów komunalnych w Brzeszczach oraz w rejonie ferm drobiu w Zasolu.

Rysunek 3 Opinie mieszkańców na temat występowania hałasu spowodowanego ruchem komunikacyjnym (dane wyrażone w %).

Źródło: Wyniki ankiety elektronicznej, kwiecień 2016 (A – Występuje poniżej przeciętnego poziomu w gminie; B – Występuje na poziomie przeciętnym w gminie; C – Występuje powyżej przeciętnego poziomu w gminie; D – Nie występuje; E – Nie wiem)

Wysokie natężenie hałasu spowodowane jest głównie transportem drogowym, drogami wojewódzkimi 933 oraz 949, siecią kolejową, terenami przemysłowymi należącymi do kopalni, czy też funkcjonującymi na terenie gminy żwirowniami. Droga wojewódzka 933 prowadzi z Oświęcimia do Przyczyny, przebiega obok hali i stadionu, kopalni (czyli przez wyznaczony teren rewitalizacji), a następnie rozdziela osiedle Starych Bloków i park miejski. z punktu widzenia mieszkańców największy problem dotyczący natężenia hałasu występuje w miejscowości Skidziń, w którym 4/6 respondentów wskazało na występowanie tego zjawiska na poziomie powyżej przeciętnego.

W przypadku zanieczyszczeń atmosferycznych rozróżniono substancje zanieczyszczające pochodzące ze źródeł emisji wysokiej oraz niskiej emisji na terenie gminy Brzeszcze.

Tabela 1 Zestawienie podstawowych substancji zanieczyszczających ze źródeł emisji wysokiej na terenie gminy Brzeszcze za rok 2013.

Rodzaj substancji	Ilość [Mg/rok]
Dwutlenek siarki	78,5
Dwutlenek azotu	38,0
Tlenek węgla	26,4
Dwutlenek węgla	27130,0
Benzo(a)piren	0,006
Pył	16,7
Sadza	0,9

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej gminy Brzeszcze.

Największy udział w zanieczyszczeniach powietrza pochodzących ze źródeł wysokich na terenie gminy ma dwutlenek węgla, podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw w urządzeniach grzewczych. Wielkość tych emisji jest uzależniona od trzech głównych czynników: konstrukcji urządzeń grzewczych, rodzaju stosowanego paliwa oraz zastosowanych systemów oczyszczania spalin. Na terenie gminy źródła ciepła nie są wyposażone w systemy oczyszczania spalin.

Tabela 2 Zestawienie podstawowych substancji zanieczyszczających ze źródeł emisji niskiej na terenie gminy Brzeszcze za rok 2013.

Rodzaj substancji	Ilość [Mg/rok]
Dwutlenek siarki	156,3
Dwutlenek azotu	40,5
Tlenek węgla	754,0
Dwutlenek węgla	40 122,6
Benzo(a)piren	181,4
Pył	227,6

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej gminy Brzeszcze.

W podziale emisji na emisję wysoką, liniową oraz niską emisję, w niemal każdym rodzaju substancji szkodliwych (dwutlenek siarki, tlenek węgla, dwutlenek węgla, pył oraz benzo(a)piren, za wyjątkiem dwutlenku azotu) największy udział ma niska emisja. Łącznie aż 96,50 % zanieczyszczeń powietrza pochodzi z tego źródła. Wynika to bezpośrednio ze spalania paliw na cele grzewcze i socjalno-bytowe w mieszkalnictwie, ale też w sektorach handlowo-usługowym, jak również przyczyną jest brak układów oczyszczania spalin. Największy udział wśród nośników energii w pokryciu zapotrzebowania na energię końcową w obiektach mieszkaniowych w 2013 roku miał węgiel kamienny (61,2%), gaz ziemny (14,6%) oraz ciepło sieciowe (14,3%). Na problemy związane z niską emisją składają się m.in. nieefektywne kotły grzewcze, wykorzystywane przez znaczną liczbę mieszkańców. Zakup nowoczesnych kotłów wiąże się z dużym nakładem finansowym, podobnie jak paliwa w nich spalane. w gminie panują nieprawidłowe praktyki związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi (spalaniem śmieci) czy spalanie niskokalorycznych i zawierających dużą zawartość siarki paliw stałych (np. bardzo popularny węgiel). Niska emisja wzrasta zwłaszcza w okresie zimowym na skutek działań kotłowni indywidualnych oraz indywidualnych pieców centralnego ogrzewania. Najczęstszą przyczyną zanieczyszczeń niskoemisyjnych w tym zakresie jest brak urządzeń oczyszczania bądź odpylania gazów spalinowych, przez co całość wytwarzanych zanieczyszczeń dostaje się do powietrza atmosferycznego. Kolejnym źródłem zanieczyszczeń jest emisja komunikacyjna, która występuje najczęściej w pobliżu dróg o dużym natężeniu ruchu kołowego (w przypadku gminy Brzeszcze są to drogi wojewódzkie nr 933 i 949).

2.1.3 Zasoby rekreacyjno – turystyczne

Gmina leży w Kotlinie Oświęcimskiej, między rzeką Sołą a Wisłą. Charakterystyczną cechą krajobrazu jest łagodnie pofałdowana dolina z licznymi stawami. Na obszarze gminy znajduje się 39 stawów oraz zalewiska utworzone na terenach poeksploatacyjnych oraz w wyrobiskach żwiru nad Sołą. Zbiorniki wodne są skoncentrowane w północno-zachodniej części gminy, gdzie występuje kompleks stawów Nazieleńce (o łącznej powierzchni ok. 150 ha) ze stawami Granicznik, Bagiennik Duży, Rudak, Stanisław, oraz w części południowo-zachodniej (m.in. Tesznowiec, Komorowiec, Jaźnik Duży). Zbiorniki wodne, które powstały w wypełnionych wodą gruntową wyrobiskach po eksploatacji żwirów w dolinie Soły, są zarybiane i przeznaczone dla rekreacji wędkarskiej. Prócz rzeki Soły i Wisły, przez teren gminy przepływa Młynówka. Teren ten zasilają stawy rybne oraz lewobrzeżny dopływ Soły – potok Różany.

Większość terenów gminy Brzeszcze ma charakter rolniczy, jedynie niewielka część to zabudowa oraz tereny przemysłowe. Lesistość gminy wynosi zaledwie 12,1%. Dla Polski wskaźnik ten równa się 29,4%. Dominuje las świeży i wilgotny. Tereny lesiste porastają m.in. bukiem, modrzewiem, brzozą czy olszą czarną i jaworem.

Pozostały obszar objęty zmianą przekształcony jest przez działalność ludzi związaną z górnictwem i przemysłem, gdyż Brzeszcze położone są w Górnośląskim Zagłębiu Węglowym. Lasy na terenie gminy administrowane są przez Nadleśnictwo Andrychów.

Zdecydowana większość lasów na terenie gminy należy do II strefy uszkodzeń przemysłowych, a ich stan jest zagrożony przez deformacje terenu wynikające z działalności górniczej. Teren gminy bogaty jest w trzy obszary Natura 2000:

- dolina dolnej Soły;
- dolna Soła;
- stawy w Brzeszczach.

W gminie Brzeszcze nie występują inne tereny chronione ani pomniki przyrody. Jednak w okolicy doliny rzeki Soły i Wisły można spotkać wiele cennych i rzadkich ptaków (sześć z nich to gatunki silnie zagrożone, są one wpisane do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt: bąk, bączek, zielonka, podróżniczek, rybitwa białowąsa, kaczka podgorzałka) oraz sporo gatunków roślin bagiennych, szuwarowych i wodnych (np. siedmiopalecznik błotny, przetacznik błotny, żabiściek pływający). Naturalne bogactwa gminy można wykorzystywać do uprawiania kajakarstwa. Spływy organizowane są na rzece Sole.

Przez teren gminy Brzeszcze przebiegają trasy turystyczne m.in.:

- trasa nr 1 „Kościoły i kaplice” (19,5 km; przebieg: Brzeszcze – Przecieszyn – Skidziń – Zasole – Jawiszowice);
- trasa nr 2 „Krzyże i kapliczki przydrożne” (50 km; przebieg: Jawiszowice – Zasole – Przecieszyn – Skidziń – Wilczkowice – Brzeszcze);
- trasa nr 3 „Architektura drewniana” (33 km; przebieg: Zasole – Przecieszyn – Skidziń – Wilczkowice – Brzeszcze – Jawiszowice);
- trasa nr 4 „Architektura murowana” (34 km; przebieg: Brzeszcze – Jawiszowice – Zasole – Skidziń);
- trasa nr 5 „Pomniki, miejsca pamięci, tablice pamiątkowe” (20 km; przebieg: Zasole – Przecieszyn – Jawiszowice – Brzeszcze);
- trasa nr 6 „Osobliwości przyrodnicze” (25 km; przebieg: Przecieszyn – Zasole – Jawiszowice – Brzeszcze).

Do zabytków historycznych gminy można zaliczyć:

- kościół św. Urbana wzniesiony w XIX w. (Brzeszcze);
- drewniany kościół św. Marcina wzniesiony w XVII w. (Jawiszowice);
- latarnia i budynek łaźni obozowej podobozu KL Auschwitz - Jawischowitz.

Na terenie gminy znajduje się również budynek Karnej Kompanii Kobiet KL Auschwitz – Bór / Budy.

Do najcenniejszych zabytków ruchomych w gminie należą:

- wyposażenie kościoła parafialnego w Brzeszczach z ołtarzem głównym z 1892 r., autorstwa krakowskiego snycerza Kazimierza Chodzińskiego oraz para barokowych ołtarzy bocznych sprowadzonych w 1892 r. z Kościoła Mariackiego w Krakowie;
- kapliczka św. Anny Samotrzeć w Brzeszczach, ul. Nazieleńce, z datą 1619 (przekształcona w 1844 r.);
- kapliczka z Grupą Ukrzyżowania z 1812 r., w Brzeszczach przy ul. Piastowskiej (Brzeszcze);
- krzyż przydrożny z 1816 r. (Brzeszcze);
- pomnik Grunwaldzki – powstały w 1910 r., zniszczony i postawiony na nowo w 1945 r. (Brzeszcze);
- kompleksowe zabytkowe wyposażenie kościoła p.w. św. Marcina w Jawiszowicach;

- wyposażenie czterech kaplic wokół kościoła p.w. św. Marcina w Jawiszowicach;
- belka z inskrypcją z 1869 r., pochodząca ze starego drewnianego domu stojącego niegdyś na tej posesji, zachowana w stodole przy domu w Jawiszowicach, ul. Biała 7;
- średniowieczna rzeźba Pieta (kopia - w prezbiterium) oraz obraz z wizerunkiem Matki Boskiej z Dzieciątkiem (w kaplicy dolnej) w kościele p.w. Matki Boskiej Bolesnej w Jawiszowicach;
- kapliczka z figurą św. Jana Nepomucena z 1779 we wsi Skidziń.

Na terenie gminy od 2013 roku funkcjonuje Fundacja Pobliskie Miejsca Pamięci Auschwitz-Birkenau. Oferta turystyczna związana z obiektami prowadzonymi przez Fundację jest sukcesywnie uzupełniana (np. nowe wystawy w obiektach). w wystawie głównej Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau brakuje ekspozycji poświęconej podobozom i ta tematyka jest poruszana przez Fundację. Obiekty, które znajdują się w gminie Brzeszcze wchodziły w zakres kompleksu KL Auschwitz. Jednym z tych historycznych obiektów była Karna Kompania Kobiet KL Auschwitz - Bór/Budy. To jedyna taka zewnętrzna Karna Kompania dla kobiet w całym kompleksie KL Auschwitz. Ciekawostką jest to, iż przez pewien czas przebywała w niej Zofia Posmysz, znana polska pisarka. Należy również mieć na uwadze fakt, iż wśród mieszkańców gminy Brzeszcze jest dużo osób, które podczas okupacji pomagały więźniom – dzięki czemu gmina otrzymała Krzyż Grunwaldu III klasy za niesienie pomocy więźniom w czasie II Wojny Światowej. Fundacja zajmuje się m.in. oprowadzaniem zarówno zorganizowanych grup, jak i zainteresowanych osób po Miejscach Pamięci znajdujących się na terenie gminy. Niestety, w gminie brakuje infrastruktury towarzyszącej turystyce (noclegów, parkingów, toalet, restauracji, ew. sklepów z upominkami), które mogłyby stanowić nowe miejsca pracy dla mieszkańców.

Mimo różnorodnych walorów turystycznych gminy, dominujące znaczenie ma turystyka historyczna związana z działalnością Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu. z punktu widzenia turystycznego Brzeszcze mają charakter tranzytowy w kierunku Oświęcimia, Bielska-Białej czy Pszczyny.

2.1.4 Kultura i spor

Do instytucji odpowiedzialnych za rozwój kultury i sztuki oraz promowanie rekreacji i sportu w gminie Brzeszcze zalicza się:

Ośrodek Kultury w Brzeszczach w którego skład wchodzi:

- Biblioteka Publiczna Ośrodka Kultury w Brzeszczach wraz z 5 filiami: Biblioteka Publiczna Filia Willa, Biblioteka Publiczna Filia w Brzeszczach-Borze, Biblioteka Publiczna Filia w Jawiszowicach, Biblioteka Publiczna Filia w Skidzinie i Biblioteka Publiczna Filia w Zasolu;

- Dom Ludowy w Brzeszczach Borze;
- Dom Ludowy w Skidziniu;
- Dom Ludowy w Wilczkowicach;
- Świetlica na Os. Szymanowskiego w Brzeszczach;
- Świetlica na Os. Paderewskiego w Jawiszowicach;
- Świetlica w Zasolu;
- Kino „Wisła” w Brzeszczach.
- Basen pod Platanem
- Hala Sportowa w Brzeszczach

Ośrodek Kultury w Brzeszczach jest organizatorem imprez i zajęć kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych. Jest również wydawcą Biuletynu Informacyjnego gminy Brzeszcze, i „Informatora Kulturalnego”. Do swojej dyspozycji posiada salę kinowo-widowiskową, sale na zajęcia i szkolenia szkoleniowe, sale wielofunkcyjne w domach ludowych oraz 2 hole wystawowe w Ośrodku Kultury.

Przy Ośrodku Kultury w Brzeszczach działa wiele zespołów i grup zainteresowań, w tym m.in. – Dziecięcy Zespół Pieśni i Tańca Iskierki oraz Iskierkowa – Familia, a także zespoły folklorystyczne:

- „Borowianki” – Brzeszcze Bór
- „Brzeszczanki” – Brzeszcze
- „Jawiszowianki” – Jawiszowice
- „Paświszczanie” - Zasole
- Kapela „Zasole” – Zasole
- „Przecieszynianki” - Przecieszyn
- „Skidzinianie” – Skidzin
- „Tęcza” – Brzeszcze.

Ponadto przy Ośrodku Kultury w Brzeszczach działają: EKO-pracownia, Uniwersytet Trzeciego Wieku, Klub Nieprofesjonalnej Twórczości Literackiej „Pióromani”, Akademia Młodego Plastyka, Grupa Teatralna „Niezła Sztuka”, Teatr Emanujący Życiem, klub brydżowy i szachowy, Dyskusyjny Klub Książki, Ognisko Muzyczne „Metrum”. Ponadto Ośrodek Kultury współpracuje z kołami gospodyń wiejskich, ochotniczymi strażami pożarniczymi oraz innymi instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz społeczności lokalnej.

Tabela 3 Charakterystyka imprez w gminie Brzeszcze w latach 2013 – 2015

Liczba imprez organizowanych przez jednostkę oraz liczba uczestników				
Imprezy		2013	2014	2015
Ogółem	szt.	261	376	395
Wystawy	szt.	1	14	17
Występy zespołów amatorskich	szt.	10	6	-
Występy artystów i zespołów zawodowych	szt.	2	1	-
Dyskoteki	szt.	8	4	-
Prelekcje, spotkania, wykłady	szt.	126	218	133
Imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne	szt.	58	57	60
Konkursy	szt.	24	21	10
Inne	szt.	32	55	20
Uczestnicy imprez				
Ogółem	osoba	19792	25874	18627
Wystawy	osoba	20	280	517
Występy zespołów amatorskich	osoba	961	1650	-
Występy artystów i zespołów zawodowych	osoba	600	1000	-
Dyskoteki	osoba	1236	279	-
Prelekcje, spotkania, wykłady	osoba	2698	4982	3657
Imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne	osoba	2734	2517	2989
Konkursy	osoba	1823	1948	530
Inne	osoba	9720	13218	2495

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Przedstawiciele organizacji pozarządowych na terenie gminy Brzeszcze działają w niżej wymienionych obszarach:

Przedstawiciele organizacji pozarządowych na terenie gminy Brzeszcze działają w niżej wymienionych obszarach:

a) przyroda i ekologia:

- Kółko Rolnicze w Brzeszczach;
- Stowarzyszenie Ekologiczne „BIOS”;
- Towarzystwo Wędkarskie „SAZAN”;
- Kółko Rolnicze w Jawiszowicach;

- Stowarzyszenie Na Rzecz Promocji Wędkarstwa i Ochrony Przyrody w Gminie Brzeszcze „SANDACZ”;

b) kultura i edukacja:

- Ludowy Klub Sportowy Przecieszyn;
- Klub Sportowy „Górnik” Brzeszcze;
- Klub Oyama Karate Brzeszcze;
- Stowarzyszenie na Rzecz Gminy Brzeszcze „BRZOST”;
- Ludowy Klub Sportowy „Jawiszowice” w Jawiszowicach;
- Speleoklub Brzeszcze Stowarzyszenie;
- Ludowy Klub Sportowy w Skidziniu;
- Stowarzyszenie LINQUA;
- Towarzystwo Kultury Alternatywnej i Wspierania Inicjatyw „KURNIK”;
- Stowarzyszenie Na Rzecz Niezależnej Informacji Gminy Brzeszcze „OBIEKTYW”;
- „SOWA” – Stowarzyszenie Przyjaciół Gimnazjum nr 2 w Brzeszczach;
- Stowarzyszenie SHISEI KAI;
- Stowarzyszenie Amatorów Fotografii i Fotografiki „SAFIF”;
- Grupa Teatralna „Czwarta Ściana”;
- Stowarzyszenie Szkół i Placówek im. Wandy Chotomskiej „Najlepiej Razem”;
- Brzeszczańskie Stowarzyszenie Sportowe „Gol”;
- Stowarzyszenie Siatkarskie Brzeszcze;
- Szkołka Piłkarska Brzeszcze;
- Towarzystwo Turystyki Rodzinnej „Cyklista”;
- Stowarzyszenie Miłośników i Aktywnych Kolekcjonerów Broni i Techniki Militarnej :PRO PATRIA DEFENSIEM ET DISCIPLINA”;
- Stowarzyszenie Orkiestra Dęta KWK Brzeszcze;
- Fundacja Pobliskie Miejsca Pamięci Auschwitz-Birkenau;

c) sfera społeczna:

- Fundacja Pomocy Społecznej;
- Związek Zawodowy „KADRA” przy Kopalni Węgla Kamiennego „BRZESZCZE”;

- Związek Zawodowy Pracowników Informatyki;
- Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy Pracowników Agencji Komunalnej Sp. z o.o.;
- Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Pracowników KWK „BRZESZCZE”;
- Stowarzyszenie Samorządów Mieszkańców Sołectw w Gminie Brzeszcze z Siedzibą w Brzeszczach;
- Stowarzyszenie Rodziców na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „OLIMP” w Brzeszczach;
- Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarności Finansowej;
- Stowarzyszenie Amazonek w Brzeszczach;
- Stowarzyszenie Trzeźwości i Integracji Społecznej w Brzeszczach;
- Stowarzyszenie Wspólnota Samorządowa;
- Miejsko Gminne Polskie Stowarzyszenie Diabetyków w Brzeszczach;
- Forum Bezpartyjnych „BRZESZCZOT”;
- Międzyzakładowy Związek Zawodowy Pracowników Grupy Kapitałowej Węglukoks Energia;
- Stowarzyszenie Przyjaciół Dwójki;
- Stowarzyszenie Przyjaciół Jawiszowic;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Brzeszczach;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Przecieszynie;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Jawiszowicach;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Skidzinie;
- Ochotnicza Straż Pożarna Zasole;
- Ochotnicza Straż Pożarna Bór;
- Koła gospodyń wiejskich na obszarze całej gminy

d) organizacje przyparafialne:

- Towarzystwo Charytatywne im. Ojca Pio Koło nr 6;
- Domowy Kościół przy parafii Matki Bożej Bolesnej;
- Chór Canticum Novum;
- Chór Urbanum.

Wśród wymienionych organizacji największą aktywnością wyróżniają się organizacje sprawujące opiekę nad seniorami, ochotnicze straże pożarne, koła gospodyń wiejskich, stowarzyszenia: „Czwarta Ściana”, „BRZOST”, „Olimp”, drużyny harcerskie

i zachowe. Warto zaznaczyć, iż potencjał rozwoju organizacji pozarządowych na terenie gminy Brzeszcze jest ograniczony z powodu braku funduszy na rozwijanie inicjatyw lokalnych, jak również z uwagi na niski poziom aktywności mieszkańców. Zdarzają się sytuacje, w których osoby zakładające organizację pozarządową po pewnym czasie obniżają swoją aktywność społeczną w tym zakresie z różnych przyczyn, np. wyjeżdżają na studia, zmieniają miejsce pracy lub miejsce zamieszkania, kierują swoją aktywność na inne obszary, np. pracę zawodową, opiekę nad dzieckiem lub osobą zależną itp. z tego względu poziom aktywności organizacji pozarządowych jest zmienny. w ostatnich latach zaobserwowano obniżoną dynamikę tworzenia nowych organizacji pozarządowych w gminie Brzeszcze, a jednocześnie nasiliło się zjawisko alienacji, co oznacza, że każda z organizacji skupia się na własnej działalności, nie ma zainteresowania tworzeniem partnerstwa, rozwojem współpracy pomiędzy organizacjami lub aktywnym pozyskiwaniem nowych członków.

Pielęgowaniem lokalnego folkloru oraz działalnością kulturalną zajmują się aktywnie działające na terenie gminy koła gospodyń, które można określić jako prężne grupy nieformalne kultywujące tradycje.

Ośrodek Kultury w Brzeszczach rozwija również działalność sportową. Do jego zadań należy: popularyzacja walorów rekreacji ruchowej, organizowanie zajęć, zawodów i imprez sportowo-rekreacyjnych, zapewnienie kadry instruktorów do prowadzenia zajęć rekreacyjnych, utrzymanie i udostępnianie bazy sportowo-rekreacyjnej, rozwijanie usług w zakresie rekreacji ruchowej, prowadzenie wypożyczalni sprzętu sportowo-rekreacyjnego i turystycznego, organizowanie nauki pływania. Ośrodek Kultury w Brzeszczach dysponuje w celach rekreacyjnych basenem kąpielowym „Pod Platanem”, grota solną, halą sportową wraz ze siłownią i ścianką wspinaczkową. Działalność sportową wspierają również kluby, takie jak: KS „Górnik” Brzeszcze, OYAMA KARATE Brzeszcze, Uczniowski Klub Sportowy Gminy Brzeszcze.

Ważnym dla gminy cyklicznym wydarzeniem sportowym jest Bieg o Złote Gacie. Dużą popularnością cieszy się również inna masowa impreza - Gminny Rodzinny Rajd Rowerowy, którego organizatorem jest Ośrodek Kultury w Brzeszczach.

Dostęp do infrastruktury sportowej na terenie gminy jest dość zróżnicowany. Boiska sportowe funkcjonują na obszarach: Wilczkowic, Skidzina (LKS Skidzin), Przecieszyna (LKS Przecieszyn), Jawiszowic (LKS Jawiszowice) i Brzeszcz (boiska obiektu sportowego KS Górnik). Bezpośredniego dostępu do boiska na terenie sołectwa nie mają mieszkańcy Zasola. Kluby sportowe nie pobierają opłat za udział w zajęciach, a ich aktywizacja przy współpracy z lokalnym samorządem może stanowić jedną z możliwości rozwiązywania problemów społecznych w gminie Brzeszcze.

Poza tym, bogate tradycje lekkoatletyczne gminy Brzeszcze są stopniowo przywracane dzięki organizacji biegów, takich jak: akcja „Polska Biega” czy „Bieg

o Złote Gacie”. Dzięki nim powstała grupa nieformalna Speed Team Brzeszcze, która prowadzi stronę w witrynie Facebook, organizuje darmowe treningi w plenerze, grupę wsparcia dla amatorów w różnym wieku oraz wymienia fachowe informacje. Jest także możliwość identyfikacji z grupą w postaci własnej koszulki, czy logo firmy. Grupa zachęca do startów w różnych biegach w swoich barwach i chwalenia się postępami na stronie internetowej.

Obiekty Ośrodka Kultury w Brzeszczach wymagają doinwestowania jeśli chodzi o ofertę sprzętową do uprawiania sportu i rekreacji. Modne są również ćwiczenia na siłowni. w Brzeszczach mieszczą się trzy niewielkie komercyjne siłownie. Nie jest to biznes dochodowy – prowadzone są przez pasjonatów. Duży potencjał ma przede wszystkim siłownia w hali sportowej z zapleczem sanitarnym i dobrym dojazdem, dysponuje ona jednak przestarzałym sprzętem, na którego wymianę mieszkańcy czekają od lat.

Popularnością cieszy się również taniec. Na terenie gminy działają dwie szkoły tańca. Dzieci przedszkolne i szkolne – głównie dziewczynki – chętnie uczestniczą w takich zajęciach (szkoły tańca poszerzają ofertę o akrobatykę, balet itp.). Rodzice chętnie zapisują dzieci na zajęcia, wychodząc z założenia, że oprócz zabawy może to nieść pozytywne skutki – eliminowanie wad postawy, mniej spędzonego czasu przed komputerem i wiele innych. Główną barierą jest cena zajęć (i wiele dodatkowych wydatków związanych z występami – stroje, obuwie, wyjazdy). Na zajęcia stać jedynie określoną grupę osób. Nie są to zajęcia masowe, trudno na nie trafić dzieciom z rodzin o niższych dochodach, co stanowi dla nich również barierę w atrakcyjnym spędzaniu czasu wolnego na terenie gminy Brzeszcze.

Bardzo popularne są także zajęcia w prywatnych szkołach pływania – dwie największe mają komplet klientów. Na zajęcia te uczęszczają w szczególności starsze dzieci, ale jest też dodatkowa szkoła pływania dla dzieci małych i niemowląt. Barierą jest stosunkowo wysoka cena zajęć. Podobna sytuacja dotyczy narciarstwa – bliskość gór zachęca do tego sposobu korzystania z czasu wolnego, jednakże ceny są nazbyt wysokie dla przeciętnego odbiorcy. Ostatnio bardzo duże zainteresowanie wzbudza sport dla całych rodzin – Crossminton (pochodny badmintona, tenisa). w hali odbywają się rocznie 3 turnieje zaliczane do rankingu krajowego oraz cykliczne zajęcia dla dzieci i dorosłych. Największą grupą odbiorców tego typu zajęć są dzieci z terenu tzw. Starej Kolonii w Brzeszczach, a ich rodzice przychodzą na turnieje w charakterze widzów. Hala daje możliwość całorocznego trenowania, również w plenerze. Jednak mimo iż obecna grupa (ok. 30 juniorów w wieku 7 – 12 lat oraz ok. 20 – 30 osób dorosłych) stanowi najliczniejsze grono trenujące Crossminton w Polsce – nie można go zaliczyć do sportów masowych.

Problemy społeczne, które dotyczą mieszkańców gminy Brzeszcze (niskie wykształcenie, alkoholizm), obniżają ich świadomość w zakresie potrzeby uczestnictwa w tego typu aktywnościach. Ponadto niskie dochody często stwarzają barierę finansową dotyczącą uczestnictwa dzieci i dorosłych w zajęciach

i wydarzeniach skierowanych na sport, dlatego w gminie odczuwa się niedosyt na darmowe imprezy rekreacyjne z popularyzacją sportu, np. rajd rowerowy.

Do rozwoju sportu w gminie Brzeszcze przyczyniają się m.in.:

- Uczniowski Klub Sportowy Brzeszcze – lekkoatletyka, piłka siatkowa, wspinaczka – grupy dzieci i młodzieży (w tym przypadku cena nie stanowi bariery, a głównie brak wiedzy i zainteresowania rodziców taką formą zajęć);
- kluby sportowe zajmujące się piłką nożną (np. LKS Przecieszyn, LKS Skidzin, KS Górnik Brzeszcze itp.) –specyficzna grupa odbiorców, którą stanowią w zdecydowanej większości chłopcy (łatwo dostępny sprzęt i niskie koszty sprawiają, że sport ma charakter masowy i jest dość popularny; w gminie można spotkać liczne grupy treningowe, dużą liczbę trenerów i kibiców);
- szkoły walki – zajęcia komercyjne;
- Speleoklub Brzeszcze – grupa pasjonatów eksplorująca jaskinie (zespół o elitarnym charakterze, słynący z dużych sukcesów w zakresie odkrywania nowych jaskiń).

Dość szeroką ofertę zajęć proponuje również Ośrodek Kultury w Brzeszczach. Jest to m.in. bieganie, fitness, sporty siłowe, crossminton, wspinaczka, nordic walking, turystyka górską (obiekt popularyzuje różne dyscypliny, imprezy, turnieje i warsztaty, jest również wykorzystywany komercyjnie). Ponadto na basenie odbywają się zawody pływackie (organizowane wspólnie ze szkołami pływania). Basen jest udostępniany również dla szkółek pływackich, a także wykorzystany komercyjnie.

Analiza infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w gminie Brzeszcze wskazuje, że w Wilczkowicach, Skidzinie, Przecieszynie i Jawiszowicach działa przynajmniej jedno boisko, w Brzeszczach działają dwa. Nadto dostępne są tam również obiekty LKS Górnik Brzeszcze oraz obiekty, na których ćwiczą członkowie Uczniowskiego Klubu Sportowego. w Zasolu nie ma żadnej infrastruktury tego typu. Mieszkańcy mogą korzystać z oferty LKS Jawiszowice, KS Górnik Brzeszcze czy też LKS Przecieszyn, jednakże biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców Miasta Brzeszcze i poszczególnych sołectw – trudno stwierdzić, że na terenie Brzeszcz czy Jawiszowic występuje odpowiednia dostępność infrastruktury rekreacyjno-sportowej.

2.1.5 Edukacja

Gmina Brzeszcze prowadzi 6 przedszkoli publicznych, 6 szkół podstawowych i 2 gimnazja. Baza placówek oświatowych obejmuje:

Zespoły szkół:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Wandy Chotomskiej w Przecieszynie;

- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 w Skidzinie;
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4 z oddziałami integracyjnymi w Brzeszczach;
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5 w Brzeszczach;
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6 w Jawiszowicach;
- Zespół nr 6 Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Brzeszczach.

W zespołach szkół mieszczą się:

- Przedszkole nr 1 „Pod Kasztanami” w Brzeszczach;
- Przedszkole nr 3 „Żyrafa” w Brzeszczach (w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 5 w Brzeszczach);
- Przedszkole Publiczne w Przecieszynie;
- Przedszkole nr 2 z oddziałami integracyjnymi „Słoneczko” w Brzeszczach;
- Przedszkole nr 4 „Pod Tęczą” w Jawiszowicach (w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6 w Jawiszowicach);
- Przedszkole Publiczne w Skidzinie.

Szkoły Podstawowe:

- Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Stanisława Staszica w Brzeszczach;
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Brzeszczach (w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 5 w Brzeszczach);
- Szkoła Podstawowa im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Jawiszowicach (w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6 w Jawiszowicach);
- Szkoła Podstawowa w Przecieszynie (w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Wandy Chotomskiej);
- Szkoła Podstawowa w Skidzinie (w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3 w Skidzinie);
- Szkoła Podstawowa w Zasolu prowadzona przez Fundację Elementarz.

Gimnazja:

- Gimnazjum nr 1 z oddziałami integracyjnymi im. ks. Jana Twardowskiego w Brzeszczach (w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4 z oddziałami integracyjnymi w Brzeszczach);
- Gimnazjum nr 2 im. Marii Bobrzeckiej w Brzeszczach.

Ponadto Fundacja Elementarz prowadzi w Zasolu Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2.

W gminie działa również Powiatowy Zespół nr 6 Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Brzeszczach, w skład którego wchodzi: Liceum Ogólnokształcące, Technikum, Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Technikum Uzupełniające, Szkoła Policealna.

Warto zwrócić uwagę na generalny problem edukacyjny w gminie Brzeszcze. Jest nim niewystarczająca liczba godzin zajęć pozalekcyjnych, przede wszystkim w zakresie zajęć sportowych. Przyczyn tej sytuacji jest kilka: począwszy od ograniczonych możliwości finansowych gminy w zakresie ponoszenia kosztów wymienionych zajęć, poprzez niską dostępność komunikacyjną dojazdu na tego typu zajęcia dla dzieci z sołectw wiejskich, czy też brak zmodernizowanej infrastruktury (przede wszystkim sportowej), niezbędnej do organizacji takich zajęć, aż po współczesne nawyki dzieci i młodzieży, koncentrujące się głównie na zainteresowaniu Internetem, a w znacznie mniejszym stopniu – sportem i rekreacją.

2.1.6 Infrastruktura transportowa

Gmina Brzeszcze zlokalizowana jest w odległości 8 km od Oświęcimia, a od stolicy województwa, Krakowa, jest 74 km (licząc wzdłuż dróg).

Na terenie gminy Brzeszcze funkcjonuje system komunikacji drogowej, który tworzą następujące drogi:

- drogi wojewódzkie (DW 933 – ul. Ofiar Oświęcimia, ul. Dworcowa, ul. Pszczyńska; DW 949 – ul. Turystyczna, ul. Łęcka) – łącznie 13,5 km;
- 10 dróg powiatowych – łącznie 29,7 km, - 89 dróg gminnych – łącznie 64,6 km.

Sieć komunikacyjna jest dość dobrze rozwinięta. Wiąże się z:

- drogą wojewódzką nr 949 łączącą Brzeszcze z drogą wojewódzką nr 948 w odcinku Kęty – Oświęcim;
- drogą wojewódzką nr 933 łączącą Pszczynę z Oświęcimiem i Chrzanowem.

Droga 933 łączy miasto Brzeszcze z:

- autostradą A4 w węźle Chrzanów;
- drogą krajową nr 44 relacji Gliwice – Tychy – Oświęcim – Kraków;
- drogą krajową nr 1 relacji Gdańsk – Częstochowa – Pszczyna – Bielsko-Biała – Cieszyn.

Gmina Brzeszcze jest silnie powiązana z sąsiadującymi z nią dużymi miastami, tj. Oświęcimiem, Tychami, Pszczyną, Czechowicami-Dziedzicami i Bielsko-Białą. Dodatkowo, mocną stroną gminy jest przyszły przebieg przez jej obszar projektowanej drogi ekspresowej S14 Pyrzowice – Cieszyn oraz przyszłe powiązanie z drogą S1.

Dostępność publicznej komunikacji autobusowej na terenie gminy zapewnia MZK Oświęcim, który w Brzeszczach obsługuje linie: 19, 19P, 24, 25, 26, 27, 28 i 29. Zapewniają one połączenie wszystkich sołectw gminy z Oświęcimiem. Oprócz tego, na przystankach autobusowych zatrzymują się również busy należące do prywatnych przewoźników, dowożące pasażerów w kierunku Oświęcimia, Czechowic-Dziedzic, Pszczyny czy Bielska-Białej. Przez teren gminy przebiegają dwa krajowe szlaki kolejowe (jedno połączenie w stronę Czechowic-Dziedzic i Zebrzydowic, a następnie poza granice województwa; drugie - przez Oświęcim do Krakowa). Komunikacja kolejowa nie jest popularnym środkiem transportu, głównie ze względu na ograniczoną ofertę i liczbę połączeń.

2.1.7 Infrastruktura techniczna

Za sieć kanalizacji sanitarnej odpowiada Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Tychach oraz Agencja Komunalna Sp. z o.o. Na obszarze gminy zbudowano mechaniczno-biologiczno i chemiczną oczyszczalnię ścieków.

Tabela 4 Sieć kanalizacyjna gminy Brzeszcze – dane na 2015 rok.

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	76,4
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1837
Ścieki odprowadzone	dam3	501
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w miastach	osoba	9531
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	15106

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Jedynie 70% ludności gminy Brzeszcze korzysta z kanalizacji. Są to głównie mieszkańcy Brzeszcz, Jawiszowic i Przecieszyna. Na terenie gminy w 2015 roku działało 1837 przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych, a długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosiła wówczas 76,4 km. Ta sytuacja nie pozostaje bez wpływu na jakość życia mieszkańców i stanowi istotny problem społeczny a także środowiskowy (nielegalny zrzut ścieków do rowów, rzek, gruntów, przykrye i szkodliwe dla zdrowia odory itp.). Trzeba jednak zaznaczyć, że nie w każdym przypadku działania lokalnego samorządu na rzecz skanalizowania poszczególnych sołectw spotykają się z przychylnością. w sołectwie Zasole, mimo zaawansowanych prac projektowych, mieszkańcy nie wyrazili zgody na rozwój sieci kanalizacyjnej i udostępnienie pod tę inwestycję swoich posesji.

Obecnie gminę Brzeszcze obsługuje szereg sieci i urządzeń gazowniczych, które zasilają odbiorców komunalnych i obiekty produkcyjne oraz usługowe (w tym stacje redukcyjne gazu I-go stopnia, gazociągi wysokoprężne i rozdzielcze sieci gazowe średniego oraz niskiego napięcia). Wszystkie te komponenty obsługuje Regionalny Oddział Przesyłu w Świerklanach Terenowa Jednostka Obsługi Bielsko-Biała. Dodatkowo na terenie gminy zlokalizowany jest przemysłowy gazociąg, który przesyła metan (kopalina towarzysząca wydobywaniu węgla kamiennego) ze spółki Nowe Brzeszcze Grupa TARUON Sp. z o.o. do firmy „Synthos S.A.” znajdującej się w Oświęcimiu.

Tabela 5 Sieć gazowa gminy Brzeszcze – dane na 2015 rok

Długość czynnej sieci ogółem w m	m	146005
Czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	szt.	2939
Odbiorcy gazu	gosp.	5786
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.	1170
Odbiorcy gazu w miastach	gosp.	3417
Ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	17742

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Liczba czynnych przyłączy prowadzących do budynków w 2015 roku wynosiła 2939 sztuk, a długość czynnej sieci gazowej w gminie wynosi 146005 m. z sieci gazowej korzysta ok. 84% ogółu ludności.

Cała gmina zaopatruje się w wodę poprzez wodociąg grupowy „Brzeszcze”, który zasilany jest z wodociągu Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach (pobór wody następuje z magistrali wodociągowej „GO-CZA” z Kobiernic).

Tabela 6 Sieć wodociągowa gminy Brzeszcze – dane na 2015 rok

Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	127,5
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	4141
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam3	682,4
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w miastach	osoba	11501
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	21512

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Długość czynnej sieci rozdzielczej w 2015 roku wynosiła 127,5 km, natomiast liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania 4 141. Niemal 100% mieszkańców gminy korzysta z sieci wodociągowej, a większość z nich mieszka w mieście.

2.2 Budownictwo i warunki mieszkaniowe

Warunki mieszkaniowe w gminie Brzeszcze są porównywalne i dość zbliżone do tych panujących w powiecie oświęcimskim oraz całym województwie małopolskim. Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania w 2015 roku wynosiła 78,8 m², co przekłada się na nieco lepsze warunki w porównaniu do średniej powiatu i województwa. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na 1 osobę jest również większa w gminie Brzeszcze niż w pozostałych jednostkach – w 2015 roku wynosiła 27,7 m². Pod względem liczby mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców, w gminie wskaźnik ten jest wyższy niż w powiecie oświęcimskim

i województwie małopolskim. Dla gminy Brzeszcze wynosił 351,7 mieszkania na 1000 osób.

Tabela 7 Zasoby mieszkaniowe – wskaźniki w gminie Brzeszcze w latach 2013 – 2015.

Miejscowość	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (m ²)			Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę			Mieszkania na 1000 mieszkańców			Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Brzeszcze	78,3	78,6	78,8	27,1	27,4	27,7	345,4	349,0	351,7	2,9	2,9	2,8
Miasto	69,6	69,8	69,9	25,9	26,2	26,5	372,2	376,0	378,7	2,7	2,7	2,6
Obszar wiejski	90,3	90,6	90,9	28,4	28,8	29,1	314,5	317,8	320,6	3,2	3,1	3,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analizując lata 2013 – 2015 można dostrzec tempo wzrostu wskaźników zasobów mieszkaniowych. Zarówno w mieście, jak i w obszarze wiejskim, stale poprawiane są warunki mieszkaniowe.

Tabela 8 Zasoby mieszkaniowe w gminie Brzeszcze w latach 2004 – 2015.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Brzeszcze	7125	7152	7189	7207	7230	7257	7372	7415	7458	7499	7534	7570
Miasto	4202	4211	4225	4232	4240	4249	4275	4305	4320	4331	4347	4360
Obszar wiejski	2923	2941	2964	2975	2990	3008	3097	3110	3138	3168	3187	3210

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W 2015 roku zasoby mieszkaniowe gminy Brzeszcze wynosiły 7 570 mieszkań. w samym mieście było to 4 360 mieszkań, a na obszarze wiejskim 3 210. w latach 2004 – 2015 liczba mieszkań zwiększała się od kilkunastu do czterdziestu mieszkań rocznie. Największy wzrost odnotowano z roku 2009 na rok 2010 – do zasobu mieszkaniowego włączono 115 mieszkań. Na przestrzeni lat 2004 – 2015 wzrósł on o 445 mieszkań.

Tabela 9 Wyposażenie mieszkań gminy Brzeszcze w instalacje dane na rok 2015.

w miastach		
wodociąg	łazienka	centralne ogrzewanie
99,77 %	96,90 %	83,90 %
na wsi		
wodociąg	łazienka	centralne ogrzewanie
99,03 %	96,79 %	95,20 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wyposażenie obiektów mieszkalnych w instalacje jest na stosunkowo wysokim poziomie – zarówno na wsi jak i w mieście. Gmina jest w całości przyłączona do wodociągu, większość mieszkań posiada łazienkę. Wskaźniki są porównywalne zarówno na wsi jak i w mieście, różnią się tylko pod względem centralnego ogrzewania. Poziom wskaźnika wyposażenia w centralne ogrzewanie jest jednak zadowalający – 83,9% w mieście oraz 95,2% na wsi.

Tabela 10 Budownictwo mieszkaniowe – mieszkania oddane do użytkowania w gminie Brzeszcze w latach 2004 – 2015.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Brzeszcze	30	28	39	22	24	27	38	50	49	43	38	37
Miasto	7	9	15	10	9	9	19	33	17	12	18	14
Obszar wiejski	23	19	24	12	15	18	19	17	32	31	20	23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na terenie gminy nie rozróżnia się mieszkań według form budownictwa. Realizuje się wyłącznie indywidualne budownictwo mieszkaniowe (w latach 2013 – 2015 wg GUS także indywidualne realizowane na sprzedaż lub wynajem). Na przestrzeni lat 2004 – 2015 obserwuje się zmienny trend w budownictwie mieszkaniowym. Najwięcej budowano w latach 2011 – 2012, a najmniej 2007 – 2008 – wybudowano wtedy o połowę mniej mieszkań. We wszystkich latach badanego okresu budowano więcej na obszarze wiejskim niż w mieście. Wyjątkiem był okres 2010 – 2011. w 2010 roku tyle samo mieszkań oddano do użytkowania zarówno w mieście, jak i na obszarach wiejskich, a w 2011 roku więcej mieszkań oddano do użytkowania w mieście: 33 mieszkania, a na wsi – 17.

Gmina Brzeszcze posiada w 7 budynkach gminnych łącznie 17 lokali komunalnych, natomiast w 29 budynkach wspólnot mieszkaniowych posiada łącznie 152 lokale komunalne.

Liczba osób wpisanych na listę oczekujących na mieszkania komunalne na dzień 08.08.2016 wynosiła 56 osób (w tym 2 osoby zajmujące lokale socjalne). Liczba osób oczekujących na przydział mieszkania w rozbiciu na adres zameldowania kształtowała się następująco: Brzeszcze – 40 osób, Jawiszowice – 10 osób, Przecieszyn – 2 osoby, Skidziń – 2 osoby, Wilczkowice – 1 osoba, Zasole – 1 osoba, z poza terenu gminy – 7 osób oraz 2 osoby bez meldunku.

Gmina Brzeszcze posiada 11 lokali socjalnych w budynku przy ul. Kościuszki 6 w Brzeszczach. Liczba osób wpisanych na listę oczekujących na mieszkania socjalne według stanu na dzień 31.12.2016 wynosiła łącznie 76 osób – (w tym chodzi o 14 osób z mieszkań stanowiących zasób gminy Brzeszcze i 62 osoby z mieszkań nie stanowiących zasobu gminy Brzeszcze).

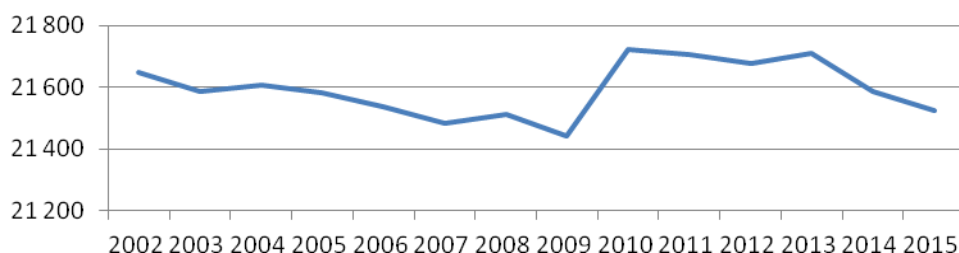
2.3 Strefa społeczna

2.3.1 Struktura demograficzna

W gminie Brzeszcze zamieszkuje 21 538 mieszkańców, z czego 51,3% stanowią kobiety, a 48,7% mężczyźni. w latach 2002 – 2015 liczba mieszkańców spadła zaledwie o 0,5%. Średni wiek mieszkańców wynosi 40,4 lat i jest porównywalny

do średniego wieku mieszkańców Województwa Małopolskiego oraz mieszkańców całej Polski.

Rysunek 4 Liczba ludności gminy Brzeszcze w latach 2002 – 2015 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tabela 11 Struktura mieszkańców gminy Brzeszcze w roku 2015.

	kobiety	mężczyźni	% kobiet	% mężczyzn
Osoby w wieku przedprodukcyjnym	1869	1904	16,9	18,2
Osoby w wieku produkcyjnym	6368	7271	57,6	69,5
Osoby w wieku poprodukcyjnym	2822	1291	25,5	12,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.polskawliczbach.pl> danych GUS.

Miasto Brzeszcze zamieszkuje 3 773 osób w wieku przedprodukcyjnym (<18 lat), liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym wynosi 13 639 osób [kobiety (18 – 59 lat), mężczyźni (18 – 64 lata)], zaś w wieku poprodukcyjnym – 4 113 osób. Gminę charakteryzuje dość duża liczba osób aktywnych zawodowo – znaczącą grupę stanowią osoby w wieku 30 – 39 lat oraz 55 – 59 lat. Mieszkańcy w wieku produkcyjnym to aż 63,4% (57,6% wszystkich kobiet i 69,5% całkowitej liczby mężczyzn). Najmniejszy udział w strukturze mieszkańców ma ludność w wieku przedprodukcyjnym (1869 kobiet i 1904 mężczyzn). w przypadku osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym w 2015 roku większą liczbę reprezentują mężczyźni. w wieku poprodukcyjnym większość populacji stanowią kobiety (jest ich dwukrotnie więcej niż mężczyzn). Trend ten potwierdza powyższa piramida wiekowa. Proces starzenia się społeczeństwa pociąga za sobą szereg różnego typu problemów, wymagających odpowiedzi m.in. w postaci projektów rewitalizacyjnych.

Rysunek 5 Piramida wieku mieszkańców gminy Brzeszcze w 2015 roku.

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Poniższy podział mieszkańców na ekonomiczne grupy wiekowe może również wskazywać na starzenie się społeczeństwa. Na przestrzeni lat 2004 – 2015 zmniejszyła się liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz osób młodszych, wzrosła natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Na przestrzeni lat 2004 – 2015 liczba mieszkańców emerytowanych zwiększyła się o 822 osoby.

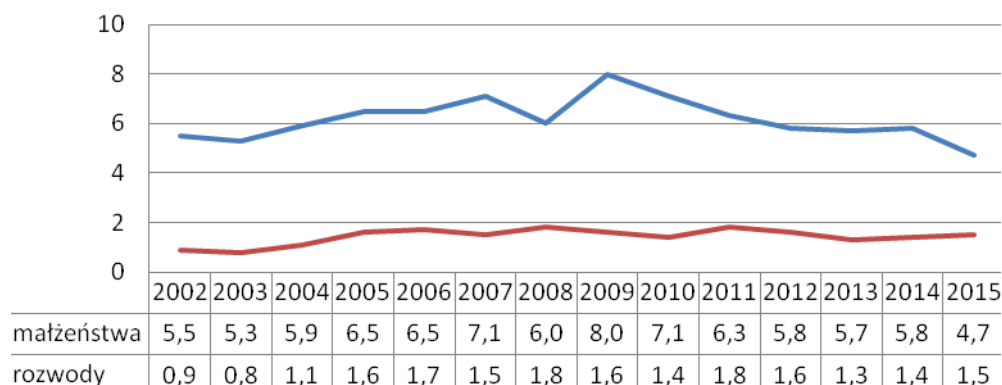
Tabela 12 Struktura mieszkańców gminy Brzeszcze według wieku w latach 2002 – 2015.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ogółem	21607	21584	21539	21483	21514	21443	21723	21706	21675	21710	21587	21525
W wieku przedprodukcyjnym	4426	4261	4150	4042	3966	3860	3858	3790	3773	3777	3760	3773
W wieku produkcyjnym	13800	13965	13970	13971	4023	14024	14223	14207	14134	14034	14817	13639
W wieku poprodukcyjnym	3291	3358	3419	3470	3525	3559	3642	3709	3768	3899	4010	4113

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Mieszkańcy gminy Brzeszcze w 2014 r. zawarli 126 małżeństw, tj. 5,8 małżeństw na 1000 mieszkańców. Znacznie niższy wskaźnik odnotowano dla Województwa Małopolskiego oraz dla całej Polski. w 2014 r. odnotowano 1,4 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. Około 27% mieszkańców gminy Brzeszcze jest stanu wolnego, około 60% żyje w małżeństwie, około 3,9% mieszkańców jest po rozwodzie, a 9% to wdowy i wdowcy.

Rysunek 6 Małżeństwa i rozwody na 1000 mieszkańców gminy Brzeszcze w latach 2002 – 2015 roku.

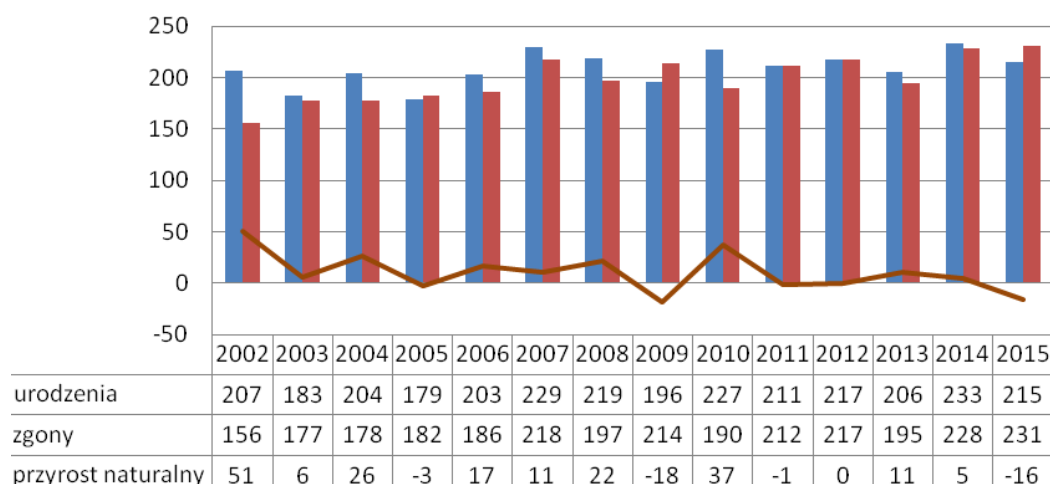
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na przestrzeni lat 2002 – 2015 w gminie Brzeszcze liczbę małżeństw zawartych cechowała tendencja skokowa (Główny Urząd Statystyczny udostępnia statystyki przestępstw jedynie dla powiatów, dlatego prezentowane dane są wartościami szacunkowymi bazującymi na liczbie mieszkańców Powiatu Oświęcimskiego oraz mieszkańców gminy Brzeszcze). w latach 2002 – 2009 rosła (odnotowała jednak spadek liczby małżeństw w roku 2003 oraz 2009). Od 2010 roku liczba ta sukcesywnie malała. w 2015 było to już 4,7 małżeństw zawartych na 1000 mieszkańców gminy, czyli 0,8 mniej względem roku 2002. Natomiast liczba rozwodów na przestrzeni tych lat wzrosła o 0,6 na 1000 mieszkańców.

Gmina Brzeszcze w roku 2014 odnotowała dodatni przyrost naturalny, który wyniósł 5. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu 0,2 na 1000 mieszkańców gminy. w 2014 r. w gminie urodziło się 233 dzieci, w tym 45,9% dziewczynek i 54,1% chłopców. Na 1000 ludności przypadają 52 zgony. Jest to znacznie więcej niż wartości średniej dla Województwa Małopolskiego, jak również wartości średniej dla kraju. w 2013 r. przyczyną 49,1% zgonów w gminie Brzeszcze były choroby układu krążenia, 28,4% zgonów było spowodowanych nowotworami, a 4,6% chorobami układu oddechowego.

Liczba urodzeń na przestrzeni lat 2002 – 2015 wahała się z roku na rok. w każdym z analizowanych okresów następował niemal naprzemiennie wzrost lub spadek. Największą liczbę urodzeń odnotowano w 2014 roku – 233, a najmniejszą w 2005 roku – było to 179 osób. w przypadku liczby zgonów w gminie Brzeszcze zauważa się tendencję wzrostową w latach 2002 – 2007, a następnie liczba zgonów zmieniała się skokowo do 2015 roku. Na przestrzeni lat liczba ta wzrosła o 75 osób, co prezentuje poniższa tabela.

Rysunek 7 Przyrost naturalny gminy Brzeszcze w latach 2002 – 2015 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Największy przyrost naturalny odnotowano w 2002 oraz 2010 roku. Natomiast największą przewagę liczby zgonów nad narodzinami odnotowano w 2009 i 2015 roku. Trend ten jest bardzo zmienny.

W 2014 r. zarejestrowano 207 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 306 wymeldowań. Wynika to z tego, że saldo migracji wewnętrznych dla gminy Brzeszcze wynosi -99. w 2014 r. z zagranicy zameldowało się 6 osób, dodatkowo zostało zarejestrowanych 10 wymeldowań za granicę. Daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące -4.

Tabela 13 Struktura mieszkańców gminy Brzeszcze według wieku w latach 2002 – 2015.

	Zameldowania 2002		Wymeldowania 2002				Zameldowania 2014			Wymeldowania 2014		
	z miast	ze wsi	z zagranicy	do miast	na wieś	za zagranicę	z miast	ze wsi	z zagranicy	do miast	na wieś	za zagranicę
Brzeszcze	160	116	1	135	166	4	119	88	6	157	149	10
Miasto	61	88	1	59	128	2	48	63	4	67	93	8
Ob. wiejski	99	28	0	76	38	2	71	25	2	90	56	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tabela 14 Saldo migracji w gminie Brzeszcze w latach 2002 – 2015.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Brzeszcze	-28	-57	-28	-73	-52	-47	20	-49	-57	-16	-28	-25	-103
Miasto	-39	-43	-71	-19	-85	-74	-59	3	5	-30	-8	-20	-53
Obszar wiejski	11	-14	43	-54	33	27	79	-52	-62	14	-20	-5	-50

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

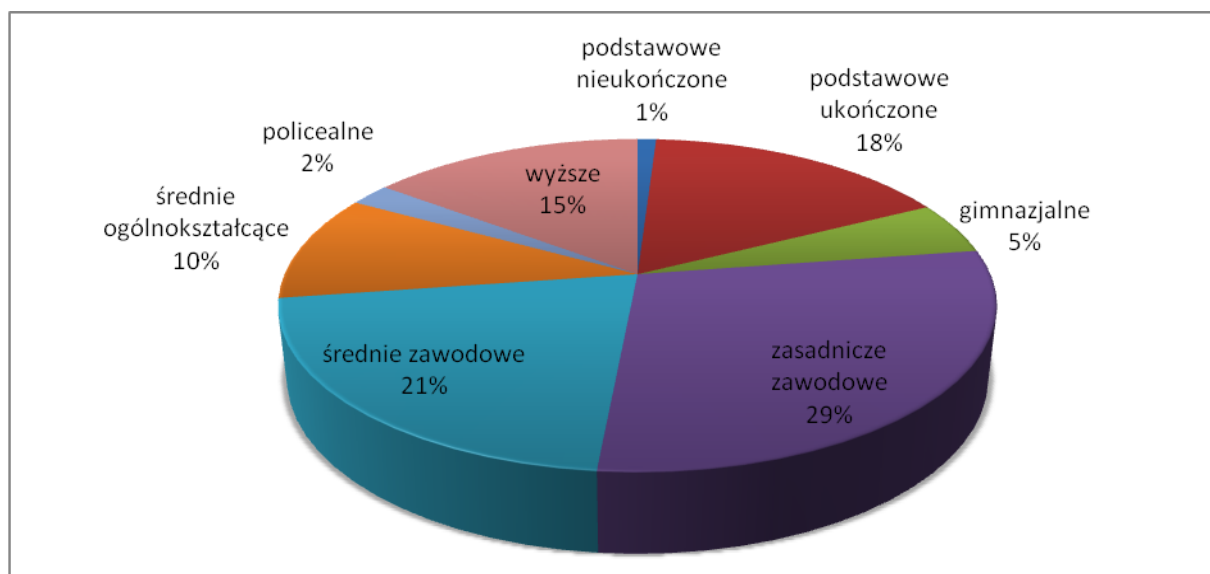
Najwięcej zameldowań w gminie Brzeszcze w 2002 roku było z innych miast, w większym stopniu były to zameldowania na obszarze wiejskim. Podobna sytuacja miała miejsce w 2014 roku. w 2002 roku więcej wymeldowań odnotowano na wieś, a w 2014 do miast. Dostrzec można trend życia w mieście.

2.3.2 Struktura wykształcenia

Około 4900 mieszkańców gminy Brzeszcze (tj. 17,4%) jest w wieku potencjalnej nauki (3 – 24 lata, w tym 2 401 kobiet i 2 502 mężczyzn). w przedziale wiekowym 3 – 6 lat (wychowanie przedszkolne) jest 18,7% wśród dziewczynek i 16,0% wśród chłopców. Na 1000 dzieci w wieku przedszkolnym 866 dzieci uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego. Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypada 0,91 dzieci. w grupie wiekowej 3 – 24 lata, na poziomie podstawowym (7 – 12 lat) kształci się 25,0% ludności (24,0% dziewczynek i 26,1% chłopców). Średnio 20 uczniów przypada na 1 oddział w szkołach podstawowych. Współczynnik skolaryzacji brutto (stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7 – 12 lat) wynosi 95,17. Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku około 14,7% ludności gminy posiada wykształcenie wyższe, 2,2% wykształcenie policealne, 10,4% średnie ogólnokształcące, a 21,2% – średnie zawodowe. Wykształcenie zasadnicze zawodowe posiada 28,9% mieszkańców gminy, gimnazjalne – 5,1% mieszkańców, 16,5% mieszkańców posiada wykształcenie podstawowe, zaś 1,0% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej.

Poziom wykształcenia mieszkańców gminy Brzeszcze jest zbliżony do całego Województwa Małopolskiego. Około 22% kobiet zamieszkujących gminę Brzeszcze ma wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz średnie zawodowe (19,8%). Mężczyźni najczęściej posiadają wykształcenie zasadnicze zawodowe (36,4%) oraz średnie zawodowe (22,7%). Najwięcej mieszkańców ma wykształcenie zasadnicze zawodowe – 29% oraz średnie zawodowe – 21%.

Rysunek 8 Struktura wykształcenia mieszkańców gminy Brzeszcze – stan na rok 2011

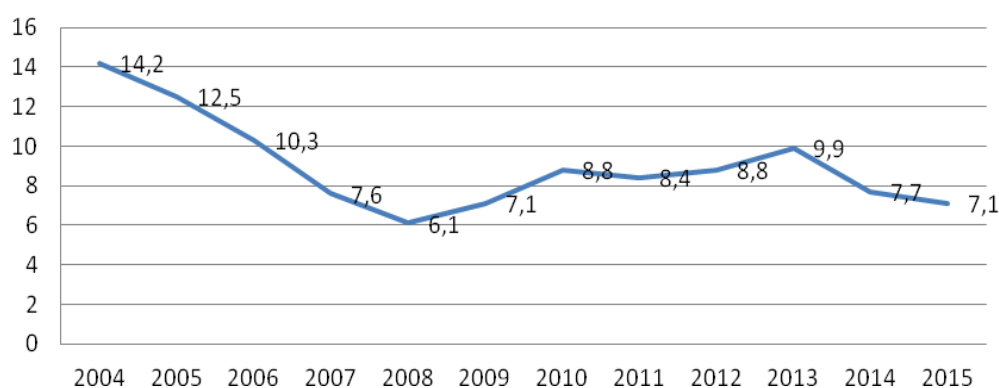
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS <http://www.polskawliczbach.pl>.

2.4 Strefa gospodarcza

2.4.1 Rynek pracy

W gminie Brzeszcze na 1000 mieszkańców pracują 203 osoby http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Brzeszcze_-_infoPrac1k. Spośród wszystkich pracujących 50,3% to kobiety, a 49,7% mężczyźni. Bezrobocie w gminie Brzeszcze w 2014 r. wynosiło 7,7% (10,6% wśród kobiet i 5,3% wśród mężczyzn).

Rysunek 9 Szacunkowa stopa bezrobocia (w %) w gminie Brzeszcze w latach 2004 – 2015.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analizując wysokość stopy bezrobocia na przestrzeni lat 2004 – 2008, można zauważyć, że zachodziła tendencja spadkowa. Stopa bezrobocia spadła z 14,2% (w 2004 roku) do 6,1%. Następnie w latach 2009 – 2013 utrzymywał się trend

wzrostowy z załamaniem w roku 2011. Obecnie stopa bezrobocia spada i aktualnie wynosi 7,1%.

Rysunek 10 Bezrobotni zarejestrowani wg płci w gminie Brzeszcze w latach 2004 – 2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS <http://www.polskawliczbach.pl>.

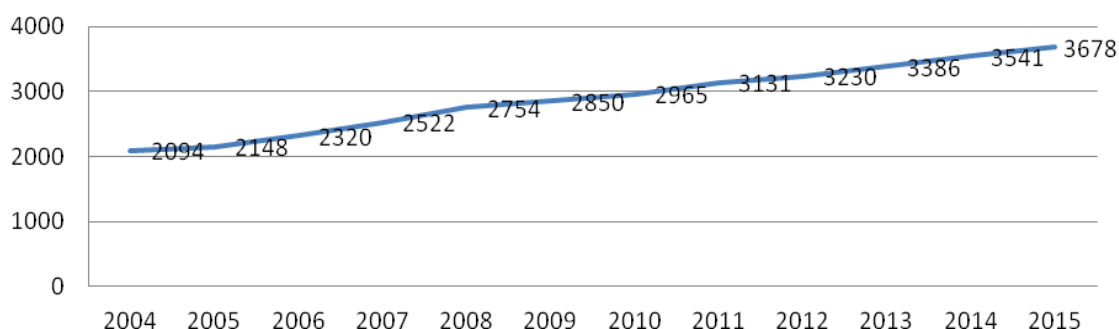
W każdym z analizowanych okresów liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet przewyższa liczbę mężczyzn. w gminie Brzeszcze największa przewaga liczby bezrobotnych kobiet przypadła na lata 2007 i 2008, gdzie stanowiły one 62% i 59% całej grupy. Najmniej bezrobotnych mężczyzn zarejestrowano w 2008 roku w liczbie 133 osób, a kobiet w 2015 roku. Według ostatnich danych liczba bezrobotnych mężczyzn wynosi 180 osób, a kobiet – 318.

W 2014 r. liczba pracujących na 1000 ludności wyniosła 203 (bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności). Część aktywnych zawodowo mieszkańców, tj. 3 282 osoby, wyjeżdża do pracy do innych gmin, zaś 4 497 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy Brzeszcze. Saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi 1 215. 17,6% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Brzeszcze pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 37,6% w przemyśle i budownictwie, 16,0% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja), a 1,8% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Przeciętne, miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Brzeszcze wynosi 3 541,48 zł, co odpowiada 88,40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce i jest niższe od średniej województwa o 4,3%. Kształtowanie się wysokości

wynagrodzenia mieszkańców gminy Brzeszcze w porównaniu do przeciętnego wynagrodzenia w Województwie Małopolskim oraz do średniej krajowej przedstawiono na poniższym wykresie.

Rysunek 11 Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Brzeszcze w latach 2004 – 2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na przestrzeni lat 2004 – 2015 w gminie odnotowano tendencję wzrostową przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto. Począwszy od roku 2004 kwota ta wzrosła o 1 584 zł. w 2015 roku średnia pensja wynosi już 3 678 zł.

2.4.2 Finanse publiczne

Wydatki z budżetu gminy Brzeszcze wyniosły w 2014 r. 52,0 mln złotych, co daje kwotę równą 2,4 tys. złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. To oznacza spadek wydatków o 1,1% w porównaniu do roku 2013. Około 42.7%, czyli największa część budżetu gminy Brzeszcze, została przeznaczona na Dział 801 – Oświata i wychowanie. Spora część wydatków z budżetu dotyczyła Działu 852 – Pomoc społeczna (13.4%) oraz Działu 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (13.2%). Wydatki inwestycyjne stanowiły 8,0% wydatków ogółem, czyli 4,2 mln złotych.

Tabela 15 Wydatki ogółem wg działów klasyfikacji budżetowej gminy Brzeszcze na rok 2015

Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo	209591,13
Dział 600 – Transport i łączność	3607169,2
Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa	2743420,7
Dział 710 – Działalność usługowa	405626,29
Dział 750 – Administracja publiczna	5915672,5
Dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	127236,75
Dział 752 – Obrona narodowa	860
Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1307806,7

Dział 757 – Obsługa długu publicznego	488672,56
Dział 801 – Oświata i wychowanie	24387302
Dział 851 – Ochrona zdrowia	412702,03
Dział 852 – Pomoc społeczna	7457090,4
Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza	484492,31
Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	8143457,4
Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3646418,4
Dział 926 – Kultura fizyczna	128046,05

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Suma dochodów do budżetu gminy Brzeszcze w 2014 roku wyniosła 57,1 mln zł. w przeliczeniu na jednego mieszkańca daje to kwotę 2,6 tys. zł i oznacza wzrost dochodów o 8,6% w porównaniu do 2013 r. Największą część dochodów wygenerował Dział 756 – Dochody od osób prawnych, fizycznych i od innych jednostek (52.7%). Duża część wpływów pochodzi z Działu 758 – Różne rozliczenia (22.3%) oraz z Działu 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (7.8%). w budżecie gminy Brzeszcze wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych wynosiły 872 zł na mieszkańca (33,1%), natomiast dochód z tytułu podatków dochodowych od osób prawnych wyniósł 7,3 zł na mieszkańca (0,3%). Zauważono znaczny wzrost wydatków i dochodów ogółem gminy w ostatnich latach.

Tabela 16 Wydatki i dochody gminy Brzeszcze w latach 2010 – 2016 oraz planowane na rok 2017.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Wydatki	50 2143 36	49 167101	51 869740	52 515229	51 951925	59 465564	79 662 315	103 493 925
Dochody	49 4418 21	50 840761	51 299026	52 646167	57 147047	63 567819	85 188 040	95 959 623

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS i danych Urzędu Gminy w Brzeszczach

2.4.3 Podmioty gospodarcze i otoczenie biznesu

Liczba podmiotów gospodarczych działających w 2014 r. w gminie Brzeszcze wynosiła 1994. To o 14 podmiotów mniej niż w 2013 r. Przedsiębiorstwa z sektora prywatnego zdecydowanie przeważały, gdyż stanowiły 96,8% wszystkich podmiotów. Ponad ¾ ogólnej liczby podmiotów gospodarczych to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Największy pracodawca w gminie Brzeszcze to Zakład Górniczy Brzeszcze – Nowe Brzeszcze Grupa TAURON Sp. z o.o., stanowiący największe przedsiębiorstwo w gminie. Aktualnie zatrudnia największą liczbę osób (ok. 2 tysięcy) w porównaniu z innymi przedsiębiorstwami. Obszar górniczy w większości zlokalizowany jest na

terenie miasta Brzeszcze oraz sołectw: Jawiszowice, Skidziń, Przecieszyn i Wilczkowice. w ostatnich latach zaobserwować można narastający spadek znaczenia górnictwa w Polsce, a wraz z nim postępującą restrukturyzację tego sektora. Skutkuje to m.in. spadkiem zatrudnienia.

Tabela 17 Podmioty gospodarcze wg sektorów własnościowych w gminie Brzeszcze lata 2013 – 2015.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WPISANE DO REJESTRU REGON			
Podmioty wg sektorów własnościowych	2013	2014	2015
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	2008	1994	2015
Sektor publiczny – ogółem	63	63	61
Sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	31	31	29
Sektor publiczny - spółki handlowe	4	4	4
Sektor prywatny – ogółem	1945	1930	1949
Sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1532	1501	1514
Sektor prywatny - spółki handlowe	58	69	72
Sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	2	2	2
Sektor prywatny - spółdzielnie	6	6	6
Sektor prywatny – fundacje	2	2	2
Sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	45	45	49

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W sektorze publicznym przeważają państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego; na przełomie lat 2014 – 2015 zamknięto 2 podmioty. w sektorze prywatnym osoby fizyczne zakończyły 31 działalności gospodarczych z roku 2013 na 2014, a rok później rozpoczęto 13 nowych działalności. Liczba spółek handlowych zwiększa się.

Tabela 18 Podmioty gospodarcze w gminie Brzeszcze według rodzajów działalności.

	2013	2014	2015
Ogółem	2008	1994	2015
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	19	14	14
Przemysł i budownictwo	385	386	391
Pozostała działalność	1604	1594	1610

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Liczba podmiotów gospodarczych w przemyśle i budownictwie rośnie. w rolnictwie, leśnictwie łowiectwie i rybactwie zmalała z lat 2013 – 2014. Największą liczbę podmiotów gospodarczych gminy Brzeszcze stanowią jednak pozostałe działalności.

Tabela 19 Podmioty gospodarcze – charakterystyka.

Podmioty – wskaźniki	2013	2014	2015
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	925	924	936
Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	50	58	65
Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	61	62	55
Podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności	92	92	94
Podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	143	144	148
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności	71	70	70
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	11	11	11
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	2	2	2
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	22	22	24
Podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	77	90	103

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Z roku 2014 na rok 2015 zwiększyła się liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności. Wzrosła również liczba nowo zarejestrowanych podmiotów w rejestrze REGON a zmalała liczba wykreśleń z rejestru. w latach 2013 – 2015 zwiększyła się liczba podmiotów na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym, a liczba podmiotów nowo zarejestrowanych na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym wzrosła znacząco o 23 i 13 jednostek.

Subregion Małopolski Zachodniej ma charakter uprzemysłowiony, dotyczy to w szczególności obszaru gminy Brzeszcze. Choć inne gminy subregionu mogą się wykazać dywersyfikacją gospodarek w oparciu na przykład o walory turystyczne, gospodarka gminy Brzeszcze nadal w bardzo dużej mierze opiera się na przemyśle wydobywczym (Nowe Brzeszcze Grupa TARUON Sp. z o.o., żwirownia w Przecieszynie).

Widoczny jest brak terenów inwestycyjnych w gminie, w szczególności scalonych obszarowo i funkcjonalnie, uzbrojonych i z dobrym dojazdem. Utrudnia to pozyskiwanie inwestorów oraz hamuje rozwój przedsiębiorczości. w gminie zauważa się niewielką liczbę inwestycji przemysłowych bądź usługowych, dominują za to inwestycje handlowe wielkopowierzchniowe. w 2014 r. na terenie gminy działało 9 supermarketów oraz targowisko o powierzchni 1958 metrów kwadratowych Zauważa się też mało drobnej wytwórczości, co powoduje, że rynek pracy jest słaby.

W subregionie Małopolska Zachodnia efektywnym instrumentem pobudzania inwestycji, wzrostu zatrudnienia oraz przedsiębiorczości w gminach jest tworzenie stref aktywności gospodarczej. Planowane jest utworzenie nowych i rozbudowa istniejących stref aktywności gospodarczej (w tym kompleksowe uzbrojenie, dozbrojenie terenów inwestycyjnych – także działających w formule parków przemysłowych, w tym m.in. tworzenia na ich terenie wewnętrznych układów komunikacyjnych oraz wyposażenia w niezbędną do ich funkcjonowania infrastrukturę, jak też budynki i budowle – wyłącznie w ograniczonym zakresie. Działanie to jest zgodne ze Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011 – 2020, która wskazuje, iż do kluczowych działań wspieranych w Małopolsce Zachodniej będzie należał rozwój potencjału gospodarczego poprzez m.in. tworzenie i rozwój stref aktywności gospodarczej, rewitalizację obszarów zdegradowanych, w tym terenów poprzemysłowych.

3 METODYKA DELIMITACJI OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI ORAZ OPRACOWANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Diagnoza obszaru zdegradowanego i rewitalizowanego w gminie Brzeszcze przeprowadzona została w oparciu o ustawę z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777). Celem diagnozy było ustalenie, które części gminy Brzeszcze powinny zostać zakwalifikowane jako obszary zdegradowane lub w stanie kryzysowym, jak również chciano wytypować obszary do rewitalizacji. Stan kryzysowy obszaru oznacza, że na określonym terenie występuje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym) w powiązaniu z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Zgodnie z art. 10 ustawy, za obszar rewitalizowany w diagnozie uznano część obszaru zdegradowanego, cechującą się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (przede wszystkim społecznych, z uwzględnieniem pozostałych problemów: gospodarczych, środowiskowych, przestrzennych). Jest to obszar, na którym – z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego – gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Zarówno obszar zdegradowany, jak i obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, przy czym obszar rewitalizowany może obejmować łącznie tereny o powierzchni nie większej niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałe przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy.

W procesie wyznaczania obszaru zdegradowanego i rewitalizowanego jako szczególnie istotne uwzględniono następujące czynniki:

- a) koncentracja negatywnych zjawisk mierzona liczbą wskaźników odnoszących się do zidentyfikowanych czynników ocenionych negatywnie (pod uwagę brano przede wszystkim zjawiska społeczne, a w dalszej kolejności problemy gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne itp.);
- b) znaczenie danego obszaru dla rozwoju lokalnego.

Diagnozę opracowywano w okresie od marca do czerwca 2016 roku, w podziale na dwa etapy:

- a) wyznaczenie obszaru zdegradowanego, za który uznano te obszary gminy gdzie występuje wysoka koncentracja problemów społecznych, takich jak np. uzależnienie od alkoholu, dożywianie, przestępczość, ubóstwo i innych problemów społecznych a także współwystępujących z nimi innych problemów: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych itp.;
- b) wyznaczenie obszaru rewitalizowanego, za który uznano te obszary gminy, gdzie koncentracja powyższych problemów jest najwyższa, przy założeniu że obszar rewitalizowany to nie więcej niż 20% powierzchni gminy, zamieszkałe przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777) – w procesie wyznaczania obszaru zdegradowanego i rewitalizowanego analizowano w pierwszej kolejności czynniki (wskaźniki) społeczne w powiązaniu z innymi czynnikami tj. gospodarczymi, przestrzenno-funkcjonalnymi, technicznymi i środowiskowymi, co przedstawiono w tabelach nr 20 i 21.

W procesie diagnozy wykorzystano następujące źródła danych:

- a) dane ilościowe i dane jakościowe uzyskane od służb samorządowych gminy Brzeszcze, jak również zaczerpnięte z ogólnodostępnych źródeł;
- b) wnioski z inwentaryzacji tkanki gminnej;
- c) wyniki 129 ankiet uzyskanych od mieszkańców gminy Brzeszcze;
- d) wnioski ze spotkań z mieszkańcami i przedsiębiorcami oraz przedstawicielami organizacji pozarządowych, a także samorządowcami, innymi liderami opinii oraz pozostałymi interesariuszami procesów rewitalizacji;
- e) wnioski ze spotkań Grupy Eksperckiej, która oceniała m.in. wskaźniki jakościowe służące do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji. w skład grupy weszli przedstawiciele: Urzędu Gminy w Brzeszczach (Wydział Gospodarki Przestrzennej, Wydział Infrastruktury i Ochrony Środowiska, Wydział Inwestycji, Samodzielne Stanowisko ds. promocji i rozwoju), Ośrodka Pomocy Społecznej oraz przedstawiciel Wykonawcy. Grupa dokonała oceny czynników jakościowych kierując się wynikami ankiety elektronicznej, która była przeprowadzona w gminie Brzeszcze w kwietniu 2016 r. oraz własną oceną analizowanych zjawisk, bazując m.in. na posiadanych przez gminę Brzeszcze dokumentach (np. Strategii Rozwoju Gminy Brzeszcze, Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Brzeszcze, Strategii rozwiązywania problemów społecznych, Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, Programu ochrony środowiska dla gminy, analizy ruchu, inwentaryzacji dróg, inwentaryzacji obiektów komunalnych, itp.).

W ujęciu przestrzennym analizę wszystkich problemów prowadzono na dwóch poziomach.

Na poziomie pierwszym dokonano agregacji uzyskanych danych, przyjmując podział gminy na miasto Brzeszcze i pięć sołectw: Jawiszowice, Skidziń, Wilczkowice, Zasole i Przecieszyn. Następnie dzięki analizie ilościowej i jakościowej zebranych danych wyłoniono obszary, na których dochodzi do kumulacji problemów społecznych, jak również innych powiązanych z nimi problemów, tj. gospodarczych, środowiskowych i przestrzennych. w wyniku tych analiz zdefiniowano obszar zdegradowany.

Tabela 20 Wykaz czynników (wskaźników) analizowanych pod kątem wyznaczenia obszaru zdegradowanego.

CZYNNIKI SPOŁECZNE

- 1.1. Liczba przestępstw przeciwko mieniu w przeliczeniu na 100 mieszkańców
- 1.2. Liczba przestępstw przeciwko rodzinie w przeliczeniu na 100 mieszkańców
- 1.3. Liczba osób pobierających zasiłek celowy – świadczenie pieniężne na zakup żywności w przeliczeniu na 100 mieszkańców
- 1.4. Liczba osób korzystająca z pomocy w zakresie dożywiania – posiłek w przeliczeniu na 100 mieszkańców
- 1.5. Liczba osób nieprzekraczających kwoty wolnej od podatku (PIT 37) w przeliczeniu na 100 mieszkańców
- 1.6. Poziom alkoholizmu wśród mieszkańców
- 1.7. Gry losowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców
- 1.8. Bary w przeliczeniu na 100 mieszkańców
- 1.9. Sklepy z alkoholem w przeliczeniu na 100 mieszkańców
- 1.10. Poziom stresu związanego z utratą pracy bądź możliwością utraty pracy
- 1.11. Liczba organizacji pozarządowych w stosunku do liczby mieszkańców (kapitał społeczny)

CZYNNIKI GOSPODARCZE

- 2.1. Liczba pustostanów – lokale użytkowe
- 2.2. Poziom rozwoju przedsiębiorczości w stosunku do lokalnego potencjału gospodarczego

CZYNNIKI PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE

- 3.1. Poziom bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej
- 3.2. Dostępność parkingów
- 3.3. Dostępność połączeń komunikacyjnych
- 3.4. Estetyka przestrzeni publicznej

CZYNNIKI TECHNICZNE

- 4.1. Wyroby zawierające azbest w m²
- 4.2. Kanalizacja sanitarna – pokrycie siecią

CZYNNIKI ŚRODOWISKOWE

- 5.1. Dzikie wysypiska śmieci w przeliczeniu na 100 mieszkańców
- 5.2. Liczba osób nie segregujących śmieci w stosunku do liczby mieszkańców (w %)

Źródło: Opracowanie własne.

Na drugim poziomie diagnozy wykorzystano niższy poziom agregacji danych. Dążono do wyznaczenia tych obszarów, gdzie występuje najwyższa koncentracja analizowanych problemów. z uwagi na fakt, iż nie cały obszar gminy Brzeszcze jest podzielony na ulice, uznano, iż na tym etapie diagnozy optymalne będzie posłużenie się odpowiednio: jednostkami funkcjonalnymi lub okręgami wyborczymi. Przyjęto, że zwarty obszar rewitalizowany lub podobszary obszaru rewitalizowanego wyznaczone zostaną w gminie Brzeszcze na poziomie jednostek funkcjonalnych lub okręgów wyborczych. w oparciu o pogłębioną analizę występujących na obszarze zdegradowanym problemów społecznych w powiązaniu z problemami gospodarczymi, środowiskowymi i przestrzennymi wyznaczono obszar rewitalizowany nieprzekraczający 20% powierzchni gminy i zamieszkały przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Tabela 21 Wykaz czynników (wskaźników) analizowanych pod kątem wyznaczenia obszaru rewitalizowanego.

CZYNNIKI SPOŁECZNE
1.1. Liczba przestępstw przeciwko mieniu w przeliczeniu na 100 mieszkańców 1.2. Liczba przestępstw przeciwko rodzinie w przeliczeniu na 100 mieszkańców 1.3. Liczba osób pobierających zasiłek celowy – świadczenie pieniężne na zakup żywności w przeliczeniu na 100 mieszkańców 1.4. Liczba osób korzystająca z pomocy w zakresie dożywiania – posiłek w przeliczeniu na 100 mieszkańców 1.5. Liczba osób nieprzekraczających kwoty wolnej od podatku (PIT 37) w przeliczeniu na 100 mieszkańców 1.6. Gry losowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców 1.7. Bary w przeliczeniu na 100 mieszkańców 1.8. Sklepy z alkoholem w przeliczeniu na 100 mieszkańców 1.9. Liczba Niebieskich Kart w przeliczeniu na 100 mieszkańców 1.10. Liczba osób pobierających zasiłek okresowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców 1.11. Liczba osób pobierających zasiłek stały w przeliczeniu na 100 mieszkańców 1.12. Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców 1.13. Lombardy w przeliczeniu na 100 mieszkańców
CZYNNIKI GOSPODARCZE
2.1. Liczba osób znajdująca się w II progu podatkowym (PIT 36) w przeliczeniu na 100 mieszkańców 2.2. Liczba pustostanów – lokale użytkowe
CZYNNIKI PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE
3.1. Poziom bezpieczeństwa w ruchu pieszych i rowerzystów 3.2. Dostępność parkingów 3.3. Dostępność połączeń komunikacyjnych 3.4. Estetyka przestrzeni publicznej

CZYNNIKI TECHNICZNE

4.1. Kanalizacja sanitarna

4.2. Poziom degradacji dróg

CZYNNIKI ŚRODOWISKOWE

5.1. Dzikie wysypiska śmieci w przeliczeniu na 100 mieszkańców

5.2. Poziom zagrożenia hałasem

Źródło: Opracowanie własne.

Dla uzyskania skali porównawczej wszystkie czynniki ilościowe analizowano w przeliczeniu na wskaźniki odnoszące się do 100 lub 1000 mieszkańców i/lub na 1 ha² powierzchni okręgu, porównując je następnie do przeciętnej wartości danego wskaźnika na poziomie gminy. w podobny sposób analizowano również czynniki jakościowe, odnosząc je do przeciwnego poziomu danego zjawiska w gminie.

W ocenie czynników zastosowano następujące miary:

- powyżej średniej w gminie;
- na poziomie średniej w gminie;
- poniżej średniej w gminie.

W przypadku niektórych czynników, gdy nie było możliwości wyznaczenia poziomu przeciętnego, oceniano jedynie pozytywnie lub negatywnie ich występowanie na terenie gminy.

Dokonując oceny czynników (wskaźników) w tabelach analitycznych zarówno dla obszaru zdegradowanego, jak i rewitalizacji zastosowano następujące oznaczenia:

- kolorem pomarańczowym oznaczono te wartości czynników (wskaźników), które znajdują się na poziomie zbliżonym do wartości przeciętnej dla całego obszaru gminy;
- kolorem zielonym oznaczono te wartości czynników (wskaźników), które kształtują się korzystniej niż przeciętna wartość w gminie;
- kolorem czerwonym oznaczono te wartości czynników (wskaźników), które niekorzystnie odchylają się od wartości przeciętnych dla gminy i wskazują zarazem na możliwość występowania stanu kryzysowego na danym obszarze.

Dodatkowo, w ocenie czynników (wskaźników) jakościowych w tabelach analitycznych oraz zastosowano następujące skróty:

- oznaczenie „P” dotyczy problemu, którego natężenie na danym obszarze uznano jako porównywalne z przeciętnym poziomem występującym w gminie;

- oznaczenie „N” dotyczy problemu, którego natężenie na danym obszarze uznano jako niższe od przeciętnego poziomu występującego w gminie;
- oznaczenie „W” dotyczy problemu, którego natężenie na danym obszarze uznano jako wyższe od przeciętnego poziomu występującego w gminie.

Interpretacja poziomu każdego ze wskaźników: wysokiego, przeciętnego lub niskiego - zależy od jego charakteru i jego wpływu na zjawiska kryzysowe w gminie, co oceniono indywidualnie przy pomocy odpowiednich oznaczeń kolorystycznych.

Na legendach do map użyte są ponadto skróty:

- OZ czyli obszar zdegradowany;
- OR czyli obszar rewitalizowany.

Na etapie opracowywania diagnozy obszaru zdegradowanego i rewitalizowanego prowadzono działania partycypacyjne i konsultacje społeczne mające na celu włączenie jak najszerszego grona mieszkańców w prace nad diagnozą.

W ramach działań partycypacyjnych służących delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji odbywały się spotkania, w których udział brali wszyscy interesariusze procesu rewitalizacji w gminie Brzeszcze, tj. pracownicy Urzędu Gminy w Brzeszczach, radni gminy Brzeszcze, lokalni liderzy opinii, przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedsiębiorcy, mieszkańcy. Spotkanie konsultacyjne miało miejsce m.in. w dniu 12 maja 2016 roku w Ośrodku Kultury w Brzeszczach. Jego celem była dyskusja o problemach społecznych, gospodarczych, przestrzennych, technicznych i środowiskowych na terenie gminy Brzeszcze mająca charakter uzupełniającej diagnozy w stosunku do wyników badań ilościowych, służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizowanego. w tym samym dniu odbyły się również warsztaty diagnostyczne dotyczące wyznaczania obszaru zdegradowanego i rewitalizowanego.

Ponadto na tym etapie prac nad programem w kwietniu 2016 r. przeprowadzono również badania ankietowe dotyczące problematyki rewitalizacji. Wzięło w nich udział 129 osób z całej gminy. Wielu uczestników tych działań poszerzało również swoją wiedzę o rewitalizacji w oparciu o materiały zamieszczone na stronie internetowej. Odbyły się również spacerzy badawcze oraz przeprowadzono inwentaryzację tkanki miejskiej. Wszystkie te działania pozwoliły w sposób racjonalny i spójny wyłonić obszar zdegradowany i obszar rewitalizowany na terenie gminy Brzeszcze, jak również opracować jego pogłębioną diagnozę.

Konsultacje społeczne projektu uchwały dotyczącej wyznaczenia na terenie gminy Brzeszcze obszaru zdegradowanego i rewitalizowanego odbyły się w terminie od dnia 8 czerwca do dnia 8 lipca 2016 roku. Do udziału w konsultacjach uprawnieni byli:

- mieszkańcy gminy;

- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- organy władzy publicznej;
- inne podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Konsultacje odbyły się w formie zbierania uwag w postaci:

- papierowej przesłanej na adres Urząd Gminy w Brzeszczach, 32-620 Brzeszcze, ul. Kościelna 4 lub złożonej osobiście w Urzędzie Gminy w Brzeszczach;
- elektronicznej przesłanej za pomocą poczty elektronicznej na adres gmina@brzeszcze.pl lub za pomocą formularza zamieszczonego na stronie internetowej przy projekcie uchwały.

Ponadto zorganizowano:

- a) spotkania konsultacyjne z mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi i pozostałymi zainteresowanymi osobami – w dniu 17 czerwca br. o godzinie 17:30 w świetlicy na Osiedlu Paderewskiego w Jawiszowicach;
- b) zbieranie uwag ustnych podczas spotkania konsultacyjnego w dniu 21 czerwca br. w godzinach od 14:00 do 17:00 oraz w okresie do 8 lipca 2016r. w siedzibie Urzędu Gminy w Brzeszczach, ul. Kościelna 4, pok. 222, w godzinach pracy urzędu.

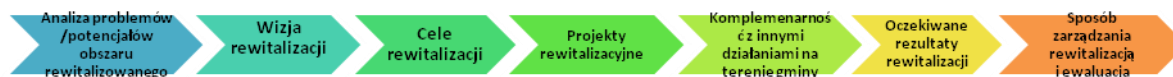
We wszystkich formach konsultacji ogółem udział wzięło blisko 100 osób. w wyniku konsultacji rozszerzono obszar do rewitalizacji o obiekty niezamieszkałe, jednakże ściśle powiązane z potrzebami interesariuszy rewitalizacji w gminie Brzeszcze (m.in. park miejski w Brzeszczach i stadion w Brzeszczach). Obiektów niezamieszkałych również będą dotyczyły projekty rewitalizacyjne zaproponowane przez mieszkańców obszaru rewitalizowanego.

W dniu 12 lipca 2016, podczas sesji Rady Miejskiej w Brzeszczach rozpatrzono pozytywnie projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Brzeszcze.

Po opracowaniu diagnozy obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji przystąpiono do opracowania GPR. w dniu 11 sierpnia 2016 roku, podczas sesji Rady Miejskiej w Brzeszczach, podjęto uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia GPR. Program ten opiera się na wizji funkcjonowania tego obszaru po zakończeniu procesów rewitalizacyjnych oraz określeniu celów strategicznych

i operacyjnych związanych tymi procesami. Ponadto zdefiniowano zadania inwestycyjne oraz nieinwestycyjne z podziałem na podstawowe i pozostałe, umożliwiające osiągnięcie zaplanowanych celów programu, które służą przede wszystkim poprawie sytuacji w obszarze kryzysowym.

Rysunek 12 Główne elementy Gminnego Programu Rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne.

Analiza problemów i potencjałów obszaru do rewitalizacji służyła zdefiniowaniu celów rewitalizacji, które powinny znaleźć odbicie w projektowanych przedsięwzięciach. W tym celu zorganizowano także dodatkowe spotkania warsztatowe w dniu z radnymi, przedstawicielami poszczególnych grup interesariuszy oraz z mieszkańcami, służące omówieniu zdiagnozowanych problemów i potencjałów, jak też także typowaniu projektów do Gminnego Programu Rewitalizacji. Spotkania te odbywały się w następujących terminach:

- 5 września 2016 – Brzeszcze, Urząd Gminy w Brzeszczach (spotkanie konsultacyjne służące ocenie zgłoszonych propozycji zadań i wyłonieniu przedsięwzięć, które ostatecznie znajdą się w "GPR");
- 9 września 2016 – spotkanie z pracownikami Ośrodka Kultury oraz Biblioteki (spotkanie konsultacyjne służące ocenie zgłoszonych propozycji zadań);
- 24 października 2016 – spotkanie z dyrekcją Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeszczach w sprawie przygotowania projektów społecznych do GPR.

W ramach działań służących wypracowaniu wizji i celów rewitalizacji w gminie Brzeszcze, jak również na potrzeby określenia zadań rewitalizacyjnych, podobnie jak na wcześniejszym etapie prac zorganizowano spotkania grupy eksperckiej, która definiowała podstawowe elementy programu. W terminie od dnia 18 sierpnia do dnia 2 września 2016 roku prowadzony był nabór projektów do GPR, który odbywał się zarówno w formie elektronicznej (wysyłka pocztą elektroniczną wypełnionego formularza z propozycją projektu), jak też w tradycyjnej formie, tj. poprzez złożenie wypełnionego i wydrukowanego formularza w Urzędzie Gminy w Brzeszczach. Ogółem otrzymano kilkadziesiąt propozycji projektów, o różnym stopniu szczegółowości opisu.

Ponadto w trakcie posiedzenia stałych komisji Rady Miejskiej w dniu 7 grudnia 2016 r. godz. 16.00, z udziałem m.in. Burmistrza Brzeszcz i Skarbnika Gminy, dokonano analizy projektu budżetu Gminy Brzeszcze na 2017 r. w kontekście wyboru projektów, które lokalny samorząd zgłosi do GPR.

Projekty zakwalifikowane do GPR podzielono na:

- a) **projekty podstawowe** o wysokim stopniu gotowości derealizacji, a zarazem o kluczowym znaczeniu dla powodzenia procesów rewitalizacyjnych;
- b) **projekty uzupełniające** o charakterze wspierającym, oddziałujące pośrednio na rozwiązanie problemów społecznych na obszarze rewitalizowanym lub oddziałujące bezpośrednio na ten obszar pod względem społecznym, jednakże jeszcze nie uszczegółowione pod względem wykonalności organizacyjnej, technicznej i finansowej;
- c) **kierunki działań zawierające rekomendowane** typy projektów inwestycyjnych i nieinwestycyjnych, dla których nie są jeszcze znane parametry realizacji (wnioskodawca, budżet i montaż finansowy, dokładny termin realizacji itp.), jednakże ich wdrożenie w przyszłości będzie pozytywnie wpływać na osiągnięcie celów rewitalizacji.

Konsultacje społeczne projektu GPR odbyły się w terminie od dnia 13 lutego do dnia 13 marca 2017 roku. Konsultacje odbyły się w formie zbierania uwag w postaci:

- papierowej przesłanej na adres Urząd Gminy w Brzeszczach, 32-620 Brzeszcze, ul. Kościelna 4 lub złożonej osobiście w Urzędzie Gminy w Brzeszczach;
- elektronicznej przesłanej za pomocą poczty elektronicznej na adres gmina@brzeszcze.pl lub za pomocą formularza zamieszczonego na stronie internetowej przy projekcie uchwały.

Ponadto zorganizowano:

- c) spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi i pozostałymi zainteresowanymi osobami — w dniu 27 lutego br. o godzinie 16:00 w świetlicy na Osiedlu Paderewskiego w Jawiszowicach.
- d) zbieranie uwag ustnych podczas spotkania konsultacyjnego w dniu 7 marca 20167 r. w godzinach od 15:00 do 17:00 oraz w okresie trwania konsultacji w siedzibie Urzędu Gminy w Brzeszczach, ul. Kościelna 4, pok. 222, w godzinach pracy urzędu.

We wszystkich formach konsultacji ogółem udział wzięło blisko 50 osób. Informacje podsumowujące z konsultacji opublikowano na stronie internetowej Gminy Brzeszcze. w wyniku konsultacji m.in. skorygowano niektóre elementy diagnozy problemów i potencjałów, zweryfikowano opisy projektów, uszczegółowiono projekty złożone przez wspólnoty mieszkaniowe oraz doprecyzowano źródła ich finansowania, jak też uszczegółowiono formy partycypacji społecznej, zgodnie z oczekiwaniami interesariuszy m.in. przedsiębiorców.

4 WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO NA TERENIE GMINY BRZESZCZE

Pierwszy etap diagnozy służył wyznaczeniu obszaru zdegradowanego na terenie gminy Brzeszcze poprzez zidentyfikowanie obszarów, na których występują problemy społeczne, w powiązaniu z problemami środowiskowymi oraz gospodarczymi, funkcjonalno-przestrzennymi i technicznymi. Występowanie zjawisk kryzysowych w głównie w sferze społecznych, jak również w innych sferach, stanowi podstawę dla delimitacji obszarów zdegradowanych. Miejsca szczególnej koncentracji wyżej wymienionych zjawisk determinują z kolei potrzeby rewitalizacyjne, a tym samym są bazą dla delimitacji obszaru rewitalizowanego. To na tym obszarze konieczne jest podjęcie skoncentrowanych i wycelowanych działań, które przyczynią się do rozwiązania zidentyfikowanych problemów, wpłyną korzystnie na poprawę jakości życia mieszkańców oraz – per saldo – staną się katalizatorem procesów rozwojowych w skali całej gminy.

W analizie służącej delimitacji obszaru zdegradowanego przyjęto podział gminy na miasto Brzeszcze i 5 sołectw: Jawiszowice, Skidziń, Wilczkowice, Zasole i Przecieszyn. w poniższych tabelach przedstawiono wybrane problemy społeczne oraz pozostałe problemy zidentyfikowane na terenie gminy Brzeszcze. Część zjawisk zilustrowana została również mapami, stanowiącymi opracowanie własne Wykonawcy.

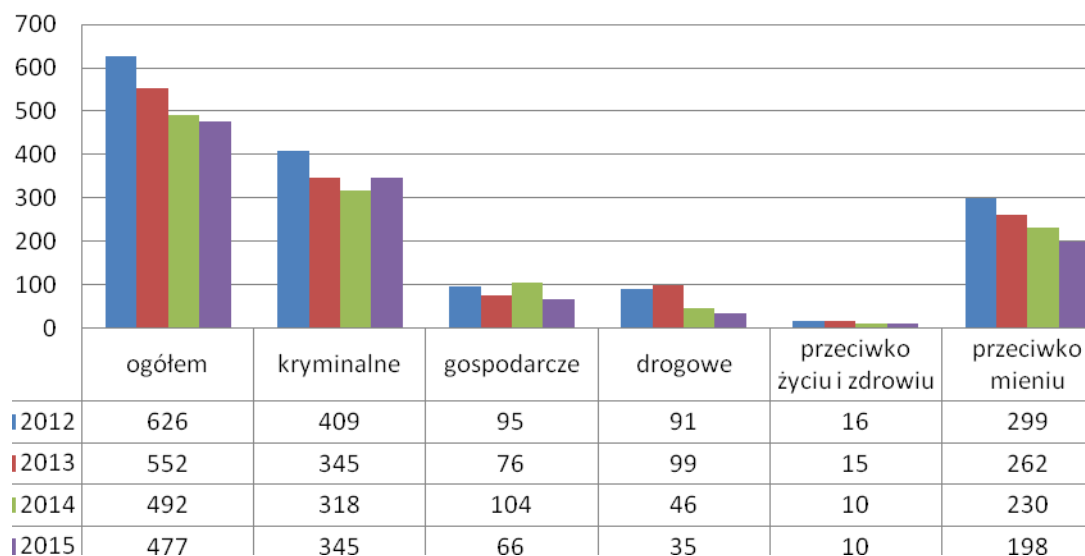
4.1 PROBLEMY SPOŁECZNE

W celu wyłonienia obszaru zdegradowanego w pierwszej kolejności dokonano analizy koncentracji problemów społecznych w odniesieniu do całego obszaru gminy Brzeszcze. Wybrane problemy zilustrowano poniższymi mapami, stanowiącymi opracowanie własne Wykonawcy. w związku z różnorodnością problemów społecznych, zostały podzielone tematycznie.

4.1.1 Przestępczość i przemoc w rodzinie

W 2014 r. szacunkowo na terenie gminy zostało popełnionych 492 przestępstw, co daje wskaźnik 22,81 na 1000 mieszkańców (Główny Urząd Statystyczny udostępnia statystyki przestępstw jedynie dla powiatów, dlatego prezentowane dane są wartościami szacunkowymi bazującymi na liczbie mieszkańców Powiatu Oświęcimskiego oraz mieszkańców gminy Brzeszcze). Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw ogółem w 2014 roku wynosił 77 %.

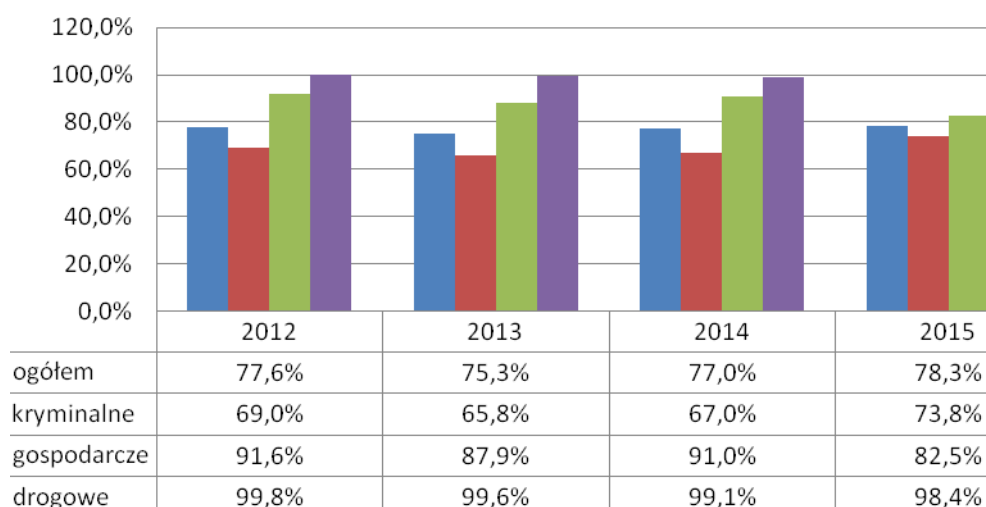
Rysunek 13 Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w gminie Brzeszcze w latach 2012 – 2015.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS oraz <http://www.polskawliczbach.pl>.

Analizując poziom przestępczości w gminie, można dostrzec tendencję spadkową – popełnianych przestępstw jest coraz mniej. Na przestrzeni lat 2012 – 2015 zmniejszyły się one o 149 przypadków. w 2015 roku stwierdzono 477 przestępstw na terenie Brzeszczy. Najwięcej przestępstw stwierdzonych przez policję miał charakter kryminalny i przeciwko mieniu. Najmniej przeciwko życiu i zdrowiu. Przestępstw kryminalnych w latach 2012 – 2014 popełniano coraz mniej, ale w 2015 r. liczba ta ponownie wzrosła. Natomiast przestępstw gospodarczych najwięcej stwierdzono w 2014 r., drogowych – w 2013 r., a przeciwko mieniu – w 2012r.

Rysunek 14 Wskaźnik wykrywalności przestępstw w gminie Brzeszcze w latach 2012 – 2015.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS oraz <http://www.polskawliczbach.pl>.

Wykrywalność przestępstw w gminie nie jest zadowalająca, przede wszystkim w przypadkach spraw kryminalnych, za to wysoką skutecznością cechuje się rozwiązywanie spraw gospodarczych oraz wykrywanie sprawców przestępstw drogowych.

Z danych uzyskanych od Urzędu Gminy w Brzeszczach wywnioskować można, że na terenie gminy liczba przestępstw w 2015 roku kształtowała się następująco:

Na terenie gminy zaobserwowano również przemoc domową, którą rozgraniczono na kilka rodzajów. Przemoc ekonomiczna, zdiagnozowana przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej i instytucje współpracujące w tym zakresie na terenie gminy Brzeszcze, rozumiana jest jako zaniedbanie, ograniczanie dostępu ofiary do wspólnego budżetu domowego oraz współdecydowania o ważnych sprawach. Natomiast przemoc psychiczna przejawia się w postaci wyzwisk, poniżania, izolacji, ograniczania kontaktów, krytykowania, ośmieszania, gróźb.

W ostatnich latach obserwuje się niestety tendencję zwykłą jeśli chodzi o konieczność izolowania nietrzeźwych sprawców przemocy. Dużym problemem jest brak możliwości izolowania sprawcy pozostającego pod wpływem alkoholu poprzez skierowanie go do izby wytrzeźwień, gdyż na terenie gminy Brzeszcze nie działa taka placówka. w takich sytuacjach konieczne jest kierowanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień w Bielsku-Białej, co stanowi pewną barierę, zarówno jeśli chodzi o dostępność komunikacyjną, jak też o koszty z tym związane.

Na terenie gminy Brzeszcze funkcjonują dwa mieszkania chronione dla ofiar przemocy (przy ul. Dworcowej i Nowa Kolonia). Do mieszkań tych kierowane są osoby doświadczające przemocy domowej z terenu całej gminy Brzeszcze (zazwyczaj matki z dziećmi lub kobiety, które doznawały przemocy będąc w związku nieformalnym, bezdzietne).

Na podstawie bieżących kontaktów Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeszczach z rodzinami górniczymi w przypadkach podejrzenia przemocy lub w sytuacjach kryzysowych nie można jednoznacznie określić, czy emerytowani górnicy – jako znacząca grupa społeczna na terenie gminy – mają wpływ na kształtowanie się problemów społecznych. Kopalnia Brzeszcze jest największym zakładem pracy na tym obszarze i najwięcej osób zamieszkałych w gminie jest tam zatrudnionych. Nie odnotowano jednak korelacji pomiędzy wykonywanym zawodem a tendencją do kształtowania się problemów społecznych.

Tabela 22 Liczba przestępstw w 2015 roku w gminie Brzeszcze w podziale na sołectwa.

Miejscowość	Liczba przestępstw przeciwko mieniu	Liczba przestępstw przeciwko rodzinie
Brzeszcze	76	11
Jawiszowice	36	11
Przecieszyn	3	1
Skidziń	1	1
Wilczkowice	2	0
Zasole	1	1
Ogółem	119	25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Brzeszczach.

Najwięcej przestępstw przeciwko mieniu zaobserwowano w Brzeszczach, natomiast przeciwko rodzinie odnotowano tyle samo przestępstw w Brzeszczach i Jawiszowicach. w diagnozie problemów społecznych uwzględniono liczbę przestępstw przeciwko mieniu w przeliczeniu na 100 mieszkańców [1.1.] oraz liczbę przestępstw przeciwko rodzinie w przeliczeniu na 100 mieszkańców [1.2.]. Na podstawie powyższych danych obliczono średnią dla gminy. Te sołectwa, których wysokość wskaźnika przestępczości przekraczała średnią, były uznawane za obszary kryzysowe w tym zakresie.

4.1.2 Pomoc społeczna

Zadaniem pomocy społecznej jest zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych człowieka. Pomoc ma na celu umożliwienie rodzinom bytowanie w godnych warunkach oraz przezwyciężanie trudnych życiowych sytuacji, kiedy nie wystarczają do tego celu własne możliwości i środki finansowe. Wymienione czynności na terenie gminy Brzeszcze realizowane są poprzez Ośrodek Pomocy Społecznej. Poniżej zamieszczono dane dotyczące liczby zasiłków celowych na terenie gminy (dane pozyskano z Urzędu Gminy w Brzeszczach):

Tabela 23 Liczba osób pobierających zasiłek celowy w 2015 roku w gminie Brzeszcze w podziale na sołectwa.

Miejscowość	Liczba osób pobierających zasiłek celowy – świadczenie pieniężne na zakup żywności
Brzeszcze	128.67
Jawiszowice	52.33
Przecieszyn	21
Skidziń	23
Wilczkowice	12
Zasole	9
Ogółem	246

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Brzeszczach.

Najwięcej osób pobierających zasiłek celowy zamieszkuje miejscowości Brzeszcze oraz Jawiszowice. w diagnozie problemów społecznych uwzględniono jednak liczbę osób pobierających zasiłek celowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców [1.3.]. Za obszary kryzysowe w tym zakresie uznawano sołectwa, których wskaźnik przekraczał średnią dla gminy.

Tabela 24 Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego gminy Brzeszcze w latach 2004 – 2015.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ogółem	328	285	348	326	324	323	272
Poniżej kryterium dochodowego	160	145	160	183	176	184	147
Powyżej kryterium dochodowego	168	140	188	143	148	139	125

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W latach 2009 – 2015 występował zmienny trend korzystania z pomocy społecznej. Najwięcej osób skorzystało w 2011 roku – było to aż 348 gospodarstw domowych. Najmniej w 2015 roku – wtedy skorzystało 272 rodzin. Lata 2012 – 2014 były okresem stagnacji.

W 2013 roku liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej wynosiła 449 – jest to ok. 1 070 osób, co stanowiło 4,9% wszystkich mieszkańców.

W latach 2011–2013 przyznawano pomoc społeczną najczęściej z powodu ubóstwa. Drugim najczęstszym powodem było bezrobocie lub długotrwała choroba. Liczebność rodzin dotkniętych tymi problemami w ostatnich latach zwiększyła się. Widoczny jest także problem w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Czynnościami związanymi z udzielaniem pomocy społecznej zajmuje się również: Centrum Aktywności Lokalnej, Gminny System Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Klub Integracji Społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Brzeszczach, Punkt Wsparcia i Pomocy dla Osób doświadczających przemocy w rodzinie, Poradnia Leczenia Uzależnień w Brzeszczach, Punkt Konsultacyjno-Terapeutyczny w Brzeszczach, Dzienny Oddział Terapii Uzależnień w Brzeszczach, Noclegownia dla bezdomnych mężczyzn funkcjonująca przy OPS, Centrum Wolontariatu, Fundacja Pomocy Społecznej, Fundacja Rodziców Na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Olimp”, Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, Fundacja im. Brata Alberta oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W diagnozie problemów społecznych odniesiono się równie do problemu dożywiania dzieci. Zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej, z tego rodzaju wsparcia mogą skorzystać jedynie osoby, których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kwoty kryterium dochodowego, czyli 771,00 zł na jedną osobę w rodzinie. Zatem wysoki odsetek dzieci korzystających z tej pomocy również świadczy o problemach związanych z sytuacją finansową gospodarstw domowych, ale nie tylko. Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej wskazywali również na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, która może być przyczyną korzystania przez dzieci z tego rodzaju wsparcia.

Jak wynika z danych uzyskanych z Urzędu Gminy w Brzeszczach liczba dzieci korzystających z pomocy w zakresie dożywiania przedstawia się następująco:

Tabela 25 Liczba dzieci korzystających z pomocy w zakresie dożywiania w 2015 roku w gminie Brzeszcze w podziale na sołectwa.

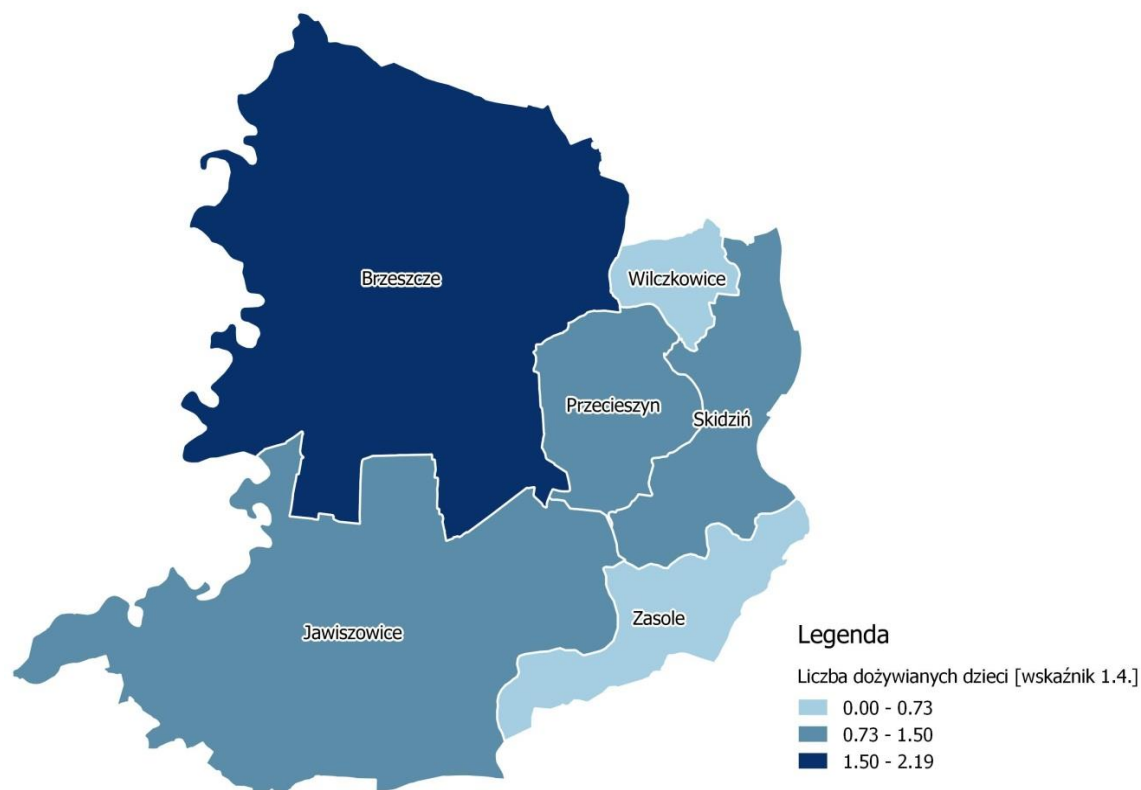
Miejscowość	Liczba dzieci korzystających z pomocy w zakresie dożywiania - posiłek
Brzeszcze	248.10
Jawiszowice	99.9
Przecieszyn	16.5
Skidziń	9.5
Wilczkowice	0
Zasole	3
Ogółem	377

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Brzeszczach.

Największa koncentracja tego zjawiska znajduje się na terenie miejscowości Brzeszcze. Natomiast w Wilczkowicach i Zasolu dzieci korzystających z dożywiania jest bliska zeru.

Na potrzeby delimitacji obszaru zdegradowanego zjawisko dożywiania dzieci [1.4.] oceniono w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Rysunek 15 Liczba dzieci korzystających z pomocy w zakresie dożywiania w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne.

4.1.3 Problemy finansowe

Kolejnym analizowanym czynnikiem społecznym była liczba osób nieprzekraczających kwoty wolnej od podatku (PIT 37), których koncentracja wskazuje na obszary stosunkowo biedne. Jak wynika z danych Urzędu Skarbowego w Oświęcimiu liczba osób nieprzekraczających kwoty wolnej od podatku (PIT 37) kształtuje się następująco:

Tabela 26. Liczba osób nieprzekraczających kwoty wolnej od podatku (PIT 37) w 2015 roku w gminie Brzeszcze w podziale na sołectwa.

Miejscowość	Liczba osób nieprzekraczających kwoty wolnej od podatku
Brzeszcze	2 980
Jawiszowice	2 093
Przecieszyn	341
Skidziń	240
Wilczkowice	127
Zasole	223
Ogółem	6 004

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Skarbowego w Oświęcimiu.

Podobnie jak w przypadku wcześniejszych wskaźników, na potrzeby delimitacji obszaru zdegradowanego liczbę osób nieprzekraczających kwoty wolnej od podatku (PIT 37) w poszczególnych sołectwach i mieście Brzeszcze przeliczono na 100 mieszkańców [1.5.]. Mimo iż w miejscowości Brzeszcze zamieszkuje najwięcej osób, których dochody nie przekraczają kwoty wolnej od podatku, w przeliczeniu tych danych na liczbę mieszkańców okazuje się, że koncentracja tego problemu jest niska.

Rysunek 16. Liczba osób nieprzekraczających kwoty wolnej od podatku (PIT 37) w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne.

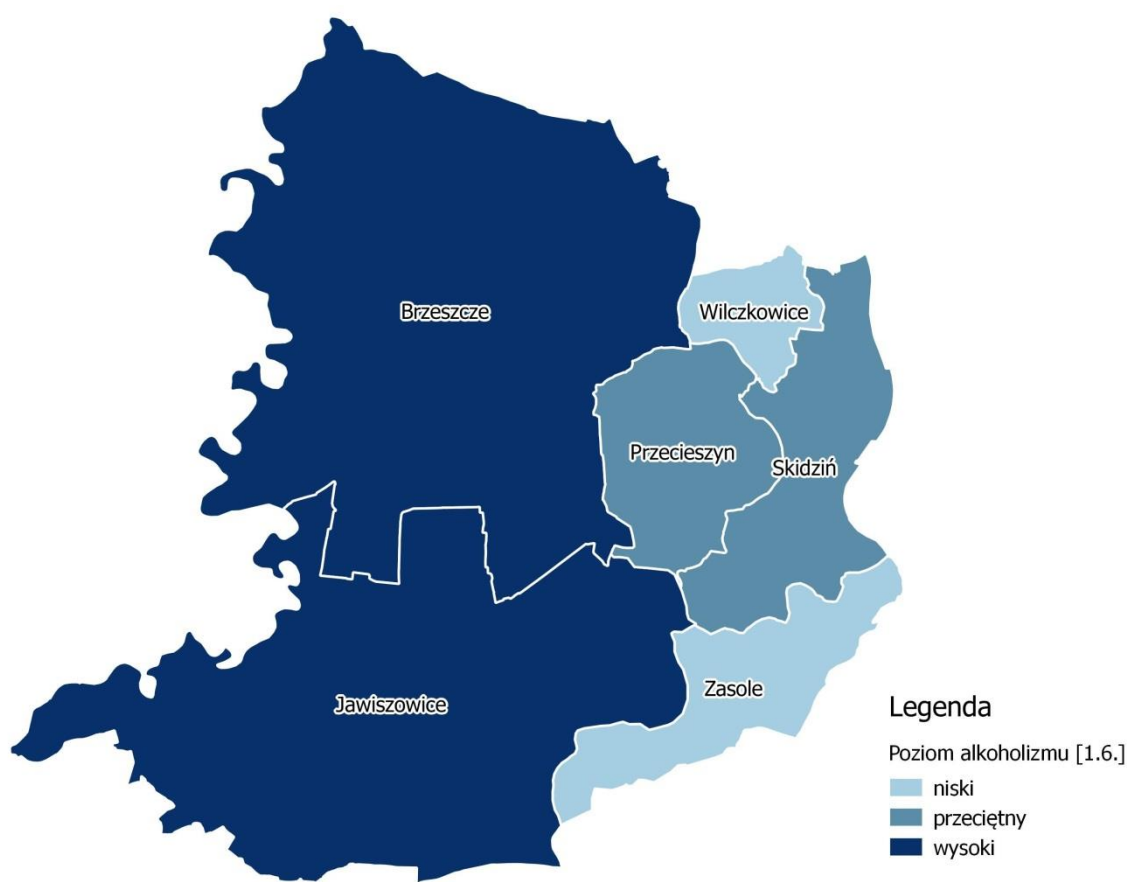
Najwięcej osób, których dochody są na tyle małe, że nie przekraczają kwoty wolnej od podatku, znajduje się w miejscowości Jawiszowice tj. 31,1 % mieszkańców tego obszaru jest zaliczanych do tej grupy. Pod względem tego zjawiska niewiele lepiej prezentują się miejscowości Przecieszyn, Wilczkowice i Skidziń. Natomiast w Zasolu oraz Brzeszczach występuje niska koncentracja tego problemu.

4.1.4 Problem alkoholizmu

Problemy uzależnień mocno nadwyrężają kondycję społeczną gminy, dlatego jednym z czynników uwzględnionych w analizie był poziom alkoholizmu wśród mieszkańców [1.6] w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Na podstawie danych jakościowych udostępnionych przez Ośrodek Pomocy Społecznej, po analizie przez grupę ekspercką, stwierdzono, że największa koncentracja tego zjawiska znajduje się w miejscowościach Brzeszcze i Jawiszowice. Jedynie w sołectwach: Wilczkowice i Zasole poziom natężenia tego problemu został określony jako niski.

Rysunek 17. Poziom alkoholizmu wśród mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne.

Uzależnienie od alkoholu wśród osób będących podopiecznymi Ośrodka Pomocy Społecznej wynika między innymi z braku chęci zmiany stylu życia, z uwarunkowań kulturowych, z braku konkretnych sankcji prawnych oraz zbyt długo trwających procedur kierowania na leczenie odwykowe. Choć nie zaobserwowano korelacji pomiędzy stresem związanym z utratą pracy, a sięganiem po alkohol czy korzystaniem z gier losowych u beneficjentów ośrodka, można stwierdzić, iż duża ich część to osoby niezaradne lub wyuczone bezradnością, nie mające nawyków pracy, słabo wykształcone, z małym doświadczeniem zawodowym, zadłużone lub osoby w wieku powyżej 50 lat. Wśród osób korzystających z pomocy ośrodka największa liczba bezrobotnych jest obserwowana w mieście Brzeszcze.

Liczba osób uzależnionych objętych wsparciem z tego tytułu wynosiła w 2015 roku 435, z czego 220 osób stanowiły osoby zgłoszone do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 195 osób było zarejestrowanych w Poradni Leczenia Uzależnień, natomiast 20 osobom udzielono pomocy psychologicznej w Punkcie Konsultacyjno-Terapeutycznym. Zdiagnozowano, że obszarami cechującymi się wysokim spożyciem alkoholu wśród mieszkańców są: Osiedle Paderewskiego, ulica Górnicza, Dworcowa, Skidziń i Przecieszyn. Natomiast inicjatywy społeczne, finansowane ze środków tzw. kapslowych, były realizowane na

Osiedlu Paderewskiego, Osiedlu Szymanowskiego, ulicy Dworcowej, Narutowicza, Ofiar Oświęcimia, w Zasolu. z uwagi na wrażliwy charakter tych danych w diagnozie nie opisywano w sposób szczegółowy problematyki alkoholizmu.

Na rozwój uzależnień duży wpływ ma dostępność używek, dlatego wyznaczono dodatkowo następujące czynniki uwzględniane w delimitacji obszaru zdegradowanego: gry losowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców [1.7.], bary w przeliczeniu na 100 mieszkańców [1.8.] oraz sklepy z alkoholem w przeliczeniu na 100 mieszkańców [1.9.]. Poniżej zamieszczono informację o liczbie tych punktów, uzyskane w Urzędzie Gminy w Brzeszczach, jak również w drodze inwentaryzacji tkanki gminnej:

Tabela 27. Liczba punktów: gier losowych, barów oraz sklepów z alkoholem w 2015 roku w gminie Brzeszcze w podziale na sołectwa.

Miejscowość	Liczba punktów z grami losowymi	Liczba punktów z barami	Liczba sklepów z alkoholem
Brzeszcze	3	5	8
Jawiszowice	1	3	1
Przecieszyn	0	1	2
Skidziń	0	1	2
Wilczkowice	0	0	1
Zasole	1	1	2
Ogółem	5	11	16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Brzeszczach oraz własnej inwentaryzacji.

Na spotkaniu grupy eksperckiej oceniającej problemy społeczne w gminie Brzeszcze, zwrócono również uwagę na dodatkowy problem, zasygnalizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach. Chodzi o szczególnie wysoki poziom stresu związany z utratą pracy lub możliwością utraty pracy. Zjawisko to pracownicy społeczni odnotowali w Brzeszczach i Jawiszowicach. Może to wynikać z faktu, iż wskazany teren (przede wszystkim osiedle Paderewskiego w Jawiszowicach oraz osiedle Stara Kolonia i Nowa Kolonia w Brzeszczach) zamieszkuje w dużym stopniu ludność napływowa, która nie jest zakotwiczona w lokalnej społeczności i jest związana z tym miejscem przede wszystkim pracą (często już utraconą), przez co znacznie gorzej znosi stres związany z możliwością utraty pracy (np. alkoholizm, depresja) niż ludność z okolicznych sołectw, która w większości funkcjonuje na tym terenie od lat, jest mocno związana z gminą, posiada mocne oparcie w sąsiadach, znajomych, znacznie bardziej utożsamia się ze wspólnotą lokalną i jest bardziej zintegrowana. Wyraźnie widać to m.in. na przykładzie dbałości o posesje, gdyż estetyka przestrzeni publicznej jest znacznie wyższa w sołectwach niż na osiedlach

w Brzeszczach i Jawiszowicach. Postanowiono uwzględnić ten problem społeczny jako osobny czynnik [1.10].

4.1.5 Zaangażowanie społeczne

W gminie zauważono również problem dotyczący zróżnicowanego zaangażowania społecznego. Problem dotyczy różnych grup wiekowych. Brak zainteresowania dużej grupy dzieci i młodzieży aktywnością fizyczną poza szkołą wynika głównie z powodu:

- braku dostępności takich zajęć (z powodu braku funduszy, braku zaplecza sportowego, zdegradowanych obiektów);
- małej wiedzy rodziców (niedostateczne motywowanie dzieci, przyzwolenie na spędzanie wolnego czasu przed komputerem, brak wiedzy na temat konsekwencji takiego trybu życia jak wady postawy, ale także nie zadbanie o zdrowie, odżywianie itp.);
- mody na dany sport, wzorce wynoszone często przez młodzież ze źródeł internetowych (np. bieganie modne jest indywidualne, nie w formie związanej z tradycyjnymi strukturami – sekcja lekkoatletyki UKS prawie nie ma członków, choć od lat zajęcia są dotowane przez gminę i darmowe).

Mimo stosunkowo niskiego poziomu zaangażowania, na terenie gminy Brzeszcze działa wiele organizacji pozarządowych w różnych obszarach, np. kultury i edukacji, sfery społecznej, przyrody i ekologii, turystyki, ochrony zabytków, rekreacji czy ochotnicze straże pożarne. Poniższe zestawienie przedstawia liczbę organizacji pozarządowych działających w poszczególnych sołectwach. Zdecydowana większość z nich znajduje się w mieście Brzeszcze oraz w Jawiszowicach. Dane te odegrały kluczową rolę przy ocenie kapitału społecznego przez grupę ekspercką. w tym przypadku podczas analizy czynnika kierowano się liczbą organizacji pozarządowych przypadających na 1000 mieszkańców. Okazuje się, że najgorszą sytuacją w tym zakresie charakteryzują się Wilczkowice, natomiast poniżej ogólnego poziomu (1,8) znajdują się również miejscowości: Skidziń oraz Jawiszowice.

Tabela 28. Liczba organizacji pozarządowych w podziale na poszczególne sołectwa.

Miejscowość	Udział procentowy organizacji pozarządowych	Liczba organizacji pozarządowych przypadająca na 1000 mieszkańców
Brzeszcze	64,1	2,17
Jawiszowice	23	1,31
Przecieszyn	7,7	2,61
Skidziń	2,6	1,17
Wilczkowice	0	0
Zasole	2,6	2,17
Ogółem	100	1,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych w Strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Brzeszcze na lata 2016-2021.

Liczbę funkcjonujących organizacji pozarządowych w poszczególnych sołectwach w przeliczeniu na 1000 mieszkańców potraktowano jako osobny czynnik, który ma odzwierciedlać poziom zaangażowania społecznego [1.11.]

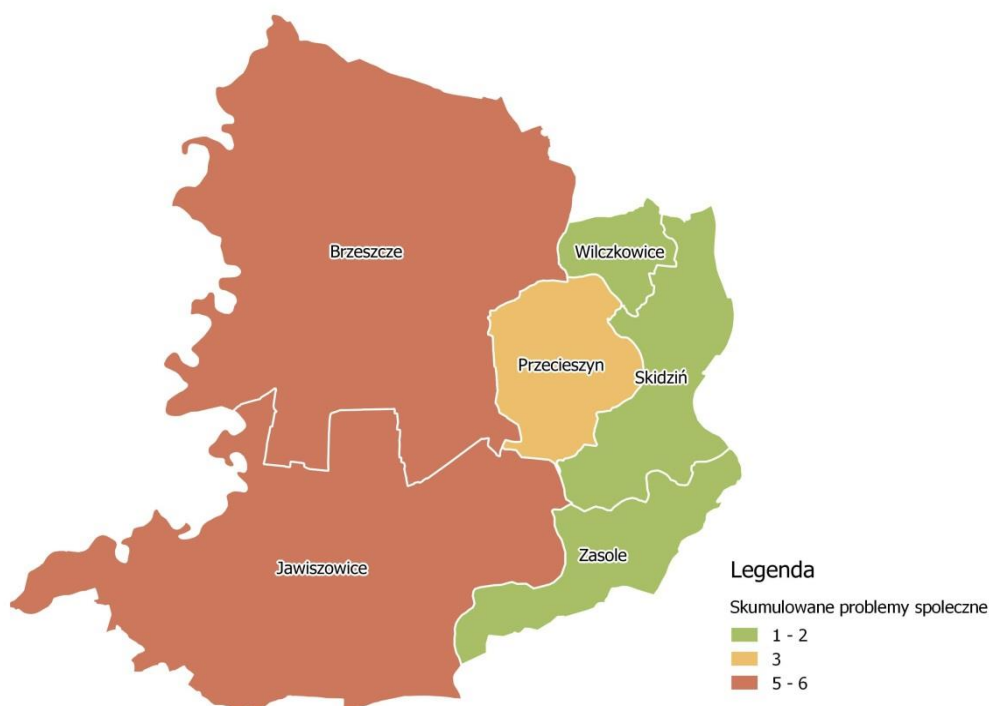
Ocena ilościowa i jakościowa wymienionych wcześniej kluczowych czynników, pozwoliła na zdiagnozowanie obszaru o największej koncentracji problemów o charakterze społecznym. Poziom natężenia poszczególnych czynników przedstawia poniższa tabela. Dane zostały przedstawione w postaci diagramu dzięki oznaczeniom kolorystycznym i symbolicznym.

Tabela 29. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.

Miejscowość	CZYNNIKI SPOŁECZNE											SUMA ZJAWISK KRYTYCZNYCH
	1.1. Liczba przestępstw przeciwko mieniu w przeliczeniu na 100 mieszkańców	1.2. Liczba przestępstw przeciwko rodzinie w przeliczeniu na 100 mieszkańców	1.3. Liczba osób popełniających przestępstwa - umiarkowane - pieniężne na zakup żywności w przeliczeniu na 100 mieszkańców	1.4. Liczba osób korzystająca z pomocy w zakresie dożywiania - posiłek w przeliczeniu na 100 mieszkańców	1.5. Liczba osób nieprzekraczających kwoty wolnej od podatku (PIT 37) w przeliczeniu na 100 mieszkańców	1.6. Poziom alkoholizmu wśród mieszkańców	1.7. Gry losowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców	1.8. Bary w przeliczeniu na 100 mieszkańców	1.9. Sklepy z alkoholem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	1.10. Poziom stresu związanego z utratą pracy bądź możliwością utraty pracy	1.11. Liczba organizacji pozarządowych w stosunku do liczby mieszkańców	
Brzeszcze	0,67	0,10	1,14	2,19	26,33	W	0,03	0,04	0,10	W	2,17	6
Jawiszowice	0,53	0,16	0,78	1,48	31,10	W	0,01	0,04	0,04	W	1,31	5
Przecieszyn	0,26	0,09	1,84	1,45	29,91	P	0,00	0,09	0,19	P	2,61	3
Skidziń	0,12	0,12	2,74	1,13	28,64	P	0,00	0,05	0,08	P	1,17	2
Wilczkowice	0,45	0,00	2,69	0,00	28,48	N	0,00	0,00	0,03	P	0,00	2
Zasole	0,13	0,13	1,13	0,38	27,88	N	0,13	0,05	0,08	P	2,17	1
Średnia dla gminy	0,59	0,13	1,28	2,09	29,84	-	0,02	0,05	0,09	-	1,8	

Źródło: Opracowanie własne (wyniki badań).

Rysunek 18. Skumulowane problemy społeczne.

Źródło: Opracowanie własne (wyniki badań).

Jak wynika z tabeli 29 – **najwięcej problemów społecznych na terenie gminy Brzeszcze kumuluje się w mieście Brzeszcze oraz w sołectwach: Jawiszowice oraz Przecieszyn, co przedstawiono również na rysunku 16** w legendzie mapy kolorami: zielonym, pomarańczowym i czerwonym oznaczono zróżnicowanie liczby zdiagnozowanych problemów społecznych na analizowanym obszarze gminy Brzeszcze.

4.2 PROBLEMY GOSPODARCZE

W ramach czynników gospodarczych analizowano rozmieszczenie pustostanów oraz wykorzystanie lokalnego potencjału gospodarczego dla rozwoju biznesu w gminie.

Tabela 30. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.

Miejscowości	CZYNNIKI GOSPODARCZE		LICZBANEGATYWNYCH ZJAWISK GOSPODARCZYCH
	Liczba pustostanów – lokale użytkowe	Poziom rozwoju przedsiębiorczości w stosunku do lokalnego potencjału gospodarczego	
Brzeszcze	W	N	2
Jawiszowice	W	N	2
Przecieszyn	P	P	0
Skidziń	P	P	0
Wilczkowice	P	P	0
Zasole	P	P	0

Źródło: Wyniki badań.

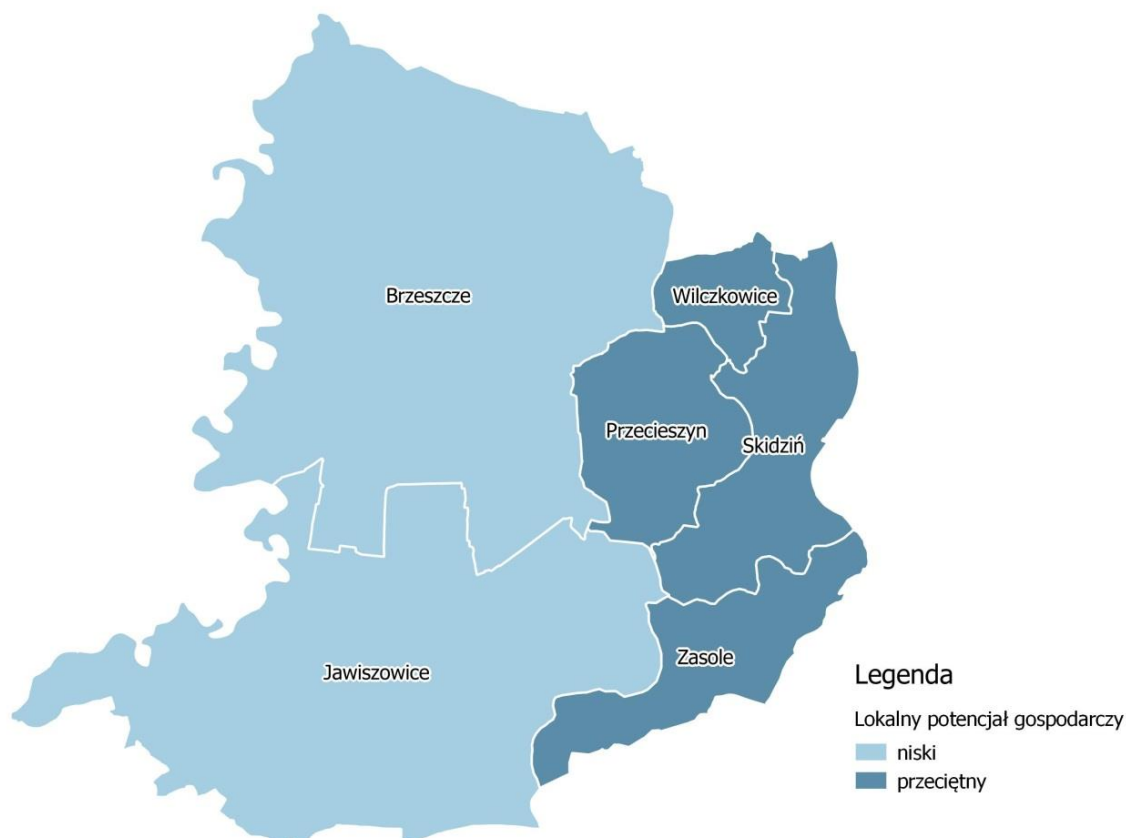
Przy zastosowaniu analogicznej skali oceny jak w tabeli 30, okazuje się, że analizowane problemy gospodarcze najbardziej widoczne są na terenie miasta Brzeszcze oraz sołectwa Jawiszowice (wskaźniki mniej korzystne niż przeciętne dla gminy). Na przeciętnym poziomie problemy występują w pozostałych sołectwach gminy Brzeszcze.

Zjawisko występowania pustostanów na terenie gminy przeanalizowano, posilkując się informacjami zaczerpniętymi od pracowników samorządowych zajmujących się tymi zagadnieniami oraz na podstawie inwentaryzacji tkanki gminnej (na terenie sołectw Przecieszyn, Skidziń, Wilczkowice o Zasole zidentyfikowano średnio po 1-2 obiekty, które mogą mieć charakter pustostanu, natomiast w Brzeszczach i Jawiszowicach tych obiektów było znacznie więcej, co wskazuje, że potencjał handlu i usług nie wykorzystuje tam w pełni dostępnej infrastruktury).

Drugi z analizowanych wskaźników odnosi się do poziomu rozwoju przedsiębiorczości, w aspekcie lokalnego potencjału, z uwzględnieniem takich czynników jak np. uwarunkowania wynikające z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, liczba odbiorców oferty produkcyjno-handlowo-usługowej oraz poziom lokalnej siły nabywczej (popytu) na dobra i usługi (liczba mieszkańców), które rzutują na możliwości rozwoju podmiotów gospodarczych na danym terenie. Wskaźnik ten w sposób syntetyczny oceniała grupa ekspercka, kierując się przede wszystkim wynikami badań ankietowych dotyczącymi takich problemów jak: rozwój lokalnej przedsiębiorczości i bankructwa lokalnych firm. Wyraźnie widać, że najwięcej negatywnych opinii dotyczących poziomu rozwoju lokalnej przedsiębiorczości uzyskano od mieszkańców Brzeszcz i Jawiszowic. Na terenie pozostałych sołectw, gdzie występuje przewaga terenów pod zabudowę lub

terenów rolniczych, a także lasów i nieużytków, mieszkańcy raczej nie odnosili się do kwestii gospodarczych w ankietach (np. pomijali te pytania), co wskazuje, że problemy gospodarcze nie są tam mocno widoczne lub też peryferyjny charakter tych miejscowości nie generuje dużego zapotrzebowania na rozwój przedsiębiorczości, gdyż te funkcje realizują największe jednostki osadnicze – Brzeszcze i Jawiszowice.

Rysunek 19. Wykorzystanie lokalnego potencjału gospodarczego dla rozwoju biznesu

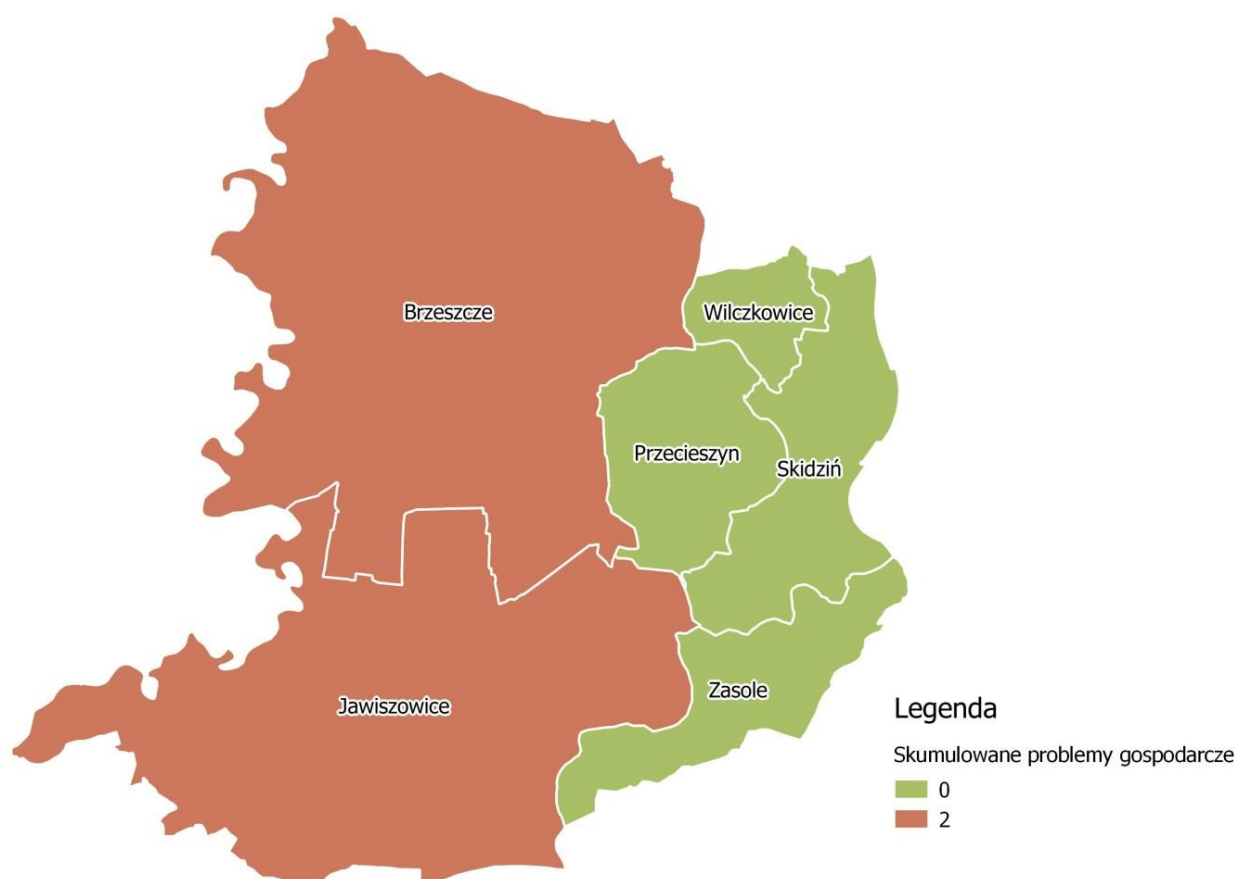
Źródło: Opracowanie własne (wyniki badań).

Miasto Brzeszcze oraz sołectwo Jawiszowice posiadają największy potencjał gospodarczy w całej gminie tj. miejsca pod działalność gospodarczą, dostęp do kapitału zewnętrznego, infrastruktura okołobiznesowa. Pozostałe sołectwa są terenami typowo wiejskimi, a z uwagi na niewielką odległość od Brzeszcz nie rozwijają się tam w zasadzie żadne usługi ani handel. Kluczowa aktywność gospodarcza w gminie koncentruje się w mieście Brzeszcze i sąsiadującym bezpośrednio z nim sołectwie Jawiszowice. Zauważalnym jest, iż możliwości rozwoju gospodarczego tego obszaru nie są do końca wykorzystywane. Wskazują na to nie wyniki inwentaryzacji tkanki gminnej, ale także wyniki konsultacji z mieszkańcami, którzy wskazywali, że duża liczba osób (mieszkańców gminy Brzeszcze) dojeżdża na zakupy do Oświęcimia, Pszczyny czy Bielska-Białą, tam też korzystają z usług osobistych (np. lekarz, fryzjer, kosmetyczka), rekreacji i kultury (np. kino, koncerty, centrum fitness).

Powyższe wnioski zilustrowano na rysunku 18. w legendzie mapy kolorami: zielonym i czerwonym oznaczono zróżnicowanie liczby zdiagnozowanych problemów gospodarczych na analizowanym obszarze gminy Brzeszcze.

Problem wykorzystania lokalnego potencjału gospodarczego dla rozwoju biznesu zilustrowano mapą stanowiącą opracowanie własne Wnioskodawcy.

Rysunek 20. Skumulowane problemy gospodarcze.

Źródło: Opracowanie własne (wyniki badań).

4.3 PROBLEMY PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE

Analiza problemów odnoszących się do sfery funkcjonalno-przestrzennej koncentrowała się na zagadnieniach związanych z bezpieczeństwem w przestrzeni publicznej, dostępnością parkingów oraz połączeń komunikacyjnych i estetyką przestrzeni publicznej.

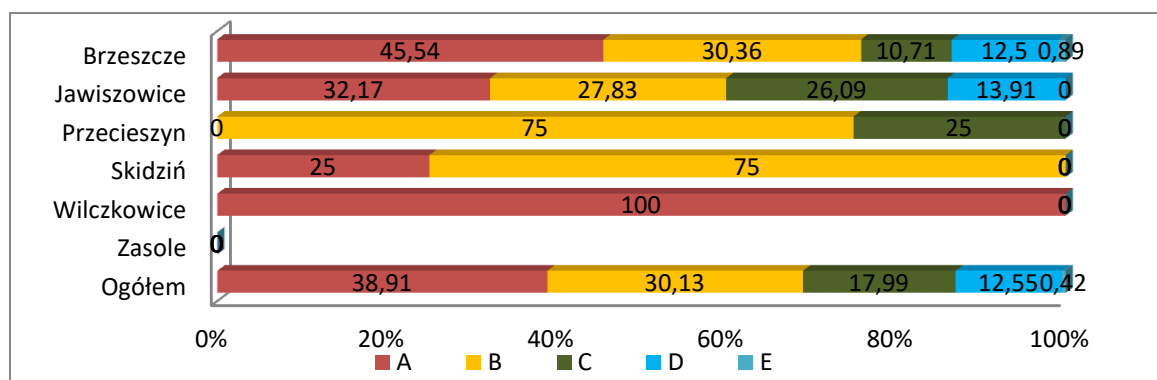
Tabela 31. Czynniki funkcjonalno-przestrzenne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.

Miejscowości	CZYNNIKI FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE				LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK FUNKCJONALNO- PRZESTRZENNYCH
	Poziom bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej	Poziom dostępności parkingów	Poziom dostępności połączeń komunikacyjnych	Poziom estetyki przestrzeni publicznej	
Brzeszcze	N	N	P	N	3
Jawiszowice	P	N	P	N	2
Przecieszyn	P	P	N	W	1
Skidziń	P	P	N	W	1
Wilczkowice	P	P	N	W	1
Zasole	-	P	P	P	0

Źródło: Wyniki badań.

Poziom bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej [3.1.] wynika m.in. z danych ilustrujących przestępczość w gminie Brzeszcze, ale był także oceniany przez mieszkańców biorących udział w spotkaniach związanych z opracowaniem programu. Uczestnicy tych spotkań wskazywali, że w ich ocenie właśnie miasto Brzeszcze i sąsiadujące z nim sołectwo Jawiszowice należą do najbardziej zagrożonych przestępczością obszarów. Wynika to m.in. z charakteru terenu (przede wszystkim osiedla bloków mieszkalnych, gdzie koncentrują się takie problemy społeczne jak: alkoholizm i inne używki, hazard, bezrobocie i ubóstwo). Ponadto na tym obszarze występują sklepy z alkoholem, lombardy, salony gier itp. z pewnością ocena stopnia zagrożenia publicznego w tej przestrzeni (rozboje, kradzieże, pobicia itp.) jest także pochodną subiektywnych odczuć mieszkańców, wynikających z własnych obserwacji oraz innych opinii, aczkolwiek zdaniem mieszkańców w pozostałych sołectwach jest znacznie bezpieczniej. Podobne opinie mieszkańców zebrano także w wyniku badania ankietowego, które odnosiło się do kwestii bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów.

Rysunek 21. Opinie mieszkańców na temat bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów (dane wyrażone w %).

Źródło: Wyniki ankiety elektronicznej, kwiecień 2016 (A – Występuje poniżej przeciętnego poziomu w gminie; B - Występuje na poziomie przeciętnym w gminie; C – Występuje powyżej przeciętnego poziomu w gminie; D – Nie występuje; E - Nie wiem)

Powyższy wykres wskazuje na to, że poziom bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów jest najgorzej oceniany w Brzeszczach oraz Wilczkowicach (poniżej średniej). Należy jednak zwrócić uwagę na liczbę respondentów. Ponad połowa (54,84%) wszystkich odpowiedzi ankietowanych, którzy wypowiadali się negatywnie w tym temacie (wskazywali na odpowiedź A) dotyczyła miasta Brzeszcze. w przypadku Wilczkowic było to zaledwie 4,3%. z tego powodu jedynie teren Brzeszcz uznano za kryzysowy w tym aspekcie.

W ankiecie skierowanej do mieszkańców poruszono również generalnie problem przestępczości oraz wandalizmu. Jak wynika z uzyskanych odpowiedzi, te negatywne zjawiska najbardziej odczuwalne są na terenie miasta Brzeszcze oraz Jawiszowic. Wśród wszystkich negatywnych odpowiedzi na pytania o występowanie przestępczości lub pojawiania się aktów wandalizmu (analizowano w tym przypadku odpowiedź C – Występuje powyżej przeciętnego poziomu w gminie) respondenci wskazywali jedynie na tereny tych dwóch Sołectw. 47,82% wskazało na Jawiszowice, natomiast pozostałe 52,18% – na miasto Brzeszcze. Żaden z ankietowanych nie wypowiedział się negatywnie w tym aspekcie na temat pozostałych sołectw.

Brzeszcze i Jawiszowice to zarazem tereny z najniższą w ocenie mieszkańców dostępnością miejsc parkingowych [3.2]. Wynika to z takich czynników jak: ukształtowanie przestrzeni i jej funkcje, gęstość zabudowy, liczba mieszkańców i liczba pojazdów, ciążenia zewnętrzne do obu miejscowości, zarówno spoza gminy, jak też z pozostałych sołectw, tranzytowy charakter Jawiszowic (w kierunku na Bestwinę i Bielsko-Białą) oraz Brzeszcz (w kierunku na Pszczynę i Oświęcim), co wiąże się często z postojami kierowców, duże natężenie ruchu związane z działalnością Kopalni Brzeszcze itp. w trakcie inwentaryzacji tkanki gminnej oceniono dostępność miejsc parkingowych, tam gdzie przestrzeń publiczna może pełnić takie funkcje. Okazuje się, że na terenie miasta Brzeszcze praktycznie wszystkie miejsca parkingowe w godzinach szczytu były zajęte; co więcej, wiele

samochodów parkowało w miejscach niedozwolonych. Relatywnie najwięcej dostępnych miejsc znajdowało się przy parkingach sklepowych oraz przykościelnych. Brakowało miejsc na parkingach osiedlowych w Brzeszczach i Jawiszowicach oraz parkingach wzdłuż ulic. w pozostałych sołectwach gminy Brzeszcze, gdzie liczba mieszkańców jest znacznie mniejsza, jak też występuje znacznie mniejszy popyt na miejsca parkingowe ze strony osób dojeżdżających, problem ten jest znacznie mniej odczuwalny.

Jeśli chodzi o dostępność połączeń komunikacyjnych [3.3.], uczestniczący w spotkaniach mieszkańcy najgorzej ocenili dostępność Przecieszyna, Skidzinia i Wilczkowic. Te peryferyjne, wiejskie miejscowości są zlokalizowane w cichej, spokojnej okolicy, co nie stanowi problemu dla osób dojeżdżających do centrum gminy lub dalej własnym samochodem, jednakże dla mieszkańców poruszających się komunikacją publiczną częstotliwość kursów nie jest wystarczająca i stanowi istotne ograniczenie w korzystaniu z usług publicznych, usług komercyjnych oraz handlu zarówno w Brzeszczach, jak też poza gminą (konieczność dojazdu do miasta Brzeszcze, a następnie przesiadka na inny środek lokomocji). Problemem jest również częstotliwość kursów, która wynika z określonej ich opłacalności, jeśli chodzi o liczbę pasażerów. Analiza częstotliwości kursów autobusowych wykazała, że najgorszy dojazd do centrum gminy posiadają mieszkańcy Przecieszyna, Skidzinia i Wilczkowic. Wnioski te potwierdziła także ocena przeprowadzona przez grupę ekspercką, która przeanalizowała rozkład jazdy komunikacji autobusowej i plan połączeń komunikacyjnych z sąsiednimi ośrodkami.

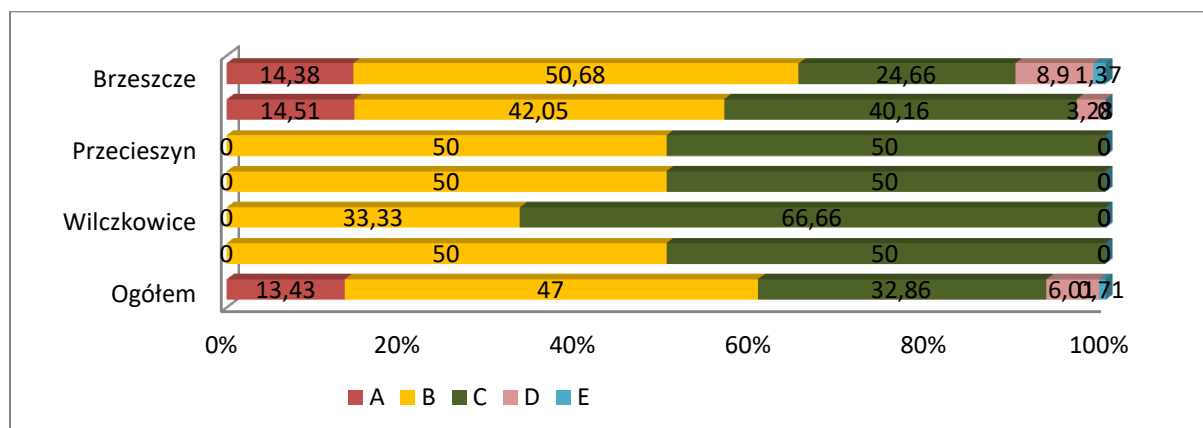
Odrębnym zagadnieniem problemowym o charakterze jakościowym jest kwestia estetyki przestrzeni publicznej [3.4]. Problem ten jest tylko po części efektem działania lub zaniechania ludzi, a w dużej mierze zależy on również od warunków krajobrazowych oraz od decyzji prywatnych właścicieli nieruchomości. w tym zakresie mieszkańcy biorący udział w spotkaniach najgorzej ocenili przestrzeń publiczną w Brzeszczach i Jawiszowicach, gdzie dominuje krajobraz miejski (przynajmniej w centrum obu miejscowości). Jako najbardziej zdegradowane wymieniano budynki w Jawiszowicach na Osiedlu Paderewskiego oraz w Brzeszczach – bloki na osiedlach Stara Kolonia i Nowa Kolonia, dawny ośrodek zdrowia przy ul. Kościuszki, halę sportową (KS Górnik Brzeszcze), muszkę koncertową w Parku Miejskim w Brzeszczach, budynek stacji PKP w Brzeszczach-Jawiszowicach i inne obiekty, przede wszystkim komunalne.

Zdecydowanie pozytywnie oceniono Przecieszyn, Skidzin i Wilczkowice, gdzie wiejski krajobraz znacząco poprawia estetykę przestrzeni publicznej (relatywnie niewiele reklam, zadbane posesje, estetyczne budynki mieszkalne i użytkowe, wypielęgnowane ogrody, dobrze utrzymane ogrodzenia). z uwagi na wspomnianą wcześniej większą integrację mieszkańców sołectw wiejskich gminy Brzeszcze (m.in. część obiektów na wsiach była budowana przez mieszkańców w tzw. czynie społecznym np. strażnice OSP, domy ludowe itp.) – widoczna jest tam znacznie

większa troska o dobro wspólne, wynikająca z silnych więzi międzyludzkich i mocnego utożsamiania się z tą przestrzenią. Inaczej jest w Brzeszczach i Jawiszowicach gdzie integracja mieszkańców jest znacznie słabsza. Wiele osób osiadłych na tym terenie, z uwagi na przydzielenie do pracy w Kopalni Brzeszcze, nie czuje się w żadnym innym aspekcie związanych z tym terenem. Za najbardziej obciążające estetykę przestrzeni publicznej w Jawiszowicach i Brzeszczach uznano: zaniedbane elewacje budynków komunalnych, kamienic i prywatnych posesji, nadmierną ekspozycję reklam i brak spójności przekazu w tym zakresie, dzikie wysypiska i śmieci zalegające wokół koszy, brudne ulice, emisję zanieczyszczeń z ruchu tranzytowego i towarzyszący temu hałas oraz zabrudzenie elewacji budynków wzdłuż najbardziej obciążonych ciągów komunikacyjnych, mała liczba miejsc sprzyjających rekreacji i odpoczynkowi w centrum Brzeszcz, nieład architektoniczny w Brzeszczach i Jawiszowicach. z kolei w Zasolu estetykę przestrzeni publicznej oceniono na poziomie przeciętnym, biorąc pod uwagę np. stan remizy i jej otoczenia.

Pytanie dotyczące estetyki przestrzeni publicznej pojawiło się również w ankiecie skierowanej do mieszkańców. z odpowiedzi respondentów wynika, że ich zdaniem najgorzej na tle całej gminy oceniono estetykę Brzeszcz oraz Jawiszowic.

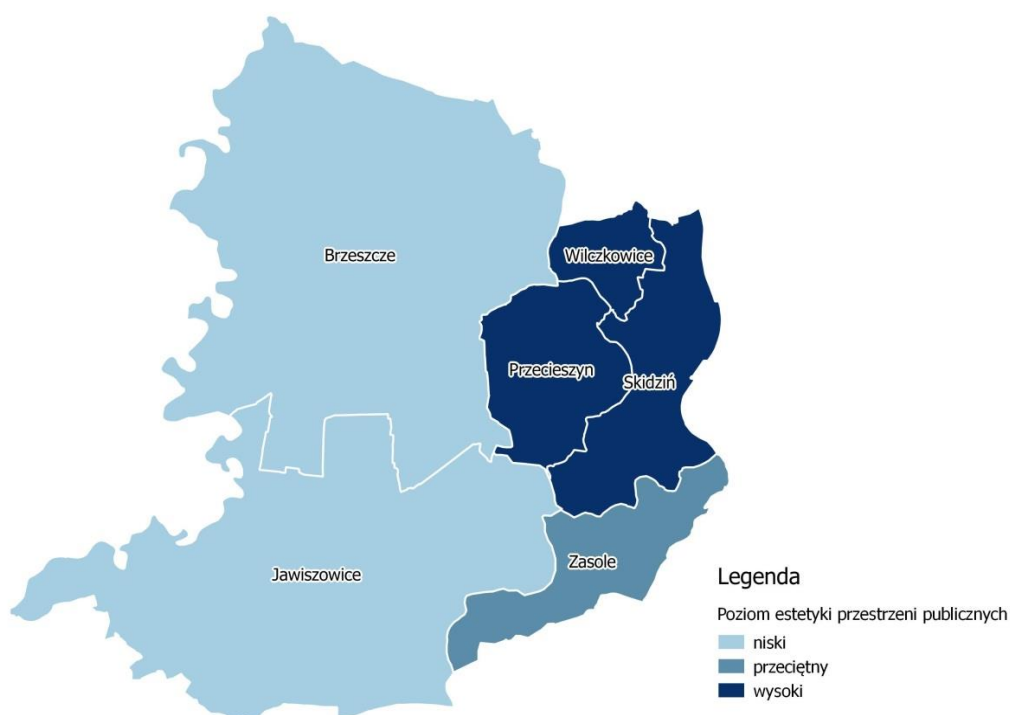
Rysunek 22. Opinie mieszkańców na temat estetyki otoczenia posesji (dane wyrażone w %).

Źródło: Wyniki ankiety elektronicznej, kwiecień 2016 (A – Występuje poniżej przeciętnego poziomu w gminie; B - Występuje na poziomie przeciętnym w gminie; C – Występuje powyżej przeciętnego poziomu w gminie; D – Nie występuje; E - Nie wiem)

Wyniki ankiety potwierdzają zebrane podczas konsultacji opinie mieszkańców. Zła ocena dotyczy wyłącznie miasta Brzeszcze i sołectwa Jawiszowice. Problem estetyki przestrzeni publicznej zilustrowano również mapą stanowiącą opracowanie własne Wykonawcy. Wynika z niej, że najniższa jakość estetyki przestrzeni publicznych występuje w Brzeszczach oraz Jawiszowicach.

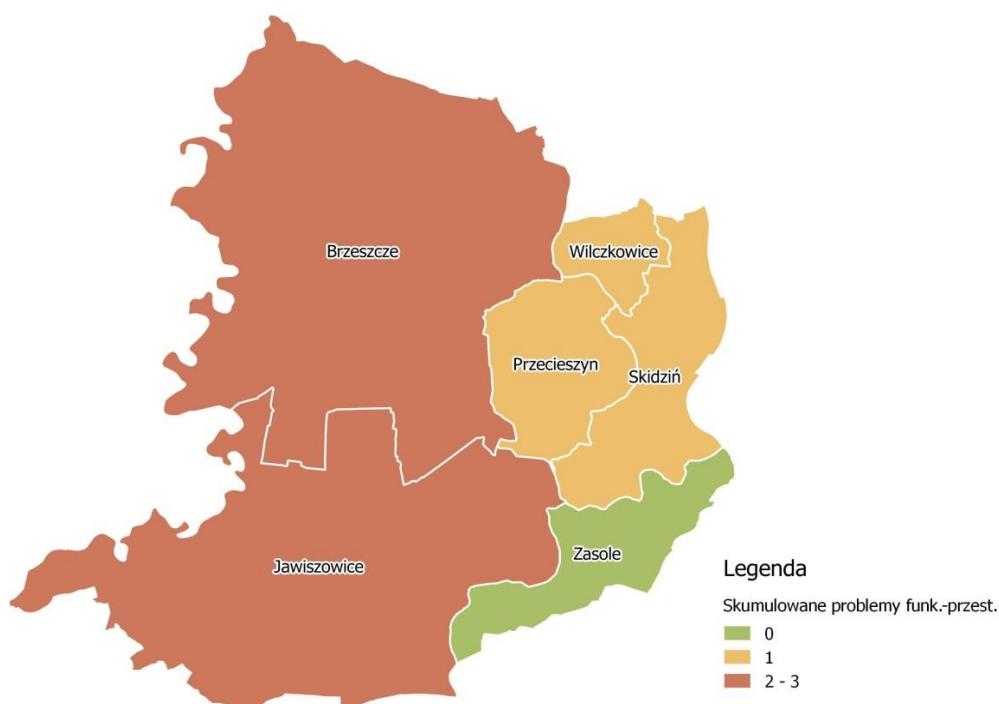
Rysunek 23. Estetyka przestrzeni publicznych.

Źródło: Opracowanie własne (wyniki badań).

Zgodnie z opisaną wyżej metodyką oceny wskaźników, dane w tabeli 31 wskazują, że najwięcej problemów funkcjonalno-przestrzennych występuje na terenie miasta Brzeszcze oraz sołectwa Jawiszowice (po 3 lub 2 wskaźniki poniżej przeciętnej dla gminy). Na dalszych miejscach znalazły się pozostałe sołectwa w gminie Brzeszcze. Wnioski te zilustrowano na rysunku 22 w legendzie mapy. Kolorami: zielonym, pomarańczowym i czerwonym oznaczono zróżnicowanie liczby zdiagnozowanych problemów funkcjonalno-przestrzennych na analizowanym obszarze gminy Brzeszcze.

Rysunek 24. Skumulowane problemy funkcjonalno-przestrzenne.

Źródło: Opracowanie własne (wyniki badań).

Powyższe wskazuje, iż na obszarach gdzie odnotowano skumulowane problemy społeczne (miasto Brzeszcze, sołectwa Jawiszowice i Przecieszyn) występuje również najwięcej problemów funkcjonalno-przestrzennych.

4.4 PROBLEMY TECHNICZNE

Istotnym problemem technicznym w gminie Brzeszcze jest niedobór kanalizacji sanitarnej w niektórych sołectwach. Wskazuje to na istotny mankament infrastruktury technicznej i nie pozostaje bez wpływu na jakość życia mieszkańców. Jest to zarazem istotny problem społeczny a także środowiskowy (nielegalny zrzut ścieków do rowów, rzek, gruntów, przykre i szkodliwe dla zdrowia odory itp.).

W Brzeszczach swoją siedzibę ma również Zakład Gospodarki Odpadami. Agencja Komunalna Sp. z o.o. administruje Gminnym Składowiskiem Odpadów i zajmuje się składowaniem i zagospodarowaniem odpadów stałych. Problem z dzikimi wysypiskami na terenie gminy obserwuje się głównie przy trasach przelotowych – na obrzeżach gminy. Mając na uwadze obowiązujące przepisy dotyczące tzw. opłaty śmieciowej, można domniemywać, że śmieci mogą pochodzić od przedsiębiorców, a nie osób fizycznych.

Dla rozwiązania problemów związanych z obecnością azbestu na budynkach, w 2015 r. wykonano aktualizację inwentaryzacji terenowej azbestu na terenie gminy. w 2016 r. Rada Miejska w Brzeszczach uchwaliła aktualizację Programu usuwania

azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Brzeszcze. Zgodnie z aktualizacją liczba wyrobów azbestowych na terenie gminy przedstawia się następująco:

Tabela 32. Liczba wyrobów zawierających azbest w obiektach będących własnością osób fizycznych.

Miejscowość	Liczba lokalizacji azbestu [szt.]	Liczba wyrobów zawierających azbest [m ²]	Liczba wyrobów zawierających azbest [Mg]
Brzeszcze	114	11 887	130,762
Jawiszowice	147	18 585	204,430
Przecieszyn	59	6 671	73,381
Skidziń	22	2 763	30,393
Wilczkowice	8	3 487	3,487
Zasole	37	4 059	44,649
Ogółem	387	44 282	487,102

Źródło: Urząd Gminy w Brzeszczach na podstawie danych z aktualizacji Bazy Azbestowej, marzec 2016

Zgodnie z przyjętą metodologią oceny wskaźników ustalono, że dwa problemy o charakterze technicznym występują na terenie sołectwa Jawiszowice. w pozostałych sołectwach i mieście Brzeszcze zdefiniowano po jednym problemie (tabela 33). Wnioski te zilustrowano na rysunku 23. w legendzie mapy kolorami: pomarańczowym i czerwonym oznaczono zróżnicowanie liczby zdiagnozowanych problemów technicznych na analizowanym obszarze gminy Brzeszcze.

Warto również zaznaczyć, iż analizę problemów odnoszących się do sfery technicznej poszerzono również o ocenę problemów związanych z poziomem degradacji dróg lokalnych. z analizy obciążenia komunikacyjnego dróg przebiegających przez gminę Brzeszcze wynika, iż najbardziej narażone na degradację powierzchni są drogi tranzytowe w Brzeszczach i Jawiszowicach, prowadzące od Bielska-Białej i Pszczyny w kierunku Oświęcimia i na Kraków. Podczas inwentaryzacji tkanki gminnej dokonano analizy stanu wybranych dróg na terenie całej gminy Brzeszcze. Wyraźnie widać, iż nakłada się na siebie kilka czynników, które świadczą o tym, że stan dróg w miejscowościach Brzeszcze i Jawiszowice jest relatywnie najgorszy w całej gminie:

- charakter tych ciągów komunikacyjnych, obsługujących zarówno ruch lokalny, jak też tranzytowy;
- obciążenie bardzo dużą liczbą przejeżdżających samochodów;
- relatywnie długi okres czasu, jaki upłynął od ostatniego remontu;

- brak wystarczającej przepustowości odwodnienia na niektórych odcinkach dróg;
- nośność tych dróg, która nie zawsze jest respektowana przez użytkujące te drogi samochody.

W oparciu o powyższe kryteria oceny jakościowej stopnia degradacji dróg dokonała grupa ekspercka.

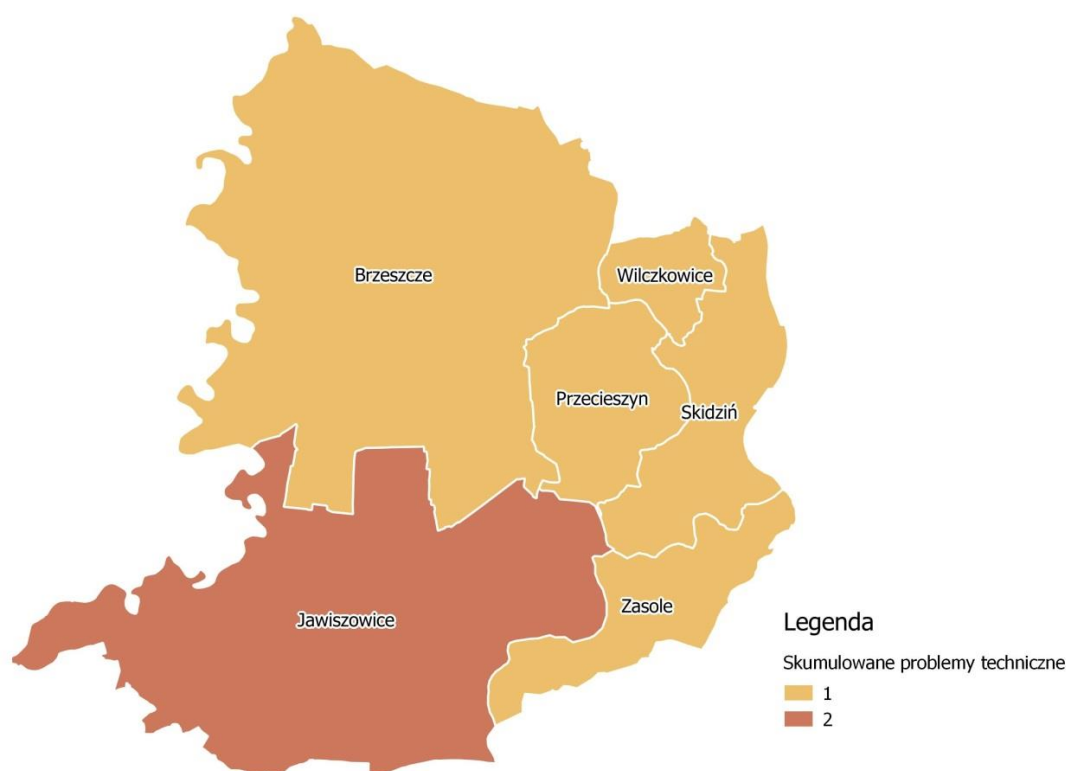
Ocena ta potwierdza generalny trend wynikający z analizy problemów społecznych, gospodarczych czy przestrzenno-funkcjonalnych, zgodnie z którym miasto Brzeszcze oraz sołectwo Jawiszowice należą do najbardziej zdegradowanych obszarów gminy Brzeszcze.

Tabela 33. Czynniki techniczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.

Miejscowości	CZYNNIKI TECHNICZNE		LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK TECHNICZNYCH
	Kanalizacja sanitarna – pokrycie siecią	Wyroby zawierające azbest w m2	
Brzeszcze	W	11 887	1
Jawiszowice	N	18 585	2
Przecieszyn	N	6 671	1
Skidziń	N	2 763	1
Wilczkowice	N	3 487	1
Zasole	N	4 059	1
Średnia dla gminy	-	7 908.66	-

Źródło: Wyniki badań

Rysunek 25. Skumulowane problemy techniczne.

Źródło: Opracowanie własne (wyniki badań).

4.5 PROBLEMY ŚRODOWISKOWE

Głównym problemem środowiskowym, który niemalże w równym stopniu dotyka wszystkich części gminy Brzeszcze, jest tzw. niska emisja. Problem ten jest relatywnie mniej odczuwalny na terenach objętych siecią ciepłowniczą, jednakże równoważy go często bardzo nieodpowiedzialna postawa mieszkańców zamieszkujących te części gminy gdzie dominuje zabudowa jednorodzinna. Szczególnie na tych terenach bowiem zdarza się, że mieszkańcy palą w przydomowej kotłowni plastikiem, śmieciami, innymi paliwami (np. muł, flot o niskiej jakości), które generują bardzo wysoką emisję zanieczyszczeń do atmosfery. z reguły objawia się to czarnym lub szarym dymem, który nie tylko wydobywa się z kominów, ale pokrywa siwą mgłą cały obszar, wykraczający poza teren, na którym powstają te zanieczyszczenia. Uczestniczący w spotkaniach konsultacyjnych mieszkańcy podkreślali, że z tzw. niską emisją mamy do czynienia przede wszystkim tam, gdzie żyje się skromnie, a często oprócz względów ekonomicznych powodem tzw. niskiej emisji jest także niewielka świadomość ekologiczna mieszkańców lub ich przyzwyczajenia. w czynnikach diagnoza nie uwzględnia się problemu niskiej emisji, ponieważ dotyczy ona całego terenu gminy.

Analiza problemów środowiskowych występujących na terenie gminy obejmowała liczbę dzikich wysypisk śmieci w przeliczeniu na 100 mieszkańców [5.1.] Zgodnie

z danymi uzyskanymi od Urzędu Gminy w Brzeszczach najwięcej tego typu miejsc zidentyfikowano w Wilczkowicach oraz w Brzeszczach.

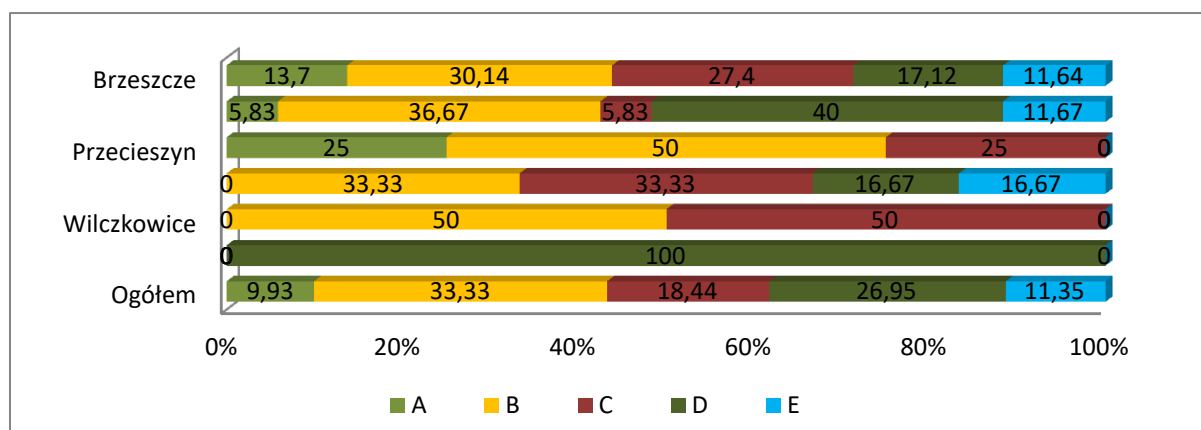
Tabela 34. Liczba dzikich wysypisk śmieci w 2015 roku w gminie Brzeszcze w podziale na sołectwa.

Miejscowość	Liczba dzikich wysypisk śmieci
Brzeszcze	35
Jawiszowice	11
Przecieszyn	2
Skidziń	2
Wilczkowice	4
Zasole	2
Ogółem	56

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Brzeszczach.

Analiza wypowiedzi mieszkańców terenów przylegających do wysypisk wskazuje, iż zasilają je w śmieci osoby spoza gminy, wyrzucając w tych miejscach nie tylko śmieci powstające zazwyczaj w gospodarstwach domowych, ale także odpady wielkogabarytowe. Sporadycznie na wysypiska trafiają także odpady gospodarcze o trudnym do ustalenia pochodzeniu. Mieszkańcy podkreślali, że istotnym czynnikiem wpływającym na ciągłe zasilanie wysypisk śmieci jest przyzwyczajenie niektórych mieszkańców do takich działań, niska świadomość ekologiczna, jak też niechęć do segregowania śmieci. Warto zaznaczyć, iż przedstawione poniżej opinie mieszkańców na temat dzikich wysypisk śmieci nieco się różnią od oficjalnych danych gminy, gdyż odnoszą się również do wysypisk na terenie Skidzinia oraz Przecieszyna. Trzeba jednakże uwzględnić fakt, iż niektóre wysypiska mogą mieć charakter okresowy, gdyż służby samorządowe starają się na bieżąco tego typu miejsca likwidować (w danych Urzędu Gminy w Brzeszczach uwzględniono jedynie miejsca stałego, notorycznego wysypywania śmieci).

Rysunek 26. Opinie mieszkańców na temat występowania dzikich wysypisk śmieci (dane wyrażone w %).

Źródło: Wyniki ankiety elektronicznej, kwiecień 2016 (A – Występuje poniżej przeciętnego poziomu w gminie; B - Występuje na poziomie przeciętnym w gminie; C – Występuje powyżej przeciętnego poziomu w gminie; D – Nie występuje; E - Nie wiem)

Agencja Komunalna Sp. z o.o., która administruje Gminnym Składowiskiem Odpadów i zajmuje się składowaniem i zagospodarowaniem odpadów stałych, zwracała uwagę na to, że problem z dzikimi wysypiskami na terenie gminy obserwuje się głównie przy trasach przelotowych – na obrzeżach gminy. Mając na uwadze obowiązujące przepisy dotyczące tzw. opłaty śmieciowej, można domniemywać, że śmieci mogą pochodzić od przedsiębiorców, a nie osób fizycznych.

Drugim analizowanym problemem była segregacja śmieci. Najwięcej osób, które segregują odpady, zamieszkuje na terenie Brzeszcz oraz Jawiszowic. w Zasolu występuje największy udział osób, które nie segregują śmieci.

Tabela 35. Udział osób segregujących i niesegregujących śmieci w stosunku do liczby mieszkańców.

Miejscowość	Udział osób segregujących śmieci (w %)	Udział osób, które nie segregują śmieci (w %)
Brzeszcze	92,9	7,1
Jawiszowice	90,7	9,3
Przecieszyn	84,9	15,1
Skidziń	82	18
Wilczkowice	87	13
Zasole	76,4	23,6
Ogółem	85,65	14,35

Źródło: Urząd Gminy w Brzeszczach – wykaz osób segregujących śmieci.

Analiza problemów środowiskowych występujących na terenie gminy dotyczyła również osób, które nie segregują śmieci w stosunku do liczby mieszkańców (w %) [5.2.]. Wartości poniżej średniej dla gminy były oceniane jako dobre i oznaczane kolorem zielonym; wartości zbliżone do średniej dla gminy oceniano jako przeciętne i oznaczano kolorem żółtym. w miejscowościach, dla których wskaźniki przekraczały wartość średnią dla gminy, uznawano, że występuje negatywne zjawiska środowiskowe.

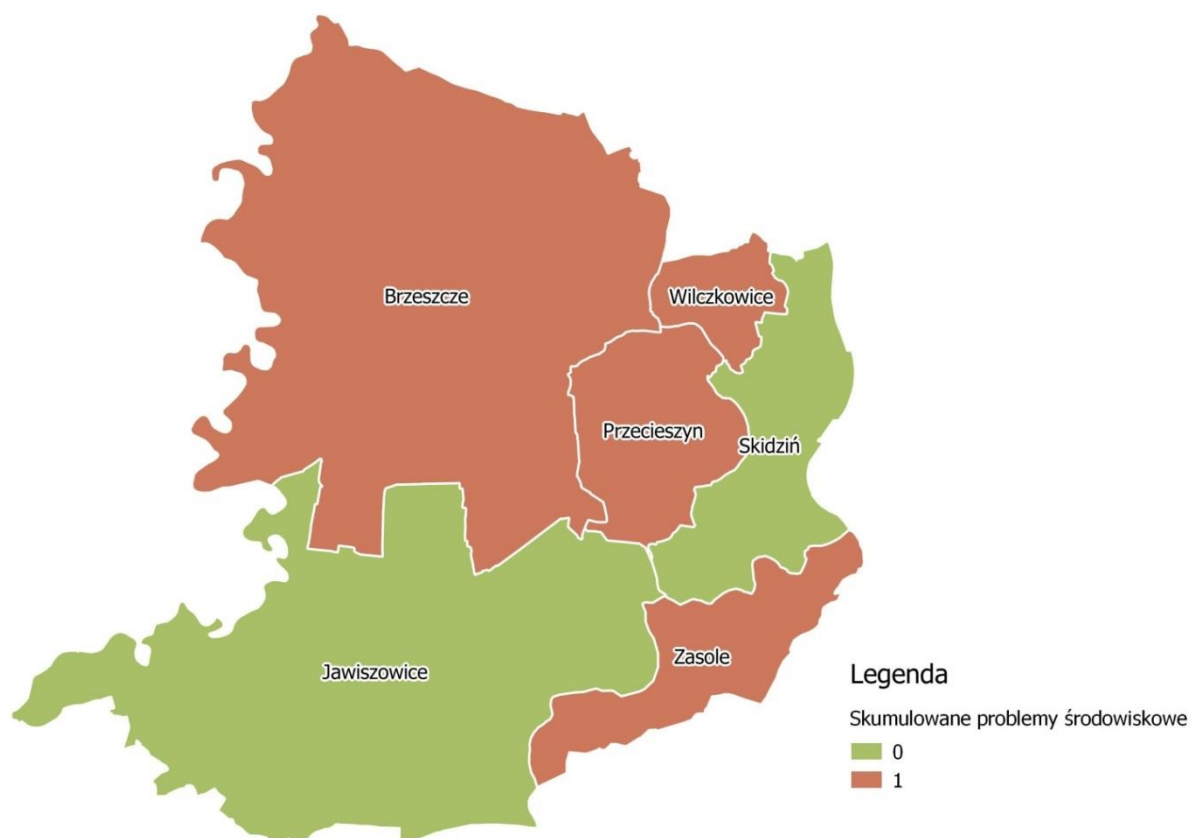
Tabela 36. Czynniki środowiskowe służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.

Miejscowości	CZYNNIKI ŚRODOWISKOWE		LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK ŚRODOWISKOWYCH
	Liczba dzikich wysypisk śmieci w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Udział osób, które nie segregują śmieci w stosunku do liczby mieszkańców	
Brzeszcze	0,31	7,1%	1
Jawiszowice	0,16	9,3%	0
Przecieszyn	0,18	18,1%	1
Skidziń	0,24	15%	0
Wilczkowice	0,90	13%	1
Zasole	0,25	23,6%	1
Średnia dla gminy	0,26	14,35%	

Źródło: Wyniki badań.

Jak wynika z powyższej tabeli nr 36, problemy środowiskowe występują na terenie miasta Brzeszcze oraz sołectw: Wilczkowice, Przecieszyn oraz Zasole.

Rysunek 27. Skumulowane problemy środowiskowe.

Źródło: Opracowanie własne (wyniki badań).

Powyższe wnioski zilustrowano też na rysunku 25. w legendzie mapy kolorami: zielonym i czerwonym oznaczono zróżnicowanie liczby zdiagnozowanych problemów środowiskowych na analizowanym obszarze gminy Brzeszcze.

Celem wyznaczenia obszaru zdegradowanego w tabeli 37 dokonano agregacji wszystkich wskaźników ilustrujących omawiane problemy, z podaniem ich skali.

Tabela 37. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe, służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.

MIEJSCOWOŚĆ	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK GOSPODARCZYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK FUNKCJONALNO- PRZESTRZENNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK TECHNICZNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK ŚRODOWISKOWYCH	SUMA ZJAWISK KRYZYWYCH
Brzeszcze	6	2	3	1	1	13
Jawiszowice	5	2	2	2	0	11
Przecieszyn	3	0	1	1	1	6
Skidziń	2	0	1	1	0	4
Wilczkowice	2	0	1	1	1	5
Zasole	1	0	0	1	1	3

Źródło: Opracowanie własne.

Na podstawie danych zawartych w tabeli 37 stwierdza się, iż najwięcej zjawisk kryzysowych występuje na terenie miasta Brzeszcze (13) oraz sołectwa Jawiszowice (11). Niższa koncentracja tych zjawisk występuje na terenie sołectw: Przecieszyn (6), Skidziń (4), Wilczkowice (5) oraz Zasole (3).

Rysunek 28. Obszar zdegradowany w ujęciu przestrzennym gminy Brzeszcze.

Źródło: Opracowanie własne (wyniki badań).

Biorąc pod uwagę poziom koncentracji na obszarze gminy Brzeszcze negatywnych zjawisk społecznych oraz innych negatywnych zjawisk, których analizy dokonano w poprzednich tabelach, oraz liczbę mieszkańców i skalę oddziaływania wymienionych problemów na społeczność lokalną – jako obszar zdegradowany wyznacza się miasto Brzeszcze oraz sołectwa: Jawiszowice i Przecieszyn. Granice obszaru zdegradowanego oznaczono na rysunku 26 kolorem niebieskim (OZ).

5 WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZOWANEGO NA TERENIE GMINY BRZESZCZE

Pogłębiona analiza problemów społecznych, gospodarczych, techniczno-infrastrukturalnych oraz środowiskowych występujących na obszarze zdegradowanym służyła wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego. W tym celu obszar zdegradowany podzielono na mniejsze jednostki, wykorzystując pomocniczo do tego celu okręgi wyborcze. Wykaz jednostek na obszarze zdegradowanym wraz z liczbą ich mieszkańców przedstawiono w tabeli 38.

Tabela 38 Wykaz jednostek funkcjonalnych obejmujących obszar zdegradowany w gminie Brzeszcze wraz z liczbą mieszkańców

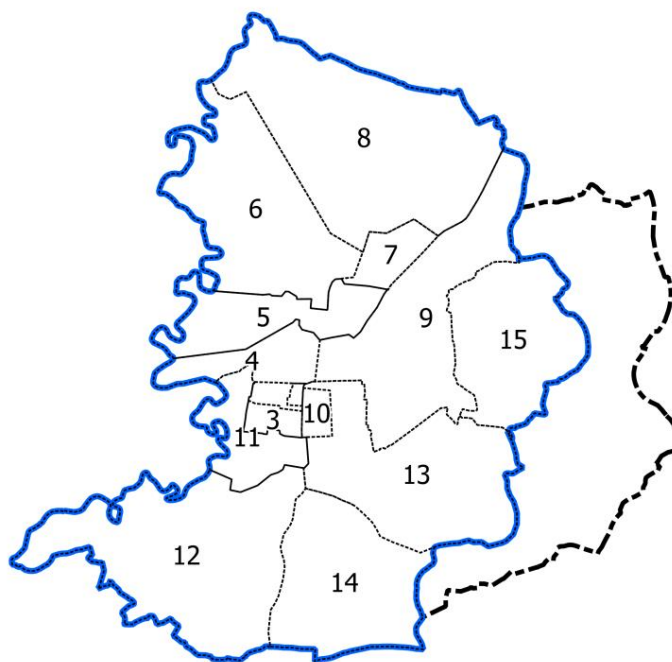
Nr obszaru	Miejscowości i ulice	Liczba mieszkańców
1	Brzeszcze: Dworcowa 3, 12-14, oraz od numeru 15 do końca – numery nieparzyste, Kazimierza Wielkiego, Narutowicza numery od 23 do 46, 1 Maja, Konopnickiej, Władysława Łokietka numery 15-22 oraz 38, Żwirki i Wigury, Dworcowa 3, Królowej Jadwigi, Mickiewicza bloki 4-5, Prusa, Turystyczna.	2988
2	Brzeszcze: Słowackiego.	1127
3	Brzeszcze: Akacyjowa, Aleja Dworska, Generała Hallera, Grottgera, Grunwaldzka, Kochanowskiego, Kombatantów, Kopernika, Kręta, Mickiewicza numery 4-6 parzyste, od numeru 7 do końca, Piłsudskiego, Tysiąclecia, Wojska Polskiego, Wyspiańskiego.	1081
4	Brzeszcze: Bolesława Chrobrego, Dworcowa od numeru 16 do końca – numery parzyste, Irysowa, Jaśminowa, Liliowa, Lipowa, Lisowce, Obozowa, Ofiar Oświęcimia numery 1-5 nieparzyste, Piastowska numery od 42 do końca, Pszczyńska, Storczykowa.	727
5	Brzeszcze: Bugaj, Dąbrowskiego, Dębowa, Doły, Jana III Sobieskiego, Kościelna, Krótka, Legionów, Mieszka I, Pańska, Piastowska numery 1-38, Poprzeczna, Przedwieśnik, Świętego Idziego, Świętego Urbana, Świętego Wojciecha numery od 22 do końca, Willowa, Podpole.	1526
6	Brzeszcze: Generała Sikorskiego, Kosynierów, Kościuszki numery 3-17 – nieparzyste, od numeru 18 do końca, Łabędzia, Miła, Młyńska, Nazieleńce, Olszynki, Podgórze, Polna, Przyłogi, Reja, Reymonta, Słoneczna, Słowiańska, Stefczyka, Świętego Wojciecha numery 7-21, Świętej Anny, Wspólna, Zaborze.	1136
7	Brzeszcze: Chopina, Górnicza, Kościuszki numery 6/I-12c parzyste, Leśna, Matejki, Nowa Kolonia, Ofiar Oświęcimia numer 33, Parkowa, Przemysłowa, Sienkiewicza, Szkolna, Szymanowskiego.	678
8	Brzeszcze: Borowa, Bór, Budy, Grzybowa, Harmęska, Klonowa, Kolejowa, Lachowicka, Łagodna.	945

9	Brzeszcze: Bojowników Ruchu Oporu, Daszyńskiego, Drobnia, Graniczna, Gwarków, Krasickiego, Nosala, Ofiar Oświęcimia numery od 22A do końca – numery parzyste, Ogrodowa, Piekarska, Przecieszńska, Siedliska, Zielona	1 110
10	Jawiszowice: Osiedle Paderewskiego.	2471
11	Jawiszowice: Aleja Dworska, Dworcowa, Kacza od numeru 2 do końca – numery parzyste, Księdza Popiełuszki, Kusocińskiego, Lisica, Mickiewicza, Piaski, Turystyczna, Wałowa, Wodna, Wyszyńskiego	1033
12	Jawiszowice: Bielska numery 4-8 - parzyste, od numeru 14 do końca – numery parzyste, Czworaki, Duże Doły, Faracka, Gałczyńskiego, Handlowa, Janowiec, Jaźnik, Kacza od numeru 5 do końca- numery nieparzyste, Kamieniec, Kozia Górka, Łękawka, Łowiecka, Miodowa, Mostowa, Olszyny, Parafialna, Plebańska, Pochyła, Sienna, Świętego Jana, Świętego Marcina, Trakcyjna, Trzciniec, Wiśłana, Wiśniowa, Witosa, Zacisze.	1034
13	Jawiszowice: Astrów, Biała, Bielska numery 3-5 - nieparzyste, Bratków, Brzozowa, Bukowa, Ciasna, Drobnia, Hubala, Kobylec, Krzywa, Lesisko, Lipowiec, Łęcka, Nawsie, Obrońców Westerplatte, Ofiar Oświęcimia, Poczтовая od numeru 1 do końca – numery nieparzyste, Podlesie, Różana, Słowicza, Spółdzielcza, Ukośna, Wiejska, Wilcza, Zbożowa.	1220
14	Jawiszowice: Bielańska, Bielska numery 7-11 – nieparzyste, numery 12-13a, od numeru 17 do końca - numery nieparzyste, Boczna, Chodniki, Jana Pawła II, Jedlina, Kleparz, Krucza, Poczтовая od numeru 2 do końca - numery parzyste, Potok, Przeczna, Ptaśnik, Skróty, Styczna, Szczotki, Tulipanów, Wilamowska, Zawila.	971
15	Przecieszyn	1140

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Brzeszczach

Układ przestrzenny jednostek funkcjonalnych przedstawionych w tabeli 38 i oznaczonych numerami od 1 – 15 przedstawiono na poniższej mapie (mapa uwzględnia również jednostki poza obszarem zdegradowanym). Granice obszaru zdegradowanego oznaczono na mapie kolorem niebieskim.

Rysunek 29. Podział gminy Brzeszcze na jednostki funkcjonalne.

Źródło: Opracowanie własne.

Poniżej przedstawiono szczegółową analizę czynników (wskaźników) wymienionych w tabeli 21, z wykorzystaniem skali analogicznej, jak w przypadku wyznaczania obszaru zdegradowanego. Analizowane problemy przedstawiono w podziale na: społeczne, gospodarcze, funkcjonalno-przestrzenne, techniczne i środowiskowe. Koncentracje poszczególnych rodzajów problemów na obszarze zdegradowanym oraz ilustracje przedstawiające natężenie wybranych problemów na obszarze zdegradowanym przedstawiono na odrębnych mapach. w legendach map kolorami: zielonym, pomarańczowym i czerwonym oznaczono zróżnicowanie liczby zdiagnozowanych problemów określonego rodzaju występujących na obszarze zdegradowanym.

5.1 Problemy społeczne

Analiza dotycząca problemów społecznych w dużej mierze polegała na dokładniejszej lokalizacji problemów branych pod uwagę przy wyznaczaniu terenu zdegradowanego. w procesie delimitacji obszaru rewitalizowanego pod uwagę brano czynniki wykorzystane już wcześniej na potrzeby delimitacji obszaru zdegradowanego, tj. czynniki nr: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7 i 1.8 (źródła danych analogiczne jak w przypadku obszaru zdegradowanego). Dla pełniejszej analizy, w procesie delimitacji obszaru rewitalizowanego postanowiono uwzględnić również dodatkowe czynniki, tj.: liczba Niebieskich Kart w przeliczeniu na 100 mieszkańców [1.9.], liczba osób pobierających zasiłek okresowy [1.10.] oraz zasiłek stały [1.11.]

w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Postanowiono także przeanalizować dokładnie problem bezrobocia [1.12] i lokalizację lombardów [1.13]. Dane dotyczące tych czynników pozyskano z Urzędu Gminy w Brzeszczach, Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeszczach oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu.

Według Ośrodka Pomocy Społecznej osobami bezrobotnymi, będącymi beneficjentami jego pomocy, są przede wszystkim: osoby niezaradne albo z wyuczoną bezradnością, niemające nawyków pracy, opuszczające zakład karny, słabo wykształcone (często z wykształceniem podstawowym), dłużnicy alimentacyjni, osoby obciążone egzekucją komorniczą, które nie chcą podejmować legalnego zatrudnienia (chcąc uniknąć zajęcia wynagrodzenia przez komornika), osoby z orzeczoną niepełnosprawnością, osoby 50 plus oraz osoby z małym doświadczeniem zawodowym.

Beneficjenci wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeszczach, w tym Klubu Integracji Społecznej, którzy nie poddają się reorientacji zawodowej, często mają trudne do pełnienia oczekiwania: np. chcieliby podjąć pracę na miejscu, gdyż praca w dalszych miejscach wymaga korzystania ze środków komunikacji publicznej, która jest ograniczona, nie mają środków na przejazdy. Osoby długotrwale bezrobotne często mają obawy związane ze zmianą dotychczasowego stylu życia, poza tym są dotknięte innymi problemami społecznymi (np. alkoholizmem, przemocą, niezaradnością). Oferty pracy na terenie gminy Brzeszcze dotyczą w szczególności obszaru handlu, ochrony mienia, a także zakładów prywatnych, które proponują zatrudnienie najczęściej bez umowy lub na tzw. umowach śmieciowych. w diagnozie uwzględniono wskaźnik liczby osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców [1.15.].

Słaba kondycja finansowa wiąże się często z koniecznością zaciągania kredytów lub korzystania z usług pożyczkowych pod zastaw. z tego powodu postanowiono uwzględnić czynnik dotyczący liczby funkcjonujących lombardów w poszczególnych sołectwach [1.16.]

Jak wynika z tabeli 39 – najwięcej problemów społecznych na wyznaczonym terenie zdegradowanym kumuluje się w obszarach nr 1, 4, 7, 9 i 10, co przedstawiono również na rysunku 28. Wszystkie problemy społeczne opisane w tabeli 39 diagnozowane były przy wykorzystaniu analizy ilościowej.

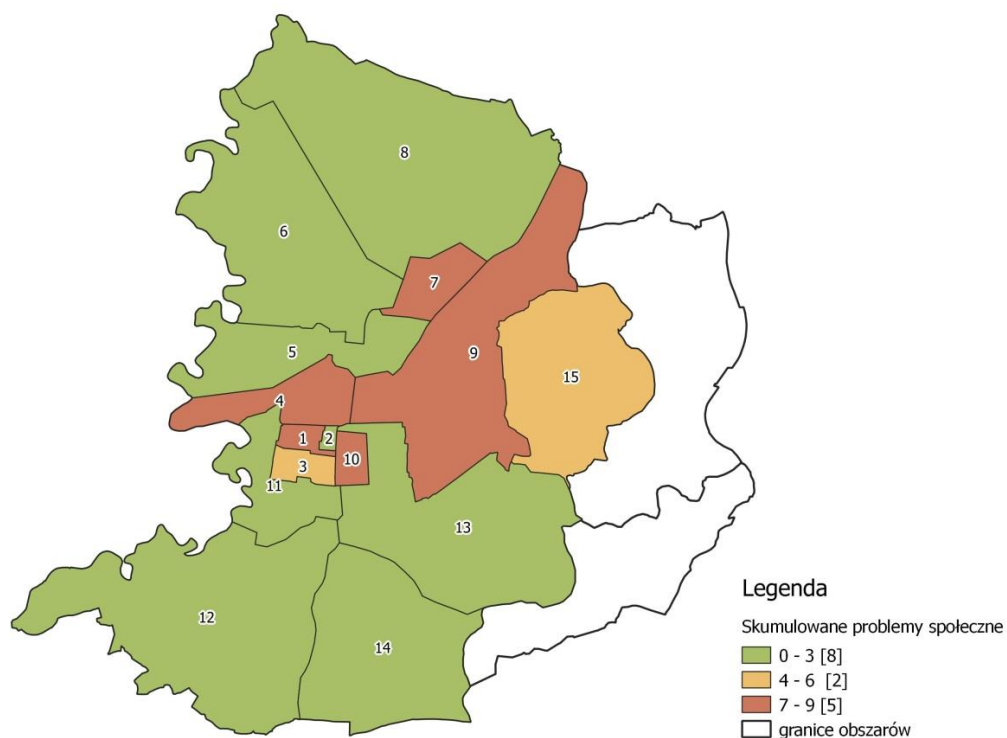
W legendzie mapy kolorami: zielonym, pomarańczowym i czerwonym oznaczono zróżnicowanie liczby zdiagnozowanych problemów społecznych na analizowanym obszarze.

Tabela 39. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.

Nr obszaru	CZYNNIKI SPOŁECZNE													SUMA ZJAWISK KRYTYCZNYCH
	Liczba przestępstw przeciwko mieniu w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw przeciwko rodzinie w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób pobierających zasiłek celowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób korzystająca z pomocy w zakresie dożywiania - posiłek w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób nieprzekraczających kwoty wolnej od podatku (PIT 37) w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Gry losowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba barów w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba sklepów z alkoholem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba Niebieskich Kart w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób pobierających zasiłek okresowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób pobierających zasiłek stały w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba lombardów w przeliczeniu na 100 mieszkańców	
1.	0,47	0,17	2,23	5,62	32,47	0,00	0,00	0,10	0,10	4,81	1,06	3,85	0,00	8
2.	0,44	0,00	0,18	1,95	31,14	0,09	0,09	0,00	0,09	1,69	0,00	2,22	0,00	3
3.	0,37	0,00	0,77	1,57	28,52	0,09	0,09	0,19	0,00	1,05	0,12	1,51	0,09	6
4.	1,69	0,14	2,27	3,22	30,02	0,00	0,00	0,00	0,14	2,59	1,00	2,25	0,14	7
5.	1,08	0,10	0,92	1,04	25,38	0,00	0,13	0,00	0,10	0,97	0,16	1,97	0,00	3
6.	0,97	0,04	0,35	1,06	25,04	0,00	0,00	0,09	0,00	0,88	0,35	2,77	0,00	3
7.	0,84	0,15	3,30	4,44	38,63	0,00	0,29	0,00	0,21	3,72	0,31	3,97	0,00	9
8.	0,59	0,00	0,00	0,42	25,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,11	0,00	1,48	0,00	0
9.	0,68	0,36	1,80	1,94	25,51	0,09	0,09	0,09	0,00	2,34	0,72	2,34	0,00	7
10.	1,46	0,45	1,09	2,10	84,70	0,04	0,08	0,04	0,20	2,10	0,20	6,84	0,00	9
11.	0,00	0,00	0,81	2,27	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00	1,56	0,45	0,00	0,00	1
12.	0,00	0,00	0,39	0,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,68	0,19	0,00	0,00	0
13.	0,00	0,00	0,25	0,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,23	0,00	0,00	0,00	0
14.	0,00	0,00	1,03	0,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,13	0,10	0,00	0,00	0
15.	0,26	0,09	1,84	1,45	29,91	0,00	0,09	0,09	0,00	0,31	0,26	5,09	0,00	5
Średnia dla gminy	0,59	0,13	1,28	2,09	29,84	0,02	0,05	0,04	0,07	1,97	0,40	2,51	0,01	

Źródło: Opracowanie własne.

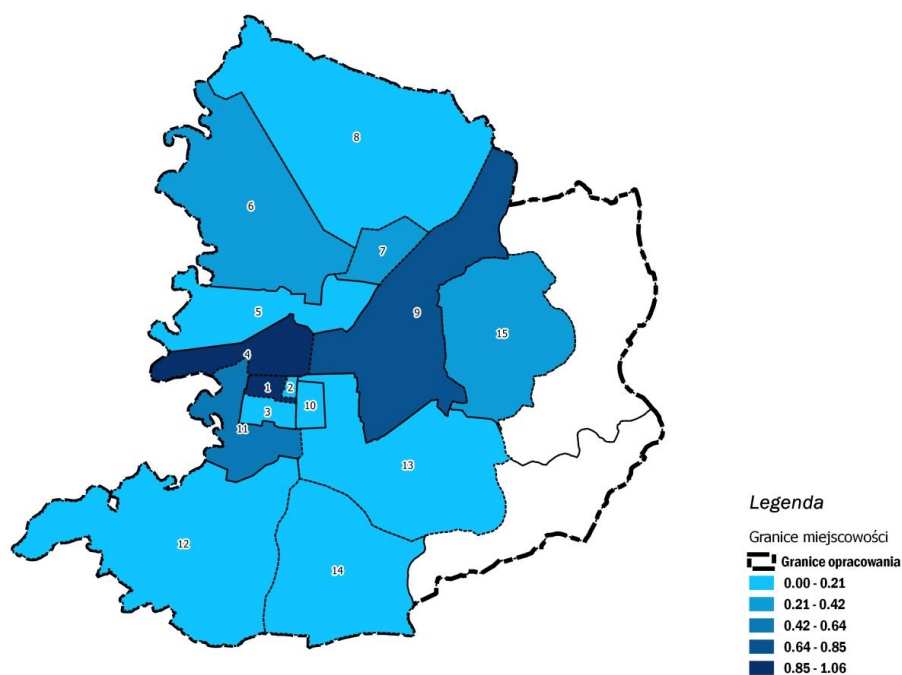
Rysunek 30. Skumulowane problemy społeczne.

Źródło: Opracowanie własne.

Jednym z branych pod uwagę czynników społecznych była liczba osób pobierających zasiłek w przeliczeniu na 100 mieszkańców. z przeprowadzonej analizy wynika, że najwięcej osób, które korzystają z tego rodzaju wsparcia, zamieszkuje obszary nr 1, 4 i 9.

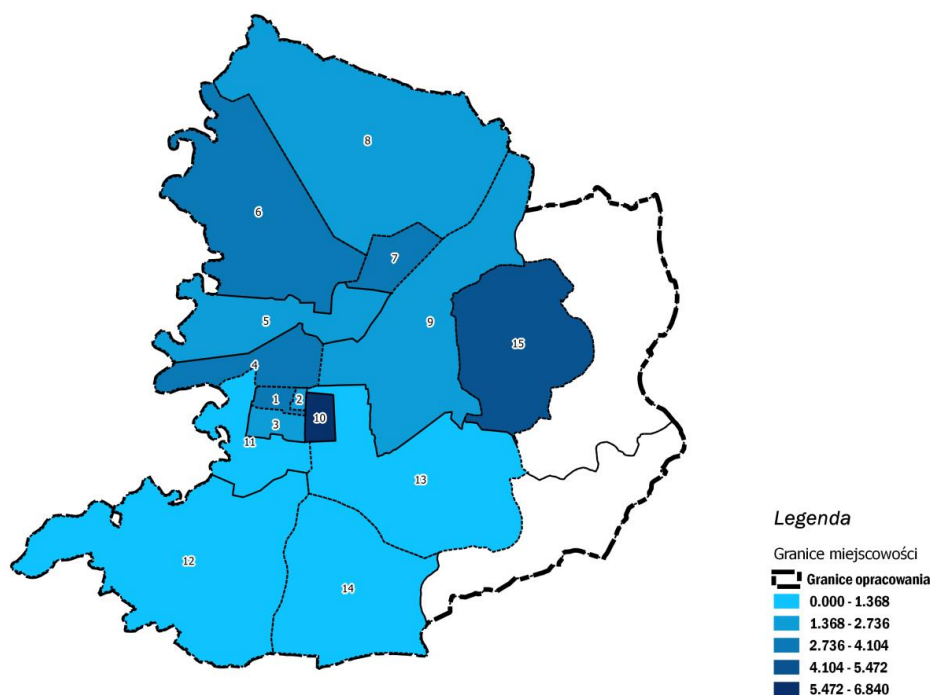
Rysunek 31. Liczba osób pobierających zasiłek stały w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne.

Innym analizowanym wskaźnikiem jest liczba bezrobotnych przypadająca na 100 mieszkańców. Największa koncentracja tego zjawiska przypada na obszary nr 1, 3, 4, 6, 7, 10 i 15.

Rysunek 32. Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne.

5.2 Problemy gospodarcze

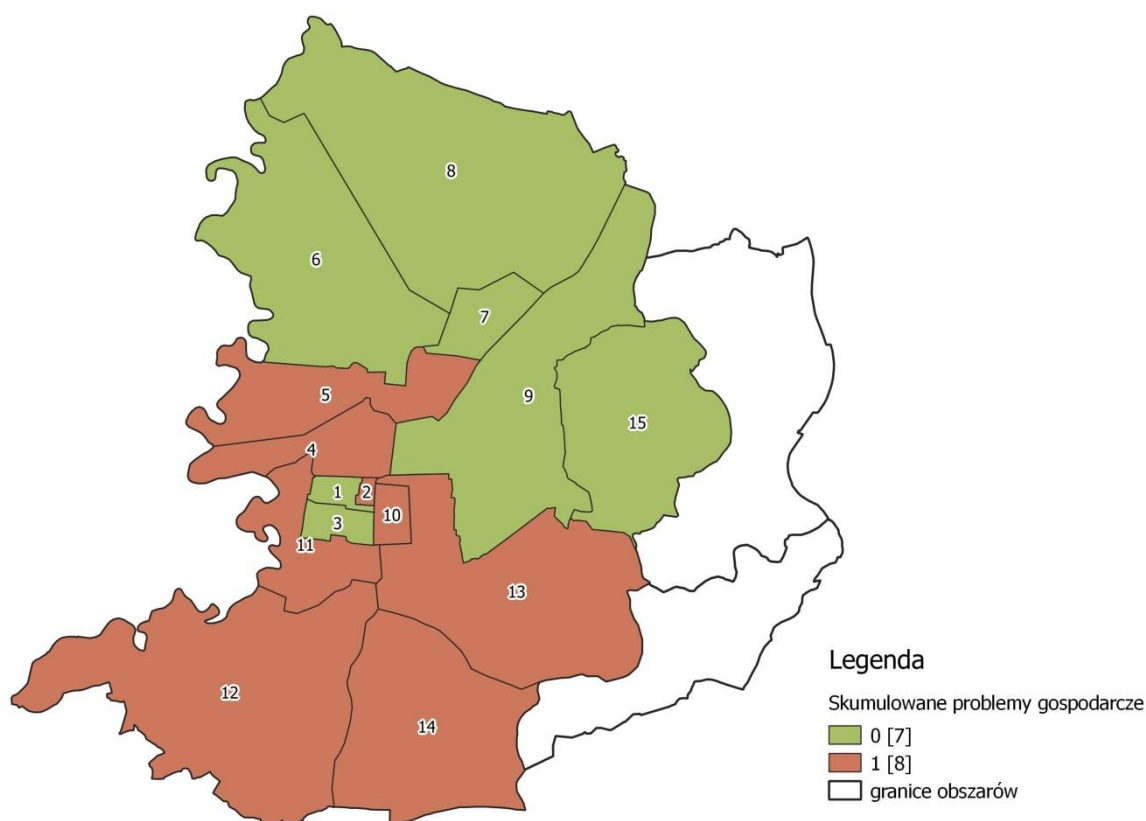
Poniższa tabela przedstawia zestawienie problemów gospodarczych w poszczególnych podobszarach. Wynika z niej, iż – biorąc pod uwagę analizowane wskaźniki – na terenie gminy Brzeszcze trudno jednoznacznie wskazać obszar wyróżniający się liczbą problemów gospodarczych, ale największa koncentracja negatywnych zjawisk występuje w obszarach nr 2, 4, 5, 10, 11, 12, 13 i 14, gdzie zaobserwowano po jednym ze zjawisk kryzysowych (rysunek 31).

Tabela 40. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.

Nr obszaru	CZYNNIKI GOSPODARCZE		LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK GOSPODARCZYCH
	Liczba osób znajdująca się w II progu podatkowym (PIT 36) w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba pustostanów – lokale użytkowe	
1	0,20	P	0
2	0,09	P	1
3	0,19	N	0
4	0,50	W	1
5	0,08	P	1
6	0,31	P	0
7	0,25	P	0
8	0,04	P	0
9	0,22	P	0
10	0,45	W	1
11	0,00	P	1
12	0,00	P	1
13	0,00	P	1
14	0,00	P	1
15	0,18	P	0
Średnia dla gminy		0,17	

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 33. Skumulowane problemy gospodarcze.

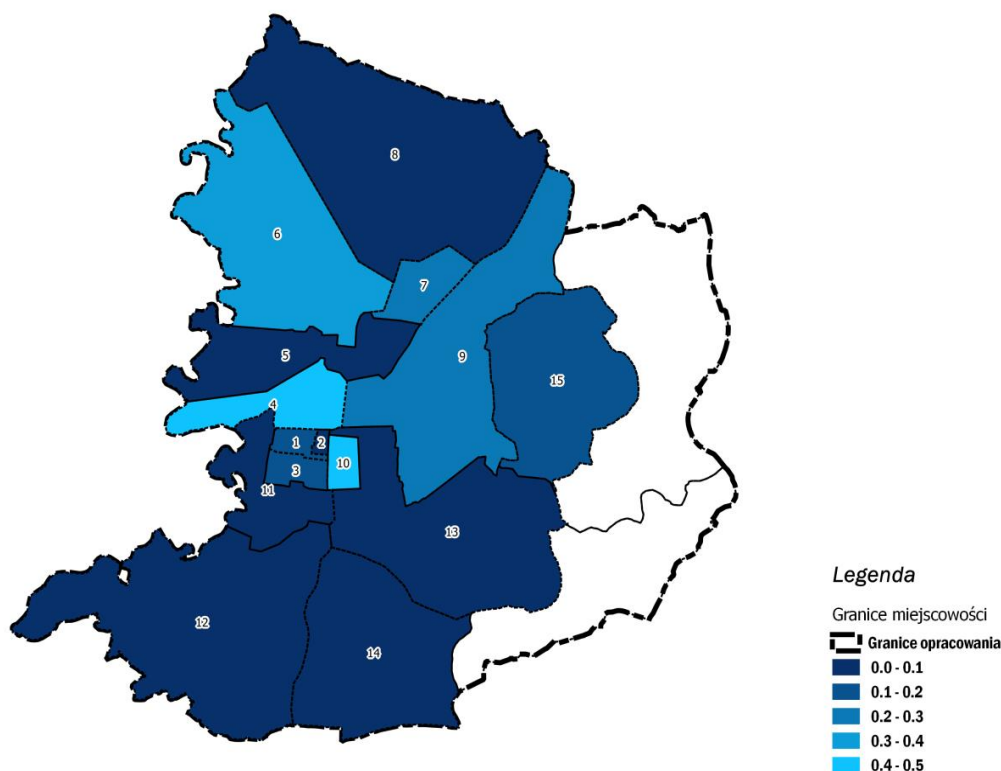

Źródło: Opracowanie własne.

Zjawisko występowania pustostanów na terenie obszaru zdegradowanego [2.2] przeanalizowano, posiłkując się informacjami zaczerpniętymi z Urzędu Gminy w Brzeszczach oraz na podstawie informacji z ankiet od mieszkańców, które zweryfikowano w ramach inwentaryzacji tkanki gminnej. Za problematyczne pod względem pustostanów uznano te jednostki przestrzenne (okręg nr 4 i okręg nr 10), gdzie w trakcie inwentaryzacji zidentyfikowano co najmniej pięć lokali / obiektów, które nie są aktualnie wykorzystywane, choć ich lokalizacja i funkcja wskazuje na możliwość użytkowania na cele handlowe, usługowe itp. – między innymi z uwagi na relatywnie wysoki popyt lokalny, który można zaspokoić „na miejscu”, rozwijając działalność gospodarczą. Na pozostałym obszarze zidentyfikowano przeciętnie co najwyżej dwa lokale.

Drugim z czynników gospodarczych, branych pod uwagę, była liczba osób znajdujących się w II progu podatkowym przypadająca na 100 mieszkańców [2.1]. Dane te pozyskano z Urzędu Skarbowego w Oświęcimiu. Jak wynika z mapy, najmniej osób osiągających wysokie dochody zamieszkuje w obszarach nr 2, 5, 9, 11, 12, 13 i 14.

Rysunek 34. Liczba osób znajdujących się w II progu podatkowym (PIT 36) w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne.

5.3 Problemy przestrzenno-funkcjonalne

Poniższa tabela przedstawia zestawienie problemów przestrzenno-funkcjonalnych w poszczególnych podobszarach. z uwagi na charakter analizowanych problemów – ich oceny jakościowej dokonano, opierając się na doświadczeniu grupy eksperckiej, jak również, posilując się wynikami ankiet elektronicznych wypełnionych przez mieszkańców. Ocenie poddano takie czynniki jak:

- poziom bezpieczeństwa w ruchu pieszych i rowerzystów [3.1.] oceniono na podstawie wyników ankiet od mieszkańców, jak również w oparciu o analizę najbardziej ruchliwych ciągów komunikacyjnych, oznaczonych i nieoznaczonych przejść dla pieszych, lokalizacji chodników, której dokonała grupa ekspercka;
- dostępność parkingów [3.2] oceniono w oparciu o inwentaryzację tkanki gminnej tj. przeanalizowano w których podobszarach najbardziej brakuje miejsc parkingowych w stosunku do funkcji, jaką dany teren pełni m.in. w aspekcie obsługi mieszkańców, lokalnych firm, punktów handlowych i usługowych, miejsc wypoczynku, sportu i rekreacji, różnego typu instytucji publicznych itp.; wyniki inwentaryzacji zweryfikowała grupa ekspercka;

- dostępność połączeń komunikacyjnych [3.3] grupa ekspercka oceniła w oparciu o analizę rozkładów jazdy oraz analizę zasięgu przystanków, które są zlokalizowane w poszczególnych podobszarach;
- estetykę przestrzeni publicznej [3.4] oceniono na podstawie wyników ankiet od mieszkańców, jak również w oparciu o analizę informacji o poziomie degradacji obiektów komunalnych, której dokonała grupa ekspercka.

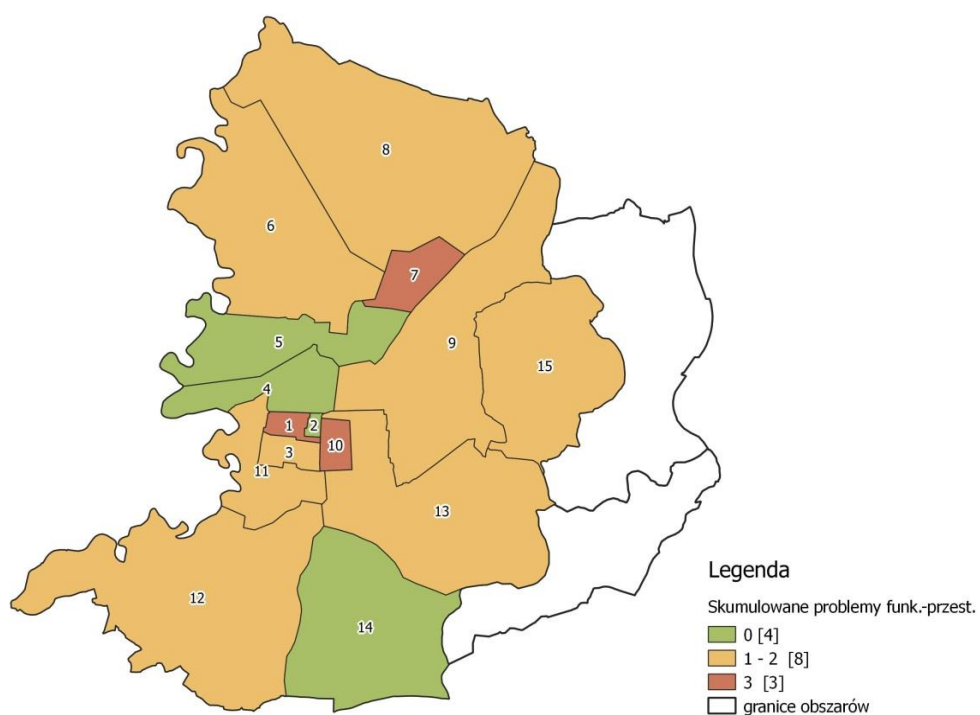
Tabela 41. Czynniki przestrzenno-funkcjonalne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.

Nr obszaru	CZYNNIKI FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE				LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH
	Poziom bezpieczeństwo w ruchu pieszych i rowerzystów	Dostępność parkingów	Dostępność połączeń komunikacyjnych	Estetyka przestrzeni publicznej	
1	N	N	P	N	3
2	P	P	W	P	0
3	P	N	N	P	2
4	P	P	P	P	0
5	P	P	P	P	0
6	P	N	P	P	1
7	N	N	P	N	3
8	P	P	P	P	1
9	N	P	N	P	2
10	N	N	P	N	3
11	N	P	P	P	1
12	N		P	P	1
13	N		P	P	1
14	P	P	P	P	0
15	N	P	N	W	2

Źródło: Opracowanie własne.

Powyższa tabela przedstawia czynniki funkcjonalno-przestrzenne, brane pod uwagę podczas wyznaczania obszaru rewitalizacji oraz ich występowanie w poszczególnych obszarach. Wynika z niej, że największa koncentracja negatywnych zjawisk występuje w podobszarach nr 1, 7 i 10, w których zaobserwowano 3 problemy funkcjonalno-przestrzenne. w pozostałych podobszarach liczba negatywnych zjawisk jest mniejsza.

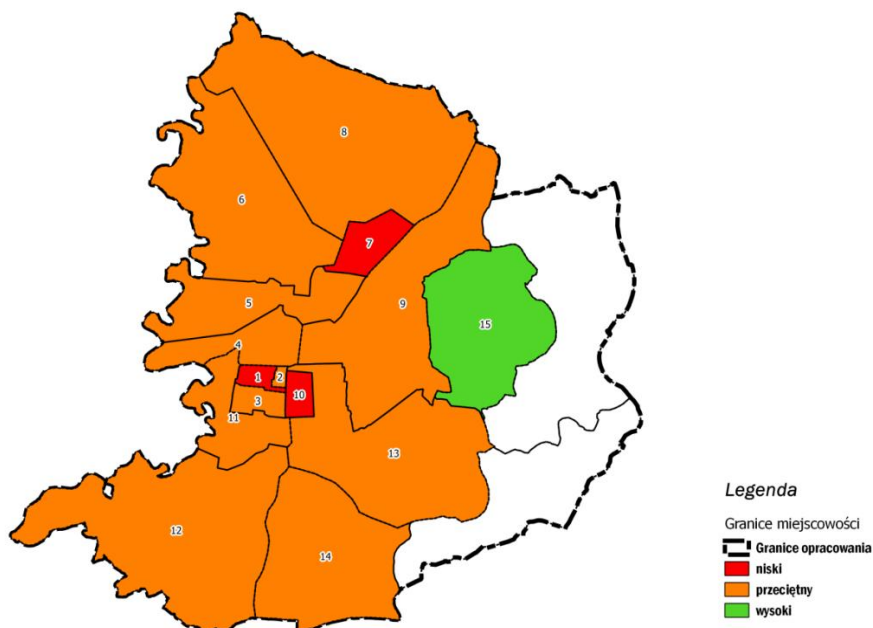
Rysunek 35. Skumulowane problemy funkcjonalno-przestrzenne.

Źródło: Opracowanie własne.

Jednym z analizowanych czynników była jakość estetyki przestrzeni publicznych. z przeprowadzonych badań wynika, że najgorzej prezentują się przestrzenie publiczne w obszarach nr 1, 7 i 10. Natomiast przestrzenie publiczne obszaru nr 15 charakteryzują się wysokimi walorami estetycznymi.

Rysunek 36. Estetyka przestrzeni publicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

5.4 Problemy techniczne

Poniższa tabela przedstawia zestawienie problemów technicznych w poszczególnych podobszarach. Ocenie poddano takie czynniki jak:

- dostępność sieci kanalizacji sanitarnej [4.1.], którą oceniono na podstawie danych z Urzędu Gminy w Brzeszczach;
- poziom degradacji dróg [4.2.], który grupa ekspercka oceniła w oparciu o inwentaryzację tkanki gminnej, tj. – przeanalizowano w poszczególnych podobszarach: stan dróg (w wariantach: drogi generalnie po remoncie, stan dróg prawidłowy i drogi generalnie do remontu) oraz natężenie ruchu samochodowego na danym obszarze (liczba i klasa dróg, szacunkowe natężenie ruchu na danym obszarze).

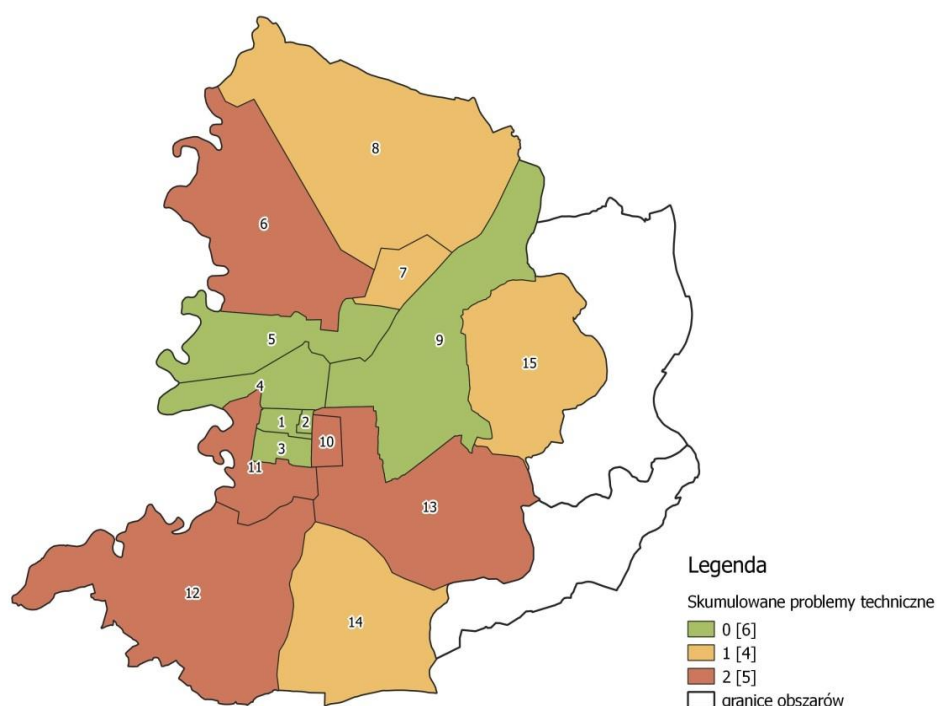
Tabela 42. Czynniki techniczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.

Nr obszaru	CZYNNIKI TECHNICZNE		LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK TECHNICZNYCH
	Kanalizacja sanitarna	Poziom degradacji dróg	
1	TAK	P	0
2	TAK	N	0
3	TAK	P	0
4	TAK	N	0
5	TAK	P	0
6	NIE	W	2
7	TAK	W	1
8	TAK	W	1
9	TAK	P	0
10	NIE	W	2
11	NIE	W	2
12	NIE	W	2
13	NIE	W	2
14	NIE	P	1
15	NIE	P	1

Źródło: Opracowanie własne.

Powyższa tabela przedstawia czynniki techniczne, brane pod uwagę podczas wyznaczania obszaru rewitalizacji oraz ich występowanie w poszczególnych obszarach. Wynika z niej, że największa koncentracja negatywnych zjawisk występuje w podobszarach nr 6, 10, 11, 12 i 13, co przedstawia także poniższa mapa.

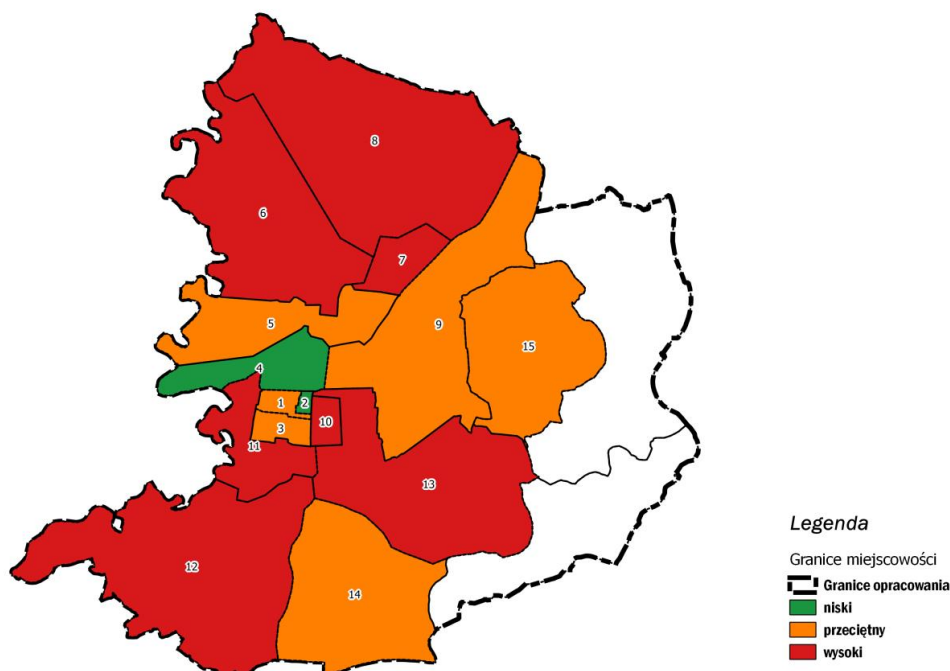
Rysunek 37. Skumulowane problemy techniczne.

Źródło: Opracowanie własne.

Jednym ze wskaźników branych pod uwagę jest poziom degradacji dróg. Jedynie na obszarach nr 4 i 2 poziom degradacji dróg uznano jako niski. Największe nasilenie tego zjawiska występuje na obszarach nr 6, 7, 8, 10, 11, 12 i 13.

Rysunek 38. Poziom degradacji dróg.

Źródło: Opracowanie własne.

5.5 Problemy środowiskowe

Poniższa tabela zawiera zestawienie problemów środowiskowych w poszczególnych podobszarach. Ocenie poddano takie czynniki jak:

- liczba dzikich wysypisk śmieci w przeliczeniu na 100 mieszkańców [5.1.], oceniony na podstawie danych z Urzędu Gminy w Brzeszczach;
- poziom zagrożenia hałasem [5.2] odnoszący się głównie do hałasu pochodzącego z ruchu komunikacyjnego, grupa ekspercka oceniła m.in. w oparciu o wyniki ankiet od mieszkańców, jak również w oparciu o analizę układu komunikacyjnego obszaru zdegradowanego.

Tabela 43. Czynniki środowiskowe służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.

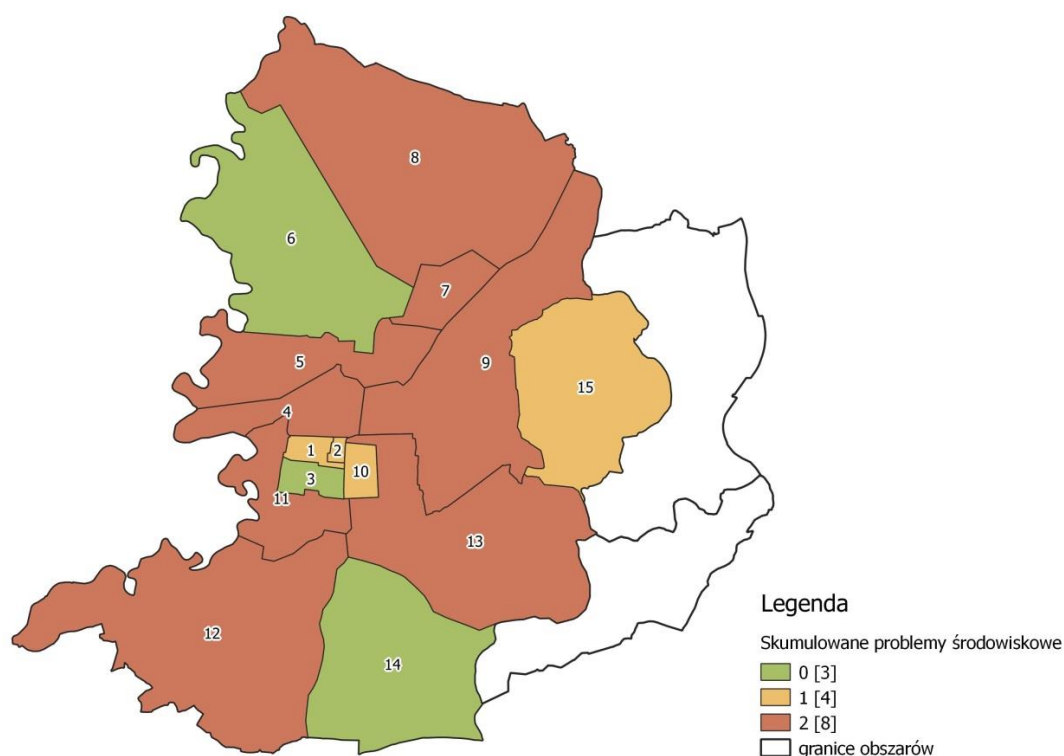
Nr obszaru	CZYNNIKI ŚRODOWISKOWE		LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK ŚRODOWISKOWYCH
	Liczba dzikich wysypisk śmieci w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Poziom zagrożenia hałasem	
1	0,00	W	1
2	0,00	W	1
3	0,00	P	0
4	1,24	W	2
5	0,39	W	2
6	0,09	P	0
7	0,44	W	2
8	0,74	W	2
9	0,81	W	2
10	0,00	W	1
11	0,24	W	2
12	0,34	W	2
13	0,33	W	2
14	0,10	P	0
15	0,18	W	1

Źródło: Opracowanie własne.

Powyższa tabela przedstawia czynniki środowiskowe, brane pod uwagę podczas wyznaczania obszaru rewitalizacji oraz ich występowanie w poszczególnych obszarach. Wynika z niej, że największa koncentracja negatywnych zjawisk z tej dziedziny występuje w podobszarach nr 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12 i 13, gdzie zaobserwowano występowanie obu analizowanych problemów środowiskowych.

Wyniki przeprowadzonej analizy zostały zaprezentowane także na poniższej mapie.

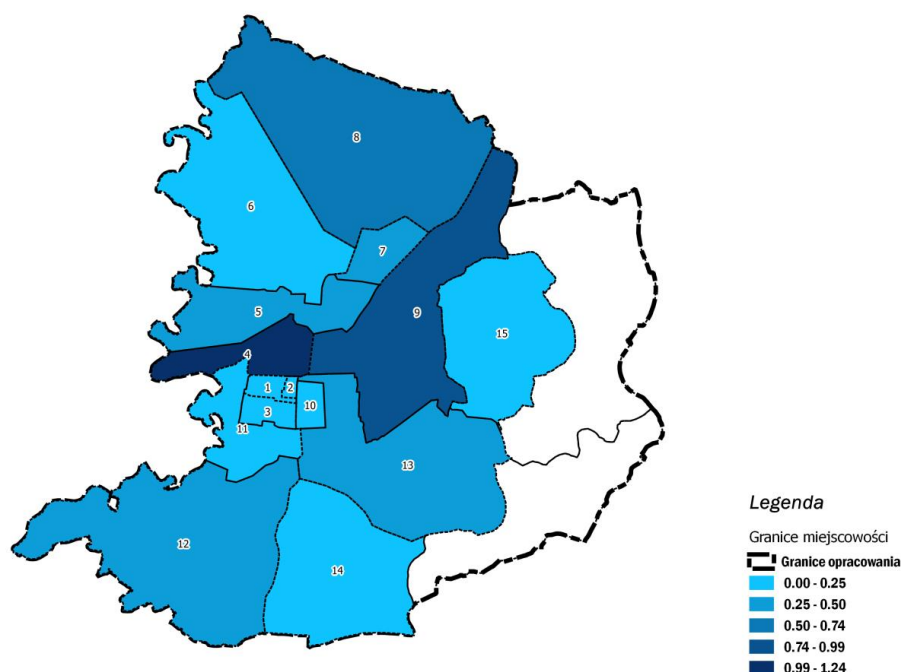
Rysunek 39. Skumulowane problemy środowiskowe.

Źródło: Opracowanie własne.

Jednym z problemów środowiskowych, który został zanalizowany, była liczba dzikich wysypisk śmieci. Okazało się, że w obszarze nr 4 jest ich najwięcej, jednak dużą koncentrację tego zjawisko zaobserwowano także w obszarach nr 5, 7, 8, 9, 11, 12 i 13.

Rysunek 40. Dzikie wysypiska śmieci w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne.

W celu wyznaczenia obszaru rewitalizowanego wykonano syntetyczne zestawienie wskaźników ilustrujących natężenie i koncentrację problemów na obszarze zdegradowanym, w podziale na poszczególne jednostki funkcjonalne.

Tabela 44. Syntetyczne zestawienie wskaźników służących wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.

Nr obszaru	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK GOSPODARCZYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK PRZESTRZENNO- FUNKCJONALNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK TECHNICZNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK ŚRODOWISKOWYCH	SUMA ZJAWISK KRYZYSOWYCH
1	8	0	3	0	1	12
2	3	1	0	0	1	5
3	6	0	2	0	0	8
4	7	1	0	0	2	10
5	3	1	0	0	2	6
6	3	0	1	2	0	6
7	9	0	3	1	2	15
8	0	0	1	1	2	4
9	7	0	2	0	2	11
10	9	1	3	2	1	16
11	1	1	1	2	2	7
12	0	1	1	2	2	6
13	0	1	1	2	2	6
14	0	1	0	1	0	2
15	5	0	2	1	1	9

Źródło: Wyniki badań.

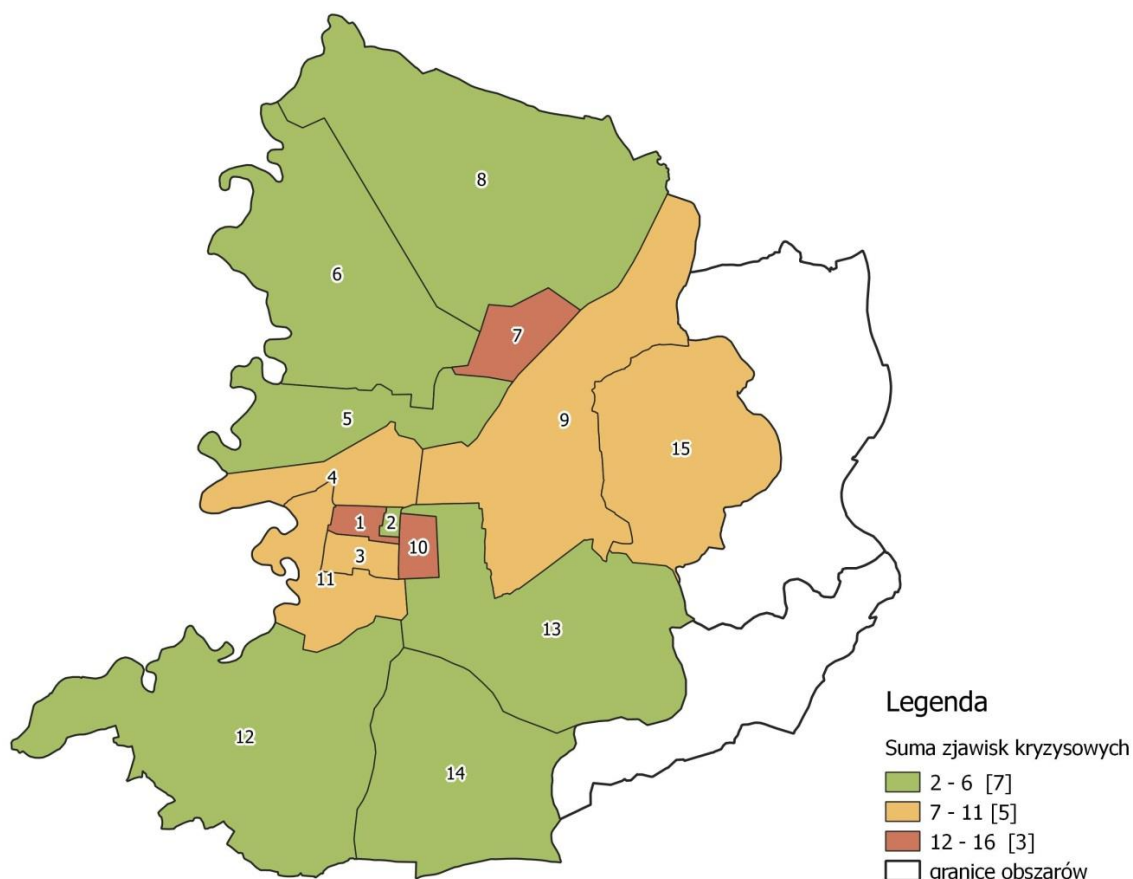
Analiza problemów na obszarze zdegradowanym wykazała istotne powiązanie z najbardziej obciążonymi zjawiskami kryzysowymi obszarów przedstawionych w tabeli nr 44.

Tabela 45. Jednostki najbardziej obciążone zjawiskami kryzysowymi.

Numer analizy	obszaru objęty	Obszar w km2	Liczba mieszk.	Łączna liczba zdiagnozowanych problemów społecznych
1		0,18	2 988	12 / 8
7		0,64	678	14 / 8
10		0,28	2 471	16 / 10
Razem:		1,1	6 137	
Razem (gmina)		46,13	21 227	
% przypadający na obszar rewitalizowany		2,4	28,9	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Brzeszczach.

Rysunek 41. Suma zjawisk kryzysowych dla poszczególnych obszarów.

Źródło: Opracowanie własne.

Podczas konsultacji społecznych w dniu 17 czerwca 2016 r. na Osiedlu Paderewskiego w Jawiszowicach mieszkańcy zgłosili uwagę dotyczącą potrzeby włączenia do granic strefy rewitalizowanej dwóch niezamieszkałych obszarów znajdujących się na obszarze zdegradowanym, tj.

- terenu stadionu KS Górnik Brzeszcze w Brzeszczach, zlokalizowanego przy ulicy Ofiar Oświęcimia;
- terenu Parku Miejskiego w Brzeszczach, zlokalizowanego przy ulicy Dworcowej.

Szeroko argumentowano to potrzebą realizacji na tych obszarach i obiektach zadań związanych z oczekiwanymi efektami rewitalizacji, tj.: rozwoju działań integrujących społeczność lokalną (teren Parku Miejskiego w Brzeszczach) oraz rozwoju oferty aktywnego spędzania czasu wolnego, sportu i rekreacji dla mieszkańców obszaru zdegradowanego, którzy dostrzegają obecnie brak takich możliwości. Zgodnie z komentarzem praktycznym Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa, Departamentu Polityki Przestrzennej, wymóg występowania negatywnych zjawisk społecznych jest niezbędny do wyznaczenia obszaru zdegradowanego, a zatem co do zasady powinien być to obszar zamieszkały. w przypadku dołączenia do wstępnie wyznaczonego obszaru rewitalizacji terenów niezamieszkałych uznanie ich za obszar rewitalizowany możliwe jest jedynie w przypadku, gdy już na wczesnym etapie rewitalizacji można stwierdzić, iż planowane tam działania przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym na obszarze rewitalizacji.

Argumentem przemawiającym za włączeniem obu obszarów do terenu rewitalizowanego jest ich ściśle powiązanie funkcjonalne z jakością życia mieszkańców obszaru rewitalizowanego oraz jakością oferty spędzania czasu wolnego na obszarze rewitalizowanym, jak również z poszerzeniem możliwości aktywizacji mieszkańców oraz integracji społecznej na tym obszarze. Aktualnie na terenie wyznaczonym jako obszar do rewitalizacji, w zdecydowanej większości zabudowanym górnictwami osiedlami mieszkaniowymi istnieje wyraźny niedobór miejsc rekreacji oraz innych miejsc spędzania czasu wolnego co rzutuje negatywnie na możliwości rozwiązania problemów, jakie zostały na tym obszarze zidentyfikowane. Uczestnicy konsultacji podkreślali istotne znaczenie włączenia, zarówno parku, jak też stadionu miejskiego do obszaru rewitalizowanego. Wobec powyższego, obecne na spotkaniu władze gminy Brzeszcze reprezentowane przez Burmistrza i Zastępcę Burmistrza zadeklarowały przygotowanie projektów rewitalizacyjnych umożliwiających wykorzystanie potencjału obu obiektów w celu wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Jednocześnie zachęcano innych interesariuszy rewitalizacji, m.in.: wspólnoty mieszkaniowe, kluby sportowe itp. do zgłaszania innych propozycji projektów obejmujących wskazane obszary, przyczyniających się do rozwiązania problemów społecznych, które tam występują.

Mając na uwadze powyższe, **wyznaczono obszar rewitalizowany** przedstawiony o obiekty wymienione w pkt 1. i 2. co przedstawiono w tabeli 46.

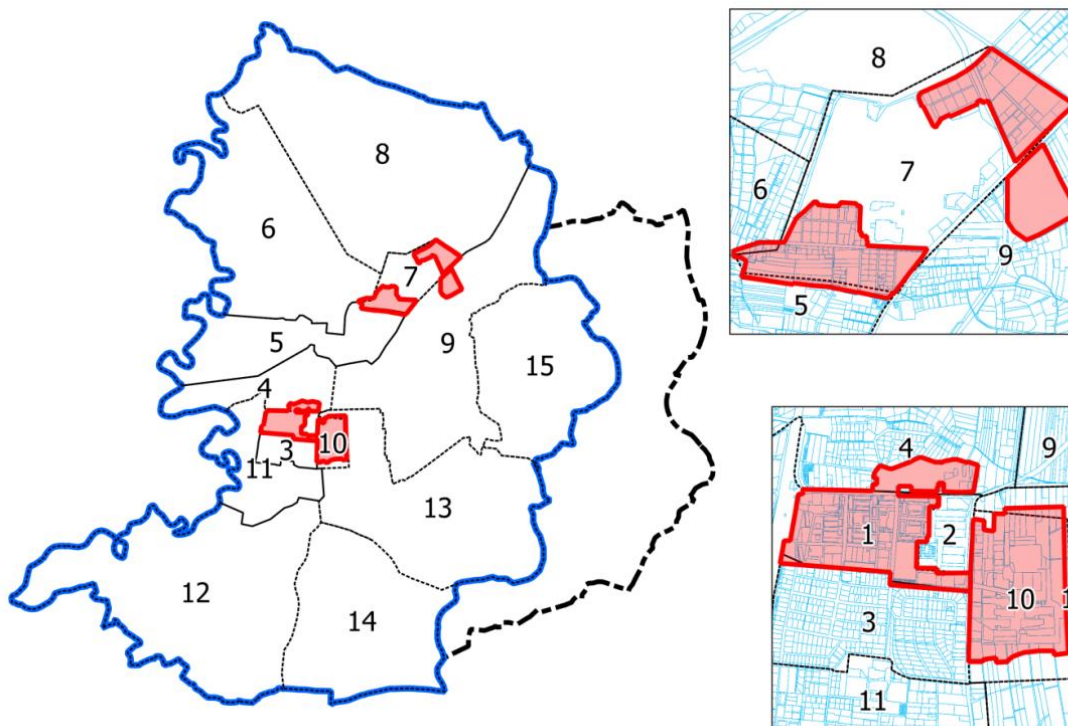
Tabela 46. Wykaz jednostek funkcjonalnych zaliczonych do obszaru rewitalizowanego.

Numer obszaru objęty analizą	Obszar w km2	Liczba mieszk.	Łączna liczba zdiagnozowanych problemów
1	0,18	2 988	12
4 (częściowo – Park Miejski)	0,04	0	-
7 (częściowo – tylko tereny mieszkaniowe)	0,64	678	14
9 (częściowo – stadion KS Górnik Brzeszcze w Brzeszczach)	0,063	0	-
10	0,28	2 471	16
Razem:	1,203	6 137	
Razem (gmina)	46,13	21 227	
Odsetek przypadający na obszar rewitalizowany	2,6	28,9	

Źródło: Opracowanie własne.

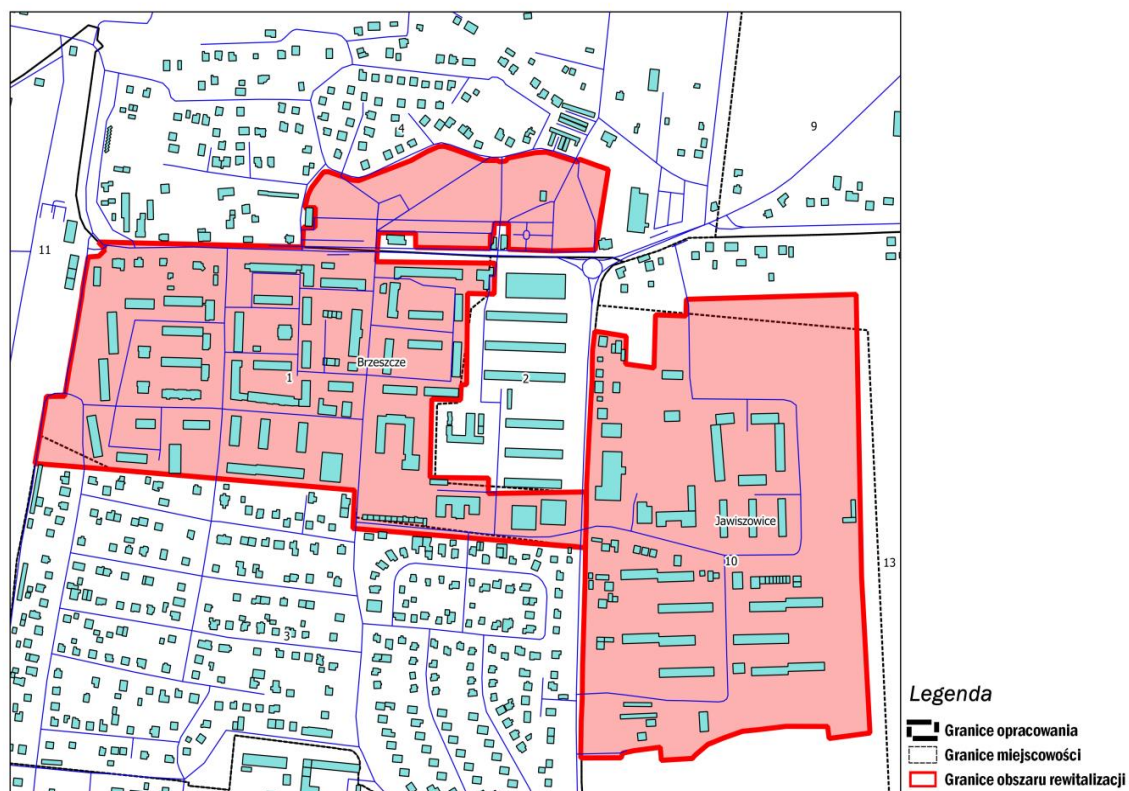
Poniżej zamieszczono mapy obszaru do rewitalizacji.

Rysunek 42. Obszary rewitalizowane na terenie gminy Brzeszcze.

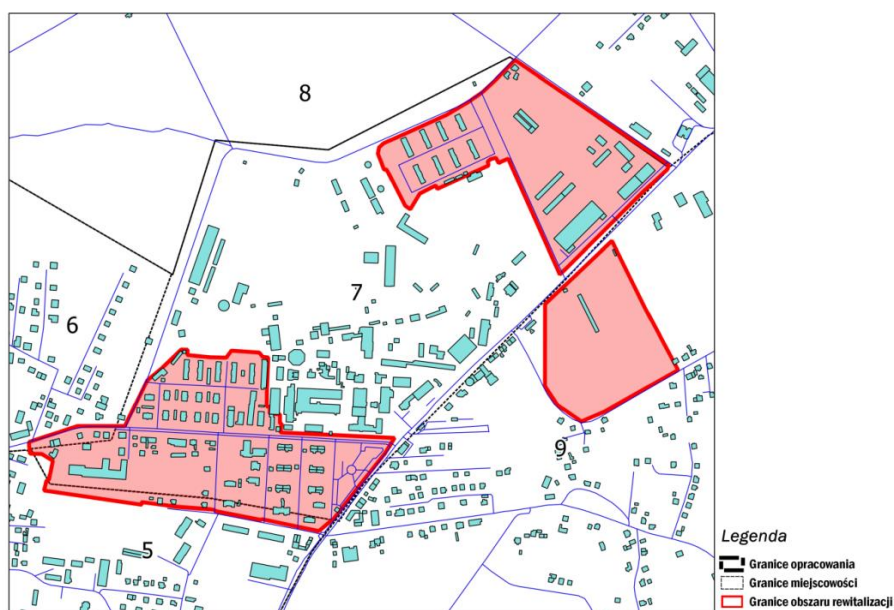
Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 43. Obszar rewitalizowany na terenie gminy Brzeszcze (obszar nr 1, 4 i 10).

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 44. Obszar rewitalizowany na terenie gminy Brzeszcze (obszar nr 7 i 9).

Źródło: Opracowanie własne

Obszar rewitalizowany obejmuje powierzchnię 1,203 km² (przyjęto, że obszar nr 7 zostanie objęty częściowo, tzn. objęte rewitalizacją zostaną tereny z przewagą funkcji mieszkaniowych). Spełniony zatem został ustawowy wymóg, aby wielkość obszaru rewitalizowanego nie przekraczała 20% powierzchni gminy. Szacuje się, że obszar wskazany do rewitalizacji zamieszkuje 6137 osób, co stanowi 28,9% populacji gminy. Spełniono więc warunek, aby populacja obszaru rewitalizowanego nie przekraczała 30% ogółu mieszkańców gminy.

Tabela 47. Charakterystyka obszaru rewitalizowanego.

Numer obszaru objęty analizą	Obszar w km ²	Liczba mieszkańców	Opis
1	0,18	2 988	Obszar z dominującą funkcją mieszkaniową, ale spełniający również istotne funkcje edukacyjne (szkoła), kulturalne (ośrodek kultury), targ miejski itp. które będą wykorzystywane do realizacji celów procesu rewitalizacji w gminie Brzeszcze.
4 (częściowo – Park Miejski)	0,04	0	Teren niezamieszkały, włączony do obszaru rewitalizowanego z uwagi na wnioski mieszkańców, którzy oczekują zagospodarowania tego terenu na cele inicjatyw służących integracji oraz aktywizacji społeczności lokalnej, co zostało uwzględnione w projektach zgłoszonych do GPR.
7 (częściowo – tylko tereny mieszkaniowe)	0,64	678	Obszar z dominującą funkcją mieszkaniową, spełniający również funkcje edukacyjne (szkoła), organizacji czasu wolnego (hala sportowa i stadion KS Górnik Brzeszcze) oraz funkcje sportowo-rekreacyjne dla mieszkańców (boisko), które będą wykorzystywane do realizacji celów procesu rewitalizacji w gminie Brzeszcze; na tym terenie znajdują się również mieszkania chronione i budynki komunalne, – częściowo pełni on także funkcję gospodarczą (drobna przedsiębiorczość).
9 (częściowo – Stadion Miejski)	0,063	0	Teren niezamieszkały, włączony do obszaru rewitalizowanego z uwagi na wnioski mieszkańców, którzy oczekują zagospodarowania tego terenu na cele rozwoju oferty czasu wolnego dla społeczności lokalnej, co zostało uwzględnione w projektach zgłoszonych do GPR .
10	0,28	2 471	Obszar z dominującą funkcją mieszkaniową, na którym realizowane są także funkcje usługowe i kulturalno-edukacyjne (świetlica i ośrodek kultury), które będą wykorzystywane do realizacji celów procesu rewitalizacji w gminie Brzeszcze.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 48. Wykaz punktów adresowych znajdujących się na terenie obszaru rewitalizowanego.

Ulica	Numer
Brzeszcze	
1 Maja	18, 19, 21, 24
Fryderyka Chopina	2, 3, 5, 6, 8, 10, 12
Dworcowa	1, 3, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 21, 23
Górnicza	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 12, 16, 20
Grunwaldzka	w całości
Kazimierza Wielkiego	38, 40, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50
Kolejowa	1
Marii Konopnickiej	17
Kościuszki	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 8A, 9, 10, 11, 12, 12a, 12b, 12c, 15, 17, 19, 21, 25, 27
Królowej Jadwigi	1, 9
Leśna	2
Jana Matejki	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Adama Mickiewicza	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8
Gabriela Narutowicza	1, 6, 19, 23, 32, 33, 34, 35, 36, 46
Nowa Kolonia	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Ofiar Oświęcimia	37, 49, 49B, 49D, 51, 51B, 51E, 51I, 51H, 68
Władysława Łokietka	2, 4, 6, 8, 10, 15, 16, 22, 38
Parkowa	1, 2, 3, 4
Marszałka Józefa Piłsudskiego	2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52
Bolesława Prusa	2, 6, 7, 8
Przemysłowa	8, 10
Henryka Sienkiewicza	1, 2, 3, 4, 5, 7
Juliusza Słowackiego	1, 2, 4
Szkolna	1, 2, 3, 4, 5, 6
Karola Szymanowskiego	5, 6, 8
Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury	20

Jawiszowice	
Osiedle Paderewskiego	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39
Turystyczna	3, 5, 7, 9, 11, 13, 21, 25, 27, 31, 39

Źródło: Opracowanie własne.

6 POGŁĘBIONA ANALIZA PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM

Po wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego prowadzono pogłębioną diagnozę problemów występujących na obu podobszarach obszaru rewitalizacji: w Brzeszczach i w Jawiszowicach. w tym celu posłużono się analizą SWOT, czyli metodą umożliwiającą kompleksową analizę strategiczną sytuacji na danym obszarze, z uwzględnieniem wszystkich istotnych aspektów. Zastosowanie tej metody pozwoliło zrozumieć zidentyfikowane zależności pomiędzy danymi i umożliwiło dostrzeżenie wynikających z nich konsekwencji¹.

Tabela 49. Analiza SWOT – obszar rewitalizacji Brzeszcze.

Mocne strony	Słabe strony
1. Aktywnie działające instytucje kultury. 2. Stosunkowo dobre wyposażenie mieszkań w instalacje sanitarne. 3. Potencjał terenu do intensyfikacji integracji społecznej (Park Miejski w Brzeszczach) 4. Potencjał terenu do rozwoju oferty czasu wolnego (stadion KS Górnik Brzeszcze). 5. Rozwój infrastruktury technicznej i budownictwa	1. Relatywnie duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej. 2. Wysoki poziom alkoholizmu. 3. Wysoki poziom stresu związany z utratą pracy bądź możliwością utraty pracy. 4. Wysoka liczba pustostanów. 5. Niski poziom bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej. 6. Niska dostępność parkingów. 7. Niska estetyka przestrzeni publicznej. 8. Wysoki poziom degradacji dróg. 9. Wysoki poziom tzw. niskiej emisji (duże zanieczyszczenie powietrza). 10. Niski poziom integracji społecznej – ludność napływowa.

¹ Analiza SWOT – technika analityczna pozwalająca na porządkowanie danych, dotyczących problemu w czterech kategoriach czynników strategicznych: S (Strengths) – mocne strony, w (Weaknesses) – słabe strony, o (Opportunities) – szanse, T (Threats) – zagrożenia.

Szanse	Zagrożenia
1. Możliwość zagospodarowania terenów pod cele rekreacyjne. 2. Współpraca z sąsiadującymi gminami w ramach spójnej oferty turystycznej. 3. Dostępność funduszy unijnych i innych środków przeznaczonych na rewitalizację. 4. Rozwój infrastruktury drogowej (m.in. S1). 5. Utrzymujący się wzrost gospodarczy w regionie. 6. Dostępność środków z Oświęcimskiego Strategicznego Programu Rządowego.	1. Wzmogona eksploatacja dróg. 2. Przekształcenia własnościowe Kopalni Brzeszcze. 3. Wysokie koszty rewitalizacji obiektów i terenów zdegradowanych. 4. Światowy pakiet klimatyczny – przejście na technologie niskoemisyjne. 5. Ograniczenia w wydobywaniu węgla i niska cena węgla.

Źródło: Opracowanie własne

Najbardziej odczuwalne problemy na obszarze rewitalizowanym w Brzeszczach dotyczą ubóstwa, alkoholizmu, bierności i niskiego zaangażowania mieszkańców w życie społeczności lokalnej. Część mieszkańców obszaru (szczególnie ludność napływowa zamieszkująca na osiedlach górniczych) nie czuje się zintegrowana z miastem. Mieszkańcom brakuje atrakcyjnej i taniej oferty spędzania czasu wolnego. Jednocześnie dużo wysiłku w kierunku stworzenia takiej oferty podejmują lokalne instytucje kultury oraz instytucje odpowiedzialne za sport i rekreację. Odczuwalny jest niedobór atrakcyjnej przestrzeni publicznej (m.in. na cele integracji społecznej) i zauważalna jest niska dostępność komunikacyjna obszaru, m.in. bariery architektoniczne, brak chodników, jak też duża liczba pustostanów itp. Jednocześnie w granicach obszaru rewitalizowanego na wniosek mieszkańców uwzględniono teren, który należy lepiej wykorzystać na cele społeczne, tj. Park Miejski w Brzeszczach oraz stadion KS Górnik Brzeszcze. z profilu gospodarczego miasta Brzeszcze wynikają pewne cechy obszaru rewitalizowanego (m.in. intensywny ruch tranzytowy, wzmogona eksploatacja dróg, rozwinięte górnictwo i sektory pokrewne), które wpływają również na kierunki rewitalizacji, m.in. utrudniają realizację niektórych postulatów mieszkańców (np. uspokojenie ruchu); jednakże utrzymujący się wzrost gospodarczy w regionie, odejmowane inwestycje komunikacyjne (np. budowa drogi S1) oraz potencjał rozwojowy Małopolski, w tym dostępność funduszy unijnych, sprzyjają procesom rewitalizacyjnym, które będą podejmowane w najbliższych latach.

Tabela 50. Analiza SWOT – obszar rewitalizacji Jawiszowice.

Mocne strony	Słabe strony
1. Aktywnie działający klub seniora oraz koło gospodyń wiejskich. 2. Tranzytowa lokalizacja. 3. Relatywnie tanie grunty i nieruchomości przy wysokiej dostępności usług publicznych (dobry dojazd do Brzeszcz). 4. Wysoka dostępność komunikacyjna.	1. Relatywnie duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej. 2. Wysoki poziom alkoholizmu. 3. Wysoki poziom stresu związany z utratą pracy bądź możliwością utraty pracy. 4. Wysoka liczba pustostanów. 5. Niski poziom bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej. 6. Niska dostępność parkingów. 7. Niska estetyka przestrzeni publicznej. 8. Wysoki poziom degradacji dróg. 9. Wysoki poziom tzw. niskiej emisji (duże zanieczyszczenie powietrza). 10. Niski poziom integracji społecznej – ludność napływowa.
Szanse	Zagrożenia
1. Możliwość zagospodarowania terenów pod cele rekreacyjne. 2. Współpraca z sąsiadującymi gminami w ramach spójnej oferty turystycznej. 3. Dostępność funduszy unijnych i innych środków przeznaczonych na rewitalizację. 4. Rozwój infrastruktury drogowej (m.in. S1). 5. Utrzymujący się wzrost gospodarczy w regionie. 6. Dostępność środków z Oświęcimskiego Strategicznego Planu Rządowego.	1. Wzmożona eksploatacja dróg. 2. Przekształcenia własnościowe Kopalni Brzeszcze. 3. Wysokie koszty rewitalizacji obiektów i terenów zdegradowanych. 4. Światowy pakiet klimatyczny – przejście na technologie niskoemisyjne. 5. Ograniczenia w wydobywaniu węgla i niska cena węgla.

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze rewitalizowanym Jawiszowice występują również problemy podobne jak na podobszarze rewitalizowanym Brzeszcze. Dotyczą one w głównej mierze ubóstwa, alkoholizmu, bierności i niskiej aktywności społecznej mieszkańców. Jednym z czynników kształtujących atmosferę w społeczności lokalnej jest duże uzależnienie jej mieszkańców od dawnej Kopalni Brzeszcze, przede wszystkim jeśli chodzi o miejsca pracy, prowadzenie działalności gospodarczej, organizację czasu wolnego pracowników i ich rodzin. Osoby, które przeszły na emerytury górnicze, w dużej mierze spędzają czas na osiedlach górniczych, gdzie mieszkają od lat (m.in.

osiedle Paderewskiego w Jawiszowicach). Obecnie nie mogą one znaleźć dla siebie nowego miejsca w życiu zawodowym i społecznym. Na kondycji społeczności lokalnej odbija się znacząco duży stres towarzyszący górnikom obawiającym się o utratę pracy, ich rodzinom i znajomym. Nie sprzyja to aktywności społecznej i promuje przede wszystkim postawy zachowawcze, bierne. Mieszkańcom brakuje atrakcyjnej i taniej oferty spędzania czasu wolnego, mimo iż bardzo aktywny na tym polu jest lokalny klub seniora oraz koło gospodyń wiejskich. Te organizacje nie zapewnią jednak oferty dla różnych grup wiekowych mieszkańców, stąd istnieje potrzeba, aby bardziej urozmaicić możliwości spędzania czasu wolnego. Zaletą obszaru jest z pewnością duża dostępność komunikacyjna i łatwość dojazdu do Brzeszcz, gdzie mieszkańcy mogą korzystać z różnego typu usług i udogodnień, których brakuje w Jawiszowicach. Można twierdzić, że zmiany rewitalizacyjne w Jawiszowicach są silnie skorelowane ze zmianami rewitalizacyjnymi w Brzeszczach, z uwagi na bliskie sąsiedztwo obu obszarów.

Analiza czynników uwzględnionych w procesie delimitacji obszaru zdegradowanego, jak też wyniki ankiet i spotkań z mieszkańcami oraz analiza SWOT wskazują na kluczowe problemy, występujące na podobszarze zdegradowanym w Brzeszczach i na podobszarze zdegradowanym w Jawiszowicach. Problemy te przedstawiono w tabeli 51.

Tabela 51. Kluczowe problemy zidentyfikowane na podobszarach rewitalizowanych w Brzeszczach i Jawiszowicach.

Podobszar rewitalizowany Brzeszcze		Podobszar rewitalizowany Jawiszowice	
Numer	Nazwa problemu	Numer	Nazwa problemu
1PB	Ubóstwo wynikające ze złych warunków zatrudnienia i redukcji miejsc pracy w sektorze górniczym i branżach pokrewnych.	1PJ	Ubóstwo wynikające ze złych warunków zatrudnienia i redukcji miejsc pracy w sektorze górniczym i branżach pokrewnych.
2PB	Rozluźnione więzi rodzinne i społeczne, nadszarpnięte stresem związanym z rosnącym bezrobociem.	2PJ	Rozluźnione więzi rodzinne i społeczne, nadszarpnięte stresem związanym z rosnącym bezrobociem.
3PB	Bezradność i niska aktywność zawodowa i społeczna części mieszkańców rewitalizowanego obszaru.	3PJ	Bezradność i niska aktywność zawodowa i społeczna części mieszkańców rewitalizowanego obszaru.

4PB	Niedobór przestrzeni publicznej sprzyjającej integracji mieszkańców i spędzaniu czasu wolnego.	4PJ	Niska jakość infrastruktury osiedlowej i budynków wielorodzinnych, obniżająca walory obszaru i jakość życia mieszkańców.
5PB	Niska jakość infrastruktury rekreacyjno-sportowej i kulturalnej na obszarze rewitalizowanym.	5PJ	Brak przestrzeni do rozwoju działalności organizacji pozarządowych.
6PB	Niska jakość życia spowodowana profilem gospodarczym obszaru, jego tranzytowym charakterem, wysokim stopniem degradacji infrastruktury komunalnej i tzw. niską emisją.	6PJ	Wysoki poziom tzw. niskiej emisji i odczuwalny wysoki stopień zanieczyszczenia środowiska w połączeniu z niską świadomością ekologiczną mieszkańców
7PB	Bariery komunikacyjne i architektoniczne ograniczające dostępność różnego typu usług (m.in. publicznych) dla osób starszych.	7PJ	Niska jakość życia w zdegradowanych budynkach wielomieszkaniowych zarządzanych przez wspólnoty mieszkaniowe.
8PB	Niska estetyka osiedli górniczych obniżająca walory obszaru i jakość życia mieszkańców.	8PJ	Niska estetyka przestrzeni publicznej, obniżająca walory obszaru i jakość życia mieszkańców.
9PB	Przemoc w rodzinie, skłonność do alkoholu i używek, połączona z niską aktywnością zawodową i społeczną.	9PJ	Przemoc w rodzinie, skłonność do alkoholu i używek, połączona z niską aktywnością zawodową i społeczną.

Źródło: opracowanie własne

7 ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

7.1 Strategia „Europa 2020”

Istotnym elementem, który określa ramy opracowania i wykonania GPR, jest Strategia „Europa 2020”. Dokument ten stanowi długookresowy program rozwoju społeczno-gospodarczego Unii Europejskiej realizowany przez Komisję Europejską oraz kraje członkowskie i zastępuje Strategię Lizbońską.

7.2 Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności Długookresowa Strategia Kraju

Główne trendy, wyzwania oraz koncepcje rozwoju kraju w perspektywie długookresowej określa dokument „Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności Długookresowa Strategia Kraju”, która została przyjęta przez Radę Ministrów 5 lutego 2013 roku. Głównym celem tego dokumentu jest dążenie do poprawy jakości życia Polaków i rozwoju Polski na tle Unii Europejskiej poprzez wytyczenie i charakterystykę odpowiednich działań. Strategia dąży do przezwyciężenia kryzysu finansowego w możliwie najkrótszym czasie oraz wzrost gospodarczy kraju. GPR jest spójny z poniższymi celami w zakresie konkurencyjności oraz innowacyjności gospodarki:

- Cel 8: Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych, Obszar Równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski: Rozwój regionalny;
- Cel 11: Wzrost społecznego kapitału rozwoju, Obszar Efektywności i sprawności państwa: Kapitał społeczny.

7.3 Strategia Rozwoju Kraju 2020

Najważniejsze zadania państwa, których realizacja ma przyczynić się do szybszego i bardziej zrównoważonego rozwoju kraju, zostały określone w Strategii Rozwoju Kraju 2020. Ponadto dokument wyznacza również działania dążące do poprawy jakości życia ludności poprzez wzmocnienie potencjałów gospodarczych, instytucjonalnych i społecznych. Główne działania obejmują trzy zakresy tematyczne: sprawne i efektywne państwo, konkurencyjna gospodarka oraz spójność społeczna i gospodarcza. GPR jest zgodny z poniższymi celami:

- Obszar strategiczny: Sprawne i efektywne państwo, Cel 3: Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywateli, kierunek interwencji: rozwój kapitału ludzkiego.

- Obszar strategiczny: Konkurencyjna gospodarka, Cel 4: Rozwój kapitału ludzkiego, kierunki interwencji: zwiększanie aktywności zawodowej oraz poprawa jakości kapitału ludzkiego.
- Obszar strategiczny: Spójność społeczna i terytorialna, Cel 1: Integracja społeczna, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej zagrożonych.

7.4 Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020, Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020 stanowi dokument, strategiczny w perspektywie średniookresowej, który odnosi się do prowadzenia polityki rozwoju społeczno-gospodarczego kraju w ujęciu wojewódzkim. Celem głównym jest efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągania celów rozwoju kraju – wzrostu zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. z punktu widzenia GPR, najważniejszym zapisem jest Cel 2: Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych.

7.5 Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Zasady dotyczące kształtowania ładu przestrzennego w Polsce zostały określone w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, który stanowi najważniejszy dokument strategiczny w tym zakresie. Jego celem jest zapewnienie efektywnego wykorzystania przestrzeni kraju, aby przyczyniła się do wzrostu społeczno-gospodarczego państwa. Dokument zakłada następujące cele:

- podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającego spójności;
- poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystywanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów;
- poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej;
- kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski;

- przywrócenie i utrwalanie ładu przestrzennego.

7.6 Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011 – 2020 jest dokumentem, stanowiącym podstawę programowania województwa, a pośrednio także poszczególnych powiatów i gmin na terenie województwa. Głównym celem strategii jest: efektywne wykorzystanie potencjałów regionalnej szansy dla rozwoju gospodarczego oraz wzrost spójności społecznej i przestrzennej Małopolski w wymiarze regionalnym, krajowym i europejskim. GPR jest spójny z następującymi zagadnieniami:

- Obszar 2: Kierunki polityki rozwoju; Dziedzictwo i przemysły czasu wolnego: Ochrona małopolskiej przestrzeni kulturowej m.in. poprzez ochronę, rozwój i uporządkowanie systemu obszarów chronionych, zapobieganie degradacji i ochronę zasobów dziedzictwa przyrodniczego regionu, stworzenie systemu oraz procedur zarządzania dziedzictwem przyrodniczym, zintegrowaną ochronę krajobrazu kulturowego i środowiska przyrodniczego, szczególnie w zakresie wysokiego poziomu estetycznego otoczenia i ładu przestrzennego.
- Obszar 5: Kierunki polityki rozwoju; Rozwój miast i terenów wiejskich:
 - a) rozwój gospodarczy małych i średnich miast oraz terenów wiejskich, m.in. poprzez aktywizację gospodarczą obszarów wiejskich o funkcjach rolniczych w zakresie wsparcia dla rozwoju ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa oraz marketingu wysokiej jakości produktów żywności regionalnej;
 - b) funkcjonalne zarządzanie przestrzenią na poziomie lokalnym, w tym poprzez zabieganie o wdrożenie instrumentów regulacyjnych i planistycznych służących właściwemu gospodarowaniu na obszarach górskich i chronionych.
- Obszar 6: Kierunki polityki rozwoju; Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne: 6.1. Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz wykorzystanie ekologii dla rozwoju Małopolski, obejmująca m. in. działania w zakresie: ochrony zasobów wodnych, poprawy jakości powietrza, ochrony środowiska przed hałasem komunikacyjnym, komunalnym, przemysłowym, minimalizacji oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego, prawidłowej gospodarki odpadami, przeciwdziałanie występowaniu i minimalizowanie skutków negatywnych zjawisk atmosferycznych, geodynamicznych i awarii przemysłowych, działania w zakresie ochrony i zachowania środowiska przyrodniczego, rozwój regionalnej polityki energetycznej, w tym w zakresie energii odnawialnej, prowadzenie edukacji społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska oraz kształtowania i promocji postaw proekologicznych

7.7 Strategia Rozwoju Polski Południowej w obszarze województwa Małopolskiego i Śląskiego do roku 2020

Strategia Rozwoju Polski Południowej obejmuje obszar województwa małopolskiego i śląskiego. Ponadto dokument ten uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju miast i obszarów wiejskich. Zróżnicowania wewnętrzne makroregionu stwarzają możliwości dla licznych i urozmaiconych projektów współpracy, łączących zarówno obszary jak i podmioty o podobnych problemach. GPR jest spójny z celem głównym Strategii: Polska Południowa nowoczesnym i atrakcyjnym regionem Europy oraz z poniższymi zapisami:

- Celem II strategicznym: Polska Południowa przestrzenią partnerskiej współpracy na rzecz efektywnego wykorzystania możliwości rozwojowych. Kierunki interwencji:
 - a) współpraca podmiotów nakierowana na rozwijanie kapitału ludzkiego makroregionu;
 - b) wspólne tworzenie sieciowych produktów łączących podmioty i obszary makroregionu;
 - c) infrastrukturalne integrowanie przestrzeni województw;
 - d) rozwijanie współpracy w zakresie ochrony środowiska i zabezpieczenia przed sytuacjami kryzysowymi.
- Celem III strategicznym: Polska Południowa miejscem przyciągającym ludzi, podmioty i inicjatywy wzmacniające potencjały makroregionu. Kierunek interwencji:
 - a) tworzenie pakietowych produktów turystycznych wykorzystujących potencjał obydwu województw.

7.8 Subregionalny Program Rozwoju (SPR) na lata 2014-2020

Dokument wyznaczający kierunki i działania dążące do rozwoju poszczególnych subregionów województwa Małopolskiego to Subregionalny Program Rozwoju (SPR) na lata 2014 – 2020. GPR jest zgodny w ramach Programu Rozwoju Małopolski Zachodniej z obszarem tematycznym 4: Poprawa stanu środowiska naturalnego, w tym odnowa terenów zdegradowanych oraz nadanie im nowych funkcji oraz z obszarem tematycznym 5: Wzmocnienie potencjału turystycznego oraz rozwój przemysłu usług czasu wolnego. Działania:

- 1.1. Lepsze warunki dla rozwoju przedsiębiorczości.
- 1.2. Lepsza jakość powietrza w subregionach.
- 1.3. Dobry stan środowiska naturalnego.

7.9 Strategia Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego

Strategia Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego stanowi najważniejszy dokument samorządu Powiatu, który określa jego obszary, cele i kierunki interwencji polityki rozwoju. GPR jest zgodny ze wszystkimi celami strategicznymi ujętymi w Strategii, a w szczególności pokrywa się z następującymi celami operacyjnymi:

- 1.1. Rozwój gospodarczy i wzrost poziomu zatrudnienia.
- 2.1. Rozwój infrastruktury oraz spójnej oferty turystycznej.
- 2.2. Wykorzystanie oraz ochrona dziedzictwa kulturowego i historycznego powiatu.
- 3.1. Efektywna pomoc społeczna.
- 3.2. Ochrona zdrowia, poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców powiatu oświęcimskiego.
- 4.2. Efektywna edukacja i wychowanie.
- 4.3. Rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej.

7.10 Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oświęcimskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020

Dokument ten został opracowany zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska i stanowi narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w powiecie oświęcimskim. Zapisy Programu Ochrony Środowiska dla powiatu oświęcimskiego określają między innymi działania, które mają być finansowane z budżetów gmin lub źródeł zewnętrznych, przyczyniające się do ograniczenia zużycia paliw na cele grzewcze. GPR jest zgodny z celem opisanym w obszarze „Zanieczyszczenia powietrza”: P.1.3. Poprawa jakości powietrza poprzez prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony powietrza.

7.11 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Brzeszcze

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego stanowi jeden z głównych dokumentów polityki przestrzennej każdej gminy. Studium określa cele strategiczne w siedmiu dziedzinach (społecznej, ekonomicznej, przyrodniczej, kulturowej, przestrzennej, komunikacyjnej oraz infrastruktury technicznej i komunalnej). GPR jest zgodny z następującymi zapisami:

- w obszarze społecznym:
 - a) zapewnienie dogodnych warunków przestrzennych dla realizacji życiowych potrzeb i aspiracji mieszkańców gminy (...);
 - b) działanie w kierunku sukcesywnego obniżania stopy bezrobocia w gminie (...);
 - c) kształtowanie elementów systemu przestrzeni publicznej gminy służącej zaspakajaniu potrzeb w dziedzinie usług, rekreacji, itp. oraz umożliwiającej rozwój więzi społecznej mieszkańców gminy;
- w obszarze kulturowym:
 - a) zachowanie i wyeksponowanie wartości zasobów dziedzictwa kulturowego, decydujących o tożsamości kulturowej gminy i regionu;
 - b) kształtowanie atrakcyjnego „kulturalnego” oblicza gminy, szczególnie jej przestrzeni publicznych pozwalające przybyłym z zewnątrz postrzegać indywidualność gminy i jej gospodarność.

W odniesieniu do art. 15 ust. 1 pkt 13 cytowanej wyżej ustawy, projekty zebrane w GPR poddano ocenie zgodności z dokumentami planistycznymi w obszarze zagospodarowania przestrzennego, tj. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz miejscowymi planami obowiązującymi na obszarach rewitalizacji. w wyniku tej analizy stwierdzono, że zarówno charakter jak też zakres wszystkich projektów, w tym ich oddziaływanie na przestrzeń, nie kolidują z ustaleniami Studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Nie wystąpiły również przesłanki, na podstawie których konieczne byłoby zainicjowanie procedury zmian w Studium. Gminnemu Programowi Rewitalizacji Brzeszcz nie będzie towarzyszyć Miejskowy Plan Rewitalizacji, a wszystkie działania nim objęte będą realizowane w istniejących ramach planów zagospodarowania przestrzennego.

7.12 Strategia Rozwoju Gminy Brzeszcze na lata 2015-2024

Dokument Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Brzeszcze stanowi podstawowy dokument planistyczny i strategiczny, nastawiony na politykę gminy w zakresie rozwoju w określonym horyzoncie czasu. GPR jest spójny w szczególności z następującymi celami:

- Cel operacyjny: Zrównoważony rozwój infrastruktury drogowej, kierunek działania: 3. Poprawa stanu technicznego dróg gminnych i powiatowych na terenie gminy Brzeszcze (przebudowa, remont, modernizacja);
- Cel operacyjny: Poprawa warunków i jakości kształcenia oraz wychowania; kierunki działań: 1. Rozwój nowoczesnej i konkurencyjnej bazy edukacyjnej; 2. Poszerzanie oferty zajęć dodatkowych;
- Cel operacyjny: Rozwój gospodarki niskoemisyjnej oraz produkcja i dystrybucja energii odnawialnej; kierunki działań: 1. Poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej oraz wsparcie tych prac w obiektach mieszkalnych, zakładach przemysłowych i usługowych m. in. poprzez termomodernizację oraz wykorzystanie niskoemisyjnych źródeł energii; 3. Edukacja obywatelska w zakresie ochrony środowiska, kształtowanie i promocja postaw proekologicznych oraz budowanie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców gminy;
- Cel operacyjny: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i ubóstwu, kierunki działań: 1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz dziedziczeniu wykluczenia i bezradności; 2. Wspieranie rodziny jako podstawowej komórki społecznej; 3. Wspieranie działań mających na celu wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubóstwem; 4. Wspieranie inicjatyw na rzecz profilaktyki społecznej;
- Cel operacyjny: Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców w miejscach publicznych, kierunki działań: 3. Budowa i rozwój infrastruktury bezpieczeństwa w ruchu drogowym; 6. Organizacja działań i programów profilaktycznych dostosowanych do występujących zagrożeń;
- Cel operacyjny: Rozwój oferty spędzania czasu wolnego, kierunki działań: 1. Rozwój oferty kulturalnej i rozrywkowej, w tym wydarzeń kulturalno-rozrywkowych i rekreacyjno-sportowych; 2. Uzupełnienie i modernizacja infrastruktury przeznaczonej do wypoczynku, sportu i rekreacji; 3. Zagospodarowanie terenów zielonych na terenie gminy Brzeszcze; 6. Tworzenie warunków do rozwoju infrastruktury turystycznej; 7. Stworzenie spójnej oferty promującej walory gminy Brzeszcze;
- Cel operacyjny: Poprawa ładu przestrzennego i rewitalizacja przestrzeni publicznej, kierunki działań: 2. Kontynuacja rewitalizacji fizycznej, społecznej i gospodarczej przestrzeni publicznej na terenie gminy Brzeszcze;
- Cel operacyjny: Wspieranie inicjatyw obywatelskich, kierunek działania: Promocja aktywności obywatelskiej oraz partycypacji społecznej wśród mieszkańców.

7.13 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Brzeszcze

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Brzeszcze stanowi dokument mający na celu wprowadzenie do procesu planowania społecznego programów dotyczących między innymi pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Głównym celem tego dokumentu jest „tworzenie instytucjonalnych organizacyjnych i materialnych warunków sprzyjających ograniczeniu obszarów wykluczenia społecznego”. GPR jest spójny ze wszystkimi celami strategicznymi oraz z następującymi kierunkami działań:

- C1: Zintegrowany system pomocy społecznej, kierunki działań: C1K1 Diagnozowanie i monitorowanie problemów społecznych; C1K2 System wsparcia na rzecz osób bezrobotnych; C1K3 System wsparcia na rzecz osób ubogich i podlegających wykluczeniu społecznemu; C1K4 Kontynuowanie działań systemu wsparcia dla osób uzależnionych i doznających przemocy; C1K5 Rozwijanie form wsparcia i pomocy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych; C1K6 Zintegrowany system pomocy rodzinie dysfunkcyjnej;
- C2: Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny, kierunki działań: C2K1 Pomoc w zagospodarowaniu czasu wolnego dla dzieci i młodzieży we współpracy z Ośrodkiem Kultury oraz szkołami; C2K2 Tworzenie systemu edukacji i wspierania rodziny, C2K3 Tworzenie warunków do organizowania aktywnego wypoczynku dla dzieci;
- C3: Tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu, kierunek działania: C3K2 Promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia;
- C4: Tworzenie godnych warunków zamieszkania, kierunek działania: C4K1 Wspieranie rozwoju mieszkalnictwa i tworzenie dogodnych warunków do życia dla mieszkańców;
- C5: Tworzenie warunków dla rozwoju kapitału kulturowego oraz edukacyjnego, kierunek działania: C5K1 Zapewnienie dostępu dla mieszkańców gminy do oferty kulturalnej oraz edukacyjnej.

8 ZAŁOŻENIA PLANU

8.1 Wizja rozwoju obszarów zdegradowanych

Wizja rewitalizacji zidentyfikowanych obszarów w gminie Brzeszcze składa się z procesów, które zmierzają do ożywienia tych terenów w perspektywie długofalowej, skupiając się przede wszystkim na aspektach społecznych, ale także gospodarczych, technicznych, funkcjonalno-przestrzennych oraz środowiskowych. Wizja rewitalizacji obszaru rewitalizowanego na terenie miasta Brzeszcze i sołectwa Jawiszowice, została sformułowana w następujący sposób:

Obszary rewitalizowane trwale ożywione pod względem społecznym, przestrzennym i gospodarczym, wyposażone w nowe funkcje oraz infrastrukturę techniczną, zapewniającą dobrą jakość życia, zamieszkałe przez aktywnych zawodowo i społecznie mieszkańców.

Działania na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego będą angażowały wszystkie zasoby i potencjały lokalne gminy Brzeszcze. Proces rewitalizacji będzie postępował wraz z aktywizacją społeczności lokalnej oraz odnową infrastruktury. Działania zmierzające do poprawy jakości życia mieszkańców terenu rewitalizowanego oraz do trwałego ożywienia będą podejmowane przy zachowaniu zasad partnerstwa, równości szans oraz zrównoważonego rozwoju. w wyniku realizacji projektów rewitalizacyjnych zostanie odbudowana więź międzypokoleniowa, osoby dotychczas zagrożone wykluczeniem społecznym otrzymają stosowną pomoc (w tym nowe miejsca pracy) i zostaną włączone w życie społeczności lokalnej. Odczuwalny będzie wzrost odpowiedzialności mieszkańców za swoje otoczenie (zarówno miejsce zamieszkania jak i przestrzeń wspólną), a w związku z tym nastąpi poprawa stopnia poczucia bezpieczeństwa w przestrzeniach publicznych. Zwiększenie poziomu jakości życia nastąpi również poprzez poprawę estetyki przestrzeni publicznych, warunków mieszkaniowych czy stanu technicznego dróg. Ponadto mieszkańcy będą mieli zapewniony dostęp do rozbudowanej oferty kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej. Rozwój terenów zdegradowanych będzie dotyczył także budowy i promocji produktów turystycznych rozpoznawalnych w regionie, przyczyniających się do tworzenia nowych miejsc pracy oraz poprawy stanu środowiska naturalnego (przede wszystkim z uwzględnieniem wzrostu efektywności energetycznej budynków, zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców i poprawy jakości powietrza).

8.2 Cel strategiczny, cele operacyjne oraz powiązanie z kierunkami działań

W nawiązaniu do wyznaczonych wyżej problemów i potencjałów podobszarów rewitalizacji w Brzeszczach i Jawiszowicach w GPR wyznaczono także pięć kluczowych kierunków działań, odpowiadającym potrzebom i uwarunkowaniom wynikającym ze specyfiki procesu rewitalizacji w gminie Brzeszcze:

I.Działania integracyjne oraz aktywizujące społeczność lokalną do większego zaangażowania na rzecz rozwoju obszaru rewitalizowanego – projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne.

II.Działania rekreacyjno-sportowe, kulturalne i społeczne rozwijające ofertę spędzania czasu wolnego na obszarze rewitalizowanym – projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne.

III.Kierunek działań: modernizacja i rozbudowa infrastruktury lokalnej, komunalnej i gospodarczej służąca rozwojowi obszaru rewitalizowanego - projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne.

IV.Kierunek działań: działania profilaktyczne, edukacyjne i wychowawcze służące zrównywaniu szans zawodowych i społecznych mieszkańców obszaru rewitalizowanego, w tym szczególnie grup defaworyzowanych, zagrożonych wykluczeniem – projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne.

V.Kierunek działań: edukacja ekologiczna oraz inne projekty służące poprawie efektywności ekologicznej i energetycznej na obszarze rewitalizowanym – projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne.

Proces rewitalizacji wymaga zdefiniowania celu strategicznego GPR i celów operacyjnych, które odnoszą się do głównych obszarów problemowych w sferach: społecznej, gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej i środowiskowej. Wszystkie cele zostały wyznaczone na podstawie szczegółowej diagnozy obszarów zdegradowanych oraz wizji, z uwzględnieniem wyników konsultacji społecznych oraz w oparciu o doświadczenie i wiedzę ekspercką. Główny cel strategiczny został sformułowany w następujący sposób:

Ożywienie społeczno-gospodarcze obszarów rewitalizowanych wraz z efektywnymi działaniami w sferze infrastruktury, środowiska i tworzenia nowych miejsc pracy

Poniższe tabele przedstawiają cele operacyjne wyszczególnione według obszarów problemowych.

Tabela 52 Cele operacyjne – społeczne.

Numer	Nazwa celu	Zgodność z kierunkami działań
CS1.	Poprawa warunków bytowych na obszarach zdegradowanych.	II, III, IV,
CS2.	Wzmacnianie tożsamości lokalnej oraz integracja społeczna.	I, II
CS3.	Aktywizacja mieszkańców oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i włączanie grup problemowych w życie społeczności lokalnej.	I, II, IV
CS4.	Zapewnienie dostępu do oferty kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej oraz szerokiej oferty spędzania czasu wolnego w atrakcyjnej przestrzeni publicznej.	II, III,

Źródło: Opracowanie własne.

Společne cele operacyjne dążą do zbudowania silnie zintegrowanej i międzypokoleniowej społeczności lokalnej, która będzie skupiona wokół swojego miejsca zamieszkania i przestrzeni wspólnych. Ponadto cele określają rozwój dostępu mieszkańców gminy do oferty kulturalnej, edukacyjnej oraz rekreacyjnej, mającej również na celu poprawę warunków życia oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Tabela 53. Cele operacyjne – gospodarcze.

Numer	Nazwa celu	Zgodność z kierunkami działań
CG1.	Wsparcie przedsiębiorczości, rozwój lokalnego rynku zatrudnienia i wyposażenie mieszkańców obszaru rewitalizowanego w kompetencje zawodowe poszukiwane na rynku pracy.	I, III, IV

Źródło: Opracowanie własne.

Gospodarczy cel operacyjny koncentruje się przede wszystkim na zwiększaniu zatrudnienia przez wspieranie rozwoju lokalnej oferty pracy (głównie w sferze usług) oraz na zwalczaniu problemu bezrobocia, zwłaszcza wśród grup szczególnie narażonych na wykluczenie społeczne. Cel ten wiąże się również z założeniami Oświęcimskiego Strategicznego Programu Rządowego, do którego zostały włączone obiekty zabytkowe KL Auschwitz-Birkenau – podobóz Jawischowitz w Jawiszowicach.

Tabela 54 Cele operacyjne – przestrzenno-funkcjonalne i techniczne.

Numer	Nazwa celu	Zgodność z kierunkami działań
CP1.	Poprawa jakości infrastruktury publicznej.	I, II, III, V
CP2.	Poprawa estetyki przestrzeni publicznych.	III, V
CP3.	Poprawa jakości życia poprzez poprawę warunków mieszkaniowych i otoczenia osiedli.	III, V
CP4.	Uzupełnienie i modernizacja infrastruktury przeznaczonej do wypoczynku, sportu i rekreacji oraz udziału w kulturze i integracji społecznej.	I, II, III
CP5.	Poprawa dostępności sieci ciepłowniczej na obszarze rewitalizowanym i wzrost efektywności energetycznej w budynkach wielomieszkaniowych.	III, V

Źródło: Opracowanie własne.

Cele operacyjne w obszarze przestrzenno-funkcjonalnym i technicznym dążą do poprawy jakości życia poprzez wzrost dostępności usług publicznych świadczonych w nowoczesnej infrastrukturze, poprawę estetyki przestrzeni publicznych, jak również estetyki osiedli, a nadto poprawę warunków mieszkaniowych, a także modernizację i nowe inwestycje w zakresie infrastruktury na cele wypoczynkowe, sportu i rekreacji, jak również związane z udziałem w kulturze i sprzyjające integracji społecznej.

Tabela 55. Cele operacyjne – środowiskowe.

Numer	Nazwa celu	Zgodność z kierunkami działań
CSR1.	Poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej oraz wsparcie tych prac w obiektach mieszkalnych (np. ograniczenie niskiej emisji).	III, V
CSR2.	Edukacja obywatelska w zakresie ochrony środowiska, kształtowanie i promocja postaw proekologicznych oraz budowanie świadomości ekologicznej.	I, V

Źródło: Opracowanie własne.

Środowiskowe cele operacyjne są nakierowane na propagowanie proekologicznych postaw w zakresie ochrony środowiska oraz budowanie świadomości ekologicznej, a także na poprawę efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej.

9 POWIĄZANIA PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH Z PROBLEMAMI ZIDENTYFIKOWANYMI NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM I CELAMI REWITALIZACJI

Po skonstruowaniu strategicznej wizji rozwoju obszaru zdegradowanego oraz identyfikacji celów procesu rewitalizacji, przystąpiono do wyznaczenia sposobów na ich spełnienie. Podstawowym narzędziem do rozwiązania danego problemu i osiągnięcia danego celu stanowi projekt. Projekty są działaniami dobrze zaplanowanymi, celującymi w realne potrzeby oraz nastawione na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów. Popierane przez różne grupy interesariuszy obszaru zdegradowanego, charakteryzują się czytelnym, realnym i mierzalnym celem, określonym terminem realizacji, zapewnionym źródłem finansowania oraz wyznaczonymi podmiotami odpowiedzialnymi za realizację danego działań.

Projekty rewitalizacyjne można podzielić pod względem ich charakteru i grupy odbiorców na dwa podstawowe rodzaje:

1. Projekty nieinwestycyjne:

- **skierowane do wybranych interesariuszy obszaru zdegradowanego** – dążą do rozwiązania problemów indywidualnych osób, aby zmniejszyć liczbę osób wykluczonych społecznie bądź osób zagrożonych takim wykluczeniem na obszarze zdegradowanym. Polegają na przeprowadzeniu kilku komplementarnych projektów miękkich, których grupę docelową stanowią osoby zagrożone wykluczeniem z różnych powodów zidentyfikowanych w diagnozie (np. „Uczymy się reagować – przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci”, „AKADEMIA RODZICIELSKA”, „TERAZ SENIORZY”);
- **skierowane do całej społeczności obszaru zdegradowanego lub wybranych grup w tej społeczności** – celem tego rodzaju projektów może być pobudzenie lub wykreowanie aktywnej grupy opiniotwórczej, dbającej o prawidłowy rozwój obszaru zdegradowanego (np. Organizacja akcji „Godzina dla sąsiada”, „EKOLOGICZNE SĄSIEDZTWO”, „STARSZY BRAT – STARSZA SIOSTRA”, „Centrum Wolontariatu”, „BANK AKTYWNYCH”, „Stworzenie spójnej informacji o ofercie specjalistycznej pomocy na terenie gminy” oraz „Kampania edukacyjna na rzecz wzmacniania wartości rodziny w ramach Programu Wspierania Rodziny w gminie Brzeszcze na lata 2015 – 2017”, „Wydarzenie integracyjne dla mieszkańców gminy Brzeszcze –

impieza otwarta”, „Sport łączy pokolenia – zajęcia sportowe dla mieszkańców gminy – zadania miękkie”, „KINO PLENEROWE”).

2. Projekty inwestycyjne:

- **niezbędne do realizacji projektów miękkich** – tego typu projekty mogą dotyczyć zarówno dostarczenia infrastruktury koniecznej do przeprowadzenia działań miękkich (np. odpowiedź na potrzeby lokalowe), jak i infrastruktury potrzebnej obszarowi zdegradowanemu, której wytworzenie będzie ściśle powiązane z projektem miękkim (np. „Adaptacja budynku stacji kolejowej w Brzeszczach – Jawiszowicach na działalność kulturalno-społeczną dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego”, „Aktywizacja poprzez sport – modernizacja zaplecza sportowo-rekreacyjnego przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 4 w Brzeszczach wraz z programem działań rekreacyjnych”, „Aktywizacja poprzez sport – modernizacja boiska sportowego przy Szkole Podstawowej nr 2 wraz z programem działań rekreacyjnych”, „Wzmocnienie funkcji integracyjno-rekreacyjno-kulturalnych Parku Miejskiego przy ul. Dworcowej w Brzeszczach – etap 1” i „(...) etap 2”, „Aktywizacja społeczna i zawodowa seniorów i młodzieży dzięki nowym inwestycjom w ramach podoboju KL Auschwitz-Birkenau”, „Aktywizacja społeczna i zawodowa seniorów i młodzieży dzięki utworzeniu centrum historyczno-edukacyjno – wystawienniczego w podoboju KL Auschwitz-Jawischowitz”, „STREET ART – KLUB DLA MŁODZIEŻY (...)", „Sport łączy pokolenia – zajęcia sportowe dla mieszkańców gminy – zadania twarde – inwestycyjne”).
- **odpowiadające na zidentyfikowane potrzeby interesariuszy obszaru zdegradowanego** – tego typu projekty mocno korelują z projektami miękkimi angażującymi interesariuszy, aby dążyć do ich identyfikacji z wprowadzanymi zmianami infrastrukturalnymi (np. „Poprawa jakości życia oraz integracja mieszkańców Osiedla Paderewskiego w Jawiszowicach poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury komunikacyjnej” i „(...) osiedlowej”)
- **będące inicjatywą władz lokalnych, realizujące strategiczną wizję rozwoju obszaru zdegradowanego** – są to projekty infrastrukturalne, które zostały skonsultowane z interesariuszami danego obszaru (np. „Poprawa infrastruktury komunikacyjnej oraz zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców osiedla Starych Bloków”, „Zagospodarowanie terenu Ośrodka Kultury w Brzeszczach przy ul. Narutowicza 1”)

Wszystkie projekty powinny dobrze wpisywać się w cele operacyjne GPR, a ich realizacja ma przyczynić się do przybliżenia wyznaczonych obszarów do założonej wizji rozwoju. Zaproponowane do programu przedsięwzięcia zostały zgłoszone przez

Urząd Gminy w Brzeszczach oraz jednostki podległe, jak również przez mieszkańców, przedsiębiorców i organizacje pozarządowe.

W tabeli nr 56 przedstawiono wykaz projektów podstawowych i projektów uzupełniających ujętych w GPR oraz ich powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na obszarze rewitalizowanym, jak również z celami rewitalizacji.

Tabela 56. Powiązanie projektów ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Brzeszcze do roku 2023 z problemami i celami rewitalizacji.

Projekty podstawowe				
Numer	Tytuł, zakres i podobzar rewitalizacji	Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac; (B) na podstawie oceny jakościowej, np. ankiety od mieszkańców, ocena grupy eksperckiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Gminy w Brzeszczach lub od partnerów Programu. Zgodność z kierunkami działań (I-V)	Zgodność problemami rewitalizacyjnymi (tabela 51)	Zgodność z celami rewitalizacyjnymi (tabela: 52, 53, 54 i 55)
1.	Wzmocnienie funkcji integracyjno-rekreacyjno-kulturalnych Parku Miejskiego przy ul. Dworcowej w Brzeszczach – etap 1 Zakres: Rozbudowa strefy rekreacji – siłownia zewnętrzna, tj. zagospodarowanie terenu na rozwój oferty spędzania czasu wolnego oraz aktywności sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego. Podobszar rewitalizacji Brzeszcze	– budowa jednego obiektu publicznego tj. siłownia zewnętrzna (A), – poprawa dostępu do infrastruktury sportowo – rekreacyjnej oraz do oferty sportowo-rekreacyjnej, na bazie zmodernizowanej infrastruktury (B), – rozwój oferty czasu wolnego (B), – integracja społeczna (B), – wzrost liczby mieszkańców obszaru rewitalizowanego korzystających z infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej (B), – poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Projekt znacząco rozszerzy ofertę czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego, czym przyczyni się do ich większej integracji oraz aktywizacji społecznej i ruchowej. Te pożądane zmiany zachowań społecznych będą miały wpływ na ograniczenie zjawisk kryzysowych i osiągnięcie celów rewitalizacji. Dodatkowo poprawi się estetyka przestrzeni publicznej. Kierunki działań: I, II, III	4PB 5PB	CS1, CS2, CS4, CP1, CP2, CP4

2.	Wzmocnienie funkcji integracyjno-rekreacyjno-kulturalnych Parku Miejskiego przy ul. Dworcowej w Brzeszczach – etap 2 Zakres: Modernizacja muszli koncertowej oraz jej otoczenia, tj. zagospodarowanie terenu na rozwój usług kulturalnych i wydarzeń społecznych dla mieszkańców obszaru. Rewitalizowanego Podobszar rewitalizacji Brzeszcze	– modernizacja jednego obiektu publicznego (A), – poprawa dostępu do infrastruktury kulturalnej oraz do oferty kulturalnej, na bazie zmodernizowanej infrastruktury (B), – rozwój oferty czasu wolnego (B), – integracja społeczna (B) – wzrost liczby mieszkańców obszaru rewitalizowanego korzystających z infrastruktury i oferty kulturalnej (B), – poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Projekt znacząco rozszerzy ofertę czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego, czym przyczyni się do ich większej integracji oraz aktywizacji społecznej i kulturalnej. Powstanie atrakcyjne miejsce spotkań, które w połączeniu z projektem nr 1 znacząco przyczyni się do ożywienia relacji sąsiedzkich, spędzania większej ilości czasu w gronie znajomych, w miejscach które są nowoczesne i przyjazne dla użytkowników. Dodatkowo poprawi się estetyka przestrzeni publicznej. Działania te wyraźnie wpłyną na osiągnięcie celów rewitalizacji. Kierunki działań: I, II, III	4PB 5PB	CS1, CS2, CS4, CP1, CP2, CP4
----	---	--	-------------------------------------	--

3.	Aktywizacja poprzez sport – modernizacja boiska sportowego przy Szkole Podstawowej nr 2 w Brzeszczach wraz z programem działań rekreacyjnych Zakres: Modernizacja boiska sportowego oraz organizacja dodatkowych zajęć rekreacyjnych dla młodzieży. Podobszar rewitalizacji Brzeszcze	– modernizacja jednego obiektu publicznego tj. boisko sportowe (A), – poprawa dostępu do infrastruktury sportowo – rekreacyjnej oraz do oferty sportowo-rekreacyjnej, na bazie zmodernizowanej infrastruktury (B), – rozwój oferty czasu wolnego (B), – integracja społeczna (B), – wzrost liczby mieszkańców obszaru rewitalizowanego korzystających z infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej (B), – poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Projekt wpłynie korzystnie zarówno na aktywizację ruchową dzieci i młodzieży, jak też na wyrównanie ich szans edukacyjnych (zajęcia z wychowania fizycznego) i wzrost różnorodności oferty spędzania czasu wolnego. Nowa oferta, przede wszystkim dodatkowe zajęcia rekreacyjne dla młodzieży kierują uwagę uczniów na zajęcia pożyteczne społecznie, wartościowe – jako alternatywę np. dla gier komputerowych i spędzania czasu przed telewizorem. Kierunki działań: I, II, III, IV	4PB 5PB	CS1, CS4, CP1, CP4,
----	--	--	-------------------------------------	-----------------------------------

4.	Aktywizacja poprzez sport – modernizacja boiska sportowego przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4 w Brzeszczach wraz z programem działań rekreacyjnych Zakres: Modernizacja boiska sportowego oraz organizacja dodatkowych zajęć rekreacyjnych dla młodzieży. Podobszar rewitalizacji Brzeszcze	– modernizacja jednego obiektu publicznego tj. boisko sportowe (A), – poprawa dostępu do infrastruktury sportowo – rekreacyjnej oraz do oferty sportowo-rekreacyjnej, na bazie zmodernizowanej infrastruktury (B), – rozwój oferty czasu wolnego (B), – integracja społeczna (B), – wzrost liczby mieszkańców obszaru rewitalizowanego korzystających z infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej (B), – poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Projekt wpłynie korzystnie zarówno na aktywizację ruchową dzieci i młodzieży, jak też na wyrównanie ich szans edukacyjnych (zajęcia z wychowania fizycznego) i wzrost różnorodności oferty spędzania czasu wolnego. Nowa oferta, przede wszystkim dodatkowe zajęcia rekreacyjne dla młodzieży kierują uwagę uczniów na zajęcia pożyteczne społecznie, wartościowe – jako alternatywę np. dla gier komputerowych i spędzania czasu przed telewizorem. Kierunki działań: I, II, III, IV	4PB 5PB	CS1, CS4, CP1, CP4,
----	---	--	-------------------------------------	-----------------------------------

5.	Poprawa jakości życia oraz integracja mieszkańców Osiedla Paderewskiego w Jawiszowicach poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury osiedlowej i komunikacyjnej Zakres: Termomodernizacja oraz remont/adaptacja budynku świetlicy osiedlowej na cele integracji i aktywizacji społecznej. Modernizacja infrastruktury komunikacyjnej osiedla – otoczenia świetlicy (drogi, chodniki, miejsca parkingowe). Podobszar rewitalizacji Jawiszowice	– modernizacja jednego obiektu publicznego tj. budynek świetlicy osiedlowej (A), – poprawa dostępu do infrastruktury społecznej oraz do oferty społecznej opartej na zmodernizowanej infrastrukturze (B), – rozwój oferty czasu wolnego (B), – integracja społeczna (B), – aktywizacja społeczna (B), – poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B), – wzrost poczucia bezpieczeństwa rowerzystów i pieszych (B), – poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Projekt jest ważnym przedsięwzięciem przyczyniającym się do poprawy jakości życia mieszkańców osiedli mieszkaniowych, nie tylko jeśli chodzi o tzw. komfort cieplny i ograniczenie tzw. niskiej emisji ale przede wszystkim rozszerzenie przestrzeni sprzyjającej integracji i aktywizacji społecznej (świetlica osiedlowa, z której mogą korzystać wszystkie grupy wiekowe mieszkańców, m.in. seniorzy), jak też wzrost poczucia bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej, co ma szczególnie istotne znaczenie dla seniorów, często poruszających się głównie po terenie osiedla, na którym mieszkają. Projekt w istotny sposób przyczynia się zatem do osiągnięcia celów rewitalizacji. Kierunki działań: I, III, V	4PJ 7PJ 8PJ	CS1, CS2, CS3, CP1, CP3,
----	---	---	----------------------------------	---------------------------------

6.	Kampania edukacyjna na rzecz wzmacniania wartości rodziny w ramach Programu Wspierania Rodziny w Gminie Brzeszcze na lata 2015-2017 Zakres: Promocja wartości rodziny po przez artykuły na stronach internetowych oraz w kontakcie bezpośrednim z mieszkańcami obszaru rewitalizowanego w czasie "Dni Gminy Brzeszcze". Podobszary rewitalizacji Brzeszcze i Jawiszowice	– wsparcie dla rodzin przeżywających różnego typu problemy (B), – spadek liczby mieszkańców obszaru rewitalizowanego korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeszczach w zakresie opieki nad rodziną (B), – wzmocnienie wśród mieszkańców świadomości dotyczącej wartości tradycyjnej rodziny (B), – wzrost wiedzy na temat świadomego rodzicielstwa (B), – zmniejszenie dysfunkcyjności wśród rodzin na terenie Gminy Brzeszcze (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Wartości rodzinne, świadome wychowanie dzieci w duchu aktywności społecznej i obywatelskiej a także budowanie więzi emocjonalnej w rodzinach i w kręgu znajomych to pozytywne zjawiska, które będą propagowane w ramach projektu, a tym samym przyczynią się do osiągnięcia celów rewitalizacji. Kierunki działań: I, IV	2PB, 2PJ 3PB, 3PJ	CS1, CS3
7.	Rozwój spójnej informacji o ofercie specjalistycznej pomocy na terenie gminy w ramach Programu Wspierania Rodziny w Gminie Brzeszcze na lata 2015-2017 Zakres: Opracowanie, druk oraz kolportaż na obszarze rewitalizowanym broszur informacyjnych o formach pomocy i wsparcia specjalistycznego z zakresu szeroko rozumianej pomocy społecznej. Podobszary rewitalizacji Brzeszcze i Jawiszowice	– rozszerzanie wśród mieszkańców obszaru rewitalizowanego wiedzy na temat dostępnych form pomocy i wsparcia specjalistycznego z zakresu szeroko rozumianej pomocy społecznej (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Propagowanie informacji o formach pomocy i wsparcia specjalistycznego z zakresu szeroko rozumianej pomocy społecznej jest istotnym działaniem przyczyniającym się do rozwiązywania problemów wychowawczych, a także problemów dotyczących m.in. przemocy w rodzinach, trudnej sytuacji osób niesamodzielnych, niepełnosprawnych itp. Realizacja tego projektu w istotnym sposób wesprze edukację społeczną i przyczyni się do osiągnięcia celów rewitalizacji (m.in. wskazywanie możliwości uzyskania specjalistycznego wsparcia dla osób tego wymagających). Kierunki działań: I, IV	2PB, 2PJ 3PB, 3PJ	CS1, CS3

8.	TERAZ SENIORZY Zakres: Projekt skierowany do mieszkańców gminy (w tym obszaru rewitalizowanego) powyżej 60. roku życia. Obejmuje m.in. warsztaty kompetencji interpersonalnych; warsztaty z udzielania pierwszej pomocy; dystrybucję broszur i warsztaty dotyczące ochrony przed oszustami- zajęcia prowadzone przez funkcjonariuszy Policji; dystrybucję „Kopert życia” ; zajęcia rekreacyjne – propagowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu – obchody Międzynarodowego Dnia Seniora. Podobszary rewitalizacji Brzeszcze i Jawiszowice	– zwiększenie umiejętności i kompetencji interpersonalnych seniorów z obszaru rewitalizowanego (B), – wzmocnienie potencjału osobowościowego i podniesienie poczucia własnej wartości (B), – aktywizacja i integracja społeczna osób powyżej 60 roku życia (B), – wzmocnienie więzi międzypokoleniowej oraz wzmacnianie potencjału społecznego (B), – przeciwdziałanie marginalizacji i samotności (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Starzenie się społeczeństwa jest jedynym z największych wyzwań najbliższych lat, także jeśli chodzi o obszar rewitalizowany w Gminie Brzeszcze, a zakres projektu nawiązuje do potrzeb zgłaszanych w czasie spotkań konsultacyjnych, gdzie wskazywano na konieczność rozszerzenia wsparcia dla osób starszych, niesamodzielnych i ubogich. Wdrożenie tego typu działań przyczyni się zatem do realizacji celów rewitalizacji. Kierunki działań: I, II, IV	2PB, 2PJ 3PB, 3PJ	CS1, CS2, CS3
----	--	---	---	-----------------------------

9.	AKADEMIA RODZICIELSKA Zakres: Program skierowany do rodzin z dziećmi w różnym wieku i osób samotnie wychowujących dzieci m.in. na terenie rewitalizowanym. Zajęcia dotyczą m.in.: umiejętności prowadzenia rozmowy z dziećmi i słuchania ich, identyfikacji źródeł frustracji i nieporozumień, poprawnej komunikacji i dialogu, obrony rodziców i dzieci przed zagrożeniami emocjonalnymi, manipulacjami, podwyższenie statusu społecznego samotnego rodzica poprzez wykorzystanie nabytych umiejętności w codziennym funkcjonowaniu. Podobszary rewitalizacji Brzeszcze i Jawiszowice	– spadek liczby rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, – wzmocnienie więzi międzypokoleniowej oraz wzmacnianie potencjału społecznego (B), – spadek liczby zachowań patologicznych wśród dzieci i młodzieży (B), – spadek liczby rodzin z Niebieskimi Kartami (B), – przeciwdziałanie marginalizacji i samotności (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Projekt propagujący wartości rodzinne oraz edukujący w zakresie świadomego wychowania dzieci i opieki nad nimi, a także w zakresie wsparcia psychologicznego dla rodziców i dzieci. Dodatkowe formy pomocy będą kierowane do rodziców samotnych. Tematyka zajęć jest bardzo istotna z punktu widzenia celów rewitalizacji i przyczyni się do uzyskania oczekiwanych efektów społecznych. Kierunki działań: I, IV	2PB, 2PJ 3PB, 3PJ 9PB, 9PJ	CS1, CS2
10.	BANK AKTYWNYCH Zakres: Stworzenie tzw. banku informacji o osobach potrzebujących pomocy (drobne naprawy, malowanie mieszkań itp.) i osobach chętnych do jej udzielenia. Tworzenie warunków dla funkcjonowania nieformalnych grup samopomocowych, rozwój wolontariatu wśród seniorów, spotkania integracyjne. Podobszary rewitalizacji Brzeszcze i Jawiszowice	– aktywizacja i integracja społeczna osób powyżej 60 roku życia (B), – poprawa wsparcia dla osób niesamodzielnich (B), – wzmacnianie potencjału społecznego (B), – przeciwdziałanie marginalizacji i samotności (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Projekt ukierunkowany na aktywizację i integrację społeczną, przede wszystkim osób starszych i samotnych, które mogą stać się jego czynnymi i biernymi uczestnikami. Tym samym projekt rozszerza ofertę spędzania czasu wolnego przez osoby, które odczuwają niezaspokojoną potrzebę kontaktu np. z sąsiadami, znajomymi, rówieśnikami itp. Wdrożenie projektu przyczyni się do ograniczenia zjawisk kryzysowych związanych z alienacją i niesamodzielną osobą starszych. Kierunki działań: I, IV	3PB, 3PJ	CS2, CS3

11.	Centrum Wolontariatu Zakres: Pośrednictwo w wolontariacie na obszarze rewitalizowanym i w całej gminie Brzeszcze; realizacja programów środowiskowych, np. pomoc rodzinom z osobami niepełnosprawnymi, pomoc osobom starszym i samotnym w prowadzeniu gospodarstwa domowego, towarzyszenie i pomoc w nauce dzieciom, organizowanie czasu wolnego; wspieranie szeroko pojętej aktywności obywatelskiej ze szczególnym uwzględnieniem działalności wolontarystycznej; zapewnienie współpracy pomiędzy instytucjami państwowymi, organizacjami pozarządowymi, osobami indywidualnymi a wolontariuszami; doradztwo w zakresie organizowania wolontariatu, szkolenia potencjalnych wolontariuszy i koordynatorów; współpraca w zakresie organizowania różnych form wolontariatu, organizacja Gminnego Dnia Wolontariusza, promocja wolontariatu. Podobszary rewitalizacji Brzeszcze i Jawiszowice	– wzrost aktywności mieszkańców w obszarze działań wolontarystycznych (B), – intensyfikacja profilaktyki zdrowia psychicznego i fizycznego (B), – zmniejszanie dysfunkcji w rodzinach (B), – aktywizowanie seniorów (B), – poprawa wsparcia dla osób niesamodzielnych (B) – wzmacnianie potencjału społecznego (B), – przeciwdziałanie marginalizacji i samotności (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Projekt ukierunkowany na aktywizację i integrację społeczną, a także wyzwalanie aktywności obywatelskiej wśród mieszkańców obszaru rewitalizowanego. Wdrożenie projektu sprzyja również partnerstwu międzysektorowemu pomiędzy podmiotami, które powinny aktywizować się wokół rozwiązywania problemów społecznych. Projekt będzie także uczył zainteresowane osoby rozwoju wolontariatu, co ma znaczenie dla długoterminowego wsparcia dla osób potrzebujących na obszarze rewitalizowanym, a tym samym dla realizacji celów projektu. Kierunki działań: I, IV	3PB, 3PJ	CS2, CS3
12.	Uczymy się reagować – przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci Zakres: Projekt adresowany jest dla grupy 16-20 dzieci w wieku od 8-12 lat z terenu rewitalizowanego, dotkniętych lub zagrożonych przemocą. Projekt realizowany w formach spotkań terapeutycznych, wyjazdowych zajęć rekreacyjnych, warsztatów integracyjnych i edukacji dotyczącej zjawiska przemocy. W trakcie warsztatów przewiduje się psychozabawy, techniki psychodramy, arteterapii i relaksacji. Podobszary rewitalizacji Brzeszcze i Jawiszowice	– spadek liczby rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, – wzmocnienie potencjału społecznego (B), – spadek liczby zachowań patologicznych wśród dzieci i młodzieży (B), – spadek liczby rodzin z Niebieskimi Kartami (B), – przeciwdziałanie przemocy wśród dzieci i młodzieży (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Projekt przyczyni się do ograniczenia bardzo groźnego zjawiska jakim jest przemoc wobec dzieci. Problem ten, występujący na obszarze rewitalizowanym, możliwy będzie do rozwiązania dzięki znaczącemu wsparciu dla ofiar przemocy lub dzieci	9PB, 9PJ	CS3

		potencjalnie na tę przemoc narażonych, dla których zwiększony zostanie zakres wsparcia, co także przyczyni się do osiągnięcia celów rewitalizacji. Kierunki działań: I, IV		
13.	STARSZY BRAT – STARSZA SIOSTRA Zakres: Projekt adresowany do dzieci wymagających wsparcia dydaktyczno-opiekuńczego, polegający na połączeniu ich w pary z wolontariuszami, którzy zechcą im poświęcić swój czas. Działania: 1. Promocja Programu; 2. Rekrutacja i szkolenie wolontariuszy; 3. Rozmowy kwalifikacyjne z rodzicami i dziećmi; 4. Łączenie w pary dziecka i wolontariusza; 5. Zajęcia integracyjne, wspólne zabawy, prowadzenie grupy wsparcia dla wolontariuszy; 6. Szkolenia specjalistyczne dla wolontariuszy/ warsztaty z komunikacji, formy zaradcze w sytuacjach trudnych. Podobszary rewitalizacji Brzeszcze i Jawiszowice	– wzrost opieki profilaktycznej w naturalnym środowisku dziecka wymagającego wsparcia tj. nauka i zabawa (B), – wzmocnienie poczucia własnej wartości u dzieci potrzebujących pomocy (B), – rozwój oferty czasu wolnego dla dzieci (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Projekt przyczyni się do wyrównania szans edukacyjnych i społecznych dzieci wymagających wsparcia dydaktyczno-opiekuńczego, jak również wzmocni ich integrację społeczną z dziećmi starszymi, młodzieżą i dorosłymi, którzy zaangażują się w pomoc dla nich. Projekt przyczyni się zarazem do aktywizacji społecznej wolontariuszy (głównie młodzieży), a docelowo poprawi osiągnięcia naukowe podopiecznych oraz nauczy odpowiedzialności i współpracy dzieci starsze i młodzież. Projekt w istotny sposób przyczyni się do osiągnięcia celów rewitalizacji. Kierunki działań: I, IV	3PB, 3PJ 9PB, 9PJ	CS3

14.	Ciepło sieciowe dla Nowej Kolonii w Brzeszczach Zakres: Wykonanie dokumentacji projektowej oraz przyłącza sieci ciepłowniczej obejmującej odcinek od miejsca włączenia do istniejącej sieci ciepłowniczej do pomieszczenia węzła cieplnego w budynku odbiorcy. Wykonanie dokumentacji projektowej oraz dostawy i zabudowy węzła cieplnego wraz z niezbędnym osprzętem, armaturą i układem pomiarowo-rozliczeniowym ciepła. Przyłączenie węzła cieplnego z rozdzielaczami instalacji CO i CWU w pomieszczeniu węzła cieplnego. Podobszar rewitalizacji Brzeszcze	– rozwój sieci ciepłowniczej na obszarze rewitalizowanym (A), – ograniczenie tzw. niskiej emisji (B), – poprawa warunków zdrowotnych życia, pracy i wypoczynku na obszarze rewitalizowanym (B), – poprawa świadomości mieszkańców w zakresie wykorzystania ciepła – świadome zarządzanie budżetem (B), – uzyskanie efektu ekologicznego (B), – wzrost jakości środowiska (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Projekt dotyczy poprawy jakości życia (w tym komfortu cieplnego) mieszkańców obszaru rewitalizowanego, a zarazem przyczyni się do ograniczenia tzw. niskiej emisji i poprawy estetyki przestrzeni publicznej. z uwagi na proces starzenia się społeczeństwa, uciepłownienie osiedli mieszkaniowych jest dużym ułatwieniem w codziennym życiu, a tym samym przyczynia się do osiągnięcia celów rewitalizacji. Kierunki działań: III, V	6PB	CP3, CSR1
-----	---	--	-----	-----------

15.	Budowa indywidualnych SWC w budynkach mieszkalnych na osiedlu Paderewskiego w Jawiszowicach wraz z przyłączami Zakres: Wykonanie projektu, uzgodnienia branżowe, uzyskanie niezbędnych pozwoleń, wyłonienie wykonawcy do wykonania przyłączy W/P do 11 budynków, dostawa 11 węzłów rozruch i uruchomienie. Podobszar rewitalizacji Jawiszowice	– dostawa 11 węzłów indywidualnych SCW w ciepłowniczej na obszarze rewitalizowanym (A), – ograniczenie tzw. niskiej emisji (B), – racjonalizacja zarządzaniem energią w budynkach (B), – poprawa świadomości mieszkańców w zakresie wykorzystania ciepła – świadome zarządzanie budżetem (B), – uzyskanie efektu ekologicznego (B), – poprawa warunków zdrowotnych życia, pracy i wypoczynku na obszarze rewitalizowanym (B), – wzrost jakości środowiska (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Projekt dotyczy poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizowanego. Nastąpi to dzięki poprawie efektywności energetycznej użytkowanych przez nich obiektów, a zarazem przyczyni się do ograniczenia tzw. niskiej emisji i poprawy estetyki przestrzeni publicznej. z uwagi na proces starzenia się społeczeństwa, racjonalizacja budżetu domowego jest ważnym czynnikiem rozstrzygającym o dochodzie rozporządzalnym i możliwości zaspokojenia najpilniejszych potrzeb, a tym samym przyczynia się do osiągnięcia celów rewitalizacji. Kierunki działań: III, V	6PB	CP3, CSR1
-----	--	--	-----	-----------

16.	Modernizacja osiedlowej SWC MGSM „Piaś”, Osiedle Paderewskiego w Jawiszowicach Zakres: Wykonanie projektu, uzgodnienia branżowe, uzyskanie niezbędnych pozwoleń, wyłonienie wykonawcy do dla wykonania węzła dwufunkcyjnego, rozruch i uruchomienie. Podobszar rewitalizacji Jawiszowice	– wykonania węzła dwufunkcyjnego (A), – ograniczenie tzw. niskiej emisji (B), – racjonalizacja zarządzaniem energią w budynkach (B), – uzyskanie efektu ekologicznego (B), – poprawa warunków zdrowotnych życia, pracy i wypoczynku na obszarze rewitalizowanym (B), – wzrost jakości środowiska (B), - poprawa jakości życia mieszkańców (B). Projekt dotyczy poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizowanego. Nastąpi to dzięki poprawie efektywności energetycznej użytkowanych przez nich obiektów, a zarazem przyczyni się do ograniczenia tzw. niskiej emisji i poprawy estetyki przestrzeni publicznej. z uwagi na proces starzenia się społeczeństwa, racjonalizacja budżetu domowego jest ważnym czynnikiem rozstrzygającym o dochodzie rozporządzalnym i możliwości zaspokojenia najpilniejszych potrzeb, a tym samym przyczynia się do osiągnięcia celów rewitalizacji. Kierunki działań: III, V	6PB	CP3, CSR1
-----	--	--	-----	-----------

17.	Ciepło sieciowe dla Starej Kolonii w Brzeszczach Zakres: Wykonanie projektu budowlano-wykonawczego przyłącza sieci ciepłowniczej obejmującego odcinek od miejsca włączenia do istniejącej sieci ciepłowniczej do pomieszczenia węzła ciepłego w budynku odbiorcy, wykonanie sieci ciepłowniczej według projektu z doprowadzeniem jej do pomieszczenia węzła odbiorcy, wykonanie projektu budowlano-wykonawczy węzła ciepłego, dostawa i zabudowa węzła ciepłego wraz z niezbędnym osprzętem, armaturą i układem pomiarowo-rozliczeniowym ciepła, połączenie węzła ciepłego z rozdzielaczami instalacji CO i CWU w pomieszczeniu węzła ciepłego. Podobszar rewitalizacji Brzeszcze	– rozwój sieci ciepłowniczej na obszarze rewitalizowanym (A), – ograniczenie tzw. niskiej emisji (B), – poprawa warunków zdrowotnych życia, pracy i wypoczynku na obszarze rewitalizowanym (B), – poprawa świadomości mieszkańców w zakresie wykorzystania ciepła – świadome zarządzanie budżetem (B), – uzyskanie efektu ekologicznego (B), – wzrost jakości środowiska (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Projekt dotyczy poprawy jakości życia (w tym komfortu ciepłego) mieszkańców obszaru rewitalizowanego, a zarazem przyczyni się do ograniczenia tzw. niskiej emisji i poprawy estetyki przestrzeni publicznej. z uwagi na proces starzenia się społeczeństwa, uciepłownienie osiedli mieszkaniowych jest dużym ułatwieniem w codziennym życiu, a tym samym przyczynia się do osiągnięcia celów rewitalizacji. Kierunki działań: III, V	6PB	CP3, CSR1
-----	---	---	-----	-----------

18.	Program modernizacji obiektu sportowego KS Górnik Brzeszcze 32-620 Brzeszcze przy ul. Ofiar Oświęcimia 68 wraz z rozwojem oferty aktywnego spędzania czasu wolnego Zakres: Realizowana etapami częściowa modernizacja obiektu Klubu Sportowego Górnik Brzeszcze na cele rozwoju oferty sportowo-rekreacyjnej wraz z programem działań aktywizujących dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego. Podobszar rewitalizacji Brzeszcze	– częściowa modernizacja jednego obiektu publicznego tj. obiektu Klubu Sportowego Górnik Brzeszcze (A), – poprawa dostępu do infrastruktury sportowo – rekreacyjnej oraz do oferty sportowo-rekreacyjnej, na bazie zmodernizowanej infrastruktury (B), – rozwój oferty czasu wolnego (B), – integracja społeczna (B), – wzrost liczby mieszkańców obszaru rewitalizowanego korzystających z infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej (B), – poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Projekt znacząco rozszerzy ofertę czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego, czym przyczyni się do ich większej integracji oraz aktywizacji społecznej, sportowej oraz ruchowej. Te pożądane zmiany zachowań społecznych będą miały wpływ na ograniczenie zjawisk kryzysowych i osiągnięcie celów rewitalizacji. Dodatkowo poprawi się estetyka przestrzeni publicznej. Kierunki działań: I, II, III	4PB, 5PB, 7PB	CS4, CP4
-----	--	--	---------------	----------

19.	Wiązka projektów: Poprawa jakości życia mieszkańców i stanu środowiska naturalnego poprzez modernizację i termomodernizację oraz uciepłownienie i podniesienie estetyki infrastruktury mieszkaniowej na obszarze rewitalizowanym Zakres: – zakres tych projektów odpowiada tematyce zadań ujętych w Tabeli 57, poz. 31.1. – 31.48. Podobszary rewitalizacji Brzeszcze i Jawiszowice	– poprawa efektywności energetycznej w budynkach wielorodzinnych i jednorodzinnych (A), – obniżenie stanu degradacji infrastruktury mieszkaniowej (B), – ograniczenie tzw. niskie emisji (B) – wzrost wiadomości ekologicznej wśród mieszkańców obszaru zdegradowanego (B), – poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Projekt dotyczy poprawy jakości życia (w tym komfortu cieplnego) mieszkańców obszaru rewitalizowanego, a zarazem przyczyni się do ograniczenia tzw. niskiej emisji i poprawy estetyki przestrzeni publicznej. Tym samym projekt przyczynia się do osiągnięcia celów rewitalizacji. Kierunki działań: III, V	6PB, 4PJ, 6PJ, 7PJ, 8PJ	CS1, CP5, CSR1, CSR2
-----	--	---	---------------------------------------	------------------------------------

Projekty uzupełniające				
Numer	Tytuł i zakres	Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac; (B) na podstawie oceny jakościowej np. ankiety od mieszkańców, ocena grupy eksperckiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Gminy w Brzeszczach lub od partnerów Programu. Zgodność z kierunkami działań (I-V)	Zgodność problemami rewitalizacyjnymi (tabela 51)	Zgodność z celami rewitalizacyjnymi (tabele: 52, 53, 54 i 55)
20.	Aktywizacja społeczna i zawodowa seniorów i młodzieży dzięki utworzeniu centrum historyczno – edukacyjno - wystawienniczego w podoboże KL Auschwitz-Jawischowitz Zakres: W Parku Miejskim przy ul. Dworcowej, w rejonie poobozowej łaźni KL Auschwitz-Jawischowitz powstanie centrum historyczno –edukacyjno-wystawienniczego w podoboże KL Auschwitz-Jawischowitz. Centrum będzie wykorzystywane na cele turystyczne, ale także na cele integracji mieszkańców i wzmacniania tożsamości lokalnej jak również angażowania np. seniorów i młodzieży w charakterze wolontariuszy, przewodników i obsługi. Podobszar rewitalizacji Brzeszcze	– utworzenie centrum historyczno – edukacyjno - wystawienniczego (A), – rozwój gospodarczy obszaru rewitalizowanego (B), – rozwój oferty czasu wolnego (B), – integracja społeczna (B), – aktywizacja społeczna (B), – poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Centrum będzie wykorzystywane na cele turystyczne, ale także na cele integracji mieszkańców i wzmacniania tożsamości lokalnej jak również angażowania np. seniorów i młodzieży w charakterze wolontariuszy, przewodników i obsługi. Tym samym Centrum realizować będzie działania przyczyniające się do osiągnięcia celów rewitalizacji. Kierunki działań: I, II, III, IV	1PB, 1PJ 3PB, 3PJ 6PB, 8PJ	CS3, CG1, CP2

21.	Aktywizacja społeczna i zawodowa seniorów i młodzieży dzięki nowym inwestycjom w ramach podoboju KL Auschwitz-Jawischowitz Zakres: Remont budynku łaźni poobozowej podoboju KL Auschwitz-Birkenau wraz z remontem latarni poobozowej i zabezpieczeniem pozostałości po poobozowych latrynach. Wykorzystywane powstałego obiektu na cele turystyczne, ale także na cele integracji mieszkańców i wzmacniania tożsamości lokalnej jak również angażowania, np. seniorów i młodzieży w charakterze wolontariuszy, przewodników i obsługi. Podobszar rewitalizacji Brzeszcze	– utworzenie 1 obiektu turystycznego (A), – rozwój gospodarczy obszaru rewitalizowanego (B), – rozwój oferty czasu wolnego (B), – integracja społeczna (B), – aktywizacja społeczna (B), – poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Zaplanowano wykorzystywanie powstałego obiektu na cele turystyczne, ale także na cele integracji mieszkańców i wzmacniania tożsamości lokalnej, jak również angażowania, np. seniorów i młodzieży w charakterze wolontariuszy, przewodników i obsługi. Centrum realizować będzie działania przyczyniające się do osiągnięcia celów rewitalizacji. Kierunki działań: I, II, III, IV	1PB, 1PJ 3PB, 3PJ 6PB, 8PJ	CS3, CG1, CP2
22.	EKOLOGICZNE SĄSIEDZTWO – Kampania społeczna na rzecz rewitalizacji środowiska naturalnego, poprawy jakości powietrza na terenie gminy Brzeszcze, edukacji społecznej zmierzającej do zmniejszenia poziomu niskiej emisji zanieczyszczeń atmosferycznych oraz wyeliminowania zanieczyszczeń rakotwórczych pochodzących ze spalania tworzyw sztucznych (styropianu, opakowań plastikowych, itp.) Zakres: Cykl wykładów i spotkań o charakterze edukacyjnym i prośrodowiskowym w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku: efekt ciepłarniany, odnawialne a nieodnawialne źródła energii. Podobszary rewitalizacji Brzeszcze i Jawiszowice	– wzrost świadomości ekologicznej (B), – integracja społeczna 9B) – aktywizacja społeczna (B) – poprawa stanu środowiska naturalnego (B) – poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Edukacja ekologiczna stanowi ważne uzupełnienie działań inwestycyjnych, które zmierzają do poprawy efektywności energetycznej obiektów znajdujących się na obszarze do rewitalizacji, a także wzmacnia poczucie odpowiedzialności społecznej za obszar rewitalizowany. Przyczynia się ona także do poprawy jakości powietrza na obszarze rewitalizowanym, a tym samym umacnia integrację społeczną wokół ważnego zagadnienia jakim jest czystość lokalnego środowiska naturalnego. Kierunki działań: I, V	6PB, 6PJ	CSR1, CSR2

23.	Organizacja akcji „godzina dla sąsiada” Zakres: Rozwój działalności świetlicy na Osiedlu Paderewskiego w Jawiszowicach, aranżacja terenu wokół obiektu jako miejsca atrakcyjnego do wspólnego spędzania czasu wolnego (np. „sąsiedzkie plotki”; "tablica sąsiedzkich ogłoszeń" itp.). Przed budynkiem świetlicy ustawione zostaną stoliki , ławki i parasole oraz betonowy stół do ping – ponga. Podobszar rewitalizacji Jawiszowice	– rozwój oferty czasu wolnego (B), – integracja społeczna (B), – aktywizacja społeczna (B), – poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Projekt ukierunkowany na aktywizację i integrację społeczną, przede wszystkim osób starszych i samotnych, które mogą stać się jego czynnymi i biernymi uczestnikami. Tym samym projekt rozszerza ofertę spędzania czasu wolnego przez osoby, które odczuwają niezaspokojoną potrzebę kontaktu np. z sąsiadami, znajomymi, rówieśnikami itp. Wdrożenie projektu przyczyni się do ograniczenia zjawisk kryzysowych związanych z alienacją i niesamodzielnością osób starszych. Kierunki działań: I, II, III	3PB, 3PJ	CS1, CS2, CS3
-----	--	---	----------	---------------

24.	STREET ART – KLUB DLA MŁODZIEŻY – adaptacja i modernizacja pomieszczeń w budynku Ośrodka Kultury w Brzeszczach na miejsce spotkań, integracji młodzieży, salę prób dla zespołów muzycznych, salę szkoleniową, działania aktywizujące młodzież – wraz z programem realizacji takich działań skierowanych do ludzi młodych. Zakres: Wielowymiarowa interwencja kulturalna, pedagogiczna, integracja i aktywizacja młodzieży mająca na celu przeciwdziałanie patologiom i propagowanie dobrych wartości oraz potencjału w aktywności społecznej. W ramach projektu stworzona zostanie przestrzeń aktywności dla młodzieży, zatrudnieni będą instruktorzy (coaching, wizyty studyjne w podmiotach ekonomii społecznej, granty rozwojowe na podniesie kwalifikacji zawodowych), warsztaty twórcze (m.in. zajęcia sztuki użytkowej, muzykoterapia, taniec, zajęcia plastyczne, a także z dramaterapii) oraz zajęcia integracyjne, m.in. edukacja obywatelska. w plenerze powstanie miejsce do ekspozycji prac młodych artystów i sztuki undergrandowej, niezależnej. Promowany będzie wolontariat, dostępne będzie wsparcie pedagogiczno-psychologiczne. Podobszary rewitalizacji Brzeszcze i Jawiszowice	– rozwój oferty czasu wolnego (B), – integracja społeczna (B), – aktywizacja społeczna (B), – rozwój wolontariatu (B), – wsparcie psychologiczno-pedagogiczne młodzieży (B) – poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Projekt bardzo korzystnie wpłynie na rozwój oferty spędzania czasu wolnego przez młodzież, która obecnie coraz częściej nie integruje się ze środowiskiem lokalnym i nie ma świadomości jego problemów. Utworzenie dla młodzieży w Jawiszowicach tego typu obiektu znacznie wzmocni ich integrację z obszarem n którym żyją a także kieruje ich aspiracje w stronę przedsięwzięć społecznie użytecznych. Tym samym projekt wpisuje się w cele rewitalizacji. Kierunki działań: I, II, III	2PB, 2PJ 3PB, 3PJ 6PB, 6PJ	CS1, CS2, CS3
-----	--	---	--	-----------------------------

25.	Sport łączy pokolenia - zajęcia sportowe dla mieszkańców gminy – zadania inwestycyjne i zadania nieinwestycyjne Zakres: Modernizacja siłowni w hali sportowej: – odnowienie wnętrza (malowanie, wymiana okien, oświetlenia, grzejników itp.); – wyposażenie siłowni w nowoczesny sprzęt z uwzględnieniem różnych grup wiekowych; – odnowienie szyldu – wizytówki hali sportowej, nowe logo, nazwa itp.; – zakup mini placu zabaw wewnętrznego – dla maluchów. Realizacja zajęć dla poszczególnych grup wiekowych: dzieci, dorośli, seniorzy. Przeprowadzenie akcji edukacyjnej dotyczącej bezpiecznego treningu. Zatrudnienie instruktorów do prowadzenia zajęć. Podobszar rewitalizacji Brzeszcze	– modernizacja jednego obiektu publicznego tj. siłownia w hali sportowej (A), – poprawa dostępu do infrastruktury sportowo – rekreacyjnej oraz do oferty sportowo-rekreacyjnej na bazie zmodernizowanej infrastruktury (B), – rozwój oferty czasu wolnego (B), – integracja społeczna (B), – wzrost liczby mieszkańców obszaru rewitalizowanego korzystających z infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej (B), – poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Poprawa jakości sprzętu hali sportowej to jedna z najczęściej wymienianych potrzeb różnych grup mieszkańców, m.in. dzieci i młodzieży, która oczekuje rozwoju oferty spędzania czasu wolnego na obszarze do rewitalizacji. z punktu widzenia celów rewitalizacji ważne są także urządzenia wolnostojące, których wykorzystanie powinno się także wiązać z integracją społeczną i aktywizacją ruchową mieszkańców w każdym wieku. Tym samym projekt spełnia cele rewitalizacji. Kierunki działań: I, II, III	3PB, 3PJ 4PB, 4PJ 5PB, 9PB, 9PJ	CS1, CS2, CS3
-----	--	---	---	-----------------------------

26.	Kino plenerowe Zakres: Projekcje seansów filmowych na świeżym powietrzu, promocja kina plenerowego, zakup ekranu kinowego i dużego namiotu plenerowego uniezależniającego przedsięwzięcie od pogody. Podobszary rewitalizacji Brzeszcze i Jawiszowice	– przygotowanie jednego obiektu do działań plenerowych (A), – poprawa dostępu do infrastruktury kulturalnej (B), – rozwój oferty czasu wolnego (B), – integracja społeczna (B), – wzrost liczby mieszkańców obszaru rewitalizowanego korzystających z infrastruktury i oferty kulturalnej (B), – poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Rozwój oferty zajęć kulturalnych przyczyni się do aktywizacji społecznej oraz integracji mieszkańców, a także poprawi dostępność tego typu usług społecznych dla odbiorców z obszaru rewitalizowanego. Tym samym projekt wpisuje się w cele GPR. Kierunki działań: I, II, III	2PB, 2PJ 4PB, 4PJ	CS1, CS2, CS4
27.	Zagospodarowanie terenu Ośrodka Kultury w Brzeszczach przy ul. Narutowicza 1 Zakres: Zagospodarowanie terenu poprzez: – remont drogi dojazdowej, – przebudowę i remont chodników, – wykonanie nowych stanowisk parkingowych, – przebudowę placu przed budynkiem na audytorium kina letniego, – ustawienie ławek, koszy na śmieci, – urządzenie placu gospodarczego, – zmiana lokalizacja oświetlenia, – aranżacja zieleni. Podobszar rewitalizacji Brzeszcze	– modernizacja jednego obiektu publicznego - Ośrodka Kultury w Brzeszczach (A), – poprawa dostępu do infrastruktury kulturalnej (B), – rozwój oferty czasu wolnego (B), – integracja społeczna (B), – wzrost liczby mieszkańców obszaru rewitalizowanego korzystających z infrastruktury i oferty kulturalnej (B), – poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Rozwój oferty zajęć kulturalnych (m.in. Kino Letnie) warunkowany jest tworzeniem odpowiednich warunków infrastrukturalnych, które w przypadku tego projektu będą się wiązały także z poprawą estetyki przestrzeni publicznej oraz wzrostem poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, a także poprawi dostępność tego typu usług społecznych dla odbiorców z obszaru rewitalizowanego. Tym samym projekt wpisuje się w cele GPR. Kierunki działań: I, II, III	5PB, 6PB,	CS1, CS2, CS3, CS4, CP1, CP2, CP4

28.	Adaptacja budynku stacji kolejowej w Brzeszczach-Jawiszowicach na działalność kulturalno-społeczną dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego Zakres: Termomodernizacja oraz adaptacja budynku stacji kolejowej – utworzenie biblioteki i czytelní, punktu informacji dla mieszkańców, punktu dla organizacji pozarządowych. Budynek poza obszarem rewitalizacji, ale przylega bezpośrednio do granic podobszaru rewitalizacji Brzeszcze. Projekt został włączony do GPR ze względu na strategiczne znaczenie tego obiektu dla celów rewitalizacji w gminie Brzeszcze, z uwagi na to, że żaden obiekt na obszarze do rewitalizacji nie posiada warunków technicznych na realizację założonych funkcji społecznych i kulturalnych, bezpośrednio oddziałujących na mieszkańców obszaru do rewitalizacji.	– modernizacja jednego obiektu publicznego – budynku stacji kolejowej w Brzeszczach-Jawiszowicach (A), – poprawa dostępu do infrastruktury społecznej i kulturalnej (B), – rozwój oferty czasu wolnego (B), – integracja społeczna (B), – aktywizacja społeczna (B), – wzrost liczby mieszkańców obszaru rewitalizowanego korzystających z infrastruktury oraz oferty społecznej i kulturalnej obiektu (B), – poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Rozwój przestrzeni na działalność kulturalno-społeczną znacząco poprawi warunki do integracji społecznej i aktywizacji mieszkańców, jak też przyczyni się do wyrównywania szans w dostępie do kultury i możliwości rozwoju działalności organizacji pozarządowych. Tym samym projekt przyczyni się do realizacji celów rewitalizacji. Kierunki działań: I, II, III, V	5PJ	CS1, CS2, CS3, CS4, CP1, CP2, CP3
29.	Program otwartych wydarzeń integracyjnych dla mieszkańców Gminy Brzeszcze 2017-2023 Zakres: Cykliczne wydarzenie tematyczne w formie gry terenowej lub zorganizowanego aktywnego wypoczynku dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego przy współpracy z Partnerami – instytucjami i organizacjami pozarządowymi z terenu Gminy Brzeszcze. Podobszary rewitalizacji Brzeszcze i Jawiszowice	– rozwój oferty czasu wolnego (B), – integracja społeczna (B), – aktywizacja społeczna (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Rozwój oferty wydarzeń integracyjnych realizowanych w partnerstwie międzysektorowym znacząco przyczyni się zarówno do umacniania poczucia tożsamości lokalnej, jak też do wyrównywania szans w dostępie do usług publicznych. Projekt przyczyni się zatem do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizowanego i wpisuje się w cele rewitalizacji. Kierunki działań: I, II	2PB, 2PJ	CS1, CS2, CS3, CS4

30.	Poprawa infrastruktury komunikacyjnej oraz zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców osiedla Starych Bloków w Brzeszczach Zakres: Modernizacja infrastruktury komunikacyjnej osiedla (drogi, chodniki, miejsca parkingowe). Podobszar rewitalizacji Brzeszcze	– poprawa bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej (B), – poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru 9B), – likwidacja barier architektonicznych (B), – poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Projekt przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców osiedli mieszkaniowych, przede wszystkim poprzez wzrost poczucia bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej, co ma szczególnie istotne znaczenie dla seniorów, często poruszających się głównie po terenie osiedla, na którym mieszkają. Projekt w istotny sposób przyczynia się zatem do osiągnięcia celów rewitalizacji. Kierunki działań: III	6PB, 7PB, 8PB	CS1, CS3, CP1, CP3,
31.	Poprawa infrastruktury komunikacyjnej oraz zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców osiedli Nowa Kolonia i Stara Kolonia w Brzeszczach Zakres: Modernizacja infrastruktury komunikacyjnej osiedla (drogi, chodniki, miejsca parkingowe). Podobszar rewitalizacji Brzeszcze	– poprawa bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej (B), – poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru 9B), – likwidacja barier architektonicznych (B), – poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B), – poprawa jakości życia mieszkańców (B). Projekt przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców osiedli mieszkaniowych, przede wszystkim poprzez wzrost poczucia bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej, co ma szczególnie istotne znaczenie dla seniorów, często poruszających się głównie po terenie osiedla, na którym mieszkają. Projekt w istotny sposób przyczynia się zatem do osiągnięcia celów rewitalizacji. Kierunki działań: III	6PB, 7PB, 8PB	CS1, CS3, CP1, CP3,

Kierunki działań				
Numer	Tytuł i zakres	Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac; (B) na podstawie oceny jakościowej np. ankiety od mieszkańców, ocena grupy eksperckiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Gminy w Brzeszczach lub od partnerów Programu	Zgodność problemami rewitalizacyjnymi (tabela 51)	Zgodność z celami rewitalizacyjnymi (tabele: 52, 53, 54 i 55)
I	Działania integracyjne oraz aktywizujące społeczność lokalną do większego zaangażowania na rzecz rozwoju obszaru rewitalizowanego – projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne Zakres: akcje społeczne, wolontariat, rozwój działalności organizacji pozarządowych, programy wsparcia dla grup defaworyzowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, włączanie mieszkańców we współdecydowanie o prawach lokalnych, modernizacja i rozbudowa infrastruktury na powyższe cele. Podobszary rewitalizacji Brzeszcze i Jawiszowice	– wzrost liczby uczestników wydarzeń integrujących społeczność lokalną (B), – wzrost aktywności organizacji pozarządowych (B), – spadek liczby osób w grupach defaworyzowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym (B), – wzrost zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne (B), – wzrost liczby inicjatyw społecznych podejmowanych na obszarze rewitalizowanym (B).	2PB, 2PJ, 3PB, 3PJ,	CS1, CS2, CS3,
II.	Działania rekreacyjno-sportowe, kulturalne i społeczne rozwijające ofertę spędzania czasu wolnego na obszarze rewitalizowanym – projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne Zakres: programy działań rozwijających ofertę kulturalną dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego wraz z wymaganą modernizacją i rozbudową infrastruktury kulturalnej na cele społeczne - programy działań rozwijających ofertę rekreacyjno-sportową dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego wraz z wymaganą modernizacją i rozbudową infrastruktury kulturalnej na cele społeczne. Podobszary rewitalizacji Brzeszcze i Jawiszowice	– rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B); – wzrost liczby mieszkańców obszaru rewitalizowanego korzystających z rozszerzonej oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej (B).	4PB, 4PJ, 5PB	CS1, CS2, CS3, CS4

III.	Kierunek działań: modernizacja i rozbudowa infrastruktury lokalnej, komunalnej i gospodarczej służąca rozwojowi obszaru rewitalizowanego - projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne Zakres: projekty poprawiające dostępność wszelkich usług publicznych wraz z modernizacją i rozbudową infrastruktury komunalnej, poprawa warunków do rozwoju nowych firm (uzbrojone tereny inwestycyjne), inne przedsięwzięcia służące rozwojowi obszaru rewitalizowanego. Podobszary rewitalizacji Brzeszcze i Jawiszowice	– rozwój oferty usług publicznych na obszarze rewitalizowanym (B), – wzrost liczby przedsiębiorstw na obszarze rewitalizowanym (B), – wzrost liczby miejsc pracy na obszarze rewitalizowanym (B), – rozwój oferty usług publicznych na obszarze rewitalizowanym (B),	4PB, 4PJ, 5PB, 5PJ, 6PB, 7PB, 7PJ, 8PB, 8PJ	CS1, CS2, CG1, CP1, CP2, CP3, CP4
IV.	Kierunek działań: działania profilaktyczne, edukacyjne i wychowawcze służące zrównywaniu szans zawodowych i społecznych mieszkańców obszaru rewitalizowanego, w tym szczególnie grup defaworyzowanych, zagrożonych wykluczeniem - projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne Zakres: rozwój kształcenia zawodowego, współpraca z przedsiębiorcami i innymi podmiotami w celu tworzenia nowych miejsc pracy na obszarze rewitalizowanym, współpraca z przedsiębiorcami i innymi podmiotami w celu reorientacji zawodowej osób wymagających zmiany kwalifikacji i umiejętności zawodowych, wszelkie formy wsparcia rozwoju dzieci i młodzieży ukierunkowane na edukację oraz kształtowanie właściwych postaw	– rozwój programów kształcenia zawodowego na obszarze rewitalizowanym (B), – wzrost liczby miejsc pracy na obszarze rewitalizowanym (B), – wzrost liczby mieszkańców obszaru rewitalizowanego rozwijających własną działalność gospodarczą (B), – wzrost liczby młodych ludzi korzystających ze staży i praktyk u przedsiębiorców (B), – rozwój kształcenia ustawicznego na obszarze rewitalizowanym (B).	1PB, 1PJ, 2PB, 2PJ, 3PB, 3PJ, 9PB, 9PJ	CS1, CS2, CS3, CG1,

	społecznych i zawodowych. Podobszary rewitalizacji Brzeszcze i Jawiszowice			
V	Kierunek działań: edukacja ekologiczna oraz inne projekty służące poprawie efektywności ekologicznej i energetycznej na obszarze rewitalizowanym – projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne Zakres: wszelkie działania mające na celu poprawę stanu środowiska naturalnego na terenie rewitalizowanym np. poprzez zmianę postaw mieszkańców używających nieekologicznych źródeł ciepła oraz popularyzację wykorzystania odnawialnych źródeł energii w obiektach publicznych, komercyjnych oraz budynkach mieszkalnych, projekty rozwijające na terenie gminy sieć wodociągową, kanalizacyjną, gazową itp., działania prospołeczne służące edukacji ekologicznej mieszkańców obszaru rewitalizowanego. Podobszary rewitalizacji Brzeszcze i Jawiszowice	– ograniczenie tzw. niskiej emisji (B), – rozwój sieci wodociągowo-kanalizacyjnej i gazowej (A), – zmiana postaw społecznych mieszkańców obszaru rewitalizowanego i działających na tym obszarze przedsiębiorców w kierunku szerszego wykorzystania odnawialnych źródeł energii i ograniczenia stopnia zanieczyszczenia środowiska (B).	6PB, 6PJ, 7PJ, 8PB, 8PJ	CS1, CG1, CP2, CP3, CP5, CSR1, CSR2

Źródło: Opracowanie własne.

10 ŹRÓDŁA FINANSOWANIA i HARMONOGRAM PROJEKTÓW

W oparciu o wykazaną powyżej zgodność projektów rewitalizacyjnych: podstawowych i uzupełniających, jak również kierunków działań – poniżej przedstawiono ich charakterystykę z uwzględnieniem dodatkowych informacji, m.in. związanych z okresem realizacji projektów, ich wartością szacunkową i źródłami ich finansowania.

Tabela 57. Charakterystyka projektów i kierunków działań w Gminnym Programie Rewitalizacji dla gminy Brzeszcze do roku 2023.

Nr	Tytuł projektu	Zgłaszający / Wnioskodawca i podmioty realizujące	Budżet Gminy Brzeszcze w zł	Zewnętrzne źródło finansowania w zł	Pozostałe źródła finansowania w zł	Szacunkowy koszt realizacji projektu w zł	Okres realizacji i
Projekty podstawowe							
1.	Wzmocnienie funkcji integracyjno-rekreacyjno-kulturalnych Parku Miejskiego przy ul. Dworcowej w Brzeszczach – etap 1	Gmina Brzeszcze, wolontariusze, partnerzy publiczni i organizacje pozarządowe	44 000	Środki zewnętrzne w tym: UE i krajowe 76 000	-	120 000	2017-2018
2.	Wzmocnienie funkcji integracyjno-rekreacyjno-kulturalnych Parku Miejskiego przy ul. Dworcowej w Brzeszczach – etap 2	Gmina Brzeszcze, wolontariusze, partnerzy publiczni i organizacje pozarządowe	525 000	Środki zewnętrzne w tym: UE i krajowe 975 000	-	1 500 000	2017-2020
3.	Aktywizacja poprzez sport – modernizacja boiska sportowego przy Szkole Podstawowej nr 2 w Brzeszczach wraz z programem działań rekreacyjnych	Gmina Brzeszcze	530 000	Ministerstwo Sportu i Turystyki „Program Szkolny” 270 000	-	800 000	2017-2018
4.	Aktywizacja poprzez sport – modernizacja boiska sportowego przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4 w Brzeszczach wraz z programem działań rekreacyjnych	Gmina Brzeszcze	231 000	Ministerstwo Sportu i Turystyki „Program Szkolny” 119 000	-	350 000	2017-2018

5.	Poprawa jakości życia oraz integracja mieszkańców Osiedla Paderewskiego w Jawiszowicach poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury osiedlowej i komunikacyjnej	Gmina Brzeszcze	1.200.000	RPO WM 2014-2020 oś 11 Rewitalizacja przestrzeni regionalnej działanie 11.2 Odnowa obszarów wiejskich 3.600.000	-	4 800 000	2017-2020
6.	Kampania edukacyjna na rzecz wzmacniania wartości rodziny w ramach Programu Wspierania Rodziny w Gminie Brzeszcze na lata 2015-2017	Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach, wolontariusze, partnerzy publiczni i organizacje pozarządowe	3 500 (roczny koszt: 500)	-	-	3 500	2017-2023
7.	Rozwój spójnej informacji o ofercie specjalistycznej pomocy na terenie gminy w ramach Programu Wspierania Rodziny w Gminie Brzeszcze na lata 2015-2017	Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach, wolontariusze, partnerzy publiczni i organizacje pozarządowe	10 500 (roczny koszt: 1 500)	-	-	10 500	2017-2023
8.	„TERAZ SENIORZY”	Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach, wolontariusze, partnerzy publiczni i organizacje pozarządowe	70 000 (roczny koszt: 10 000)	-	-	70 000	2017-2023
9.	„AKADEMIA RODZICIELSKA”	Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach, wolontariusze, partnerzy publiczni organizacje pozarządowe	59 500 (roczny koszt: 8 500)	-	-	59 500	2017-2023
10.	„BANK AKTYWNYCH”	Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach, wolontariusze, partnerzy publiczni i organizacje pozarządowe	3 500 (roczny koszt: 500)	-	-	3 500	2017-2023

11.	Centrum Wolontariatu	Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach, wolontariusze, partnerzy publiczni i organizacje pozarządowe	1 500	-	-	1 500	2017-2023
12.	Uczymy się reagować – przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci	Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach, wolontariusze, partnerzy publiczni i organizacje pozarządowe	5 400	Program Ochrony „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego-go w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”: 21 600	-	27 000	2017
13.	„STARSZY BRAT – STARSZA SIOSTRA”	Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach, wolontariusze, partnerzy publiczni i organizacje pozarządowe	70 000 (roczny koszt: 10 000)	-	-	70 000	2017-2023
14.	Ciepło sieciowe dla Nowej Kolonii w Brzeszczach	Węglokoks Energia NSE sp. z o.o.	-	Fundusze pomocowe	Środki własne Spółki	470 000	2017
15.	Budowa indywidualnych SWC w budynkach mieszkalnych na osiedlu Paderewskiego w Jawiszowicach wraz z przyłączami	Węglokoks Energia NSE sp. z o.o.	-	Fundusze pomocowe	Środki własne Spółki	1 050 000	2017-2018
16.	Modernizacja osiedlowej SWC MGSM „Piast”, Osiedle Paderewskiego w Jawiszowicach	Węglokoks Energia NSE sp. z o.o.	-	Fundusze pomocowe	Środki własne Spółki	150 000	2017
17.	Ciepło sieciowe dla Starej Kolonii w Brzeszczach	Węglokoks Energia NSE sp. z o.o.	-	Fundusze pomocowe	Środki własne Spółki	550 000	2017

18.	Program modernizacji obiektu sportowego KS Górnik Brzeszcze 32-620 Brzeszcze przy ul. Ofiar Oświęcimia 68 wraz z rozwojem oferty aktywnego spędzania czasu wolnego	Gmina Brzeszcze, Klub Sportowy Górnik Brzeszcze	250 000	Dotacja na remont obiektów sportowych z Ministerstwa Sportu i Turystyki; dotacja z Unii Europejskiej 250 000	partnerstwo publiczno-prywatne	500 000	2020-2023
19.	Wiązka projektów: Poprawa jakości życia mieszkańców i stanu środowiska naturalnego poprzez modernizację i termomodernizację orazocieplnienie i podniesienie estetyki infrastruktury mieszkaniowej na obszarze rewitalizowanym						
19.1.	Remont części wspólnych budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Paderewskiego 2 w Jawiszowicach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Paderewskiego 2 w Jawiszowicach	-	Dofinansowanie z RPO oś priorytetowa 11; fundusz pożyczkowy	Środki własne	750 000	2017-2020
19.2.	Remont części wspólnych budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Paderewskiego 5 w Jawiszowicach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Paderewskiego 5 w Jawiszowicach	-	Dofinansowanie z RPO oś priorytetowa 11; fundusz pożyczkowy	Środki własne	950 000	2017-2019
19.3.	Remont elewacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Kościuszki 12 w Brzeszczach	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kościuszki 12 w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	170 000	2018

19.4.	Remont elewacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości przy ul. Kościuszki 12b w Brzeszczach	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kościuszki 12b w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	170 000	2018
19.5.	Remont elewacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości przy ul. Kościuszki 12c w Brzeszczach	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kościuszki 12c w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	170 000	2018
19.6.	Remont instalacji C.O., zimnej wody i kanalizacji w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Matejki 8/ Sienkiewicza 7 w Brzeszczach	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Matejki 8/ Sienkiewicza 7 w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	60 000	2017
19.7.	Remont klatek schodowych i wejść do budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Paderewskiego 1 w Jawiszowicach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Paderewskiego 1 w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	600 000	2017
19.8.	Remont elewacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Paderewskiego 7 w Jawiszowicach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Paderewskiego 7 w Jawiszowicach	-	Kredyt	Środki własne	700 000	2017
19.9.	Remont klatek schodowych i chodników oraz zagospodarowanie terenu wraz z małą infrastrukturą przy budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Paderewskiego 10 w Jawiszowicach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Paderewskiego 10 w Jawiszowicach	-	Kredyt	Środki własne	100 000	2017

19.10	Remont klatek schodowych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Paderewskiego 11 w Jawiszowicach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Paderewskiego 11 w Jawiszowicach	-	Kredyt	Środki własne	50 000	2017
19.11	Podłączenie do miejskiej sieci C.O., wykonanie wewnętrznej instalacji C.O. oraz remont elewacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Górniczej 1 w Brzeszczach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Górnicza 1 w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	400 000	2017-2019
19.12	Podłączenie do miejskiej sieci C.O., wykonanie wewnętrznej instalacji C.O. oraz remont elewacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Górniczej 2 w Brzeszczach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Górnicza 2 w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	260 000	2017-2019
19.13	Podłączenie do miejskiej sieci C.O., wykonanie wewnętrznej instalacji C.O. oraz remont elewacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Górniczej 3 w Brzeszczach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Górnicza 3 w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	400 000	2017
19.14	Podłączenie do miejskiej sieci C.O., wykonanie wewnętrznej instalacji C.O. oraz remont elewacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Górniczej 4 w Brzeszczach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Górnicza 4 w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	260 000	2017-2018
19.15	Podłączenie do miejskiej sieci C.O., wykonanie wewnętrznej instalacji C.O. oraz remont elewacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Górniczej 8 w Brzeszczach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Górnicza 8 w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	260 000	2018
19.16	Podłączenie do miejskiej sieci C.O., wykonanie wewnętrznej instalacji C.O. oraz remont elewacji	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Górnicza 9 w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	400 000	2018

	budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Górniczej 9 w Brzeszczach						
19.17	Podłączenie do miejskiej sieci C.O., wykonanie wewnętrznej instalacji C.O. oraz remont elewacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Górniczej 12 w Brzeszczach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Górnicza 12 w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	260 000	2018
19.18	Podłączenie do miejskiej sieci C.O., wykonanie wewnętrznej instalacji C.O. oraz remont elewacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. ul. Nowa Kolonia 4 w Brzeszczach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Nowa Kolonia 4 w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	400 000	2018
19.19	Podłączenie do miejskiej sieci C.O., wykonanie wewnętrznej instalacji C.O. oraz remont elewacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. ul. Nowa Kolonia 7 w Brzeszczach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Nowa Kolonia 7 w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	400 000	2017
19.20	Podłączenie do miejskiej sieci C.O., wykonanie wewnętrznej instalacji C.O. oraz remont elewacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. ul. Nowa Kolonia 5 w Brzeszczach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Nowa Kolonia 5 w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	400 000	2018-2019
19.21	Podłączenie do miejskiej sieci C.O., wykonanie wewnętrznej instalacji C.O. oraz remont elewacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. ul. Nowa Kolonia 2 w Brzeszczach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Nowa Kolonia 2 w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	400 000	2018-2019
19.22	Podłączenie do miejskiej sieci C.O., wykonanie wewnętrznej instalacji C.O. oraz remont elewacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Górniczej 16 w Brzeszczach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Górniczej 16 w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	260 000	2017

19.23	Podłączenie do miejskiej sieci C.O., wykonanie wewnętrznej instalacji C.O. oraz remont elewacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Górniczej 20 w Brzeszczach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Górniczej 20 w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	260 000	2017
19.24	Remont elewacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Górniczej 5 w Brzeszczach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Górnicza 5 w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	250 000	2017
19.25	Remont elewacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Nowa Kolonia 8 w Brzeszczach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Nowa Kolonia 8 w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	250 000	2017
19.26	Podłączenie do miejskiej sieci C.O., wykonanie wewnętrznej instalacji C.O. oraz remont elewacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Nowa Kolonia 3 w Brzeszczach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Nowa Kolonia 3 w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	150 000	2017
19.27	Podłączenie do miejskiej sieci C.O., wykonanie wewnętrznej instalacji C.O. oraz remont elewacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Nowa Kolonia 1 w Brzeszczach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Nowa Kolonia 1 w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	160 000	2017
19.28	Podłączenie budynku do Podłączenie do miejskiej sieci C.O., wykonanie wewnętrznej instalacji C.O. oraz remont elewacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Nowa Kolonia 6 w Brzeszczach	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. Nowa Kolonia 6 w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	450 000	2017

19.29	Remont elewacji, dachu, izolacja ścian budynku, budowa parkingów i chodników, wykonanie klimatyzacji w budynku nr 4 przy ul. Kościuszki w Brzeszczach	Współwłaściciele budynku nr 4 przy ul. Kościuszki w Brzeszczach	-	Kredyt	Środki własne	150 000	2017
19.30	Termomodernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej nr 1	Wspólnota mieszkaniowa nr 1 w Brzeszczach	0,00	Kredyty remontowy z premią z BGK	Środki własne	550 000,00	2018
19.31	Termomodernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej nr 4	Wspólnota mieszkaniowa nr 4 w Brzeszczach	0,00	Kredyty remontowy z premią z BGK	Środki własne	250 000,00	2019-2020
19.32	Termomodernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej nr 5	Wspólnota mieszkaniowa nr 5 w Brzeszczach	0,00	Kredyty remontowy z premią z BGK	Środki własne	300 000,00	2018
19.33	Termomodernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej nr 8	Wspólnota mieszkaniowa nr 8 w Brzeszczach	0,00	Kredyty remontowy z premią z BGK	Środki własne	300 000,00	2017
19.34	Termomodernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej nr 11	Wspólnota mieszkaniowa nr 11	0,00	Kredyty remontowy z premią z BGK	Środki własne	120 000,00	2017
19.35	Termomodernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej nr 13	Wspólnota mieszkaniowa nr 13 w Brzeszczach	0,00	Kredyty remontowy z premią z BGK	Środki własne	250 000,00	2021
19.36	Termomodernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej nr 14	Wspólnota mieszkaniowa nr 14 w Brzeszczach	0,00	Kredyty remontowy z premią z BGK	Środki własne	600 000,00	2021
19.37	Termomodernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej nr 17	Wspólnota mieszkaniowa nr 17 w Brzeszczach	0,00	Kredyty remontowy z premią z BGK	Środki własne	280 000,00	2017
19.38	Termomodernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej nr 19	Wspólnota mieszkaniowa nr 19 w Brzeszczach	0,00	Kredyty remontowy z premią z BGK	Środki własne	230 000,00	2020
19.39	Termomodernizacja budynku, hydro i termo izolacja fundamentów Wspólnoty Mieszkaniowej nr 20	Wspólnota mieszkaniowa nr 20 w Brzeszczach	0,00	Kredyty remontowy z premią z BGK	Środki własne	400 000,00	2017
19.40	Termomodernizacja budynku, Wspólnoty Mieszkaniowej nr 22	Wspólnota mieszkaniowa nr 22 w Brzeszczach	0,00	Kredyty remontowy z premią z BGK	Środki własne	330 000,00	2020

19.41	Termomodernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej nr 30	Wspólnota mieszkaniowa nr 30	0,00	Kredyty remontowy z premią z BGK	Środki własne	300 000,00	2017
19.42	Termomodernizacja i wymiana pokrycia dachowego nieruchomości Wspólnoty Mieszkaniowej nr 2	Wspólnota mieszkaniowa nr 2 w Brzeszczach	0,00	Kredyty remontowy z premią z BGK	Środki własne	400 000,00	2018
19.43	Termomodernizacja i wymiana pokrycia dachowego nieruchomości Wspólnoty Mieszkaniowej nr 21	Wspólnota mieszkaniowa nr 21 w Brzeszczach	0,00	Kredyty remontowy z premią z BGK	Środki własne	420 000,00	2017-2018
19.44	Remont elewacji ściany Pd budynku i remont balkonów oraz wykonanie wymiennikowni C.O. i ciepłej wody użytkowej Wspólnoty Mieszkaniowej nr 3	Wspólnota mieszkaniowa nr 3, os. Paderewskiego w Jawiszowicach	0,00	Kredyty remontowy z premią z BGK	Środki własne	77 000,00	2018-2022
19.45	Remont elewacji ściany Pd budynku i remont balkonów oraz wykonanie wymiennikowni C.O. i ciepłej wody użytkowej Wspólnoty Mieszkaniowej nr 4	Wspólnota mieszkaniowa nr 4, os. Paderewskiego w Jawiszowicach	0,00	Kredyty remontowy z premią z BGK	Środki własne	600 000,00	2018-2022
19.46	Remont elewacji ściany Pd budynku i remont balkonów oraz wykonanie wymiennikowni C.O. i ciepłej wody użytkowej Wspólnoty Mieszkaniowej nr 6	Wspólnota mieszkaniowa nr 6, os. Paderewskiego w Jawiszowicach	0,00	Kredyty remontowy z premią z BGK	Środki własne	600 000,00	2018-2022
19.47	Wykonanie wymiennikowni C.O. i ciepłej wody użytkowej we Wspólnocie Mieszkaniowej nr 8	Wspólnota mieszkaniowa nr 8, os. Paderewskiego w Jawiszowicach	0,00	Pożyczka w MARR	Środki własne	80 000,00	2018-2020
19.48	Wykonanie wymiennikowni C.O. i ciepłej wody użytkowej we Wspólnocie Mieszkaniowej nr 9	Wspólnota mieszkaniowa nr 9, os. Paderewskiego w Jawiszowicach	0,00	Pożyczka w MARR	Środki własne	80 000,00	2018-2020

Projekty uzupełniające

20.	Aktywizacja społeczna i zawodowa seniorów i młodzieży dzięki utworzeniu centrum historyczno – edukacyjno - wystawienniczego w podoboże KL Auschwitz-Jawischowitz	Fundacja Pobliskie Miejsca Pamięci Auschwitz-Birkenau, Gmina Brzeszcze, wolontariusze, partnerzy publiczni i organizacje pozarządowe	-	Środki zewnętrzne w tym: UE i krajowe	Dotacje, sponsorzy	1 700 000	2017-2019
21.	Aktywizacja społeczna i zawodowa seniorów i młodzieży dzięki nowym inwestycjom w ramach podobożu KL Auschwitz-Jawischowitz	Fundacja Pobliskie Miejsca Pamięci Auschwitz-Birkenau, Gmina Brzeszcze, wolontariusze, partnerzy publiczni i organizacje pozarządowe	-	Środki zewnętrzne w tym: UE i krajowe	Dotacje, sponsorzy	1 000 000	2017-2019
22.	EKOLOGICZNE SĄSIEDZTWO – kampania społeczna na rzecz rewitalizacji środowiska naturalnego, poprawy jakości powietrza na terenie gminy Brzeszcze, edukacji społecznej zmierzającej do zmniejszenia poziomu niskiej emisji zanieczyszczeń atmosferycznych oraz wyeliminowania zanieczyszczeń rakotwórczych pochodzących ze spalania tworzyw sztucznych (styropianu, opakowań plastikowych, itp.)	Gmina Brzeszcze, Ośrodek Kultury w Brzeszczach, Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Ośrodku Kultury w Brzeszczach	10 000	-	-	10 000	2018-2020

23.	Organizacja akcji „godzina dla sąsiada”	Ośrodek Kultury w Brzeszczach, Świetlica na osiedlu Paderewskiego w Jawiszowicach, Wspólnota Mieszkaniowa, Klub Emerytów i Rencistów, Kobiłki z Talentem	0	Otwarty konkurs na wsparcie realizacji zadań publicznych w 2017/2018 roku	Praca i wkład partnerów społecznych (członkowie organizacji i klubów) 20 000	20 000	2017-2018
24.	STREET ART-KLUB DLA MŁODZIEŻY – adaptacja i modernizacja pomieszczeń w budynku Ośrodka Kultury w Brzeszczach na miejsce spotkań, integracji młodzieży, salę prób dla zespołów muzycznych, salę szkoleniową, działania aktywizujące młodzież – wraz z programem realizacji takich działań skierowanych do ludzi młodych	Gmina Brzeszcze, Ośrodek Kultury w Brzeszczach, nieformalna grupa młodzieży	0	Otwarty konkurs na wsparcie realizacji zadań publicznych w 2018-2020 0	Praca i wkład partnerów społecznych (członkowie organizacji i klubów) 70 000	70 000	2018-2020
25.	Sport łączy pokolenia – zajęcia sportowe dla mieszkańców gminy – zadania inwestycyjne i zadania nieinwestycyjne	Gmina Brzeszcze, Ośrodek Kultury w Brzeszczach, nieformalna Grupa Biegowa Speed Team Brzeszcze, Stowarzyszenie Amazonki Brzeszcze	100.000	Ministerstwo Sportu i Turystyki, fundusze Unijne, finansowanie ze środków organizacji grantowych 100.000	-	200 000	2017-2020
26.	Kino plenerowe	Ośrodek Kultury w Brzeszczach	-	FIO, SKSIL, ASOS, RPO 15 000	-	15 000	2017-2020
27.	Zagospodarowanie terenu Ośrodka Kultury w Brzeszczach przy ul. Narutowicza 1	Ośrodek Kultury w Brzeszczach	136.491,46	Dofinansowanie z RPO oś priorytetowa 11: 409.474,40	-	545 965,86	2017-2021

28.	Adaptacja budynku stacji kolejowej w Brzeszczach-Jawiszowicach na działalność kulturalno-społeczną dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego	Gmina Brzeszcze	1 500 000	RPO WM 2014- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego 1 500 000	-	3 000 0000	2017-2020
29.	Program otwartych wydarzeń integracyjnych dla mieszkańców Gminy Brzeszcze 2017-2023	Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach i Partnerzy	14 000	-	-	14 000	2017-2023
30.	Poprawa infrastruktury komunikacyjnej oraz zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców osiedla Starych Bloków	Gmina Brzeszcze	1 500 000	-	-	1 500 000	2017-2020
31	Poprawa infrastruktury komunikacyjnej oraz zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców osiedli Nowa Kolonia i Sara Kolonia w Brzeszczach	Gmina Brzeszcze	500 000	-	-	500 000	2017-2020

Kierunki działań					
	Obszar	Przykładowe rodzaje działań	Rekomendowani realizatorzy	Planowany sposób finansowania	Okres realizacji
I	Działania integracyjne oraz aktywizujące społeczność lokalną do większego zaangażowania na rzecz rozwoju obszaru rewitalizowanego – projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne	– akcje społeczne, – wolontariat, – rozwój działalności organizacji pozarządowych, – programy wsparcia dla grup defaworyzowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, – włączanie mieszkańców we współdecydowanie o prawach lokalnych, – modernizacja i rozbudowa infrastruktury na powyższe cele.	Gmina Brzeszcze, podmioty publiczne, przedsiębiorstwa, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe oraz organizacje pozarządowe i inni uprawnieni projektodawcy	dotacje, kredyty, partnerstwo-publiczno-prywatne, inne źródła zewnętrzne, środki własne	2017-2023
II	Działania rekreacyjno-sportowe, kulturalne i społeczne rozwijające ofertę spędzania czasu wolnego na obszarze rewitalizowanym – projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne	– programy działań rozwijających ofertę kulturalną dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego wraz z wymaganą modernizacją i rozbudową infrastruktury kulturalnej na cele społeczne, – programy działań rozwijających ofertę rekreacyjno-sportową dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego wraz z wymaganą modernizacją i rozbudową infrastruktury kulturalnej na cele społeczne	Gmina Brzeszcze, podmioty publiczne, przedsiębiorstwa, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe oraz organizacje pozarządowe i inni uprawnieni projektodawcy	dotacje, kredyty, partnerstwo-publiczno-prywatne, inne źródła zewnętrzne, środki własne	2017-2023

III	Kierunek działań: modernizacja i rozbudowa infrastruktury lokalnej, komunalnej i gospodarczej służąca rozwojowi obszaru rewitalizowanego - projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne	– projekty poprawiające dostępność wszelkich usług publicznych wraz z modernizacją i rozbudową infrastruktury komunalnej, – poprawa warunków do rozwoju nowych firm (uzbrojone tereny inwestycyjne), – inne przedsięwzięcia służące rozwojowi obszaru rewitalizowanego	Gmina Brzeszcze, podmioty publiczne, przedsiębiorstwa, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe oraz organizacje pozarządowe i inni uprawnieni projektodawcy	dotacje, kredyty, partnerstwo-publiczno-prywatne, inne źródła zewnętrzne, środki własne	2017-2023
IV	Kierunek działań: działania profilaktyczne, edukacyjne i wychowawcze służące zrównywaniu szans zawodowych i społecznych mieszkańców obszaru rewitalizowanego, w tym szczególnie grup defaworyzowanych, zagrożonych wykluczeniem – projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne	– rozwój kształcenia zawodowego – współpraca z przedsiębiorcami i innymi podmiotami w celu tworzenia nowych miejsc pracy na obszarze rewitalizowanym, – współpraca z przedsiębiorcami i innymi podmiotami w celu reorientacji zawodowej osób wymagających zmiany kwalifikacji i umiejętności zawodowych, – wszelkie formy wsparcia rozwoju dzieci i młodzieży ukierunkowane na profilaktykę, edukację, wychowanie i kształtowanie właściwych postaw społecznych i zawodowych	Gmina Brzeszcze, podmioty publiczne, przedsiębiorstwa, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe oraz organizacje pozarządowe i inni uprawnieni projektodawcy	dotacje, kredyty, partnerstwo-publiczno-prywatne, inne źródła zewnętrzne, środki własne	2017-2023

V	Kierunek działań: edukacja ekologiczna oraz inne projekty służące poprawie efektywności ekologicznej i energetycznej na obszarze rewitalizowanym – projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne	– wszelkie działania mające na celu poprawę stanu środowiska naturalnego na terenie rewitalizowanym np. poprzez zmianę postaw mieszkańców używających nieekologicznych źródeł ciepła oraz popularyzację wykorzystania odnawialnych źródeł energii w obiektach publicznych, komercyjnych oraz budynkach mieszkalnych, – projekty rozwijające na terenie gminy sieć wodociągową, kanalizacyjną, gazową itp. – działania prospołeczne służące edukacji ekologicznej mieszkańców obszaru rewitalizowanego.	Gmina Brzeszcze, podmioty publiczne, przedsiębiorstwa, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe oraz organizacje pozarządowe i inni uprawnieni projektodawcy	dotacje, kredyty, partnerstwo-publiczno-prywatne, inne źródła zewnętrzne, środki własne	2017-2023
---	---	---	---	---	-----------

Źródło: Opracowanie własne na podstawie kart projektów

11 KOMPLEMENTARNOŚĆ PROJEKTÓW

Wszystkie podstawowe i uzupełniające projekty rewitalizacyjne skupiają się na obszarze rewitalizacji i są z nim ściśle powiązane. Stanowią one odpowiedź na główne problemy dla tego obszaru. Dzięki ich realizacji pozytywne skutki widoczne będą na obu podobszarach rewitalizacji, ponieważ wiele z nich dotyczy działań podejmowanych dla miejsc lub obiektów użyteczności publicznej, przez co korzystając z nich będą mogli mieszkańcy nie tylko obszaru rewitalizacji (m.in. Wzmocnienie funkcji integracyjno-rekreacyjno-kulturalnych Parku Miejskiego przy ul. Dworcowej w Brzeszczach – etap 1 i 2; projekty: Teraz Seniorzy, Bank Aktywnych, Centrum Wolontariatu; Program modernizacji obiektu sportowego KS Górnik Brzeszcze...; Ekologiczne sąsiedztwo itp.). Ich realizacja będzie zapobiegać rozprzestrzenianiu się różnych problemów na dalsze obszary gminy, m.in. eliminacja zjawisk kryzysowych zanim przeniosą się one na inne obszary gminy. **Komplementarność przestrzenną projektów ilustrują załączone mapy: kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych.**

Kluczem do definiowania projektów w GPR było m.in. dążenie do ich wzajemnego dopełniania się (m.in. dotyczy to projektów związanych z rozwojem funkcji integracyjno-rekreacyjno-kulturalnych w Parku Miejskim w Brzeszczach, aktywizacji poprzez port dzięki modernizacji boisk sportowych na obszarze rewitalizowanym, szeregu projektów mających na celu wyrównywanie szans społecznych mieszkańców obszaru rewitalizowanego itp.) i zapewnienia właściwego rozkładu przestrzennego, uwzględniającego oba podobszary rewitalizacji (przede wszystkim projekty społeczne oddziałują na oba podobszary m.in. Akademia Rodzicielska, Bank Aktywnych, Teraz Seniorzy itp.). Takie podejście przeciwdziała pogłębianiu się sytuacji kryzysowej w określonej jednostce urbanistycznej. **Komplementarność problemową projektów przedstawiono w rozdziale 9. niniejszego opracowania.**

Komplementarność proceduralno-instytucjonalną GPR wyjaśniono w rozdziale 12. niniejszego opracowania. System zarządzania programem rewitalizacji został wpisany w struktury Urzędu Gminy w Brzeszczach, z uwzględnieniem czynnika społecznego tj. Komitetu Rewitalizacji, co pozwoli na efektywne współdziałanie na rzecz rewitalizacji różnych środowisk oraz ich wzajemne uzupełnianie się. W systemie zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji zdefiniowano czytelne procedury oraz przypisano zakres odpowiedzialności do poszczególnych organów.

Komplementarność międzyokresową, jak również komplementarność źródeł finansowania ilustruje poniższy opis. Podczas wyboru projektów ważnym kryterium była ciągłość programowa. Zdefiniowane projekty są naturalną kontynuacją i rozwinięciem działań oraz przedsięwzięć finansowanych z różnych źródeł m.in. przez lokalny samorząd, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa itp.

Komplementarność projektów podzielono na dwa rodzaje: zewnętrzną i wewnętrzną. Komplementarność zewnętrzna odnosi się do projektów dotychczas zrealizowanych w gminie, będących w trakcie realizacji, bądź do projektów planowanych. Projekty ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji nie powinny odbiegać od bieżącej polityki

rozwoju gminy i podjętych przez nią działań. Natomiast komplementarność wewnętrzna odnosi się do charakteru projektów ujętych w programie. Zwrócono uwagę w szczególności na to, czy opisane projekty nie kolidują ze sobą, a także czy uzupełniają się nawzajem.

Gmina Brzeszcze uzyskała w 2016 roku dofinansowanie zewnętrzne wynoszące około 28 mln zł łącznie na dziewięć projektów. Dotyczyły one przede wszystkim interwencji budowlano-remontowych, np. remontu ulic, modernizacji pomieszczeń Ochotniczej Straży Pożarnej w Jawiszowicach, budowy kanalizacji sanitarnej i modernizacji czyszczalni ścieków, itp. Jeden z projektów ma charakter innowacyjny i dotyczy wdrażania nowych e-usług publicznych dla mieszkańców i przedsiębiorców gminy Brzeszcze (m.in. EFS, EFRR, PROW). w roku 2017 gmina Brzeszcze planuje realizację kolejnych projektów, które zakładają m.in. przebudowę dróg gminnych, podniesienie efektywności energetycznej placówek oświatowych oraz termomodernizację budynków użyteczności publicznej, budowę ścieżek rowerowych, dofinansowanie do wymiany starych pieców węglowych, czy budowę kanalizacji. Projekty opisane w GPR są komplementarne z działaniami podejmowanymi dotychczas przez gminę. Dążenie do utworzenia i modernizacji infrastruktury technicznej stanowi kontynuację prowadzonej polityki rozwoju. Podobnie jak w przypadku projektów dotyczących budynków użyteczności publicznej. Natomiast projekty skierowane na działania miękkie pełnią funkcje uzupełniające. Podobnie ma się sytuacja w przypadku działań podejmowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach. Przykładem może być projekt „Wiem więcej – potrafię więcej” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej (EFS), który dotyczy aktywizacji społecznej i zawodowej 85 osób zamieszkałych na terenie gminy, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. To zadanie jest w trakcie realizacji, a część projektów znajdujących się w GPR stanowi jego uzupełnienie (m.in. *Rozwój spójnej informacji o ofercie specjalistycznej pomocy na terenie gminy w ramach Programu Wspierania Rodziny w Gminie Brzeszcze na lata 2015-2017, Centrum Wolontariatu, Starszy brat, starsza siostra*).

Analizując zakres tematyczny i geograficzny projektów znajdujących się w opracowaniu GPR, można dostrzec kilka projektów bardzo spójnych i uzupełniających się nawzajem. Przykładem mogą projekty o numerach:

- nr 1 i nr 2 (wzmacnianie funkcji integracyjno-rekreacyjno-kulturalnych w Parku Miejskim w Brzeszczach),
- nr 3 i nr 4 (aktywizacja poprzez sport),
- nr 6, nr 7, nr 9 i nr 13 (wzmacnianie wartości rodziny),
- nr 10 i nr 11 (aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizowanego),
- nr 23 i 24 (aktywizacja ruchowa mieszkańców obszaru rewitalizowanego),

- wiązka projektów pod nr 31 (poprawa jakości życia i stanu środowiska naturalnego).

Łączenie różnych projektów jest szczególnie istotne podczas programowania procesu rewitalizacji, ponieważ umożliwia ono osiągnięcie synergicznego z wzajemnego uzupełniania się różnego typu zasobów i uzyskanych dzięki ich zaangażowaniu rezultatów.

12 SYSTEM ZARZĄDZANIA PROGRAMEM

Nie przewiduje się wyznaczania Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy z dnia 09.10.2015 roku o rewitalizacji.

Operatorem programu będzie gmina Brzeszcze. System zarządzania GPR zostanie ulokowany w ogólnym systemie zarządzania gminą, co zapewni efektywne współdziałanie instytucji zarówno na poziomie gminy jak i powiatu. Spójność procedur oraz wzajemne uzupełnianie się poszczególnych działań zapewni nienaruszalność zasady subsydiarności. Opracowany system zarządzania programem uwzględnia istniejące rozwiązania organizacyjne, jakie działają w Urzędzie Gminy w Brzeszczach, jednocześnie będąc zorientowanym w kierunku realizacji zasad partycypacji, współdecydowania oraz partnerstwa.

Strukturalnie za tematykę rewitalizacji odpowiedzialne będą następujące organy:

- Rada Miejska w Brzeszczach – zgodnie z przepisami ustaw ustrojowych regulujących zasady działania jednostek samorządu terytorialnego, uwzględnia procesy rewitalizacji w projektowaniu budżetu samorządu, uchwała program, akceptuje jego zmiany;
- Burmistrz Brzeszcz – jednoosobowy organ wykonawczy w gminie, odpowiedzialny za wdrażanie programu;
- Pracownicy gminnych jednostek organizacyjnych – jako aparat pomocniczy, za pomocą którego Burmistrz wykonuje swoje zadania w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, infrastruktury i sferze przestrzennej;
- Sołtysowie, przedstawiciele rad sołeckich, przedstawiciele Samorządów Osiedlowych – w ramach realizacji swoich zadań w sołectwach i osiedlach.

Osobą odpowiedzialną za funkcjonowanie tej struktury jest Burmistrz Brzeszcz. Poniżej przedstawiono wycinek struktury organizacyjnej ds. rewitalizacji gminy Brzeszcze.

Tabela 58. Fragment struktury organizacyjnej ds. rewitalizacji gminy Brzeszcze.

Źródło: Opracowanie własne.

Na potrzeby realizacji niniejszego programu zostaną rozszerzone obowiązki pracownika na samodzielnym stanowisku ds. promocji i rozwoju. Do zadań tego pracownika będzie należeć prowadzenie czynności operacyjnych związanych z wdrażaniem programu, a w szczególności:

- prowadzenie i aktualizacja bazy projektów rewitalizacyjnych ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji,
- monitorowanie realizacji przedsięwzięć ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji oraz wskaźników produktów i rezultatów tych przedsięwzięć,
- koordynacja projektów rewitalizacyjnych realizowanych przez Gminę Brzeszcze i jednostki organizacyjne pod względem zgodności z Gminnym Programem Rewitalizacji,
- gromadzenie i agregacja danych do monitorowania sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej, infrastrukturalnej, przestrzennej na terenie Gminy Brzeszcze pod kątem okresowej oceny stopnia wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji oraz stopnia osiągnięcia założonych celów rewitalizacji,
- coroczne wykonywanie raportu monitorującego stopień realizacji projektów uwzględnionych w Programie,
- koordynowanie badania ewaluacyjnego, wykonywanego co trzy lata zgodnie

- z art. 22 ust. 1 przywołanej wyżej ustawy o rewitalizacji, polegającego na ocenie aktualności i stopnia realizacji Programu,
- udział w konsultacjach społecznych i warsztatach, na rzecz modelowania procesów rewitalizacyjnych – o ile będzie to korzystne z punktu widzenia celów rewitalizacji w Gminie Brzeszcze
- prowadzenie działań informacyjnych związanych z rewitalizacją na terenie Gminy Brzeszcze,
- organizacja i prowadzenie działań partycypacyjnych związanych z rewitalizacją na terenie Gminy Brzeszcze,
- upowszechnianie wiedzy o istocie rewitalizacji wśród wszystkich interesariuszy procesów rewitalizacji w Gminie Brzeszcze, a szczególnie na obszarze rewitalizowanym,
- prowadzenie dokumentacji i obsługi administracyjnej Komitetu Rewitalizacyjnego.

Po uchwaleniu GPR, zgodnie z art. 7. pkt 1. przywołanej wyżej ustawy o rewitalizacji, powołany zostanie Komitet Rewitalizacji, który stanowił będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełnić funkcję opiniotawczą-doradczą Burmistrza Brzeszcz.

Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji określi w drodze uchwały, Rada Miejska w Brzeszczach w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Brzeszcze. Podjęcie uchwały będzie poprzedzone konsultacjami społecznymi. Niezwłocznie po podjęciu przez Radę Miejską w Brzeszczach uchwały dotyczącej powołania Komitetu Rewitalizacji, Burmistrz Brzeszcz powoła w drodze zarządzenia, Komitet Rewitalizacji.

Do szczególnych zadań Komitetu Rewitalizacji należeć będzie:

- opiniowanie sporządzonej przez Burmistrza Brzeszcz - oceny aktualności i stopnia realizacji Programu, dokonywanej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym dokumencie,
- inicjowanie aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji,
- określenie warunków aktualizacji Programu, w tym m.in. ustalenie ram i zasad wprowadzania projektów do Programu, stosownie do zidentyfikowanych potrzeb interesariuszy rewitalizacji,
- zgłaszanie propozycji zadań w ramach procedury aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji,

- podejmowanie rozstrzygnięć dotyczących oceny propozycji projektów zgłaszanych w ramach procedury aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji,
- monitorowanie sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej, oraz zmian w infrastrukturze i przestrzeni na terenie miasta (monitoring obszarów kryzysowych) - na podstawie danych dostarczonych przez Urząd Gminy Brzeszcze,
- udział w konsultacjach społecznych i warsztatach, na rzecz modelowania procesów rewitalizacyjnych, w tym opiniowanie aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji,
- tworzenie warunków dla aktywnej i sprawnej współpracy wszystkich interesariuszy Gminnego Programu Rewitalizacji.

13 Monitoring i ewaluacja

Monitorowanie GPR polegać będzie na systematycznym gromadzeniu i analizowaniu wiarygodnych danych dotyczących wyznaczonych obszarów objętych działaniami rewitalizacyjnymi oraz formułowaniem na ich podstawie ocen skuteczności i efektywności tychże procesów. Prowadzone w ramach monitoringu czynności będą miały na celu przede wszystkim zapewnienie zgodności działań wynikających z programu względem przyjętych założeń, na tle zdiagnozowanej sytuacji problemowej. Proces monitorowania odnosił się będzie zarówno do wskaźników, które pozwalają określić stan obszarów objętych rewitalizacją, tempo i kierunek zachodzących zmian w wymiarze ogólnym, jak również postęp w zakresie wdrażania poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

Ocena stopnia realizacji GPR opierała się będzie na powiązanej ze sobą analizie i ocenie:

- wartości wskaźników określających postęp w osiągnięciu celów rewitalizacji (tabele 52, 53, 54 i 55), szczegółowo przedstawionych w tabeli 59;
- wartości wskaźników określających produkty i rezultaty poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które określono w tabeli 56.

Ustalanie wartości bazowych wskaźników dla poszczególnych projektów rewitalizacyjnych odbywać się będzie przed ich realizacją, zaś ustalanie wartości docelowych tych wskaźników po zakończeniu realizacji. Sposób oceny wskaźników przedstawiono w tabeli 56.

Poniżej przedstawiono wykaz wskaźników określających postęp w osiągnięciu celów rewitalizacji wraz z odniesieniem do źródeł ich pomiaru. Wartość bazowa wskaźników określających postęp w osiągnięciu celów rewitalizacji wynika z diagnozy obszaru rewitalizowanego i zostanie doprecyzowana w momencie rozpoczęcia procesu rewitalizacji, tj. rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, które ma istotny wpływ na wartość danego wskaźnika. Dla wskaźników nie wyznaczono wartości docelowej, badana będzie ich zmiana w stosunku do wartości początkowej (wzrost lub spadek).

Tabela 59. Charakterystyka wskaźników określających postęp w osiągnięciu celów rewitalizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla gminy Brzeszcze do roku 2023.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Oczekiwany kierunek zmian do roku 2023	Źródła danych do oceny wskaźnika	Powiązanie z celami rewitalizacji
1	Liczba osób bezrobotnych na terenie rewitalizowanym	Spadek	Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu, Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach	CS1, CG1,
2	Liczba przestępstw przeciwko rodzinie	Spadek	Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach, Komenda Miejska Policji w Brzeszczach	CS1, CS2, CS3,
3	Liczba osób uzależnionych od alkoholu	Spadek	Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach,	CS1, CS2, CS3,
4	Liczba osób objętych pomocą społeczną na terenie rewitalizowanym (zasiłki stałe)	Spadek	Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach	CS1, CS2, CS3, CG1
5	Liczba osób nieprzekraczających kwoty wolnej od podatku (PIT 37)	Spadek	Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach, Urząd Skarbowy w Oświęcimiu	CS1, CS2, CS3, CG1
6	Poczucie bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej	Wzrost	Badanie jakościowe mieszkańców obszaru rewitalizowanego (ankieta elektroniczna)	CS1, CP1, CP3,
7	Wzrost uczestnictwa mieszkańców obszaru rewitalizowanego w wydarzeniach lokalnych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych	Wzrost	Badanie jakościowe mieszkańców obszaru rewitalizowanego (ankieta elektroniczna)	CS2, CS3, CS4, CP4
8	Liczba mieszkańców prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy	Wzrost	Urząd Gminy w Brzeszczach	CG1,
9	Poziom estetyki przestrzeni publicznej	Wzrost	Badanie jakościowe mieszkańców obszaru rewitalizowanego (ankieta elektroniczna)	CS1, CP1, CP2, CP3, CP4, CSR2

10	Poziom degradacji infrastruktury komunalnej	Spadek	Badanie jakościowe mieszkańców obszaru rewitalizowanego (ankieta elektroniczna)	CS1, CP1, CP2, CP3, CP4, CP5, CSR1
11	Liczba dzikich wysypisk śmieci	Spadek	Badanie jakościowe mieszkańców obszaru rewitalizowanego (ankieta elektroniczna)	CSR2
12.	Poziom tzw. niskiej emisji	Spadek	Badanie jakościowe mieszkańców obszaru rewitalizowanego (ankieta elektroniczna)	CSR1, CSR2

Źródło: Opracowanie własne

14 ZASADY WSPÓŁPRACY z PARTNERAMI

Udział partnerów w realizacji GPR jest warunkiem koniecznym dla sukcesu rewitalizacji, ale wpływa również pozytywnie na efektywność zaplanowanych działań, zwiększa skuteczność zaplanowanego procesu. Zaangażowanie partnerów będzie czynnikiem sprzyjającym efektywnemu wykorzystaniu środków finansowych. Partycypacja społeczna jest jedną z podstawowych zasad, w oparciu o którą stworzono niniejszy dokument. Tworzenie Programu zostało skoordynowane przez władze samorządowe i poddane konsultacjom w oparciu o diagnozę lokalnych problemów.

Partnerów, biorących udział w realizacji GPR, można podzielić na cztery główne grupy:

- 1) instytucje publiczne – przede wszystkim władze samorządowe: województwa małopolskiego, powiatu oświęcimskiego i gminy Brzeszcze, agendy i agencje rządowe, Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu, Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Oświęcimiu, Urząd Skarbowy w Oświęcimiu, gminne jednostki organizacyjne (np. Ośrodek Kultury w Brzeszczach, Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach), przedsiębiorstwa komunalne itp.;
- 2) przedsiębiorcy, samorząd gospodarczy i instytucje otoczenia biznesu (lokalne firmy, spółdzielnie, stowarzyszenia gospodarcze, np. Węglukoks Energia NSE sp. z o.o.);
- 3) organizacje pozarządowe (stowarzyszenia i fundacje, grupy nieformalne, np. Fundacja Pobliskie Miejsca Pamięci Auschwitz-Birkenau, Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarności Finansowej), społecznicy, przedstawiciele kościołów i zarejestrowanych związków wyznaniowych, organizacje charytatywne działające w strukturze kościołów;
- 4) mieszkańcy, w tym zarówno osoby prywatne, jak też wspólnoty mieszkaniowe lub spółdzielnie mieszkaniowe.

Udział partnerów w realizacji GPR stanowi jeden z kluczowych czynników umożliwiających sukces procesu rewitalizacji oraz wpływa pozytywnie na efektywność zaplanowanych działań i zwiększa ich skuteczność. Zaangażowanie partnerów we wdrażanie GPR można zaplanować co najmniej w następujących obszarach:

- dostarczanie danych niezbędnych do danych do monitorowania sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej, infrastrukturalnej, przestrzennej na terenie miasta, w aspekcie okresowej ewaluacji GPR – do takich partnerów

zaliczyć można m.in. Urząd Skarbowy w Oświęcimiu, Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu, Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach itp.;

- realizację projektów rewitalizacyjnych zgodnie z zakresem przedsięwzięć ujętych w niniejszym Programie – do takich partnerów zaliczyć można m.in. Ośrodek Kultury w Brzeszczach, Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach, Węgłokoks Energia NSE sp. z o.o., Fundację Pobliskie Miejsca Pamięci Auschwitz-Birkenau;
- dostarczanie danych do wskaźników monitorujących proces rewitalizacji (wskaźniki produktu i rezultatu) w przypadku partnerów wdrażających projekty,
- dołączanie się do wdrażanych już przez inne podmioty projektów rewitalizacyjnych, co wygeneruje wyższą wartość dodaną z tych przedsięwzięć i wpłynie na bardziej efektywne wykorzystanie środków finansowych.

Zastosowanie zasady partnerstwa i partycypacji umożliwi osiągnięcie następujących korzyści:

- zwiększenie jakości współpracy pomiędzy wszystkimi zidentyfikowanymi powyżej grupami interesariuszy;
- zwiększenie koherencji działań instytucji, podmiotów oraz osób zaangażowanych w realizację określonych celów;
- transparentność procesu decyzyjnego;
- uproszczenie systemu zarządzania;
- synergia wiedzy i doświadczenia partnerów;
- wspólna realizacja przedsięwzięć;
- łączenie kapitału finansowego i społecznego;
- zwiększenie stopnia zaangażowania społeczności lokalnej w proces podejmowania decyzji;
- zwiększenie trafności, celowości i ukierunkowanie wykorzystania środków finansowych w ramach montażu wielu źródeł;
- uzyskanie wysokiej jakości precyzyjnych i użytecznych informacji w zakresie diagnozy potrzeb oraz osiąganych rezultatów działań;
- zwiększenie potencjału i zaangażowania osób, grup i podmiotów zaangażowanych w proces rewitalizacji.

W ramach realizacji GPR przewiduje się partnerstwo Urzędu Gminy w Brzeszczach m.in. z następującymi podmiotami i instytucjami:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach
- Węgłokoks Energia NSE Sp. z o.o.
- Klub Sportowy Górnik Brzeszcze

- Fundacja Pobliskie Miejsca Pamięci Auschwitz-Birkenau
- Ośrodek Kultury w Brzeszczach
- Uniwersytet III Wieku przy Ośrodku Kultury w Brzeszczach
- Nieformalna Grupa Biegowa Speed Team
- Stowarzyszenie Amazonek Brzeszcze
- Wspólnoty mieszkaniowe w Gminie Brzeszcze
- wolontariusze

Zakres partnerstwa dotyczył będzie przede wszystkim współpracy podczas wdrażania projektów ujętych w GPR, jak również dostarczania danych do monitoringu GPR i jego ewaluacji. Zadaniem partnerów będzie również promowanie celów rewitalizacji wśród interesariuszy z terenu Gminy Brzeszcze.

15 PARTYCYPACJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

W procesie tworzenia GPR dużą uwagę skupiono na partycypacji społecznej. Konsultacjom społecznym poddano zarówno diagnozę obszaru zdegradowanego i rewitalizowanego, jak też sam projekt programu. Przewiduje się kontynuację działań partycypacyjnych kierowanych do wszystkich interesariuszy procesu rewitalizacji w gminie Brzeszcze także na etapie ewaluacji programu i jego aktualizacji.

Przez cały okres wdrażania GPR rozwijać się będzie współpraca z interesariuszami rewitalizacji, m.in. w zakresie oceny efektów GPR (m.in. cykliczne badania jakościowe opinii publicznej) oraz animowane będą inne działania partycypacyjne, dotyczące m.in. okresowej ewaluacji i ewentualnej aktualizacji programu (np. warsztaty rewitalizacyjne, spacerzy badawcze, debaty podwórkowe itp.). Istotnym obszarem współpracy z interesariuszami będzie inicjowanie partnerstw (szczególnie międzysektorowych, bardzo wartościowych z punktu widzenia integracji społecznej oraz maksymalizacji pozostałych celów rewitalizacji). Interesariusze rewitalizacji będą również informowani o corocznych wynikach monitoringu wdrażania GPR, przy czym podmioty wdrażające projekty uwzględnione w GPR będą na bieżąco współpracowały z operatorem GPR w zakresie koordynacji ich realizacji (m.in. monitorowania wskaźników poszczególnych projektów w aspekcie spełnienia celów GPR).

Istotnym dla powodzenia procesu rewitalizacji zagadnieniem jest budowanie świadomości interesariuszy GPR poprzez działania w sferze komunikacji społecznej i public relations. w tym obszarze planuje się realizację następujących aktywności:

- aktualizacja podstrony do strony gminy Brzeszcze dedykowanej rewitalizacji i wdrażaniu programu, na której publikowane będą bieżące wiadomości o projektach i programie;
- wykorzystanie mediów społecznościowych w zakresie komunikowania o realizacji projektów, jak i bieżących wiadomości;
- spotkania z interesariuszami, przede wszystkim w związku z rocznymi ocenami stopnia wdrożenia programu;
- cykliczne badania jakościowe, tj. ankieta służąca ocenie przynajmniej niektórych wskaźników stopnia realizacji celów rewitalizacji;
- publikacja artykułów prasowych w czasopiśmie lokalnych i na lokalnych portalach internetowych;
- montaż tablic informacyjnych po zakończeniu realizacji projektu, iż jest on przedsięwzięciem rewitalizacyjnym, wynikającym z wdrażania GPR.

Za komunikację społeczną programu odpowiedzialny będzie pracownik Urzędu gminy w Brzeszczach, zatrudniony na samodzielnym stanowisku ds. promocji i rozwoju , który będzie podejmował działania w tym zakresie we współpracy z Burmistrzem, radnymi, sołtysami, pracownikami służb samorządowych w gminie Brzeszcze i partnerami programu. Należy zadbać o to, aby informacje przekazywane były w sposób zaplanowany i skoordynowany.

16 Uzgodnienia i opinie

W nawiązaniu do art. 17 pkt. 1 ust. 4a, 4b przywołanej wyżej ustawy o rewitalizacji, w związku z opracowaniem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Brzeszcze, od wymienionych w poniższej tabeli nr 60 podmiotów i instytucji uzyskano pozytywne opinie dotyczące przedłożonego projektu dokumentu.

Tabela 60 Podmioty i instytucje opiniujące

Instytucja, Do której wysłano wniosek o opinię	data wpływu do instytucji	termin na udzielenie odpowiedzi	data otrzymania odpowiedzi	uwagi
Gminna Komisja Urbanistyczno- Architektoniczna	1.03.2017	14.03.2017	10.03.2017	OPINIA POZYTYWNA, Opinia 1/2017 z dn. 7 marca 2017
Wojewoda Małopolski	20.02.2017	6.03.2017	6.03.2017	OPINIA POZYTYWNA, pismo nr WI- IV.740.1.31.2016 z dnia 6 marca 2017
Zarząd Powiatu Oświęcimskiego	20.02.2017	6.03.2017	3.03.2017	OPINIA POZYTYWNA, (uchwała 24/450/2017)
Wojewódzki Sztab Wojskowy w Krakowie	20.02.2017	6.03.2017	21.03.2017	opinia pozytywna, pismo nr 508/17 z dnia 13-03-2017
Zarząd Województwa Małopolskiego	20.02.2017	6.03.2017	10.03.2017	OPINIA POZYTYWNA, pismo PR-I.40.1.30.2017 z dn.02.03.2017
Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny – opinia	20.02.2017	6.03.2017		OPINIA POZYTYWNA, wyznaczony na odpowiedź termin 14 dni upłynął w dniu 6 marca 2017 roku, zgodnie z art.. 18, pkt. 3 ustawy o rewitalizacji nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji
Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej	20.02.2017	6.03.2017		OPINIA POZYTYWNA, wyznaczony na odpowiedź termin 14 dni upłynął w dniu 6 marca 2017 roku, zgodnie z art.. 18, pkt. 3 Nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji

Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków	10.03.2017	24.03.2017		OPINIA POZYTYWNA, wyznaczony na odpowiedź termin 14 dni upłynął w dniu 24 marca 2017 roku, zgodnie z art.. 18, pkt. 3 ustawy o rewitalizacji nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji
Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny – ocena OOŚ	24.02.2017	24.03.2017	27.03.2017	stwierdzenie braku wymogu przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, pismo nr NS.9022.10.119.2017 z dnia 21-03-2017
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	23.02.2017	23.03.2017	24.03.2017	stwierdzenie braku wymogu przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, pismo nr OO.410.1.36.2017.MaS z dnia 20-03-2017
Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	13.03.2017	27.03.2017	28.03.2017	OPINIA POZYTYWNA pismo znak O.KA.Z-3.424.138.2017.1br673 z dnia 23.03.2017
PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	13.03.2017	27.03.2017		OPINIA POZYTYWNA, wyznaczony na odpowiedź termin 14 dni upłynął w dniu 27 marca 2017 roku, zgodnie z art.. 18, pkt. 3 ustawy o rewitalizacji nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji

Ponadto, w odniesieniu do art. 15 ust. 1 pkt 13 cytowanej wyżej ustawy, w związku z zaplanowanymi do realizacji w ramach GPR przedsięwzięciami - stwierdzono, że **analiza zapisów Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze dowodzi, że wszystkie projekty ujęte w Programie mogą być realizowane bez konieczności zmiany tych planów.**

17 SPIS TABEL

Tabela 1 Zestawienie podstawowych substancji zanieczyszczających ze źródeł emisji wysokiej na terenie gminy Brzeszcze za rok 2013.	12
Tabela 2 Zestawienie podstawowych substancji zanieczyszczających ze źródeł emisji niskiej na terenie gminy Brzeszcze za rok 2013.	13
Tabela 3 Charakterystyka imprez w gminie Brzeszcze w latach 2013 – 2015.....	18
Tabela 4 Sieć kanalizacyjna gminy Brzeszcze – dane na 2015 rok.	27
Tabela 5 Sieć gazowa gminy Brzeszcze – dane na 2015 rok.....	28
Tabela 6 Sieć wodociągowa gminy Brzeszcze – dane na 2015 rok.....	28
Tabela 7 Zasoby mieszkaniowe – wskaźniki w gminie Brzeszcze w latach 2013 – 2015.....	29
Tabela 8 Zasoby mieszkaniowe w gminie Brzeszcze w latach 2004 – 2015.....	30
Tabela 9 Wyposażenie mieszkań gminy Brzeszcze w instalacje dane na rok 2015.	30
Tabela 10 Budownictwo mieszkaniowe – mieszkania oddane do użytkowania w gminie Brzeszcze w latach 2004 – 2015.	31
Tabela 11 Struktura mieszkańców gminy Brzeszcze w roku 2015.	32
Tabela 12 Struktura mieszkańców gminy Brzeszcze według wieku w latach 2002 – 2015.....	33
Tabela 13 Struktura mieszkańców gminy Brzeszcze według wieku w latach 2002 – 2015.....	35
Tabela 14 Saldo migracji w gminie Brzeszcze w latach 2002 – 2015.....	36
Tabela 15 Wydatki ogółem wg działów klasyfikacji budżetowej gminy Brzeszcze na rok 2015.....	39
Tabela 16 Wydatki i dochody gminy Brzeszcze w latach 2010 – 2016 oraz planowane na rok 2017.....	40
Tabela 17 Podmioty gospodarcze wg sektorów własnościowych w gminie Brzeszcze lata 2013 – 2015.....	41
Tabela 18 Podmioty gospodarcze w gminie Brzeszcze według rodzajów działalności.	42
Tabela 19 Podmioty gospodarcze – charakterystyka.	42
Tabela 20 Wykaz czynników (wskaźników) analizowanych pod kątem wyznaczenia obszaru zdegradowanego.	46
Tabela 21 Wykaz czynników (wskaźników) analizowanych pod kątem wyznaczenia	

obszaru rewitalizowanego.	48
Tabela 22 Liczba przestępstw w 2015 roku w gminie Brzeszcze w podziale na sołectwa.....	57
Tabela 23 Liczba osób pobierających zasiłek celowy w 2015 roku w gminie Brzeszcze w podziale na sołectwa.	58
Tabela 24 Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego gminy Brzeszcze w latach 2004 – 2015.	58
Tabela 25 Liczba dzieci korzystających z pomocy w zakresie dożywiania w 2015 roku w gminie Brzeszcze w podziale na sołectwa.	59
Tabela 26. Liczba osób nieprzekraczających kwoty wolnej od podatku (PIT 37) w 2015 roku w gminie Brzeszcze w podziale na sołectwa.....	61
Tabela 27. Liczba punktów: gier losowych, barów oraz sklepów z alkoholem w 2015 roku w gminie Brzeszcze w podziale na sołectwa.	64
Tabela 28. Liczba organizacji pozarządowych w podziale na poszczególne sołectwa.	66
Tabela 29. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego. ...	67
Tabela 30. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.	69
Tabela 31. Czynniki funkcjonalno-przestrzenne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.	72
Tabela 32. Liczba wyrobów zawierających azbest w obiektach będących własnością osób fizycznych.	78
Tabela 33. Czynniki techniczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego. ..	79
Tabela 34. Liczba dzikich wysypisk śmieci w 2015 roku w gminie Brzeszcze w podziale na sołectwa.....	81
Tabela 35. Udział osób segregujących i niesegregujących śmieci w stosunku do liczby mieszkańców.	82
Tabela 36. Czynniki środowiskowe służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.	83
Tabela 37. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe, służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.....	85
Tabela 38 Wykaz jednostek funkcjonalnych obejmujących obszar zdegradowany w gminie Brzeszcze wraz z liczbą mieszkańców	87
Tabela 39. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego. ...	91
Tabela 40. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.	95

Tabela 41. Czynniki przestrzenno-funkcjonalne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.	98
Tabela 42. Czynniki techniczne służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.	101
Tabela 43. Czynniki środowiskowe służące wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.	104
Tabela 44. Syntetyczne zestawienie wskaźników służących wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.	107
Tabela 45. Jednostki najbardziej obciążone zjawiskami kryzysowymi.	108
Tabela 46. Wykaz jednostek funkcjonalnych zaliczonych do obszaru rewitalizowanego.	110
Tabela 47. Charakterystyka obszaru rewitalizowanego.	112
Tabela 48. Wykaz punktów adresowych znajdujących się na terenie obszaru rewitalizowanego.	113
Tabela 49. Analiza SWOT – obszar rewitalizacji Brzeszcze.	115
Tabela 50. Analiza SWOT – obszar rewitalizacji Jawiszowice.	117
Tabela 51. Kluczowe problemy zidentyfikowane na podobszarach rewitalizowanych w Brzeszczach i Jawiszowicach.	118
Tabela 52 Cele operacyjne – społeczne.	130
Tabela 53. Cele operacyjne – gospodarcze.	130
Tabela 54 Cele operacyjne – przestrzenno-funkcjonalne i techniczne.	131
Tabela 55. Cele operacyjne – środowiskowe.	131
Tabela 56. Powiązanie projektów ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Brzeszcze do roku 2023 z problemami i celami rewitalizacji.	134
Tabela 57. Charakterystyka projektów i kierunków działań w Gminnym Programie Rewitalizacji dla gminy Brzeszcze do roku 2023.	161
Tabela 58. Fragment struktury organizacyjnej ds. rewitalizacji gminy Brzeszcze.	181
Tabela 59. Charakterystyka wskaźników określających postęp w osiągnięciu celów rewitalizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla gminy Brzeszcze do roku 2023.	185
Tabela 60 Podmioty i instytucje opiniujące.	192

18 SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Gmina Brzeszcze na tle powiatu oświęcimskiego.....	9
Rysunek 2 Gmina Brzeszcze w podziale na sołectwa.....	10
Rysunek 3 Opinie mieszkańców na temat występowania hałasu spowodowanego ruchem komunikacyjnym (dane wyrażone w %).	11
Rysunek 4 Liczba ludności gminy Brzeszcze w latach 2002 – 2015 roku.	32
Rysunek 5 Piramida wieku mieszkańców gminy Brzeszcze w 2015 roku.....	33
Rysunek 6 Małżeństwa i rozwody na 1000 mieszkańców gminy Brzeszcze w latach 2002 – 2015 roku.....	34
Rysunek 7 Przyrost naturalny gminy Brzeszcze w latach 2002 – 2015 roku.....	35
Rysunek 8 Struktura wykształcenia mieszkańców gminy Brzeszcze – stan na rok 2011.....	37
Rysunek 9 Szacunkowa stopa bezrobocia (w %) w gminie Brzeszcze w latach 2004 – 2015.....	37
Rysunek 10 Bezrobotni zarejestrowani wg płci w gminie Brzeszcze w latach 2004 – 2015.....	38
Rysunek 11 Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Brzeszcze w latach 2004 – 2015	39
Rysunek 12 Główne elementy Gminnego Programu Rewitalizacji.	52
Rysunek 13 Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w gminie Brzeszcze w latach 2012 – 2015.	55
Rysunek 14 Wskaźnik wykrywalności przestępstw w gminie Brzeszcze w latach 2012 – 2015.....	55
Rysunek 15 Liczba dzieci korzystających z pomocy w zakresie dożywiania w przeliczeniu na 100 mieszkańców.....	60
Rysunek 16. Liczba osób nieprzekraczających kwoty wolnej od podatku (PIT 37) w przeliczeniu na 100 mieszkańców.....	62
Rysunek 17. Poziom alkoholizmu wśród mieszkańców.	63
Rysunek 18. Skumulowane problemy społeczne.	68
Rysunek 19. Wykorzystanie lokalnego potencjału gospodarczego dla rozwoju biznesu	70
Rysunek 20. Skumulowane problemy gospodarcze.	71
Rysunek 21. Opinie mieszkańców na temat bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów	

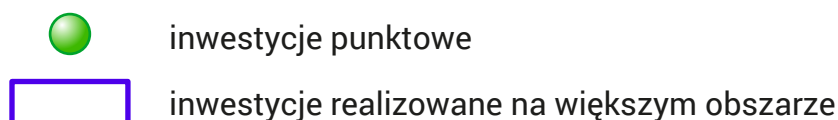
(dane wyrażone w %).	73
Rysunek 22. Opinie mieszkańców na temat estetyki otoczenia posesji (dane wyrażone w %).	75
Rysunek 23. Estetyka przestrzeni publicznych.	76
Rysunek 24. Skumulowane problemy funkcjonalno-przestrzenne.	77
Rysunek 25. Skumulowane problemy techniczne.	80
Rysunek 26. Opinie mieszkańców na temat występowania dzikich wysypisk śmieci (dane wyrażone w %).	82
Rysunek 27. Skumulowane problemy środowiskowe.	84
Rysunek 28. Obszar zdegradowany w ujęciu przestrzennym gminy Brzeszcze.	85
Rysunek 29. Podział gminy Brzeszcze na jednostki funkcjonalne.	89
Rysunek 30. Skumulowane problemy społeczne.	92
Rysunek 31. Liczba osób pobierających zasiłek stały w przeliczeniu na 100 mieszkańców.	93
Rysunek 32. Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.	94
Rysunek 33. Skumulowane problemy gospodarcze.	96
Rysunek 34. Liczba osób znajdujących się w II progu podatkowym (PIT 36) w przeliczeniu na 100 mieszkańców.	97
Rysunek 35. Skumulowane problemy funkcjonalno-przestrzenne.	99
Rysunek 36. Estetyka przestrzeni publicznych.	100
Rysunek 37. Skumulowane problemy techniczne.	102
Rysunek 38. Poziom degradacji dróg.	103
Rysunek 39. Skumulowane problemy środowiskowe.	105
Rysunek 40. Dzikie wysypiska śmieci w przeliczeniu na 100 mieszkańców.	106
Rysunek 41. Suma zjawisk kryzysowych dla poszczególnych obszarów.	108
Rysunek 42. Obszary rewitalizowane na terenie gminy Brzeszcze.	110
Rysunek 43. Obszar rewitalizowany na terenie gminy Brzeszcze (obszar nr 1, 4 i 10).	111
Rysunek 44. Obszar rewitalizowany na terenie gminy Brzeszcze (obszar nr 7 i 9).	111

19 Załączniki

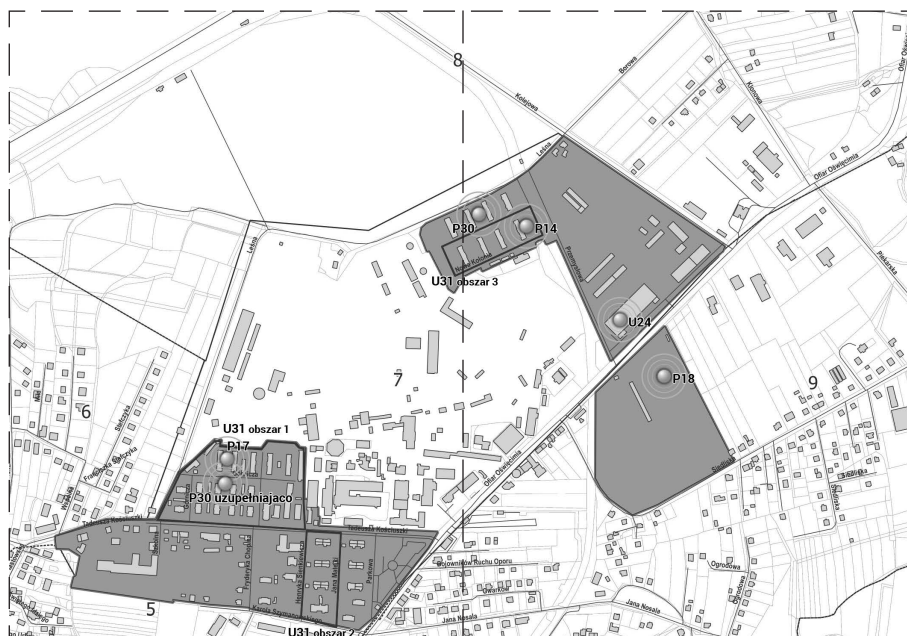
19.1 Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych w skali 1:5000

Załącznik nr 1

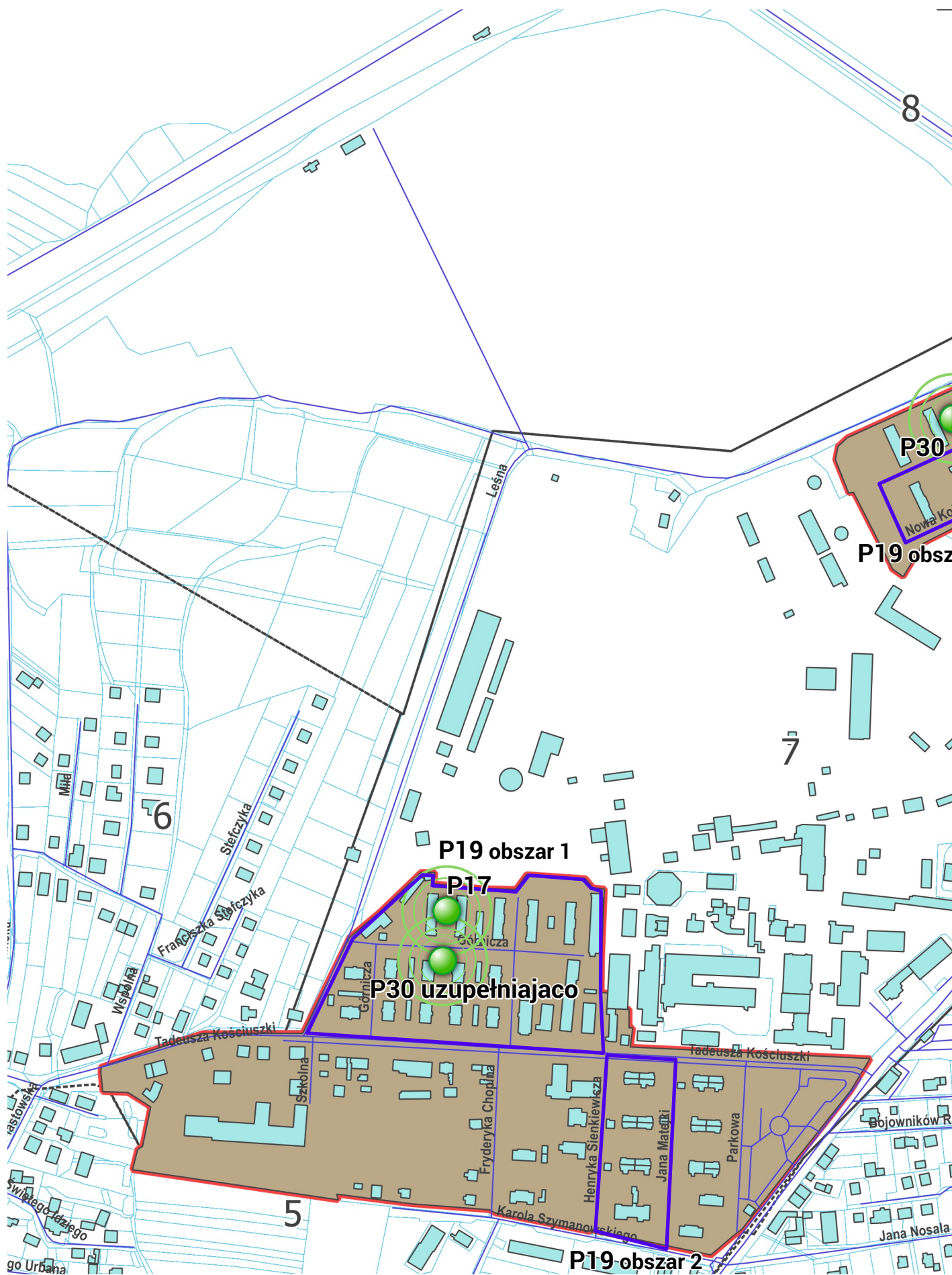
Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brzeszcze do roku 2023 [obszar rewitalizowany na terenie gminy Brzeszcze (obszar nr 7 i 9)]

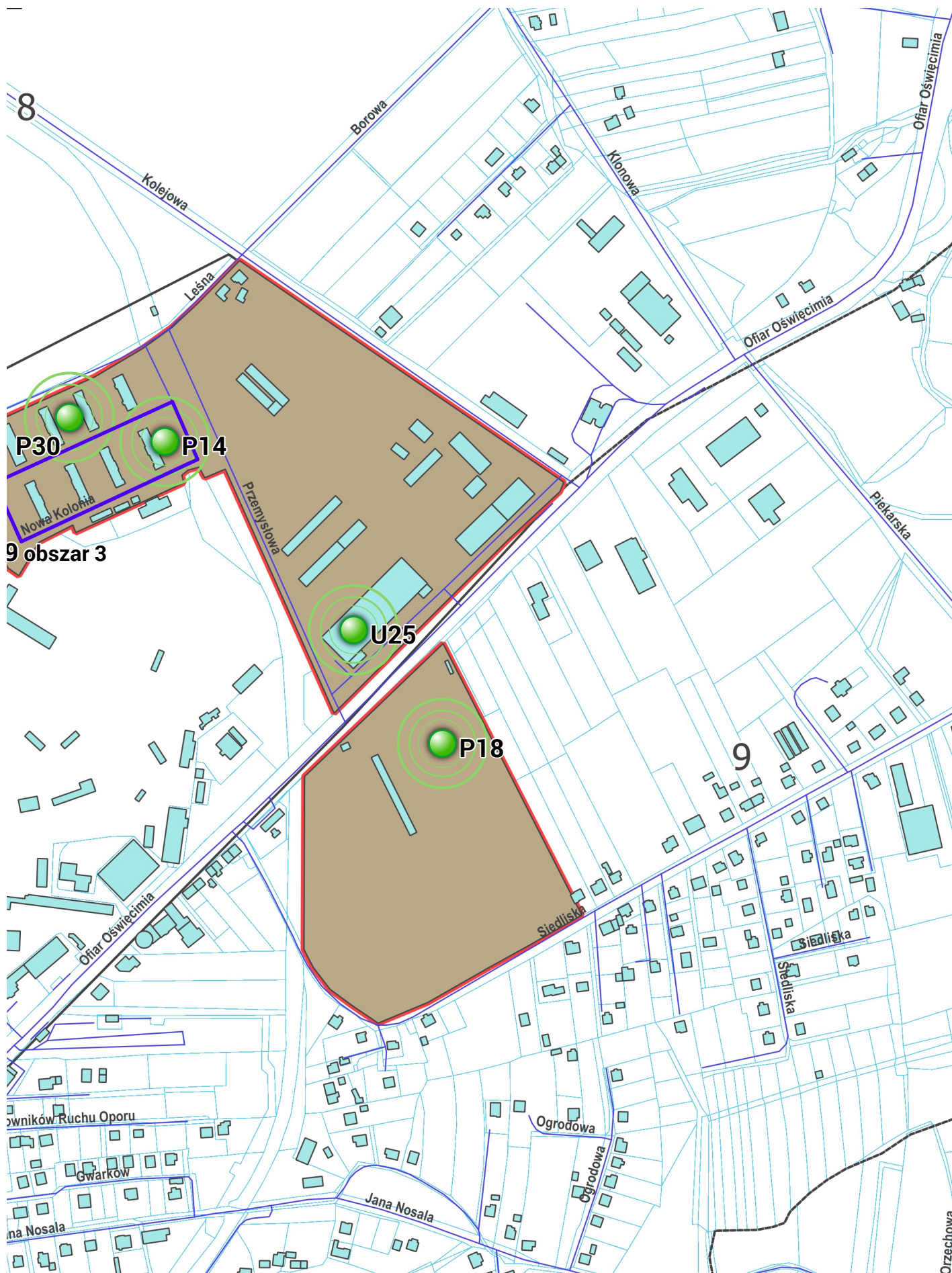

skala 1:5 000

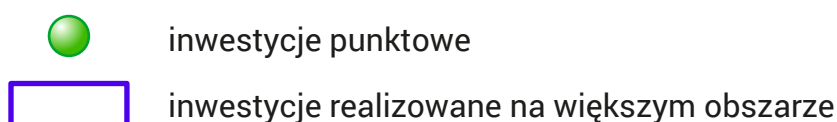
podział mapy

Załącznik nr 2

Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brzeszcze do roku 2023 [obszar rewitalizowany na terenie gminy Brzeszcze (obszar nr 1, 4 i 10)]

skala 1:5 000

podział mapy

